Q23
35F4

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Q23 7376
35F4
Narayangaru
Jagadisha Shatkam

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Q23
35F4
7376

SHRI JAGADGURU VISHWARADHYA JNANAMANDIR
(LIBRARY)
JANGAMAWADIMATH, VARANASI

Please return this volume on or before the date last stamped
Overdue volume will be charged 1/- per day.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SINHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY
Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No. 3101 7376

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ జగదీశ శతకము.

మాడుగులు గ్రామ నివాసు లగు

త్యాడీ చిరంజీవోప్యప నామక సన్యాసి నారాయణ గారిచే

రచియింపంబడిన

అష్టావధానియు, సనేమిత నాటకాది గ్రంథ కర్తయుఁ దత్కనిష్ఠ సోదరుఁడు నగు

వేంకటశాస్త్రిచేఁ బ్రకటింపంబడిరి.

మొదటి కూర్పు 2 000 లు.

ముఖాసాదారులు, మదనమోహినీ నాటకకృతి పతులు నగు

శ్రీ బాహుబలేంద్రుని సింహాద్రి రాయ బాబుగారి వలన

శ్రీకోరంగి ఆయుర్వేదీయ ముద్రాలయమందు ముద్రింపంబడియె

కాకినాడ.

1924

(వెల రూ 0—1—6

కాపీరైటు రిజష్టర్డు.)

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

923
3564

పీఠిక.

ఇక్కవివరుండు జననీజనకుల కతిప్రేమాస్పదులగు చంద్రాంబ, గౌ
యను పుత్రికాద్వయ ముద్భవించిన పిమ్మట నాకును నాకన్నఁబెద్దయగు
నారాయణకును జ్యేష్ఠుండై 1879 వ సం॥న జనించి సకలసుగుణగణ గరిష్ఠ
లేఁ బ్రాయము నతిక్రమించి లక్ష్మీదేవియను నర్ధాంగినిబడసి 1901 వసం॥న
పట్టాభిరామశాస్త్రి యను సుపుత్రునిఁగని తనకిరువదియైదు వత్సరముల ప్ర
మునఁ దండ్రిగారివద్దఁ జదివెడిపాఠకులఁ గాంచి యీర్ష్యవహించి స్వజ
నొకని సహపాఠకునిఁగాఁ జేరఁదీసుకొని తదేకధ్యానంబుగా నాలుమాస
తండ్రిగారివద్దనే వలయు గ్రంథంబులఁజదివికవితాసమర్థతఁ గలిగి ప్రప్రథమ
నిష్టదేవతాస్తవంబుకన్న సన్యంబ ప్రస్తుతముగా భావించి 1905 వసం॥న నీశ
ను రచియించి మఱియునసేక విషయములనుగూర్చి చాటువులనువిరచించి
కొన్నియో రచింపంబూని కుమారుని గర్భాష్టమవర్షంబున నుపనయన వి
వించి యనుకూలవతియగు నిజధర్మపత్ని సురలోకముం జేరుట కెంతయువంత
పిదపఁజంద్రాంబ, స్వర్ణాంబలను కన్యాద్వయమును బరిణయంబై తదల్పకా
నమమ్మందఱినిదుఃఖార్ణవంబునఁద్రోసి తాఁగీర్తిశేషుండగునంతఁ దత్పూ
సుగుణవతియగు కన్యామణిని బెండ్లాడి మాతాపితృ ఋణంబు నల్పకాల
దీర్చుకొని తనపదునాలుగవ యేఁడునఁ దాతగారివల్ల విద్యనభ్యసించి కవి
వేశమును గలుగఁజేసుకొని నిజపత్నీప్రభృతుల దుఃఖాగ్నిం ద్రోసి 1915 వ
దాఁగూడ జననీజనకులవద్దకేఁగెను. మఱికొంతలోనాద్వితీయసోదరియు
సం॥న నాతండ్రిగారును మమ్ములవిడిచి స్వర్గస్థులయిరి. తద్దుఃఖంబుభరింప
దంబున నాద్వితీయ సోదరుండును 1920 వ సం॥న వారినే జేరెను.

ఓహో! దైవవిధికి శబ్దార్థములుగూడ మారుచున్నవో యనునట్లు చి
సంజీవియనెడి నా భ్రాతృద్వయోపనామక పూర్ణార్థంబులుగూడ వ్యర్థం
వారాయల్పకాలములోనే సురపురింజేరి జ్యేష్ఠసోదరినన్ను మిక్కిలి చిఱు
నాద్వితీయభ్రాతృపుత్ర, కళత్రములను నాజనని సహితముగాదుఃఖజలధిమ
గావించిన నేఁటికాదుఃఖమును మరచి భ్రాతృభక్తిచేఁ బ్రేరేపింపంబడిన
కమును యథాశక్తి శోధనతో ముద్రింపించితిఁగానఁ దన్నామంబులీపూస
నార్యగృహంబుల ... చువాఁడను.

15—5—1924 త్యాడీ వేంకటశా
ప్రస్తుతము కాకినాడ. అప్ప

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY
Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No. 7376

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ జ గ న్నా థా య న మః.

జగదీశ శతకము

శ్రీమహిళా హృదయాబ్జో ద్దామ చలద్భృంగ! కామ్య ♦ దత్త ప్రియ! నన్
బ్రేమన్ బ్రోవుముసతతము। సేమంబుల నొసఁగుచుండి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 1

వాహింభూ తాఘునకున్।బాహాంకుశ పాశముఖ్య ♦ భరితునకును దా
సోహానుని జేతు శతకము।శ్రీహృచ్చోరా! ముకుంద ♦ శ్రీజగదీశా॥ 2

అంచితమై దనరారు వి। పంచీశుకములను హస్త ♦ పద్మంబుల దీ
పించఁగ వెలయుచు నున్న వి। రించిసతికి నతులఁ జేతు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 3

గురుఁడును జనకుఁడు కరుణా। కరుఁడగు పట్టాభిరామ ♦ కవివర్యున కేఁ
గరమెఱఁగి శతకమును జే। సిరహి నొసంగెదను గొనుము ♦ శ్రీజగదీశా॥ 4

గోపీజన హృచ్చోరా! పాపగహన ఘనకుఠార ♦ పటురణశూరా!
నీపాదసేవఁ జేసెద। శ్రీపతి! ననుఁ బ్రోవుమయ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥ 5

శ్రీమహిత కందశతకము। కామితసత్ఫలద! నీకుఁ ♦ గానుకనివ్వం
గామదిని నిశ్చయించితి। సేమంబుగఁ గొనుముదీని ♦ శ్రీజగదీశా॥ 6

ఆశాపతి తతివినుతా! కాశాధిప శయన! కలుష ♦ కానన దహనా!
నాశీకృత రిపుసంఘా! శ్రీశా! నుతమానివార ♦ శ్రీజగదీశా॥ 7

నీలాంబుద నిభ దేహా! పాలితవర దివిజ! సర్వ ♦ పాపవిదూరా!
లీలామానుష విగ్రహా! శీలాధిక! గుణగణాఢ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥ 8

కంధరసమ వరగాత్రా!యంధకరిపు మిత్ర!భాస్క ♦ రాబ్ధిజనేత్రా!
సింధుర పుంగవ రక్షక!సింధుజ హృదయాబ్జభృంగ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 9

సుందరధర!మునివందిత।సుందర పాదాంబుజాత ♦ సుత్రామనుతా!
కందర్పజనక! బ్రోవుము। చిందము చేఁబూనినట్టి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 10

సంగరజిత రిపుసంఘా!యంగజగురు!కంసహరణ ♦ యంబుధిశయనా!
భృంగనిభ చికురశౌరీ! లింగసఖ! సురాదివినుత ♦ శ్రీజగదీశా॥ 11

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క॥ అందంబగు కందంబులఁ। గుందంబుల బంతిరీతిఁ ♦ గూరిచి నీకున్
బొందుగ సర్పించితి నో।సింధుతనూజాధినాథ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ యజ్ఞములఁ జేయువారల। సుజ్ఞానముతోడఁ జెలఁగు ♦ సుజనులనుతిఁ
బ్రజ్ఞఁ గలవారలను భూ।రిజ్ఞానా! యరసికాతు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ నాకోద్భవ వ్యాసాదిగ। నాకులు నిను స్వాంతమందు ♦ నమ్మ్నటచేతన్
నాకులై రెపుడుపాలిత। శ్రీకంఠా! సారసాక్ష ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ కాపురుష హారణ! శుభకర! కాపట్యవిరహిత! కృష్ణ ♦ ఘన చికురా
శ్రీప! సఖీకృత శ్రీమా। ద్రీపుత్రాగ్రజ! ముకుంద ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ రాకానిశాకరానన! పాకహార ప్రముఖ దివిజ ♦ ప్రణుత పదాబ్జా!
కాకాసుర మదహార! పు। త్రీకృత శంబర విరోధి ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ అక్షీణ కృపాపాంగా! పక్షీంద్రారూఢ! వరద ♦ వందిత! ఘనహా
ర్యక్ష నిభ విక్రమాఢ్యా! శిక్షిత శాత్రవసమూహా ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ పాతకహారణా! ఖండిత। ఘాతుకజన! దానవాంత ♦ కా! గురుకీర్తీ!
పూత రఘువంశ వారిధి। శీతకిరణ! ఘననిభాంగ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ కాళీయ శేషమర్దన! పాలిత నిజభృత్య బృంద ♦ పంకజ చరణా!
శీలాధిక! ధృత కనక వి। చేలా! నిను నెన్నఁదరమె ♦ శ్రీజగదీశా

క॥ ధృత చక్రాయుధ!కృష్ణా! హాత దైత్య!మునీంద్ర వంద్య ♦ యంబుద
మితభాషా! మిత్రీకృత। సితవాహా! ధీరగణ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ కలుషాంధకార హేళీ! బలిమదహార! సూర్యవంశ ♦ వారిధి సోమా
ఖలజనహార! తిగకంటికిఁ। జెలికాఁడా! భక్తపాల ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ నినుభక్తిఁ దలఁచు చుండెడి। సనక సనందన సనత్సు ♦ జాతుల నెల్లన్
మనుపవె మోక్షం బొసఁగుచుఁ। జెనఁటులఁ దునుమాడునట్టి ♦ శ్రీజగదీ

క॥ పురుహూత ప్రముఖామర। వరమకుట స్థగిత రత్న ♦ భాసిత చరణా!
గురుసుగుణా! ఖలహారణా! చిరకరుణా భరణధరణ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ అతులితమగు భక్తినినున్। బతితులు గొల్చిననునీవు ♦ పరమదయాన
మ్మతినిచ్చిం దలఁపవె శా। స్వితముక్తి రమాధినాథ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ విప్రులయెడ గోవులయెడ। నప్రతిహతమైనకరుణ ♦ నలరుదు గదనీ
వీప్రాపంచకమున భూ। రిప్రజ్ఞా! నన్నుఁగావు ♦ శ్రీజగదీశా॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మానాథ! నిన్నుఁగొల్చును। మానాథుఁడు నీవనుచును ♦ మహావకమదిలో
మానాథుఁ డంచుఁగొల్తు శ। చీనాథార్చితపదాబ్జ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 26
దానంబుల ధర్మంబుల। భూసుతమగు నీదుపాద ♦ పూజలవలనన్
మానసవుఁ డొందును జానకి। శ్రీనిర్మలకరుణ నెపుడు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 27
వారిజభవాది దివిజులు। తీరుగ నిన్భజనఁజేయు ♦ తెన్నెఱుఁగరు నే
నేరుతునె గొల్వ? నీదరిఁ । జేరిచి నన్నుఁబ్రోవు వేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 28
సూనృతము లాడువారును। దానంబులఁజేయువారు ♦ తగనీకథలన్
బూని వినువారు భువిఁదగ। రే? నీదయ బొందుటకును ♦ శ్రీజగదీశా॥ 29
ఉంచుము దయ బెంపొందఁగఁ। దెంచుము నామోహాలతలు ♦ దీర్ఘంబుగనీ
వెంచకు నేరంబులఁబా। లించుము దేవాదిదేవ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 30
కంచుకిశయనా! యింనుక। యంచితనుగు నీదుకరుణ ♦ నలరెడి మతితో
మంచిగ నీపదములఁ గీ। ర్తించెద నన్నుఁబ్రోవు వేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 31
సంచార్త్రజనక! నన్నుఁగరుణించక విడిచితివియేని ♦ సింధుకరుణనన్
బెంచెడి వారెవ్వరు? వి। రించిముఖ సురార్చితాంఘ్రి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 32
ఉందురె నీసరిదైవము। లెందును? కరుణాసముద్ర ♦ ధృతినిర్జితస
న్మందరశిఖరి! దయాపూ। ర్తిం దగరక్షింపుమయ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥ 33
ఆశించితినిమఁ గాలుఁడు। పాశంబులచేత నన్ను ♦ బంధించకముం
దే, శమితదోష! విధిధా। త్రీశర్వస్తోత్రచరిత ♦ శ్రీజగదీశా॥ 34
కుంతలజిత బంభర! నీ। ప్రాంతమునకుఁ దీసినన్ను ♦ భరియించివెసన్
వింతగనా దురితములవా। రింతువనుచు వేడుచుంటి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 35
కంతుజనక! నీపదములు। స్వాంతమున న్నిలిపితేంక ♦ బాలింపఁగనీ
యంతటి దైవములేఁడుభ। జింతును లక్ష్మీశ! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 36
నీశరణఁ గోరుచుంటి ర, మేశా! భవనాశ! పాలి ♦ తేంద్రముఖకృపా
వేశమునఁ గావఁదలఁచు, కు। శేశయ దళనయన! చక్రి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 37
శ్రీరామరామ యంచును। సారమతి న్నుడువువారి ♦ సర్వాఘంబుల్
దూరముగఁ దొలఁగఁ ద్రోయవె? శ్రీరామా చిత్తచోర ♦ శ్రీజగదీశా॥ 38
ఏతీరున నైనన్నినుఁ। గౌతూహల మొప్పనతులు ♦ ఘనముగఁ జేతున్
ఘాతకములఁ బాపుచుఁదగఁ। జేతోముద మొదవఁగావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 39

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క॥ ఏలాపలు మాటలు, నీ। పాలంబడి నీదుపాద ♦ పద్మము లెపుడున్
జాలఁగఁ గొల్తును గావు, కు। చేలాదర! సుగుణజాల ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ భారమునీదే యంచును। నేరములను గావుమంచు ♦ నిరతము వేఁడన్
గారణమేమో కావవు? చేరంగాఁదీసి వేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ భావలిఁకేలా? చాలా! దోషములను జేసినాఁడఁ ♦ దోలఁగింపుచు సం
తోషిగ నేలుమునన్నో। శేషశయన! పద్మనయన ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ తావక పదపద్మంబులు। భావమున న్నిలుపఁదగిన ♦ ప్రజ్ఞ నొసఁగినన్
గావుము వేగమెనుతస। త్సేవకజన కల్పభూజ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ కోవిదజన నుతపాదా! భూవర! జగదేకవీర ♦ పుణ్యచరిత్రా!
పావక సమతేజా! యో। సేవకమందార! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ సింధునిషంగ ప్రియసఖ; బంధురబల కంసముఖసు ♦ పర్వారిహరా।
గంధవహ తనుజవినుతా! సింధుర రక్షాలిదక్ష ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ ఘాతిత దుష్పావ్రతస! నా। పాతకములఁ బాపికరముఁ ♦ బాలింపకనీ
ఖ్యాతికి సన్వర్థతయే। సీతాధవ! సురగణేశ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ ఖ్యాతా! సదమల గుణసం। ఘాతా! పూతా! విలాస ♦ కరుణోపేతా!॥
నేతవని నిన్నునమ్మితి। శ్రీతరుణీనాథ! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ మురహర! భవహర! మాధవ! ధరదర! కరుణాసముద్ర ♦ దండితకుజనా!
పురహరసఖ! నరపాలక! చిరకరుణన్ బ్రోవునన్న శ్రీజగదీశా॥

క॥ శ్రీకాంతాతి ప్రియ!వాక్। శ్రీకామిన్యాదిదేవ ♦ సేవితచరణా!
శ్రీకాంతివిజిత భాస్కర! శ్రీకాంతుల నొసఁగిగావు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ పతిభక్తి లేని వనితయు। శ్రుతిహీనత నొప్పుభూసు ♦ రుండును వరభూ
పతిలేని యట్టిరాష్ట్రము। క్షితినింద్యం బగుచునుండు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ దీపంబులేని గృహము, ని। శాపతిలేనట్టి రాత్రి ♦ సంగరమునబల్
కోపంబులేని శూరుఁడు। శ్రీపాలా! శోభఁగనునె ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ హాటకము లేనిపేటిక। కాటుకలేనట్టి బోఁటి ♦ కన్నుంగనయున్
నీటుఁగల లిపియొనర్చని। చీటియుఁ గన వేఁడుకగునె ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ క్షమలేని తపముమేల్వా। స్త్రములేకయె భూషణములు ♦ ధరియించుటల్
దమిలేని రతియుత్తరమే। లిమిఁజేయునె మెచ్చిచూడ ♦ శ్రీజగదీశా॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జీతంబిన్వని కొలువును। మాతృక లేనట్టి శిశువు ♦ మహిఁ బ్రతుకుటయున్
పాతకి యధిపతియైనను। జేతోముదమొదవ దెపుడు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 54

నీనామోచ్చారణచే। నానావిధ దోషములును ♦ నాశసమౌటన్
గానరు మతిహీనులు సుకు। లీనులమని గర్వమంది ♦ శ్రీజగదీశా॥ 55

మణులనుగూర్చని కనకముఁ। కనకంబునఁ గూర్చనట్టి ♦ ఘనమణిగణముల్
మనమున కింపొదవవుగద। చెనఁటుల గర్వంబడంచు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 56

మతిసహన శూన్యపండిత। తతి గర్వపురాజసమితి ♦ దలఁప నబోధుల్
నుతిగనని జన్మలౌచును। క్షితికెంతయు బరువుగారె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 57

కులధర్మము దిగనాడుచు। ఖలజాతులఁ గూడినీచ ♦ కార్యములందున్
మెలఁగెడి తుచ్ఛులఁజూడ స। చేలస్నానంబుదగును ♦ శ్రీజగదీశా॥ 58

ధనలోభాత్మత దుర్గుణ। లనుజేరి చిరాప్తబంధు ♦ లనుజెడి ధరణిన్
వినయ విహీనతఁ దిరిగెడి। చెనఁటుల శిక్షింపనీవె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 59

దురితోపేత గుణంబులఁ। బరకాంతలఁ బొందునట్టి ♦ పాపులతరుణుల్
పరపురుషు లందుఁదిరుగక। చిరకీర్తిని బొందఁగలరె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 60

అరసికజన సంభాషణ। మరసిక జనులందుఁగవిత ♦ మరయఁగ మహిపై
నరసిక సుందర సమమై। చిరకీర్తినిఁ బాపుఁగాదె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 61

నీసామర్థ్యము దెలియఁగ। నా సాంబశివునకుఁదప్ప ♦ నలవియె తెలియన్
దాసీకృత భూతేశా! శ్రీసతియుత! గావునన్ను ♦ శ్రీజగదీశా॥ 62

నీరంబులేని కూపము। నీరజములులేని కొలను ♦ నేతిలేని కురుల్
సారముజెందవు ధృతకృప! సీరకరాగ్రజ! ముకుంద ♦ శ్రీజగదీశా॥ 63

దాతలులేని పురంబును। నీతిరహితుఁడైన జనుఁడు ♦ నీచపుఁబనియున్
ఖ్యాతింబొందక యుండును। జేతోజాతారిమిత్ర ♦ శ్రీజగదీశా॥ 64

పండని కేదారంబును। భండనమునఁ బారిపోవు ♦ భటులును భువిపై
నుండిన నిష్ఫలమౌఁగద। చెండంబడు రిపులఁగల్గు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 65

శ్రితపక్షా! విజితాక్షా! యతిరక్షా! నిఖిలదుర్గ ♦ ణాటవిదహనా!
మితభాసా! దశవేషా! భృతతోషా! రత్నభూష ♦ శ్రీజగదీశా॥ 66

శ్రీరమణీ యుతవక్షా! భూరమణీరమణ! సర్వ ♦ భూతహితమతా!
గారామున నను వేగమె। చేరఁదిగిచి గావుమయ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥ 67

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ కొంచంబైన కటాక్షం। బుంచుచు ననుఁ జేరదీసి ♦ యోముటకును వీ
క్షించినఁ గనఁబడరిఁక ర। క్షించనుధర నీవెదిక్కు ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ నీవాఁడ ననుచు నన్నుం। గావుమనుచు వేఁడుకొంటి ♦ కలుషాపహరా।
గావంగదె రక్షితసు। గ్రీవా! ననువేగ దయను ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ భూవలయాధీశా! నే। నీవలనఁ జరించిచాల ♦ నెగడఁగ నుంటిన్
గావఁగఁ బూనుము రహినీ। సేవల మాత్రంబు జేతు ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ సతతము నీ పాదంబులు। మతినిడి నే వేఁడు టెఱుఁగ ♦ మాధీశా! మా।
పతి నగుట నెఱుఁగుదును గాం। క్షితములఁ జేకూర్చి గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ సన్నుతచరితా! నీసద। సన్నుతులను జేయు టెఱుఁగ ♦ సంతతదయనా
విన్నపముల వినిచేర్పుము। చెన్నుగ నీదరికి వేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ ప్రేమరవంతయు నాపై। రా, మసలుచుఁ జాలఁ గావ ♦ రావిదితగునా?
కామజనక! వరదా! శా। ఙ్గీ! మదభీష్టములఁ దీర్పు ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ బాగుగ నినుసేవించుట। నేఁ గానను నన్నుఁ గావ ♦ నేర్పరి వయ్యుర్వీ
వేగము గావమి తగునా? శ్రీగరుడధ్వజ! మురారి ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ ఘాతుకజన హరణా! నా। పాతకములఁ బాపి నన్ను ♦ బహుకృపతోడన్
గాతువటంచును వేఁడితి। శ్రీతరుణీలోలచిత్త ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ నీతుల్యమైన దైవము। నాతుల్యంబైన పాపి ♦ నరసఖ! లేరీ
చాతుర్దశ భువనంబుల, వ్రేతాంతఃకరణ హరణ ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ నయముగఁ గావుము నన్నో, భయహర! కృష్ణా! ముకుంద ♦ పావనచ!
నయవేద్య! సవ్యసాచి, ప్రియకర! కరుణాసముద్ర ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ రాజసమ యశోవర! స, ద్రాజానన! భక్తవరద ♦ రాజితకాంతీ!
గోజనుత చరిత! సన్నీ, రేజాతదళాక్ష! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ నీశరణఁ జెందకున్న న్ను, మేశసఖా! గాచువార ♦ లేరీభువి ల
క్ష్మీశా! గావుము హరధా, త్రీశతయజ్ఞాదిసేవ్య ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ అక్షయరూపా! సత్కృప, వీక్షిత భక్తౌఘ! వరద ♦ విఢ్ధ్వజ! సితప
ద్మాక్షా! నతదక్షా! బహు, శిక్షితరిపులోక! బ్రోవు ♦ శ్రీజగదీశా॥
కం॥ అపరాధిని గావుము నను, నెపమెంచక నీదుచరణ ♦ నీరజవిలస
జ్జపమెఱుఁగని మూఢులఁ బక్షిపతిధ్వజ! గావలేదె ♦ శ్రీజగదీశా॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భీకరతర రిపుహరణా! పాకారి నుతాత్మ పాద ♦ పంకజ విలసత్
కాకుస్థ కులజ! వరద, ర్వీకర హాత్యాయన! గావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 82

శ్రీకామినీ మనోహర! పాకారినుత ప్రభావ ♦ భవభయహర! దా
సీకృత పత్నీకృత గౌ, రీకాంతా! నన్నుఁగావు ♦ శ్రీజగదీశా॥ 83

మిత్రునిగ వానరునిఁగొని, శత్రుఁడు రావణుని వేగ ♦ సాధించితివౌ
సుత్రామ వినుత! రఘువర! చిత్రముగద నీదుచర్య ♦ శ్రీజగదీశా॥ 84

పతితుఁ బ్రోచుటఁగద నీ, కతులితమగు పతితపావ ♦ నాఖ్య జెలంగెన్
క్షితివిశ్రు తాక్షియుగ హా, సితసితనీరజ! ముకుంద ♦ శ్రీజగదీశా॥ 85

శ్రీకనుల జాండగర్భ! శ్రీకలిత సునత! వైరి ♦ శికుణదక్షా!
చేకొనిగావుము నన్నుఁజ, క్రీ! కరిరాడ్రక్ష! వరద ♦ శ్రీజగదీశా॥ 86

సోమకుఁడు నిగమములుగొన, నామనుజాశనునిఁజంపి ♦ యావేదంబుల్
శ్రీమీనమూర్తి వౌచును, క్షేమంబుగ నజునికీవె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 87

భీకరు లసురులు సురలును, బ్రాకట మందరముతోడ ♦ ననధిని దరువన్
జేకొని దానిఁ వహించిన, శ్రీకూర్మము నీవెకావె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 88

కాంచన నేత్రుఁడు భూమిని, గొంచుఁజనన్ గిటిగ వానిఁ ♦ గూలిచియిలనీ
వుంచవె యెప్పటివలె నీ, రేజాయత నేత్రయుగళ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 89

వరసుతుఁ బ్రహ్లాదుని ము, ష్కరుఁడయి హింసించు హేమ ♦ కసిపునిద్రుంచన్
వరబాలునిఁ గావను నీ, స్థిర నరసింహుండ వైతి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 90

ఆరయ నడుగులుమూఁడౌ, ధారుణి బలినడుగుకొనఁగఁ ♦ దగవటుఁడవునై
చేరిబలి న్మట్టిసునా, శీసునకిచ్చితివి జగము ♦ శ్రీజగదీశా॥ 91

శూరత శత్రులఁ దునుముచు, ధారుణిఁ దనరితివి మిగులఁ ♦ దనుజిత శరక
ర్పూరా! శ్రీకృష్ణాగ్రజ! శిరియన న్నడుఁబడెడి ♦ శ్రీజగదీశా॥ 92

భూమి ముయ్యేడుమారులు, భూమీశులఁ దునిమి రుధిర ♦ పుందర్పణలన్
నీమంబుగఁ బితృతృప్తి, శ్రీమీఱిన పరశురామ ♦ శ్రీజగదీశా॥ 93

కోరిన దశరథరాజుకు, గారాము సుతుండవగుచుఁ ♦ గడు దర్పమునన్
ధారుణి రావణుఁదునిమిన, శ్రీరాముఁడ వీవుగాదె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 94

గ్రద్దనఁ బురత్రయాసురు, ముద్దియల పతివ్రతాత్వ ♦ ములఁజెరచినయా
వద్దికఁ గల్గిన దేవన, కృద్ధుఁడు బౌద్ధుండవీవె ♦ శ్రీజగదీశా॥ 95

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క॥ పతితులఁ బునుముటకై తా, నతిదారుణ ఖడ్గమూని ♦ యశ్వముపై సు
స్థితుఁడై జనియెడు కలికా, కృతిఁబూనిన దేవదేవ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ ఆశాపాశము లెల్లను, నాశముగాఁ గోసివేగ ♦ ననుదయ తోడన్
మేశా! రక్షింపుము, ధా, త్రీశంకరముఖ్యమత్య ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ నారాయణ! దామోదర! శారదపారద శశాంక ♦ సన్నిభకీర్తీ!
ఘోరారిహరణ హేతవా, లీ! రాఘవ! గావు వేగ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ కుతుకముతోడుత నినునా, మతిలోఁ దలఁచుటయెగాని ♦ మఱియేమెఱుఁ
సతతముఁ గావుమనునా, శ్రితపక్షా! పంకజాక్ష ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ అద్వైతులెపుడు నినుపా, ణిద్వయములు మోడ్చిగొల్చు ♦ నిరతంబును
తద్వంద్వంబులు గిరులును, రిద్వరములు నీవెయంచు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ ఎంతనిను సన్నుతించినఁ బంతము? నాపై నినీకుఁ ♦ బరమాత్మ! హరే!
కంతుజనక! నీమనమునఁ। జింతింపవె యించుకంత ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ నాడంట విడునకంటిన్, గాదంటిన్ గావకున్నఁ ♦ గడు భ్రామికమున్
బోదంటి నితరగతి యిఁక, లేదంటిన్ గావుమంటి ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ కుండలకాంతి విరాజిత, గండస్థల! పండితప్ర ♦ కాండాదర! నీ,
దండను నన్నిడి గావవె, రెండవదైవంబు నెఱుఁగ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ రవ్వలు సేయకవిడనో, మవ్వపు సౌవర్ణచేల ♦ మర్యాదగనన్
ఱివ్వునఁ గావకయున్నం, జివ్వున రక్షించు నెవరు? ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ క్షితి శాండిల్యసగోత్రుం, డతులిత పట్టాభిరామ ♦ హార్యతుఁడుద
త్సతిసీతక్షు యందురువా, రితనయులం దగ్రజుండ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ శాండిల్యవంశ కమలా, ర్కుండగు పట్టాభిరామ ♦ కోవిదుభోగా
ఖండలుఁడగు మజ్జనకుని, రెండవ నినుఁగాఁ దలంతు ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ భావమున నీపదంబులు, నేవీడక నిల్పిశతక ♦ మిదిజేసితిఁగో
మ్మోపావనజ సునయన! చిరం, జీవియనెడు పేరువాఁడ ♦ శ్రీజగదీశా॥

క॥ పొందుగ వరవిద్వత్కవి, మందిరముల శతకమబ్జ ♦ మార్తాండముగా
నందాత్మ! యుండఁగాఁబూ, ర్తిందయఁగలిగి జేయు ♦ శ్రీజగదీశా॥

సమాప్తము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సంస్కృతాంధ్రగ్రంథములు.

ఈదిగువ నెం 9 రు వఱకు, మ॥ రా॥ శ్రీ త్యాడీ వేంకట శాస్త్రిగారిచే
రచియింపంబడిన గ్రంథములు.

	రు అ పై		
		శ్రీరామప్రవాసము	0-8-0
ర. నీతివంతమైన నాటకము	1 - 0 - 0	శ్రీరామోద్యోగము	0-8-0
మోహిని. శృంగారవంతము	1 - 0 - 0	సారంగధర	0-10-0
తలద్విపద. ముద్దుమాటలమూట	0 - 4 - 0	పాండవాజ్ఞాతవాసము	0-10-0
తకము. నీతివంతము.	0- 1 - 6	ద్రౌపదీవస్త్రాపహరణము	1-4-0
దాలస. పురాణాంతర్గతకథ		సతీతులసి	1-4-0
తోదయము ,,		సంపూర్ణరామాయణము	1-4-0
గారశాకుంతల ,,	అచ్చులో	సంపూర్ణభారతము	1-4-0
క్యదర్శని. కల్పితము	నున్నవి.	చిత్రనళీయము	1-12-0
ంకారామ. చరిత్రాత్మక		విషాదసారంగధర	1-12-0
రసపరిధానము		ప్రమీలార్జునీయము	1-12-0
తకము. త్యా॥ స॥ నా॥	0-1-6	చంద్రహాస	1-8-0
ఖ్యానము	0-8-0	బృహన్నల	1-8-0
యాదవము	0-8-0	అహల్యాశాపవిమోచనము	0-12-0
శాపహరణము	0-8-0	హనుమద్రామసంగ్రామము	0-12-0
ాసవదత్త	0-8-0	సత్యహరిశ్చంద్ర	1-4-0
ంద్రహాస	0-8-0	చింతామణి	1-0-0
ఘవము	0-8-0	కనకతార	1-4-0
పురము	0-10-0	రంగారాయకదనసంవాతము	1-0-0
యంతజయపాల	0-10-0	కాంతామతి	0-12-0
ణయము	0-9-0	ప్రచండబొబ్బిలి	0-8-0
రాయణరావు.	0-8-0	సావిత్రీచిత్రాశ్వము	1-8-0
విత్రి	0-12-0	కళాపూర్ణోదయము	1-4-0
కతార	0-12-0	శకుంతలాపరిణయము	0-8-0
పట్టాభిషేకము	0.12-0	మార్కండేయపురాణము	1-4-0
నురము	1-0-0	కకుత్స్థవిజయము	0-8-0
తబోధిని	1-0-0	శ్రీరంగమాహాత్మ్యము	1-8-0
సము	0-10-0	శృంగారనైషధము	0-13-0
ననము	0-8-0	రంగనాథరామాయణము	1-4-0

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉత్తరరామాయణము	1-0-0	ముహూర్తదర్పణము
రామకర్ణామృతము	0-10-0	సిద్ధాంతగ్రహలాఘవము
రుక్మిణీకల్యాణము	0-12-0	జ్యోతిషామృతసారము.
గజేంద్రమోక్షము	0-12-0	జాతకఫలమణిమంజరి 1వ భాగము
ప్రద్యుమ్నోపాఖ్యానము	0,12-0	డిటో 2వ భాగము
జైమినీభారతము	0-12-0	గోచారదర్శని 1వ భాగము
అమరకోశము	1-2-0	డిటో 2 వ భాగము
భగవద్గీత(సంపూర్ణటీక)	3-10.0	ముహూర్తచింతామణి
అనుభవవైద్యము 8 భాగములు	4-0-0	ప్రసూతిచంద్రిక
సర్వౌషధగుణకల్పము	2,8-0	సంఖ్యారోగచికిత్స రత్నాకరము.
వసిష్ఠప్రోక్తము	1-8-0	మరియు అనేక సంస్కృతాంధ్రగ్రంథము
అగస్త్యప్రోక్తము	1-8-0	లు బుక్కులు, స్టేషనెరీసామానులు, పలు
నేత్రదర్పణము	0-10-0	న చిల్లరసామానులు వలయువారు మా దగ్గ
కాలామృతము	1-0-0	సమునకు వ్రాయుదురేని వి. పి గాంబో

గడియారములు.

		జర్మనిలీవరు వాచీ
		వారప్రూకీవాచీ
		డిటో రోల్డుగోల్డు
		బర్మాటైంపీసు
		డిటో అలారము
		జర్మనిబిగ్టైంపీసు
		అమెరికన్ బిగ్టైంపీసు
		డిటో రాయలు అలారం
		డిటో కాల్ అలారం
		డిటో నోస్లీపు
		బిగ్గుబెన్ రిపీటింగు అలారం
నిక్కలుచేతివాచి	5-0-0	బేబిబెన్
సిల్వరు డిటో	6-0-0	జపాను బేబీ అలారం
ముత్యపుచిప్పది డిటో	6-0-0	గంటలు అరగంటలుగలది
నిక్కలులీవరుసాధారణము డిటో	7-8-0	హార్డ్వేర్ ఫౌంటెన్ పెన్
లీవరుజ్యూయల్డు డిటో	12-0-0	ఫౌంటెన్ పెన్ గాసునిబ్బు
రోల్డుగోల్డు డిటో	25-0-0	14 క్యారట్టుగోల్డునిబ్బు
సె 9 క్యారట్టుగోల్డు డిటో	40-0-0	చేతివాచీనిక్కలుబెల్టు
పాకెట్ రాస్కోపులీవరు డిటో	4-0-0	రోల్డుగోల్డుబెల్టు
సైత్వేరిగ్యులెటర్ డిటో	5-0-0	లెదరుబెల్టు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

5 ద్వి ॥ ఏమేలసమ్మామోహమెలినాగనీకు ।కలదేమితండ్రికార్యము యెరిగియుండ । యెవరికియిత్తునని యోచించినారో । పదరకుముమాయ మ్మపశిదానవీవు । సురలుమునివరులు కిన్నరులుకింపురుషులు । నరనాథులుండగానాతివగపేలా । తరలాయతాక్షిరో తాళుకోవమ్మా ।

వ ॥ ఇట్లుచెలికత్తియలతోగూడుకొని । వటపత్రశాయిసన్నిధింజేరి ప్రణమిల్లి । మరిన్నేమనుచున్నది.

ప్రార్థన॥ శ్రీమదఖిలాండకోటిబ్రహ్మాండనాయక । వేదాంతవేద్య । ఆగమవినుత । పురాణపురుషోత్తమ । పురందరవందిత । అహల్యాశాపవిమోచన । ద్రౌపదీమానసంరక్షక । ప్రహ్లాదవరద । శత్రుసంహార । కుచేలరక్షక । విదురప్రతాప । పాండవపక్ష । మందరగిరిధర । కల్క్యవతారనమస్తేనమస్తేనమస్తేనమః ॥

వ ॥ ఇవ్విధంబునస్తుతియించిమరిన్నేమనుచున్నది ॥

యాలలు ॥ పరమపదమూనావుదాయించి । పాలకడలీలోశయనించి । యిపుడువిభవావతారమయితీవో ॥ అంతర్యామివై యిలను ॥ అర్చావతారమయితీవో ॥౧॥ సురులామునుఃలాఘనయోగూలా । మొరవినభక్తావరులాబ్రోవా । కరుణమీరకడకేతెంచితిరో । నాస్వామినాదుమొరవినరాదనియెంచితిరో ॥౨॥ స్త్రీలనేచామేరాగాదు । బాలిమీరావల్కరాదా । నానేరామేమియులేదూరా । నాస్వామినాథాననుయెంచూటమేరాగాదూరా ॥3॥

వ ॥ యివ్విధంబునఆండాళ్ళుప్రార్థించిన వటపత్రశాయిపలుకకుండిసంజూచి । ప్రేమాతిశయంబుననేమనుచున్నది ॥

రేగుప్తిరాగం—త్రిపుటతాళం

కవగూడిముల్లోకనాయకా । నాకుకౌంగలియ్యరప్రాణనాయకా ॥ ఓరినినుబాసినేనిల్వజాలరా । నీవుకరుణించికనువిచ్చిచూడరా ॥ఓ॥౧॥ మోహనాకారజాగేలరా । నామరులుదీర్చిమాట్లాడరా ॥ఓ॥౨॥ ఓరినినుతప్పపడులనేనోల్లరా । నీవుననుజూచియేలబల్కవురా ॥ఓ॥3॥. నినునమ్మినేవచ్చినానురా । నీసొమ్ముగానన్నేలవేమిరా ॥

గీ ॥ వలపుహెచ్చెనునామీదవైరమేల । పలుకకున్నావువలెూరు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

 బిలచుచున్న । అలుకలేలర నీపదంబులనుసమ్మి । భక్తితోన్నీ
మొక్కెదవన్నె కాడ ॥

యమునారాగం—అటతాళం

మేగామోడికాయ । వేరామనోహరా । ఏమేలరపసిబాలరసను
గారవించవదేరా ॥మే॥౧॥ సాతసాంఘ్రిసారనీ సరసకుడయ్యారా । ని
సామితమిదీర । నన్నేలరబల్జాణకాడ ॥౨॥మే॥ విటరాయనాపైయి
తాహటమేలజేసేవూరా । కఠినచిత్తామునీకు కడగపేమిసేతూరా ।
॥మే॥౩॥ వటపత్రశాయీవాని । వలచీవచ్చీతిగాని । మటుమాయాకా
డవాని । మెరిగీతెరానుపోరా ॥మే॥౪॥ చనువిచ్చీమెచ్చినాతోసరస
ములాడీగూడీ । కనువిచ్చీచూచినన్ను । కరుణించావేరామేరా ।
॥మే॥౫॥ మర్మాములుంచినాతో । మాట్లాడకున్నావు । నీసామ్మాని
మెరుగావనను । కమ్మావిల్తునితండ్రి ॥మే॥౬॥ మాతండ్రివిష్ణుచిత్తుమ
రుగుజేసీవస్తి । మేలీసిమరుగునుంచి । మేలుకోరామరవారా ॥మే॥౭॥
మెంతో వేడిననీమది సుంతయినకరుణలేదు । పంతమేలరజూడు । ప్రా
ణామిదుదూనునేడూ ॥మే॥౮॥ మోహామలరనను । మదనకేళిసిగూడి
నీపాదాపద్మములకు । పల్మారుమొక్కెదాను ॥మే॥౯॥

కందార్థములు

లీలావిభూతిలోపల। మేలరయిటువచ్చిఅర్చవేషముబూనీ । చానలు
బిబ్బితిమాలిన।జాలీలేదూరా।సాధింతూలేరా।సాధించకున్నానాపేరు
యూండాళ్ళా। వాదాడీవేడీనావలదానితగరాని। మోహామలరవేగతుల
యునానిన్ను ॥సా॥ రెట్టించిపాడవలెను।నీవుగెల్చెదవో। లేకున్నా నేనూగె
ల్చెదనో।చూడరాయిటుకొద్దీలో నాసుందరకార। నేగెల్చినగెల్పురనిన్ను
గెలువకపోయిననీకుయడియేనాదునురా। యీమాటయున్నటికీస్థిరమూ
రా। తాటోటనులుజేసితొలగించదలచేవు। నాటీసంబంధాముసేజేవ
డలకనిన్నూ ॥సా॥౩॥

వ ॥ ఇవ్విధంబున వేడుకొనిసను యూరకుండుటంజూచి । ఆహ్వావ
తారమునినిశ్చయించి । ఆశలుడిగి । చంచలాంతీయనుచెలికత్తెతో మరి
న్నెమనుచున్నది ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ ర స్తు.

శ్రీగురుభ్యోనమః

ఆత్మలింగశతకము.

ఆ.ట వెలదులు.

శ్రీపరశివనీదు శృంగారతత్వంబు నీమహీతలంబున నెచ్చుగాను
నేనుజెప్పబూన నేర్చితినీకృప యఖిలజీవసంగ యాత్మలింగ ॥౧॥ నీతిభ
క్తియోగ నిజమెల్లగురుమూర్తి జెప్పె శతకమిట్లు చేసినాడు రండుదీని
జూచి రక్తిగామీరెల్ల ॥౨॥ శంకబట్టకండి శాస్త్రజ్ఞుడనుగాను వంకలెం
చకండి వైరమునను మనసునిల్పిదీని మర్మంబు దెలియండి ॥౩॥ తప్పు
లెంతురయ్య తపసుల కైననుధరణి జనులకున్న ధర్మమదియు అందుకో
రకు నేను యాదినేజెపితి ॥౪॥ నాకుభయము లేదు నన్ను మీరేమన్న
అన్నవారు నాకు యాత్మప్రియులు ఉన్నదున్నయట్టు లూహించిజెప్పె
ద ॥౫॥ వరస బెట్టినేను వర్ణింతు పద్యాలు సరసులయితె దీనిచక్కగా
ను గన్నవారికెల్ల గల్గును సౌఖ్యంబు ॥౬॥ మొదట జగములేక మూడు
రేకులచెట్టు తుదనుకొమ్మలయిదు తూగులాడి కొమ్మ కొమ్మలందు కో
టికాయలు గాచె ॥౭॥ ఏమిచిత్రమిదియొ యెట్లుసృజించెనో పత్రి మొక
టిలేదు ఫలములేదు వేరులేదుజూడ నేత్రలకీజాడ ॥౮॥ ప్రణవమందు
నైదు ప్రాణాక్షరాల్పుట్టి జగములాయెనయ్య జతనముగను అదిమోజీవ
మాయ యాపైదిశివమాయ ॥౯॥ మాయదెలియరాదు మాయమూల
ములేదు మాయవాయురూప మాయమమత మమతతోడనుబుట్టె మ
హాదహంకారంబు ॥౧౦॥ అయిదు మైదులిరువ ద్వైద్వైన మాయకు దొ
రతనంబువచ్చె దురితమెచ్చె భ్రాంతియంతయాయె బ్రహ్మాండ మెంతా
యె ॥౧౧॥ వాహ్యాదానిశక్తి వస్త్రాదుగిరియును విస్తరించి బ్రహ్మవిష్ణు
శివుల బట్టిభ్రాంతిబెట్టి బలమెల్ల దిగమింగె ॥౧౨॥ బలముదప్పినట్టిబ్ర
హ్మాది మూర్తులు కలనుజెందిలేచికల్వరించి సృష్టిమాపుదాల్చె చింతించి
యోచించి ॥౧౩॥ పంచవర్ణలయిన పంజరంబిది యహాహా మూంచి చిలుక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యింకు మటముదీర్చి మాటలాడునయ్య మాణిక్యములమూట ॥౧౪॥ చిలుక పలుకులందు చిత్రమైయున్నవి పలుకులోను పలుకు పదిలపరచి వలపు బుట్టినట్లు వచియింపుచున్నది ॥౧౫॥ వలపుజెందరయ్య వనితలు మగవారు పరమచిలుక కొరకు పరుగులెత్తి పట్టలేకతుదకు భ్రాంతులు పాలైరి ॥౧౬॥ పట్టతరముగాదు పాతాళముననంటి బ్రహ్మపట్నమున కు బారుచుండు భ్రమలువిడచిదాని ప్రాప్తినిగనవలే ॥౧౭॥ సాధ్యపడ దుయంత సామంతులైనను సత్యశాంతసమ రసాత్ములైతె మోహ మొందునయ్య మోక్షకాంతామణి ॥౧౮॥ శాంతమదనిబూని చాదస్త ములుమాని చింతదీరగురుని సేవజేశి పంతగించి ముక్తి పణతినిగనవ లే ॥౧౯॥ ముక్తికాంతయెంత మూర్ఖురాలోగాని చిక్కబెట్టునెట్టి సిద్ధు నైన జిక్కదయ్య యల్ప చీకాకుమతులకు ॥౨౦॥ తామసంబువిడక త త్వంబెగనరాదు రాజసంబువిడక రాదుముక్తి సాత్వికంబుమోక్ష సాధ నమైయుండు ॥౨౧॥ మనసుజారవిడచి మమకారమణచక మునులుకొం దరు భ్రమ మునిగినారు నరుడుస్థిరముగనుట నమ్మరాదామాట ॥౨౨॥ మొదటమనసుజయము ముఖ్యయోగంబని డెలియలేక ధరను దిరిగె నే ని కుదరకక్కసించి కుక్కలాగు చలించు ॥౨౩॥ కుక్కవంటిమనసును దురుగాజేసియు నిటలమధ్య దృష్టినిలిపెనేని పటుతరైక్య బ్రహ్మ భా వంబుగల్గును ॥౨౪॥ అప్పుడాత్మయందు నధికవిశ్రాంతియు గల్గిచంచలం బు గట్టిపోయి గాలిలేనిదివ్వె గతిగాప్రకాశించు ॥౨౫॥ చూపునిల్పకు న్న సుఖమెందుగనరాదు మనసునిల్పకున్న మమతజెడదు చూపుమనసు నంటి చూడరసజ్ఞుని ॥౨౬॥ రెండుగిరులమధ్య రేవతియను చుక్క చు క్కనడుమనుండు సురపురంబు పురమునంటిచూడు పురహరుడచటుం డు ॥౨౭॥ మనసునిల్పి యముని మర్మంబుదెలిసితే తనపురాకృతంబు ద ప్పిపోయి పరమయోగమునకు బాటయుగల్పించి ॥౨౮॥ మండలముల మూటి మధ్యనుషోడశ కళయపూర్ణ చంద్రకాంతియుండు కాంతి యందుమనసు దరిగినయోగంబు ॥౨౯॥ మూడుమేర్లుపొంగి ముల్లోక ములుకుంగి ముంచివేయుననంగ మూలమేమొ గాంచలేనియోగి ఘ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నుడెట్టులాయెరా ॥౩౦॥ మాటలుబహునేర్చి మర్మజ్ఞులనుగాంచి వారితో
నుభేద వాద మాడ కరీని గాంచి కుక్క కరవ బోచం దంబు ॥౩౧॥
మాటలాడినట్లు మరివేదసిద్ధాంత మార్గమందుమనసు మనపలేని మా
టకుమ్మరింట మళికుండచందంబు ॥౩౨॥ ధారణాదియోగ దారెరింగిన
యోగి మేరువందు జేరి మేనుమరచి తానుతానుయనెడి తలపేమిలేకుం
డు ॥౩౩॥ అట్టియోగిమరల నవనిజనించడు బట్టబైలుతనకు పట్నమాయె
కొలనువిడచిహంస గోతికిజేరెనా ॥౩౪॥ వేల్పు లెందుకయ్య వేదంబు
లెందుకు సాధనంబులేని చదువులెల్ల జేదమిడకమనసు బేజారియైయుం
డు ॥౩౫॥ తోలుకొండదీని తొమ్మిదివండలు గండుపులులుచుట్టు గాచి
యుండు కొండశిఖరమందు కోమలియొకతుండు ॥౩౬॥ కామరూపిదాని
కామించిజనులెల్ల కొండకొచ్చిపులుల కొరతబడిరి ధీరుడై తెపులుల ద్రుం
చికొండెక్కను॥౩౭॥ జంటనాగస్వరము జాడజెలసూదితె పుట్టలోనవున్న
భుజగమపుడు పట్టుబడునుమంచి పరమయోగైతేను ॥౩౮॥ ఘంటనాద
హృదయ గగనంబు పైబ్రోగు గగనమున్నచోటు గానరాదు పరమగు
రునికరుణ బడయని వరులకు ॥౩౯॥ చెవులుమూసుకున్న చతురతలవి
గావు మాంసపిండతనువు మరచినట్లు ప్రణవమంత్రసిద్ధి ప్రాప్తినిగనవలె
॥౪౦॥ నల్లతామరాకు నడుమరంధ్రములోను కుండలనెడిపాము గ్రుడ్లుబె
ట్టి రెండుపిల్లలీని శేయుబగలరచెను ॥౪౧॥ అట్టిరోదనంబు యఖిలవేదా
ర్థంబు సకలమునులుసురులు సన్నుతంబు నికరమైనయోగ నిష్టయనంబ
డు ॥౪౨॥ సాంఖ్యయోగమెరిగి సకలేంద్రియంబులు సంచరించుచున్న
సంజ్ఞగాంచి పంచిమెంచిపైన పరమాత్మగనవలె ॥౪౩॥ పంచతత్వముల
ను పంచీకరించక మంచియతులమన్న మాటలన్న కుంచమందుగజము
గ్రుడ్డుబెట్టిన విధము ॥౪౪॥ మాకుదెలిసినంత మర్మంబుధరలోను మఱియు
లేదటంచు మనుజులెల్ల వకరితోనునొకరు వాదించుచున్నారు ॥౪౫॥
తెలశినామటంచు తేటగాబల్కిరి యేమిదెలశినారు యెందుకొరకు తర్క
వాదమునకొ ధరకీర్తికోసమొ ॥౪౬॥ తనదునెత్తిమీద దన్నెడుకర్మంబు
వెడలుటకునుగురుని వెదకివెదకి పూజజేసిముక్తి బొందుటకొరకయా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥౪౭॥ అందుకొఱకుగాని యాత్మజ్ఞానంబులు ఆటగాదుబొమ్మలాటగాదు వాటమెఱిగిమాయ మీటనుదాటుము ॥౪౮॥ అంతరాత్మనెఱిగి యానందమొందక భ్రాంతిదయ్యములచె పట్టుబడిన చింతదీరదయ్య చీకాకు విడదయ్య ॥౪౯॥ బాహ్యదృష్టివిడచి బైలందులక్షించి లక్ష్యమందుమూడు లక్షణములు దెలిసినట్టివాడు దేవుడనంబడు ॥౫౦॥ విషయగుణములెల్ల విడువనినరులకు విశదపడదుమోక్ష విమలదృష్టి విషయగుణములందు విషమున్నదోయన్న ॥౫౧॥ విషయభ్రమలుగెలచి విజ్ఞానమునుదెలశి అసిపదార్థమెఱిగి యాత్మగలసి బసవడైన వెనుక భయమేమియున్నది॥౫౨॥ పంచరంగులున్న పాపమధ్యంబున మించిబ్రహ్మకళయు మెరయుచుండు గాంచిదానియందు గలసినశివయోగి ॥౫౩॥ దినమునిర్వికల్పదిట్టసమాధిచే తనదుపూర్వకర్మ దలగిపోవు గానివేరువిధము గనరాదుమోక్షంబు ॥౫౪॥ నరుడుగురునిజేరి నాలుగుసేవలు జేసెనేని నిజముజెప్పనయ్య జెప్పగానెమాయ చప్పుడుచల్లారు ॥౫౫॥ యేమిజేసితేమి యేకాగ్రచిత్తంబు జేసెనేనితనకు జెల్లునయ్య జెల్లుననుచుదుష్ట చెడువృత్తిజేసునా॥౫౬॥ అతడు బ్రహ్మవిష్ణు డానందరూపుండు అతనికేమి బాధ యాత్మబోధ సకలభూతసాక్షి సంపన్నుడైయుండు ॥౫౭॥ నేనునీవు యనుచు నిర్ణయంబెంచడు భావమందు బ్రహ్మ భావమెఱిగి సావధానమతిని జక్కగావిహరించు ॥౫౮॥ మంత్రసిద్ధుడతని మార్గంబుమార్గంబు జగతియందునతని జన్మజన్మ అతనివెంటదిరుగు నఖిలదేవగణంబు ॥౫౯॥ అతనిదర్శనమున నవనిలోజనులకు పాపమెల్లబాసి పరమగతికి త్రోవ వెదుకుటకునుతోచునుమనసందు ॥౬౦॥ సజ్జలనుగాంచి సాష్టాంగపడలేక మొగ్గితగ్గికోడిముగిసినట్లు టక్కుగక్కువేత్తడాబు బడైజూపు ॥౬౧॥ వద్దువద్దుయికను వస్త్రాదుతనములు ప్రొద్దుబోయెజగతి శాంతమాయె క్రొద్దిగడయదీని గోచెల్లజెడిపోయె ॥౬౨॥ పర్వతంబుకంటె భారమైయుండును శుభకరంబు మోక్షశోభనంబు గురునిభక్తిలేని కుచ్చితులకెల్లను ॥౬౩॥ అల్పసంశయంబు లర్థవిరోధముల్ తనకులేనితత్వ ధర్మములను గూర్చిప్రశ్నజేయు కుమతులుధరలోను ॥౬౪॥ అట్టి ప్రశ్నములకు నాయీశ్వరుండైన దప్ప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కూరకుంటె చపలులెల్ల చప్పగానుజూచి చెప్పట్లు జరతురు ॥౧౫॥ రా
సులధికమాయె దండముల్మెండాయె శాసుఃకుపదేశ కాలమాయె యేమి
చెప్పనాయె ఈశ్వరతత్వంబు ॥౧౬॥ రత్నగనులయందు రాజ హంసున్న
ట్లు తత్వవేత్తయల్ప తలపులేక నిత్యముక్తరీతి నిజసమాధినియుండు
॥౧౭॥ మాటలధికమాడ మౌనికిమదిపుండు కోటచెడిన రాజు కోతిపుం
డు పేదవాని బ్రతుకు పెక్కువిధములపుండు ॥౧౮॥ గురువులందు మం
చి గుణవంతులందును గోరచూపుమనసు కోపరూపు చపలుడిట్లులుండు
చరవానరమురీతి ॥౧౯॥ మంచివారులేరు మహినీస్థలంబున మనకువల
దు దుష్టమతులచెల్మి నుంచికోరకునీదు మానంబుబూనుము ॥౨౦॥ మౌ
నమనుచు భ్రమసి మాటలుమానిన మౌనమదియుగాదు మాయవిడదు
మనసనుకల్మషం మానినమౌనంబు ॥౨౧॥ కాయసిద్ధిగోరి గహాసంభుల
నుజేరి వాయుభక్షణమున వనరెనేని మాయతనువుతుదకు మంటిపాలై
పోను ॥౨౨॥ యోగములలోరాజ యోగంబుమాయెచ్చు మంత్రిముల
లో ప్రణవ మంత్రిమెచ్చు పంచముద్రిలందు పరమశాంభవి యెచ్చు
॥౨౩॥ రాజయోగమోక్ష రాజ్యాభిషిక్తుడై తనదుగృహమునున్న ధ
ర్మమెల్ల పాలనంబుజేసి పరవశుడై యుండు ॥౨౪॥ బంటులింద్రియములు
పనులెల్ల జేయంగ మనసుమంత్రిగాను మసలుచుండు తన్ను తానుగన్న త
త్వంబుతద్రూపు ॥౨౫॥ పంచవింశకుండు పాపపుజీవుండు సంచితాగమా
ది సకలకర్మ లోలుడగుచుదిరుగు లోవెలిగుణదప్పి ॥౨౬॥ విత్తుచేత చెట్టు
వెలశినరీతిగా కర్మచేతజన్మ గల్గుచుండు కర్మభ్రాంతివిడదు కలియుగా
త్ములకెల్ల ॥౨౭॥ సకలసంకటంబు సంసారసంకుల జింకడొంకవంక రంకు
బొంకు చాలునయ్యదీని చెప్పడిచొప్పున ॥౨౮॥ త్రిగుణరూపమాయెత్రి
పురంబులెల్లను త్రిగుణమందుజగము దిరుగుచుండు త్రిగుణమిడచిముక్తి
తెరవునుగనవలె ॥౨౯॥ నాల్గువిధములుగను నరులకందరికిని బోధజేశిన
ట్లు బుధజనములు శాస్త్రరీతిగాను చాటినవినరేమొ ॥౩౦॥ మూడుతను
వులకును మూడవస్థలకును ముఖ్యమైనసాక్షి మూర్తియేదో గానలేని
యోగిఘను డెట్టులాయెరా ॥౩౧॥ అట్టిబ్రహ్మపదము పట్టుగాగన్నట్టి ప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రమయోగిచరిత భావమెల్ల నరులశక్యమగునె పరికించిచూడంగ ॥౨౨॥ త్రా
బాలమత్రరీతి బలుపిశాచముభాతి భావమందుభేద భావమిడచి దిరుగ
చుండునయ్య గురువులుధరలోన ॥౨౩॥ ఘటజలంబులందు గగనచా
యున్నట్లు కుటిలజగముతోడ గూడియున్న అతివిలక్షణార్ధ స్థితినిజరింప
ను ॥౨౪॥ ధ్వంసకవులుధరను దండెత్తియున్నారు బుధులపైనియుద్ధ బు
ద్ధిబూనె వోర్వలేనిభేద వాదయుద్ధమునకు ॥౨౫॥ భూసమాధికొరకు భ
విలోనుజనులెల్ల బుద్ధియందునాశ బూనినారు బుధులకికనుదిక్కు బుట్టద
గాబోలు ॥౨౬॥ తగదుభూసమాధి తత్వజ్ఞానములేని నరులుకోరనేని న
రకమగును బుధులుకొరకుదాని పూజితగలిగుండె ॥౨౭॥ ఆత్మజ్ఞానమ
డి యగ్నిచేగాలిన తత్వవేత్తతనువు తప్పకుండ భూసమాధిజేశి పూజ
పవలెనరుల్ ॥౨౮॥ నిద్రమానివేసి నెగడికూర్చుండిన భద్రిమనిరిమూ
ఢ బద్ధజనులు నిద్రలోనుయోగ నిద్రనుగనలేక ॥౨౯॥ నిద్రమానరాద
నిద్రపూనగరాదు నిద్రలోనుయోగ నిద్రిదెలశి ముద్రలోనుబ్రహ్మమూ
ర్తినిజూడరా ॥౩౦॥ యోగముద్రిగన్న యోగీంద్రుడతిగాఢ నిద్రినున్న
నేమి నిశ్చలుండు నిద్రిగాడుయిదియు నిర్వికల్పసమాధి ॥౩౧॥ మాయ
మబ్బుగమ్మి మైచీకటైపోయె చీకటందుజగము జిక్కిపోయె యేమితో
చాయె యెరుకకుమరుపాయె ॥౩౨॥ తాడుభుజగభ్రాంతి దాసుచోరభ్రాం
తి గగనమందుకుసుమ గట్టిభ్రాంతి గలిగినట్లుజగము గలుగుచుతోలగు
ను ॥౩౩॥ వట్టిసంశయంబు వచ్చిందివచ్చింది మొట్టమొదటలేని మూర్ఖ
తనము పట్టిచూడబోతె పసలేకపోయెరా ॥౩౪॥ మాయయెరుగబట్టి వ
ర్ధించలేనట్టి మానవులకుయోగ మార్గములను జెప్పినానుయిందు చిత్రం
బుగాఘుందు ॥౩౫॥ చిత్తశుద్ధిలేని చీకాకుమతులకు భక్తియోగజ్ఞాన
భావమెల్ల జెప్పవలెనుయట్లు జెప్పకతీరదు ॥౩౬॥ రాతినేలచెట్టు రసహీ
నమైనట్లు కఠినచిత్తమందు కారులకును యచలబోధతగదు యార్యులుచె
ప్పరు ॥౩౭॥ పుచ్చువిత్తనంబు భూమిలోవేశినా జచ్చుగానిమొలక సాగ
దెందు కుచ్చితాత్ములకును కుదరదురతత్వంబు ॥౩౮॥ నిజముజెప్పనేని
ష్టూరమొచ్చును చెప్పరాదునిజము జగతిరొష్టు అధికపరమరహస్య వ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చలసిద్ధాంతంబు ॥౯౯॥ అచలమంటెకొంద రతికోపగింతురు అందుపర
మసందు యందలేక అంధకారబం ధురాత్ములైయుందురు ॥౧౦౦॥ సా
ధనంబుచేత సాధ్యంబుగానిది పట్టతరముగాని బట్టబైలు పట్టినామటంచు
బల్కిరికొందరు ॥౧౦౧॥ నామరూపులేదు నానార్థములుగాదు కామలో
భమోహ కాంక్షగాదు పంచకళలుగాదు పంచాక్షరియుగాదు ॥౧౦౨॥
ఆదిలేదుదాని కాధారమెవ్వరో నడుమలేదుదాని నామమేమొ తుదయు
మొదలులేదు తుర్యంబుతాగాదు యఖిలజీవసంగ యాత్మలింగ ॥౧౦౩॥
గాఢనిద్రగాదు ఘనజ్ఞప్తియునుగాదు పూరుకొనుటగాదు పూహగాదుప
గలురేయుగాదు పరమాత్మరూపంబు ॥౧౦౪॥ అదివిరాట్టుగాదెయానం
దమునుగాదు యాత్మగాదుయంత రాత్మగాదు చింతనొందబోదు చిత్క
ళత్వముగాదు ॥౧౦౫॥ శృతులుమార్చనొందె చింతించి చింతించి వెత
లుజెందిరయ్య నేల్పులెల్ల ఘనసనాతనాత్మ గానంగలేకను ॥౧౦౬॥ త
నువునందు పంచ తన్మాత్రలున్నట్టి తలపులేదుసాక్షి తానుగాదు తన్ను
తానుగనదు తానేదిగనబోదు ॥౧౦౭॥ మూర్చనొందబోదు మూర్ఖుల
కందదు సాధనంబుకష్టసాధనంబు పట్టువిడుపులేని పరిపూర్ణ యో
గంబు ॥ ౧౦౮ ॥ విష్ణుశివుడుగాదు వీరవైష్ణముగాదు బ్రహ్మనిష్టగా
దు భక్తిగాదు ప్రాణరూపుగాదు ప్రజ్ఞానమదిగాదు ॥౧౦౯॥ పరమశివ
కళలనుచు బల్కిరి కొందరు ముక్తికాంతయనుచు మొక్కికొంత వె
దకికానలేక విసికిరికొందరు ॥౧౧౦॥ జపము తపముచేసి జడలుబిగించినా
జాడదెలియరాదు జపితలకును చూడనలవిగాదు సుఖదుఃఖమునులేదు
॥౧౧౧॥ జలధులింకిపోయి జగములుగ్రుంకినా జడియబోదుదాని జతన
మేమొ బ్రతుకుచావులనెడి భ్రాంతులులేనిది ॥౧౧౨॥ నాలుగాశ్రమము
లు నాలుగుయోగముల్ నమ్మిజేసినట్టి నరులకెల్ల నరకమిడదువాటి న
మ్మరుయచలులు ॥౧౧౩॥ కారణంబు శివుడు కార్యంబుజీవుడు కార్య
కారణంబు గానిబైలు గానలేరుజనులు ఘనగురుకృపచేత ॥౧౧౪॥ పూ
ర్ణబోధకొరకు పురుషుండు బహుజన్మ పుణ్యవశముచేత బుట్టవలయు అ
ట్లుగాకపోతె అతికష్టసాధ్యంబు ॥౧౧౫॥ బాధలేనిబోధ బ్రతికినన్నాళ్లు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యీభావమెరిగితిపగు భాగ్యశాలి హరిహరాదులకును యధికుండుత
నయా ॥౧౧౬॥ జననమరణమనెడి జాడ్యంబుమాన్పంగ మందుయిం
కంటె మఱియులేదు దిన్నవారికెల్ల దీరునురోగంబు ॥౧౧౭॥ సద్గురుం
యనెడి మంచివైద్యునిజేరి పరమభక్తియనెడి పత్యముండి దీక్షయనె
మందు దినవలెనుజనుండు ॥౧౧౮॥ దినముదినముదీన్ని తిన్నవారలకె
వంటబట్టిరోగ మొదలగొట్టి కపటజన్మవ్యాధి కనరాకజేయును ॥౧౧౯
ఇట్టిపరమగోప్య మెవ్వరెరుంగరు మెఱిగినట్టివారు తిరిగిరారు తిరిగిరా
మరుగు తెలియుటకష్టంబు ॥౧౨౦॥ మంగళంబుమీకు సద్గురుచంద
మా మంగళంబుమీకు మహిప్రకాశ మంగళంబుజేసి మరిమరిమ్రొక్కె
ద ॥౧౨౧॥ అవనినాకవిత్వ మాచంద్రతారార్క మగువిధంబుగాన
నార్యమీకు అర్పణంబుజేసి యానందమొందితి ॥౧౨౨॥ ధరణిజనుల
దీని ధర్మంబుదెలిసితే పరమసౌఖ్యమైన పదవిగల్గి సుతులుసతులుశిరిని శో
భిల్లుచుందురు ॥౧౨౩॥ అరయకలియుగమున ఆకులవారింట జననమొ
దిగురుని చెంతజేరి పరమయోగమెఱిగి ప్రబలితినీరీతి ॥౧౨౪॥ కనులపం
డుగామె కలిమాయదెలిపోమె మోక్షభ్రాంతిబోమె మోదమాయె గు
రుతులేని బైలుగొనుట ప్రాప్తంబాయె యఖిలజీవసంగ యాత్మలిం
॥౧౨౫॥

శ్రీ

శ్రీమదనంతసనాతన అచలబోధసిద్ధాంత సద్గురు దత్తాత్రేయ
పరంపరాచార్యులైన ఆకులగురుమూర్తి యోగీంద్ర
విరచితంబు నగునీ యాత్మలింగ శతకంబునందు
సర్వంబును
సంపూర్ణము.

మంగు వెంకట రంగనాథరావు, బుక్కుసెల్లరు.
కాకినాడ.
శ్రీ వేంకటేశ్వర విద్యాసాగర ముద్రాక్షరశాల.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

7 ద్వి ॥ ఇక నేమి నేతునోయిందువదనారో । మందరగిరిధరుడుమాటా
డడమ్మా । యెక్కడికి నేబోదు యేమి సేయుదును । నాకోర్కెలీడేర్చునా
థుడేడమ్మా । యేలోకమందున యెచట వెదుకుదును । యేమనందును
తల్లియిందీవరాక్షి । కామజనకుని వెదుక కదలిరావమ్మ । మాతండ్రిక
థలలో మరివిన్నవించె ! రేపల్లెవాడశ్రీగోపాలుడనుచు । మాపాలిదైవ
మవిసమ్మితినివాని । గోపికాస్త్రీలను గూడిరాడాయె । లోలాత్ముడచ
టస్త్రీలోలుడై యుండె । పోవుటకుదూరంబుపాలతియేమందు ।

వ ॥ ఇట్లుమగువకువమాధవునిపై మరులుమెత్తి । మరిన్నేమను
చున్నది ॥

ముఖారిరాగం—రూపకతాళం

యే నేమి సేయూదు నే। మానాథుడిందాక రాడాయెనే॥౧॥ చేడెరోరే
పల్లెవాడలోనావిభు నెన్నాడుగూడుదు నె చెలియారో దెల్పావే ॥ యే॥౨॥
బృందావనమందు । శ్రీచందానపొన్నానీడలందు । మందారధరునితో
ముచ్చాటలాడుచు । మెచ్చి కెన్నడు జేతునె ॥యే॥3॥ పున్నామవెన్న
లాలోచిన్ని వెన్నూనితోగూడి । యిసుకదిన్నెలపై। యమునానదినిమె
న్నడాడుదునే । జలకామాడు వేళా । విడదినచీరలెత్తుక భాగా । కర
ములుముకుళించివలువలిమ్మనివాని యెన్నాడడుగుదునే ॥యే॥3॥ సర
మూగూర్చినరీతి । స్త్రీలాసరసామోహనమూర్తి । బారులుదీర్చివారి
తోగూడిరాచకేళీయన్నాడుగూడుదునే ॥యే॥౪॥ సరసస్వరములుగూ
ర్చి ।హాయియలుమెచ్చ । యధరబింబము వేణునాదముబూనవీనులకిం
పుగ ॥యెన్నాడు॥ సేవింతునే ॥యే॥౫॥

శుద్ధసావేరిరాగం—అటతాళం

వాలుకన్నులుమెరపుకొండియు । నెమలిపింఛము నేర్పుచూపులు ।
బోటిరోమానీలుకానిని యెటులజూతున్ ॥౧॥ మొలకనవ్వులముద్దు
మోమును । తళుకుచెక్కులుకులుకునడలును । కలికియెన్నడుకామజ
నకునికలసియుందున్ ॥౨॥ కంబుకంఠముకారుమేనును । స్థిరముగా
యాచతుర్భుజముల । అభయకరమూమ్మృదు పదములకునూ మొక్కు
మెపుడూ ॥3॥ పసులవెంబడిపిల్లనగ్రోవి పూదుచూగోపాలుగూడుక ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

8 అడిగిబృందావనముకరుగక యేడజూతున్ ॥౮॥

సీ॥ వసుదేవనందను వార్త లాలించని కర్ణముల్ రెండున్న కల్మియేల
శార్ఙ్గిదివ్యచరిత్రసంస్తుతింపక యున్న ఫలహీనమగుజిహ్వగలుగనేల।
భాసిల్లుతులసులవాసనల్ జూడని నాసికంబుండిన వాసియేల।
సుందరాకారనిన్ జూచిమోహించనికన్నులుండెందుకుకమలనాథ।

గీ॥ హరినిపూజింపలేనట్టికరములేల। కమలలోచనుగూడనికాయమేల
నాథుకైంకర్యములులేని నాతిబ్రతుకూ। నిష్ఫలము నిష్ఫలమును
మ్మునెలతవినుము ॥

శహనా రాగం—అటతాళం

అక్కాదొనావిభుడెక్కాడయుండెనె। గ్రక్కూన దేవేమిక్కిలి। దాని
చెక్కిలినొక్కి। అక్కూనజేర్చి క్రమ్మెక్కగానిపోయితాగ తే। అంగ
నామణి। శ్రీరంగానిదేవే॥ శృంగారమిచ్చెద। వడ్డాణమిచ్చెద। బం
గారుకమ్మాలుబవిరీలుయిచ్చెద। పోయిరాగదే॥౧॥ సుంగూలుజా
రాగకొంగూనసరిగంచు। రంగయినాచీరాలురవికాలిచ్చెగాని॥పో॥౨॥
యిత్తారిసామీతో చిత్తారుచవికెలొఅత్తూకునాతోనుపొత్తూనగూడితె।
నత్యానునామాటసరసీజలోచన।ముత్యాలుదాపినానత్తూనకిచ్చేను॥పో

క॥ వారిపూరేదో పేరేదో వారిజాక్షి। జాడ తెలియక నే నెట్లుచన
నెతున్। నకియవారేడమేమేడచనుటయేడ। పోవుతెరుగము మేనె
ట్లుపోదుమమ్మ॥

వ॥ అంగనకురంగపురి జనుదెంచు మార్గంబుతెరిగించెనటయెట
వలెను॥

శ్రీరాగం—ఆదితాళం

మోహనాంగిరావే। నీకుమ్రొక్కెదగొనిపోవే। మారూనితం
కీమర్మ్రముదెల్పియు। మళ్ళీవేగరావే।మో॥ శ్రీరంగమువానిపు
యూరిచుట్టూవిరజానదిబారు। బోటీరోవేగమెదాటిపోయియూవీటి
నుగొనవె।మో॥౨॥ సప్తప్రాకారములుండగా। మధ్యనుచంద్రపుష
రిణియున్నాదటా। పకపొన్నపృక్షామయన్నరానివిరులూ। మణిమ
టపములువనములూ। వన్నెగోపురములూ। పన్నిద్దరాళ్వార్లు। శ్రీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

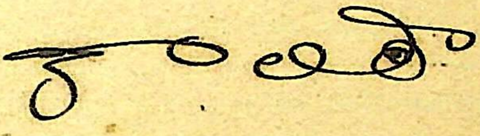

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీరస్తు.

కాంతాలలామ శతకము.

శ్రీకరమగుసీమ చిన్నారిసెమ్మోము సొంపున బలుమారు జూచిచూచి । యందమైనట్టినీకంటునాక్రొమ్మోవిబింబగంటు జేయగాదలచితలచి। ళళళళమ నడునీకులుగుబ్బలంగోరఖలుం చంగనాకరంబాగ్గియొగ్గి । పచ్చవిల్కానిసామ్రాజ్యమేలినయట్లు చేరనీకగలయగాగోరికోరి! మరునిబారికివక్కనెమ్మదిసాక్కి । నీకుదక్కితిగదవెనానెనరుదెలిసి । గారవింపుము దయయాంచకీరవాణి । తాళనిచ్చునెప్రేమకాంతాలలామ॥ ౧ ॥ వలపించరోచెలుల్యలువరోమగవారలేలసేయీ మోడియెమ్మెలాడి। పిలుపించదోచెలుల్బలువరోమగవారలేలసేయీ మోడియెమ్మెలాడి । చక్కలేదోచెలుల్దక్కరోమగవారలేలసేయీ మోడియెమ్మెలాడి। తేడుకోరోచెలుల్వేడరోమగవారలేలసేయీ మోడియెమ్మెలాడి । బాళిజెందినమగవారిపట్లచెలుల । చులకగానెంతురబెయిరాస్లజలజనేత్రి । యయ్యయోయింతకరుణలేదాయెనీకు॥ తా॥ ౨॥ ఏలనేనేతాళజాలనేయికజాలుచాలునేకోపంబులెలజగంధి । వాదటేనెనగింతలేదతేమాట్లాడరాదటేనాతోడరాజవదన। వద్దటేనాచెలిమివద్దటేచేరంబుకద్దటేనామీదముద్దుగుమ్మ। మానవేయెంతటిదానవేకాగిటబూనవేయీవేళపుష్పబోణి। పూనగోలచేగాని పొందజాల। మాటిమాటికినాపాలమర్మమేల । యేలనేబాలయికనిట్టిజాలమేల॥ తా॥ ౩॥ యురమపైనముద్దుక్రొమ్మెరుగుకస్తురిచుక్కఘుమఘుమతావులుగుబ్బరింప । వదినెన్నెలనుగారుమోజులకమ్మలుమెరుగుచెక్కులకాంతిమెరయుచుండ । రవికకెక్కిరినియారజవుసిబ్బెపుగుబ్బలరిజారుపైటలోహవుసుమీర । జిగికావిసురుసుగ్రోంజిగురాకుమోవిపై తెలిదాలునవ్వువెన్నెలలుగాయ। సొలపుతోనీవునావద్దనిలిచినపుడె । యఖిలసామ్రాజ్యవైభవంబబ్బినట్లు । తోచుచున్నదియేమందుతోయజాక్షి ॥ తా ॥ ౪ ॥ గజనిమ్మపండ్లనేకానుకిచ్చెదగాని నీకుచములకుగుబ్బలరొమ్మక్రమ్మరాదె । కవుగంపుబంగారుకానుకిచ్చెదగాని నీచెక్కిలిగోటనొక్కరాదె । కండచక్కెరనీకుకానుకిచ్చెదగాని యంతిమోవినియానినియ్యరాదె । కావలసినవెల్లకానుకిచ్చెదగాని పేరినుతేనెనుకోవద్దుబెట్టరాదె । యిద్దరికిబాళిసమమైనినింపుగలదు । గానమగవాడు బలిమిగాచినలచి । వచ్చినంతనెడుకనావనితలకును॥ తా॥ ౫॥ నిమిషమాత్రంబయిననిదురయేటకిరాదునిలచినచోటనినిల్వనీదు। అన్నంబునోటికింతైననురుచిగాదుపొలతిరోతణమైనప్రొద్దుపోదు। మాట్లాడసైచదువలేనపేయీవాడుతుడమొనలిట్లనితోచలేదు । బాగొసరించుటబాగతేయికమీదనాగెలుసుకీనిమేరగాదు। రాతురోరాదుయేమందు రాతిగుండె । చానవనుమునుమునసునసేనేనెంగ । నైనగానిమ్ముసినుజూచినంతమనసు॥ తా॥ ౬॥ కలకంఠకలితచక్కనివారలిక లేరోశారినిచేవేడుటతెలసుకోరా । కమలాక్షినీవలెగర్వించియున్నారోమేలుబొందుటనేలుకోరా। పిలచినవద్దికిప్రియముచేకొనిరారోకూతిపీసరమళ్లిపడుదుకోరా । తనువితిసుకవేళదళయసేయకున్నారోతాలుపటిననరైనతలచుకోరా । చాలునీవంటినిర్దయురాలినేను కనియు

గాయపురం మన్నార్ స్వామిగుడి వీథి ౧౧౬౫నె. వెంకటాచార్. రత్ననాయకర్,
(బది) విద్యాతరంగిణీముద్రాక్షరశాల ౧౮౯౪ సం.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

విరియను గానపగంబులోన। నింక నైరింపదరమా నెయిట్టులైన॥ తా॥ ౭॥ వనితనీ మోమ్ము
చిన వేళ యెట్టిదో మఱియు నేచెలిమీద మనసు రాదు । వనితనీలో డబల్కిన వేళ యెట్టిదో తు
యొకరితో బల్కమనసు రాదు । చెలియనీ మైత్రి చేసిన వేళ యెట్టిదో మరచియుండెదనన్న ప
రుష రాదు । తెరవనీతోడ బొందిన వేళ యెట్టిదో పద్దనిక జూడక పొద్దుపోదు । కట్టుగ
యింత భాగ్యము గొల్పకంపు భువుడు। వాని నీనాడే మొనిన్ను దూరంగ రాదు । న్యాయమా న
నవ్వను న్యాయశారి॥ తా॥ ౮॥ వలచి పెసంగిన వారిలో నావలె బలిమిగా నేదిన వారు లేరు ప
మి జేసినయట్టి చెలియలు నీవలె వంచన యొనరించువారు లేరు। సాటెమాలిమి జేయు కలిష్మ
మనవలె వాదులాడుచు నున్న వారు లేరు । కోరి చెల్మి యొనర్చువారిలోనిటువలె పగబట్టి
ధించువారు లేరు । కలికి నీయందె యున్నివి యుకంటి నేడు । నీమదవి నా దుభాగ్యంబు
న । గారవింపుము దయయుంచి కీరవాణి॥ తా॥ ౯॥ సొలపుజూపుల నిన్ను జూచిన
చాలు సఖిలసౌభాగ్యంబు లబ్బినట్లు। హాయిగా నొకపెమాటాడినంత నెచాలు ఘనపై భ
విగలుగునట్లు। ప్రేమతో నొక ముద్దు పెట్టినంత నెచాలు మరియింద్రభోగంబు
చెలిమిగా నొక సారి గలసినంత నెచాలు నరు బ్రహ్మానందమబ్బినట్లు। చెలియ విలువమని
నేబలికినాను। మరుని బారిని దోలియ కుమ మతమీర। గారవింపుము బిసువుబంగారు గాను॥
౧౦॥ తరుణి రోకడు దృష్టి తాకునోయంచ నిసొలసి నిన్ను ప్పక జూడ వెరతు । వనితనీ సె
పసివాడు నోయని కొంకకనిను గాగలించ వెరతు । కలికి రోచెక్కు లొక్క కసి గందునోయని
మునిపంట నొక్క వెరతు। పుణితి రోనీవెంత బడలుదువోయని బలిమి గాథ పురతుల్సలుప
నిట్టి నాబాళి తెలియని యిటుల వలెను। బాగొనర్చేవుగా బాల నీగుణంబు । లింక జాలింపు
యునేలుకొమ్మ । తా॥ ౧౧॥ వలపులిద్దరికై దైవకటాక్షమున నేటికొనగూడెనని నసె
దుమాట। వలచి పేమారు నీవద్దికి వచ్చెదనలుగవద్దనుచు నీననినమాట। నేను నీదాననై నెర
యుండగాదను మాన మేలనంచననిన మాట । మనకిద్దరికి నెనరొనగూడునో యిట్టులనిపె
మెచ్చుకొనిన మాట । మరచితివ్వ మొమును గురు తెరుగనట్లు। చిగురు విలుకాని దాడికి
జేసి । న్యాయమా యేచనన్ను న న్యాయకారి॥ తా॥ ౧౨॥ దయమీరగాను చెంతకు జేర
చెలిమిరంజిల్ల మచ్చికలు చేసి । గమకించి యంతరంగము మెచ్చు మాటాడి యుయ్యాల జేర
నుచు బిలిచి । వలచిన కోర్కులవ్వారిగా మదిగోరి వచ్చిన యపుడెల్ల పద్దజేరి । సరిలేని
నిచ్చలచాలనుబ్బించిక పురంపు తావి బాగాలొసంగి। యెందుకిటువలె మనసిచ్చి యిప్పు
మనసు దెలియని విధమున నెనరు దాచి । మోసపుచ్చుట న్యాయమా దోసకారి॥ తా॥
మావు రేపని పట్టి మాయలు జేసినన్నలయించ న్యాయమా కలుకలాడి । తానిపోపాము
మాటలు పల్కి జాగొనరిందు రాచంద్రవదన । పదరవద్దని నీవు మొదట నమ్మకలిచ్చి మరచి
న్నావే మొటుదయాన । నీదాననేననినిక్కముదయవలెపొద్దుపోని త్రు రాముద్దుగు
యెందుకిటువలె జేసెదవసి యదన । నీకు ఫలమేమి బల్కవే సొటికైన । కౌగిటను జేర్చి
లుకరింబుకంఠి॥ తా॥ ౧౪॥ పున్నమ చెందురు బోలు నీ నెమ్మొము సౌంపుక తప్పక చూచి
యందమైనట్టి సమందయానంబుల పలుమారు మదిలోన దలచి తలచి। జిలిబిలి తేనియల్ జి
లుకలకలుకలకును చాల సొక్కి సొక్కి । నలినాక్షి నీ చిరునవ్వు వెన్నెలతీవి నేవేళ పొగ
పెంచి మెంచి । తిరిగి పేసారివేసారి మరుని బారి । కగ్గమైతిని సెమ న్సురన్న ఫలము। నీ
కపోల దేశనుకొనీకజాక్షి॥ తా॥ ౧౫॥ సొక్కు మొలక్కలు విచ్చూవులు కొసరులు
పైసలు [illegible] యసురుచ । సన్నబుమ [illegible] స్నలు పేసాల [illegible]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శమకారయుల్దురుమపైనరమలుకాంతలుద్దెలువింతలతుఖు । పావురాపల్కులుమాటికా
టులువక్కయుణుకునమ్మెలుకువల్గాతి । గికాణుగునఃట్లుమదు । నమరగాబాగజక్కులట్ల
పంనము। కాగిలెడబాయకనుపేక్కగాఢతతుల। గుండుబెన్నడుబల్కవేకోమలాంగి॥ తా॥
౧౬॥ ఎపుడువత్తునోయంచునెదలేడుచేచూచితలవాకిళ్లుగానిలిచినిలిచి। యింతలోనీమో
ముకొంతతప్పకచూచిపాగడుచునవ్వచుబాంగిపాం? ।తిరిగినీనెమ్మోముదృష్టితాకునటంచు
పలుమారుదూడంగనలికియలికి।చూపువెంబడినిన్నునుడతిపోశానకదెందంబులోనిగులొంది
యొ ౧౭॥ యేమిసేయుదుదయిటమాయావిధమున । కొమ్మదయవచ్చునోయనిసొమ్మసిల్లి।
యొలసిసొలసితననుసురుసురైతినయ్యొ॥ తా॥ ౧౮ ॥ ఏమాటలాడిననేమిసచ్చునొయంచు
వేమారుమదిలోనవెరపుతోను । బలిమిగావేసినచులకనయౌననికొద్దికొద్దిగకొంతపద్దుతో
ను । వెరపేమినేటికిత్తరుశిరమ్మాయంచుతగుణేనిసెరిదిట్టతనముతోను । వెరవివెరువకయా
ంచిమెరువడిగను। నిన్నుమదిగోరినేనికనిలువజాల। మోసపోతినికటకటాదోసకారి॥ తా॥
౧౯॥ మోముసత్పకనీవుముదితనజూచినచూపువెంబడినిన్నుజూచిచూచి । చూచినిన్నా
ంచియాచకోరాళికినాళవద్దనిచాలభ్రమసిభ్రమసి । బాళిగల్గునటంచుబలిమిచేసినయం
తమోసనకానని చింతమునిగిమునిగి। చింతింపకునియేమియింతినాసొమ్మనియాసచేయోచ
నచేసిచేసి । కలికిబూరుగమానునగాచినట్టి । చిలుకచిలుకఃథసైతిసైనసీచితమింక। నా
భాగ్యంబుచలమికమీదవలదు॥ తా॥ ౨౦॥ మదితరొనెనుసిమోదియానకయున్నజీనిచక్కె
నమైనచేయదోచు । ముద్దుగుమ్మరోనీదుమోముజూడకయున్నజుక్కలరాయనిజూడపో
దు। కులుకులాడిరోనీదుపలుకులువినకున్నసేమియుచెవులకునింపుగాదు । పడతినీగబ్బిగుబ్బ
ల సొక్కకయున్న కరములుండుట వృథగావలంతు । నట్టినాబాళిదెలియకనీకథమున ।
రమణికోనీమమసనీంతరాయిజేసి । యేలనన్నలయించేవె చాలుచాలు । తాళనిచ్చునెప్రే
మకాంతాలిలాదు ॥ ౨౧ ॥ అన్యాయకారినిన్నాశించినదిమొదల్ నిజముగాకంటికినిదురరా
దు। జానకారీనిన్నుతొడరికన్నదిమొదలన్నంబుజిహ్వాకుహాయి లేదు । పాతకినీతోడబల్క
నదిమొదలెవరితోబలుకగాహితవుగాదు । ద్రోహినీనమ్మికలూహించినదిమొదల్ నిలిచిన
చోట నేనిలువరాదు । కటకటాయింతభ్రమజెందగానునచిరాయేలవడినునుళ్ళవెట్టెదే
యింతసైన । తలదులేకనిపలుకుముకంబుకంఠి॥ తా॥ ౨౨॥ పొరుగూరికేనిపోయిదురలమా
యింటికినెపుడువత్తువాపల్కుమెమ్మకాడ। యధిటితాలస్యతనచటనుండితివేనినేనెట్టు
నయిదింతునీటుకాడ । యిన్నాళ్ళకునువత్తునదియునిశ్చయమంచునాడినమ్మికలిమ్మవన్నె
కాడ । కన్నీటితడిలేత నెన్నాళ్ళతాళుదునతివేగిరమరమ్మనందగాడ। యనుచునీగాలిమన
సులోనంతదలచి। నెట్లునరుతునుమరుపుసాదించునైన। బాళిజె.దితినినునమ్మ జేలనైతి ।
తా॥ ౨౩॥ వనితసంకేతితమునకునవత్తువొయంచునాచుకరెయెల్లగాచికాచి। యేలరాలేదొ
మారెలనాగయుంచనిసొలయకదిక్కులుచూచిచూచి। యీవేళకునురానిదేమొకోయని
యుండలేకదిగ్గుమటంచులేచిలేచి । ఘల్లుఘల్లునదెకలిదవచ్చెనటంచునాశచేయిసుమం
యాచియాచి।యంతనరుణోదయము.పైనయపుడుగుండె।ఝల్లుఝల్లనివలుమారుతల్లడిల్ల ।
లొక్కసోలుటయాదేవుడొక్కడెరుగు॥ తా॥ ౨౪ ॥ రవకుట్టుపనిజాటిరవికక్రిక్కిరియం
బెళుకునిబ్బంపుగుబ్బలువెలుంగ । తావిచక్కరమోవిరీవిముద్దులుగుల్కతియ్యనిపలుకుల
నెలొలుక। సొయ్యసుమ్యానజిల్గుపయ్యెదయరజాతసొగసునెమ్మొగమునసగవుదేర।రం
బైలరవల్ఖంగునప్రాయంగమతిలోనయానసేమరుజెలంగ । కలికిరోసిభృగన్నుల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గట్టినట్లు! చేయుబగలుసుడోచునింకేయుపాయ। మానసునీమేలుమరతునేవసజహంధి॥ తా
౨౭॥ నాసామియీమేనునీసొమ్మునిజముగానిదినమ్మతగునంచునెమ్మెకాడ। దెమ్మ
నున్ననీయింతినేనంచనినెమ్మదిగానుండుటెమ్మెకాడ। నీకిష్టమగుకాంతనైనసినయప్పు
డువెన్నింతువేమినీవెమ్మెకాడ। నీవంటిరసికునినేస్తంబుమనిలోననెట్లునేమఱతురాయె
కాడ। కరుణమరువకుమనినన్నుకౌగిలించి। మోవియానుచుదొరితరముద్దులిడుట!
ప్రపక్కొనవేయిజన్మములకైన। తాళనిప్పునెఱ్ఱనేచుకాం॥ ౨౮ ॥ చెలియ్యాచెల్మి
యప్పుడేకలకొద్దినీజాడతెలిసెదెలిసె। వద్దనేనుండనవ్వలికేగునప్పుడేకలికినీతంటలు
గంటి। చీచిమాటికిమోడిజేయుచునప్పుడేకొద్దిగకపటంబుకట్టుద్దు। నవ్వులనుండిదు
జేసినప్పుడేతొయ్యలినీజాడతోచెదోచె। చాలుచాలింకపలుమాటలేలలోలుత। దూర
చకవంసినదారితెలిసి। తెలియనివితానలోనైతికులుకువాడ॥ తా॥ ౨౯॥ వలపనేదెటు
వస్తువోయనియింటిబాలరోయిన్నిదినాలనుండి। మకులనేదెట్లెబకుగునోయనియు
నిజముగాదెలిసెనునేటివరకు। మోహమనేదెట్లుమొనయునో యనియింటి నాతి
న్నసాటకుండి। యాసయనేదేమిచేసునోయనియింటిచెలియనేనుసుజనించినదిమొ
వనితరోయిట్టినావంటివానినిపుడు। వలపుసొలయించియలయించిసొంపుమించి। ద
దుకేచెదవేయింకమందయాన॥ తా॥ ౩౦ ॥ రేయెల్లనిద్దురలేకయుండుటకనుకలకం
జాకసులుసాటి। ముకుశాకచేస్రుక్కికరగినయందుకుఅరలాయసాక్షినాతనుపుసాటి
రులుతాళగలేకపొరలినయందుకుపడకనేపవళించుపాన్పుసాటి। యింటిగానినుబాసి
ర్చినయందుకునీవగననయించునీవెసాటి। వలపుచేయుండుదోచకబలిమిగాను। నిన్ను
వేడికొనుటకునేనెసాటి। సాక్షులికవేయనేటికిసారసాక్షి॥ తా॥ ౩౧॥ ఆటలకైన
యుండితివేని గుండెరుఝల్లనికొట్టుకొనునదేమొ। పరిహాసమునకైనబలుకకుండితే
న్నపైబడినట్లులుండదేమొ। యూరకేనైనమోమోరజేసితివేనిమించనామదిసల్లడిం
మొ। నవ్వులకైననునువ్వునాడితివేనిచెల్లుబోయెసొమ్మునిల్లదేమొ। యింతివలపునే
నియొకగనట్టి। నన్నువలవేసినక్కించియిన్నిఋతల। కిమ్ముజేసితినాయమాటలింతనే
౩౧॥ వాతిపేరివితానయూరకయుండకచెలియనీమోముజూచినదెప్పు! మనకేసని
చిమాటలనివ్వకవనితవీతోడబల్కినదెప్పు। పరులసట్ల దపరికించిమెలగకననని
న్నుజేరినదెప్పు। తగురీతిగానవ్వునవ్వులిదొలగకలేమునికరతులజేలినదెప్పు। తప్
తినుండగాతరుణినాడు। తప్పులుగణింపవలెనన్నతక్కువేమి। ధాతవ్రాసినవ్రాతకే
డ॥ తా॥ ౩౨॥ ఎప్పటిరీతిగాహితవెంచిమాటాడకదియేమికపటమోయమ్మెలాడి।
జేరినవేళచల్లగానసుజూడవెవ్వరిబోధసేయమ్మెలాడి। చనుసయ్యాకనెనన్నుడు
దుప్పుడెవరిపైబాళిచేయమ్మెలాడి। దవ్వునుండిదండనలోనర్చునవేమియీగుణం
ఘమ్మెలాడి। తొలుతవలవేసిదక్కింపవలసినిమపని! వలపుగలిగినరతిగాచెలిమిజేసి
ననిరొంచియేచేవ్రుతక్కులాబ॥ తా॥ ౩౩॥ నినుబాసినిమిషంబునేకాళనందువేసా
బాళికామినచే। యరకడెరాకున్ననపుడెరప్పింతుచేకలికినేడాజాడగానవేమి। సరి
లకుప్రొద్దుచాలేదందువేకాంతనేడామాటగానవేమి। కనురెప్పబెట్టకసనుజూచు
నేగరితనేడాప్రేమగానవేమి। యొవనిపైబాళిపనియింతసెట్లుజేయ। నెవ్వడునిను
నీమోహమెచటమించె। నింకదాచకబలుకవేయమ్మెలాడి॥ తా॥ ౩౪॥ పదియా
సంతోషదుపున్నమనాడుమించిచందురు దుదయించినట్లు। తొలిపన్నములజేయుఫల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పము దాల్చి పోయిగా బ్రత్యక్షమైనయట్లు। జెంపరాని ప్రయాసజెందియున్నందునజావళి
నిపెన్నిదిదొరికినట్లు । వెలయింతయెంతనీకొలదిబెట్టగరాని యనుపమంబగురత్నదుబ్బినట్లు।
నిన్నుచూదినయపుడెల్ల నెమ్మనమున । నెంచుకొనియుండుననటువంటిహితదు నెనరు। నీదు
మానినన్నుదోచదోసిరజాక్షి । తాళనిచ్చనెప్రేమకాంతాల॥ ౩౭ ॥ సామిరారాయనినీ
ముద్దుమాట చిలిచిన నెరపోయిదవ్వచితలచి నిమిషంబురాకున్న నెలతణచేసన్నుబమిరక్షిం
చుటదలచితలచి । యేవేళనారాకకెడురెడురేచూచి నిలిచికొరడుబాళివలచితలచి। యొ
కనిమిషంబునే నలుకగానుండినపలుమారు వేసుటదలచితలచి । చెలియరోసన్ననీత్రునాచెం
తలేక। యున్నసేపొద్దుపుచ్చితిసుఖముతాన । నేమకన్నులచల్లగానిన్నుగంటి। తా॥ ౩౮॥ తే
నివిజెంపదదేమొతరుణికొనిమోవి పానకంబెంతయు గనుచున్న । కపటముపుట్టదచేమొ
కలికిపోనీతోడనూడి రేయిగలుమాటామచున్న। వాటుజెంపదచేమొపబడిచెక్కలి నెన్నెమా
రులుముద్దులిచ్చుచున్న। ప్రొద్దుజాలదదేమొపొలతిరోసను జేరిపలుమారుమరుకేళిగలయుచు
న్న । నీకుమొగమాటమియులేకనిగజాక్షు। మాయయోయెరుగరావినీతోయజాక్షి।యిం
తమాలిమిజేయరాదెసరికైన॥ తా॥ ౩౯॥ కలలోననైనసకకలవరించుటెకానితొయ్యలిదుది
యేమితెలియగాచలేదు। మాటమాటకునిదుమాటలాడుటెకానియితరంబుపలుకకుటకిరవుగాదు।తే
లచుటన్నియుసీదుసొలపుచిన్నెలెకానిమరియేమితలపంగకునసురాదు । చూచుతెల్లసుని
న్నుజూడగోరుటెకానిమోక్కమొక్కటిజూడనీదు । కటకటాయింతభ్రిమమించుకా
లమున। నేమునలపేసితోగదేయింటువలన్న । నీవుపక్కలినిసొక్కలినినుగానుగా లా। ౪౦॥
పోయిగాని మోవియానిసొక్కకయున్న జిహ్వాకుపలమేమి గురుబోణి । కటకటానిన్ను
గౌగిటగట్టుపకయున్నతనువుకుఫలమేమిదలతిగమన । యింకమానీమాటలాలకింపకయు
న్న జెవులకుఫలమేమిచన్నెలాడి । సొలపుచేరెడునీదుకనులుగజూడకయున్న జూపుకికఫల
మేమిసుందరాంగి । తొమినీవంటిచెలిగాననవనిలోన। మరువరోయిజిమరనునిమంత్రరమో
క్క।గాకయీయావింతగలదెయేలోకమందు॥ తా॥ ౪౧॥ పలుమారుముద్దులుపలుకనీనెన్నోము
సొలపులవక్కగాజూడనైతి । సందందపన్నెలుజిందునీకుంమోవిపోలుగా కసినిరనాన
నైతి । చిరునసిబ్బెమునిమిన్కెబెమురులబాతలనిమిరుచునులతనివారనొక్కనైతి । పదిక్ష
బ్రహ్మానందమొదవించునీతోడ నెననసికోరికదీరజెనగనైతి। కటకటాయిట్టినసుజూచకరుణ
లేక। నెవ్వారెవగసాధించియుంచువిల్తు। బారిదోసెదరోయేమిపలుకులింక॥ తా॥ ౪౨॥ ని
మిషమాత్రంబైననిన్నుజూడకయున్నమనసార్చినేతాళననలేదా। యొకవేళనేనుకించు
కకోపగించినసెమారుబలిమిగావేడలేదా। మననేస్తమునకుసమానంబుపేదనియప్పటప్పటి
కినీవనగలేదా। యెవరైననానామాటయినుమంతచూరినగెరలివారలగోపగించలేదా। యట్టి
నీచిత్తమునకునేడలుకవొచి। గారవించకనేప్పుడానేరముంచి।యీవిధంబునసేచనేనెట్టు
లోర్తు। తా॥ ౪౩॥ ఎడబాయననుచునిన్నిచ్చగించితిగానిపలుకకుండిపకటంపదలచనైతి।
వలపుదానవటంచుచెలిమిజేసితిగానియలుకజేతుపటంచుదెలియనైతి విడనాడవనుచునే
విశ్వసించితిగానివంచనగావించుటెంచనైతి। నెనరుదానవటంచునెరనమ్మితినిగానియొంచి
నీగుణముభావించనైతి । దూరమెంచకనాసరివారిలోన । నాదుమారైతినిన్నికపూవనేల।
నన్ను నేననుకొనవలెననితినగంధి। తా॥ ౪౩॥ పలుమారుబిలిచినచలముసాధింపచునూరకమా
టాడకుండుటేమి। యెదుటనిల్చినగానియొంతయుదయలేకనేచకచురచురజూచుటేమి। ఇ
ఛిమిగానేనెంతప్రార్థించినాగాని చెలియరోమోమోరజేయుటేమి । చేరరమ్మనినేను

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సారిసారెకు బిల్వ జూచి చూడక విడనాడుకేమి । యింతనిర్దయురాలవంటించుకైన
మొదటఁ దోనక నేవృథా మోసపోతి । నింకనీమాట లేటికి యిందువదన॥ తా॥ ౪౫॥ చల్ల
మెన రెంత సాటి చెప్పినగాని చెలియ యోదయమఱ దేవు సుమ్మి । యే వేడుకలతోండను నీస్మ
స్మతిసాక్షి చెలియ యో దయమఱచేవు సుమ్మి । తగుపిన్న నాటినే స్త్రవాకదాయిడియుంచు
లియరో దయమఱపు చేవు సుమ్మి । నేరక నే జేయు నేరంబులదలంచి చెలియరో దయమఱచే
సుమ్మి । మనసు మగ్నంబులిబ్బి ప్రేమంబు హెచ్చి । చెలిమి జేసిన దయమఱచేవు సుమ్మి ॥ చె
లినే వచ్చునంటాకమంచయాన ॥ తా॥ ౪౬॥ కినుకచేనిన్ను గన్గొనక యుండెదనంటె లెయువిడ
నాచూపులుండనీవు । పద్దుచేనితోడఁ బలుకకుండెదనంటె చెలియ నా బలుకులు నిలువనీవు । బ
వుచే నీమాట వినకయుండెదనంటె యింతి నా చెవులందు కియ్యకొనవు । కలకచేతను మదిదల
కుండెదనంటె నెలతరో నాదమెన నిలువనీదు । యింతభ్రమపుట్టగా జేయునించువింటి । త
టయు నరించుమబ్బు మాయతంటలకును । జాలనివలలో జిక్కి జేలనైతి ॥ తా॥ ౪౭॥ ఇన్నాళ్ల
లోన నే నెందరి చెలులతో సరిదయఫీరమాటాత లేదు । మాటలాడుటెగాక మనసు మర్మత
లిచ్చి చెలిమితో మచ్చిక సేయలేదు । ఉచ్చితల్గావించమన సార చేపగల్ వీడనికౌగిళ్ళగూడ
దు । కౌగిట నెనయనిక్క పుబయల్మీరంగ దలిరువిల్తుని కేళిదడయలేదు । యహహానివలెనా
నే సియాసగొల్పినన్ను దక్కించుకొన్నట్టి వన్నెలాడి । నెందుగాననే జాణ నేనిట్టులైన ॥ తా॥
౪౮ ॥ సుదతి నోనినుజూచి సాక్షి యుండితిగాని హాయిమీరగ ముచ్చటాడనట వె చాననీవె
ప్రవంచన జేసినాగాని నిను నేను విడనాడ నేర్తునట వె । యతివనీ వెంతనన్నలయించినాగాని
యొకగడెనినుజూడక యోర్తునట వె । తరుణిసీ వొతదండనలో నర్చినగాని యికనిన్నుబాసి
హించనట వె । యెన్ని జన్మము లెత్తిన హితముగాను । మగువ నోసి నా నర్చిన మచ్చికలను వి
డచెదనటన్న నింతైన మఱువరాదు ॥ తా॥ ౪౯॥ తనువు చేహర్షంగతమకమూబ్బంగ గాచె
లికౌనగోట నొక్కనైతి । కనిదీర మెఱపటంగంటు జేయుచు మోవినిండార సానియానా
లేనైతి । మోముగన్గొని చాలమురియుచుండితిగాని ప్రేమతెగా నొక్క ముద్దు బెట్టనైతి । ముద్దు
రంబున నాసన సొమ్మసిల్లితిగాని కళలంటి యింతలేగా కలియనైతి । కలితిమదనునిమాయయో
గాక నీదు । మోము చూచిన వేళ రెూకాముకాము । యింత మోహంబుగలడటే యెవరికైన
తా॥ ౫౦॥ మోహనాంగిరో నీదు మోదు మూడకయున్న నిమిషంబుయుగమాయె నేమిసేతు
సుదిరాక్షినితోడ మాటలాడకయున్న నెరబట్టినట్లయ్యె నేవుసేతు । చిగురుబోణిరో నీకౌ
చెంత నేటికి నిలుపుగాదేమి సేతు । కాంతామణీ నిన్ను గలసికూడక యున్న యుతరంబు దోచదే
మి సేతు । నింతవలచుట తగున నేటి యిందువదన । తొలుత మన లేక నీతోడ జెలిమి జేసి
యలరువిలుకాని బారి పాలైతిగడవె ॥ తా॥ ౫౧ ॥ పలుమారు పట్టి మాటలను దేలించేవే
రు నా విరహాగ్ని దీనిచేత । మనసియ్యకొక జాడమాటగాబలికేవు మారు నామరు ఖాళిమచు
త । నలయించి వింతచిన్నెలను దేలించేవు హితమని తెరాచునాయిందుచేత । కంటువ్రాతికే
ప్చి కాంత తెబ్బించేవు హాయిచేకూరు నాయిందు చేత । నన్ని తెలిసియు తెలియని యట్లు నీవు
బాగు సేయుచున్నావు నీగుణంబు । కోచియును దోచకుండెడిదోస మొక్కొ ॥ తా॥ ౫౨॥
నీరజాక్షిరో యరనిమిష మేయుగమాయె చిలుకపలుకులు చెవులకు ములుకులాయె । పలుమా
మదిలోన కలకలగ్గ లమాయె వెలదిపువ్వుల తావి వేండ్రమాయె । సుందరి తోవ్ర ధాయాడికో
ఘనమాయె యోచన లేమియు తోచదాయె । జెలికాంత్రలోను మిక్కిలియారు దూరాయె
వెలది సీ గుణములు వింతలాయె । యుకను నను దూయమ రుదుశకమలేయ । తోడుకోరా
గాయ చంపరతుగాయ । హరిహరీ యసనాయ నాదురునిమా యే ॥ తా ॥ ౫౩ ॥ ఆదెు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నుచునన్నే చెదయనుచునన్నే చెలవేకానిహాయిగానుక్కమాటాడవేమి। రేపుమాపనిబా
ళిచేసాదనేకానిహితవుగనీమనసియ్యవేమి। యారుదూరానరించి యలయించెదేకానియిం
పుకైననునుగరుణించవేమి । తగవుమీరగపట్టి పగలుజేసెదుగానిబిగికౌగిలింతలజెనగవేమి ।
యెంతకన్నెడలెంతటిజాణతనము । లెంతజాలములెంతటివంతచిన్న । లానెనీవంటిజాణ
యెందైనగలదె॥ తా॥ ౪౪॥ ఎంతైననీమాటకెదురాడకనెనేనునాతినీమనసురానడవలే
దా । యలిగినవేళలోబలిమిగావేడుచునెయ్యనతాంబూలమియ్యలేదా। వలపుతోడనువా
దుజేసినవేళనునెయ్యముతోజేరదియ్యలేదో । కన్నులువిచ్చనిక్కగనుగొని నీసాటిమగువ
లులేరనిపొగడలేదా । మమతచెలియనిదానిచందముననిట్లు। పేరుచేయగవాననేకేరవాణి।
యరయుకిటులేచనీకుమర్యాదగాదు॥తా॥ ౪౫ ॥ హాయిగానుక్కమాటాడినంత నేచాలు
చెలియరోముత్యములేచిందునటవె । మొనసినిమోమునమోముజేర్చినయంతదరుణినివాని
యుదగ్గునటవె। బలిమిగాగబ్బిగుబ్బలునాననిచ్చినమదితనీవన్నెదుమోసమటవె। జతగూడి
దొంతరరతులనేలినయంతగలికినిజాళిక్రిగడమయటవె । పలుకవేనీదుకోర్కెనీభావమెల్ల ।
నేలనేయింతదాచెదులోలనేత్ర । వలచినవాననియేచెదు తెలసితెలసి॥ తా॥ ౪౬॥ ముదిత
రోనీముద్దుమోముచక్కగజూచిముద్దిడగమకించి। మగువరోనీదుక్రొంజిగిమోవిగన్గొనియా
సంగదమకించియంతవెరచి । పడతినిగబ్బిగుబ్బలరీవిబరికించికడగిబట్టగనెంచికరముదిగిచి ।
కలికినిరతికేళిగలయునెమ్మదిగోరియొకటియుదోచకనుస్సురనుచు । నిటులశలచినవానిపై
నీవితాన । గరుణనుంచకనేదోనకారిదురుని । పాలుగావించెదవుయింతజాలమేల॥ తా॥
౪౭॥ నాసామిగానిన్నెనమ్మియున్నాననిచిన్నెలుపచరించికొన్నినాళ్ళు । నీదాననేనని
నిక్కమెంచుమటంచుగూర్చిప్రియంబునకొన్నినాళ్ళు । మననేస్తమునకు సమంబులేదలసిన
పన్నెకాడవటంచుకొన్నినాళ్ళు । మేనునిసామ్మనిమెరమెచ్చులాడించుకోరికమెచ్చించికొ
న్నినాళ్ళు । లాశబుట్టింపనిట్టులవార్నిశంబు। మననుమిమ్మమెరుంగకమరులుకొంటి।మా
యమాత్రించిరేతురాత్రోమజాతి॥ తా ॥౪౮॥ ఒకటిగావలెనెనిచ్చకపుమాటలచేతమం
దుబెట్టెదవేమెమందయాన । యొకటికావలెనట్టియుపచారములుచేసిపొద్దుబుచ్చెదవేమె
ముద్దుగుమ్మ । యొకనాటివలెనన్నెరుసిగానుజూచిబాగుచేసెదవేమెచంద్రవదన। యొ
కనాటివలెనాకొకవాళిబుట్టించిదక్కిదక్కకదేమెతక్కులాడి । చాలుచాలించునికచాలు
చాలుమేలు । దాననంచునునెమ్మదిలోనమిగుల। కోరినదితక్కవాయెగాకోమలాంగి ॥
తా॥౪౯॥ మేలుదానవటంచునాలునమ్మితిగానినమోసకారివటంచుతోచదాయె। నీచెల్మిస
తమనితోచియుండితిగానితొలులినేయిప్లొటతోచదాయె । మమతదాసవటంచుమదిని
నమ్మితిగానియేచుదానవటంబుతోచదాయె । నాదరింతువటంచుననుసరించితిగానిదో
హబుద్ధివటంచుమదిదోచదాయె। నిలనుమనవారుబలిమిగావలచిలేని। యొనరుగావించియేచెడి
యాడవారి । కపటమెల్లనునీపల్లగంటికంటి॥ తా॥ ౫౦॥ సొగసునీరజముననెమ్మొగమును
గావించికలువరేకులజేర్చికనులొనర్చి । మరువైనతలిరుతోమోవిసొంపొనరించిపలుకు
లమృతముతోడబడనుజేసి। పుల్కలబంగారుగిండ్లుగుబ్బలుగా చేలియకటులతోడదొడలం
దమరచి । పద్మరాగములతోజవములనొనరించిమేనుబంగారుతోనుపాదివి । తమ్మిరా
చూలినినెమ్మనమ్ముంట్లు । రాతజేసెనోకానిపురాతనమున । గాంచనించవెవేగకేళులవ
కంఠి॥ తా ॥ ౫౧ ॥ చొక్కపునీముద్దుచక్కెంకెమ్మోవియెరుపుభావించినోరూరియూ
రి । మినుకునీపసపుపొంకములనుదట్టుచనులమాటికివెసజాటమీటిమీటి । పలుచ నట్టిని

CC-0. Jahgamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షాళ్లారుచెక్కులునొక్కులంగకేశములునుగ్గినుగ్గి। ముకువైనయట్టిసీమోమునసామేచ్ఛ దీరగనుంచదలచితలచి। కోరికలునడ్డికినిచారికొంకుదేరి। యెపుడుపైకొందునోయనియెం చి। యాన్ననసుబోరివుమింకనేనోక్వగలనె।తా॥౨౧॥ ఆననిలోమగపుట్టువనుచు గరామపుట్టినరసికుడై బాడమరాదు। పొడమినసొక్కలేపొకదుగోరగరాదుకోరినబాళి కొసళరాదు। కొసరినదయనినుకూటమిరాకారాదుకూటమిగల్గినగొంకరాదు। కొ గల్గినసేమికూడివీడగరాదువీడినమనినిడనాడరాదు। వలపించుకొనుదయవారులేకొ పైనసీసుండెరాయితెగానజ్జభ్రద్రుడు-చేసినాడేమొసీమదడోసకారి॥తా॥౨౩॥ ముద్దాడి నిన్నుమోహమెల్లసుదీరుమవితనిమోగానమోమునిల్పి - కదియబట్టినసాకుకలకెల్ల దీరుకలికినిసిబ్బెపుగబ్బిచనుల - గాగలించినకాముకాకలెల్లనుదీరుపూనినిమేనునాపై జేర్చి- కూడిసులినగదాకోర్కెలెల్లనుదీరునెనరుసనైకొనినిన్నుగలసి - యతివయి ఇంటిమాటలేననుదినంబు - బలుకుసనుపొద్దుబుచ్చినతుబువమరుని-రాపులెటునొలేకో తాదవలమ॥తా॥౨౪॥ మననురంజిల్లగానెనరుతె - నొకసారిమోగమెత్తిచూడకేమ గుమ్మ- పేనులవింటినానినిడెద ల్లగామాటునుటాడవేమందయాన- కోపించుమదన తాళపు-రుచుగానిమోవినానెడవిమ్మమోహనాంగి కోరినకోర్కెచేకూరంగసేశబి గిలిమ్ముచేచిగురుబోణి- యెంతనిర్దయురాలవేయీవిధమున- ఛలముసేయుటన్యాయ మాచకద్రవదన- యాసబెట్టిగదాయింతమోసపోతి॥తా॥౨౫॥ ప్రాణకాంతునినేపు జించినంపకుసాగసైనసీమోముజూడగలిగె - నతనిబంట్లుసుజిగురాకులిచ్చితిగానసు రోసీమోవిజూడగలిగె- చిలుకొండునుశుక్తుపెప్పిపెంచితిగానలేమనిపలుకులాలింపగలిగె స్నేహపైటబూవిల్తుగొల్చితిగానమెలతనిచిరునవ్వుమెచ్చగలిగె - నన్నియిటువలెచేకు రంపుకిపుడు-బాలనోనిన్నుమరుకేళిఁదేలవలసె- యేలనేఁబాగుజేసెనుపలోలనేత్రి॥తా॥ ఫలచినానసియెంచిపడిసుశ్రుతపెట్టెపుమర్వాయపూసికుండగమన - బలిమికోరితినని ఘులకగాజూచెదుస్వ్యాయముతోసికుడోయజాక్షి- పేడపెడగనన్నువెరుగాజూచెమసి మసేసీకుబంధమురుబాణ్మ - యనుసరించెదనంచుననుజౌకచేసెదుతగుసతోసీకిదిచిగురు బోణి- యింతయెండైనగలదతేయెస్మెలాక్షి-మరుగుసిడానవాసంజువాణి- పలదికచాల్పలుపలకలింక॥తా॥౨౭॥ బలుదేమిచేసెగ్గుబడియెడివానికిదుగాధిపత్య కొటకినటుల - నరుచిచేగడుసుదుఃఖుండెవానికిసప్తుతరసాయనంబబ్బినటుల- కలనై సొసరూకగాననివానికికలితకాంచనరాశిగలిగినటులఘునచింతయగువార్ధమునిగినవా నికి బహున్ననందమొదవినటుల-నతివనీవంటిచెలిగుబ్బలందివమోవి- యానికౌగిటగడియ చియకనుకేళి- గ్రదియుటేచాలునీవింకగాదటన్న॥తా॥౨౮॥ మానసుదాచకనీవుకూ డసెంపినసతివనీగుణమునుమాటాడనేయదా - రయజూడనామీదదలచినంత నేనీదుమదం టునడయదలకనీదా - యింముకనికరంబుంచజూచిననీదుకంచనకనిరంబుంచనీదో- దుసీయగపూనుకొనిన నీకసటంబుహాయిగానెనరించునేమునీదా- యిట్టిగుణములవ యుపుమెచ్చ్య - వంచనలుబూనియిపుడునీవసుధలోన- పంకజవదనవోయెవ్వరియ గాని॥తా॥౨౯॥ జాళినిల్పగలేకబలువూరువెడితతక్కుగలెంచెదమలికుబోణి-వరు కోర్చకపసవిగాంచితేవంచనజేసెదువన్నెలాడి - వలపుమించిననేనుబలిమిమసిరి చిరెచములకగానెంచేపుకులుకులాడి - మానసుబట్టగలేకవారివారివెడితేచాకగానెంచే చంద్రవదన - యెందులకునేమియెటుబలెనైనగాని - కినుకనొసరింతురాసీపెనెనరు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నన్ను గైకొమ్మనీవనినమ్మినాజ॥తా॥౨౦॥ నేరిచినడిచిన నేరక నలచినగరుణించి ప్రోఁగొబ్బి
గావగలవు। మన్ననజేసినవామాక్షంబుదాచినభోలుపొందుననునీవుబోధింపగలవు। నేరం
లెంచిన నెనరుభావించినయెట్లైనగీతిఁవహింపగలవు।మిత్రతనై ననమిత్రత్వమునన్నై నపురి
యునాతాపంజుమాన్పగలవు। మన సులోపలగలయట్టిమర్మమంత।యనునిజమ్ముగబలికి
తికినుకమాని। నన్నుగరుణించియేలుమోహల్నెలాడి॥తా॥౨౧॥ ననుకనుంగొనగా నెమనను
లోదయియుంచినానే స్తమాశించినావుగనుక । చెంత జేరకము న్నె నుంతభేదము లేకనీ నామ
చ్చికజేసినావుగనుక । తగచిన్ననాటినే స్తంబుచందానననయము గాలాలించినావుగనుక।
బలిమిగానీవద్దిచెలికాండ్లబంధించినన్ను బిల్వగబంచినావుగనుక । యెట్లునీమేలుమరతునే
నింకనిన్ను। నిమిషమెడబాయ గాజాల నేనుతొలుత। నెలమూలిమి జేసితిసీవితాన॥తా॥౨౨॥
వేళగాదనక నేవేళగావచ్చినహితవుగానీమసనిచ్చు మేలు । నలిగియుండినవేళ బలమచ్చికలు
చేసి వేడుకననుగారవించు మేలు । నెవరెంతనానే స్తమెడబాపదలచిననంపుజకొప్పనియట్టి
మేలు। నరనిముపంబునే సరసజేరకయున్న సప్పుడేరప్పించునట్టిమేలు । మరచెదనటన్న వే
యుజన్మములకైన । మరుపకూడదునీదగుమచ్చికలకు । చాలదక్కితిసాక్కితిసారసాక్షి॥
తా॥౨౩॥ నీవంటిసరజాణనెనరుగావలెనంచు నెన్నాళ్ళుమదిలోన నెంచియెంచి।వనజాక్షి
నీతోడమనవిచెప్పుమటంచు వేమారుచెలులనే వేడుకొంటి । కనులపండువుగనేనినుగనుం
గొనగోరిమునసిద్ధైనమూలకుమొక్కుకొంటి। రమణికోనిన్ను నేరతులగూడుటకునై వేవిధం
బులనిన్ను వేడుకొంటి । నట్టినావంటివానికిట్లుగుట జేసి। యిట్లుదినములుగడపిన నేమిసేతు।
గానిబెట్టకుమయ్యయోడోసకారి।తా॥౨౪॥ మాటపల్కకొంతమట్టుగాపోనికసరసంబు
లకునెల్ల సరసుకొంటి।సరసంబులకుచెంతసరసుకొన్నదికాకమదిలోననిశ్లేషములుకొం
టి। మనసునిల్పకవృథామరులుకొన్నదికాకభావమెన్నగబయల్ పరచుకొంటి। పరిభావ
ము బయల్ పరచుకొన్నదికాక వేమారు నేవేలవేడుకొంట। తెలిసినామరులింతకుతెచ్చెగాక।
మోసపోదునెలేకున్న టోసకారి। యించివిలుడుసాక్షియీయెన్ని కెలకు॥తా॥౨౫॥ క్షణ
మునే పటుజబ్బుకాగిలింతలెగాని లెస్స గాబిగికౌగలించలేదు। నవసవల నెడుముచ్చటలుగ్రా
లుటెకానియక్కరచే మోవినాన్న లేదు।ముస్నొంటిపాటునముద్దుబుంచుటెకానియాశదీరగ
నుమాటాడలేదు। దినదిప్మలమతులనయుటొక్కటెకానితగిలి వేడుకరతిసనియ లేదు। బడ
లి నేనిట్లువేడినపంతగించి। రావుజేసెదుకొమ్మనీప్రాపునమ్మి। చెంత జేరినవాడనాచింతదీ
ర్పు॥తా॥౨౬॥ పలుకవేసుముతే నెచిల్క వేమారురాచిల్క వేడుకపల్కుతళ్కుదీర. నిలువవే
యొకసారికలువనీవెడపుల్తుకలుదలేతిళరంపుకలచెతాల్మి। చూడవేకన్నె త్రిపీడవేమోడినీవీ
డవేరావెనీవాడనేను। దియ్యవేచెంతనందియ్యకేమడుపుందియ్యవేభళికంతుకయ్యము నే
ను। కలికిరాయంచబోధకలికియుళికి। యులికివలమానపవమానగళితమాన।జాలమిదిసేల
లోలవిశాలనయన॥తా॥౨౭॥ ఎన్నెన్నికోరికలెన్నితనోయన్నితడయకనీవీవివిధంబుజేసి।యె
న్నెన్నిముచ్చటలెన్నితినోయన్ని వెలయించుమననెల్ల విరుగజేసి। యెన్నెన్నిసరసోక్తులెన్ని
తినోయన్నిపలుమారువిరిపాల్పుపాలుజేసి। యెన్నెన్నియోచనలెన్నితినోయన్నచేమార్చనిక్తి
జీకాకుజేసి।మదికొదవజేసిమనసువేమరుగజేసి। నీదువలపునునెనరునునెండజేసి।యకట నీ
వెంతజేసినసంతయానె॥తా॥౨౮॥ ఉండుండిమనసుతోనూరకచింతించిచింతించియంత
లోచిన్నబోదు। చిన్నబోయియొకింతచెచ్చెరదలివొంది తెలివివేళలనిన్నుదలచుకొందు।తల
చినంతనెమేనుపులుకలింతలుజెందపులకించిదిక్కులుగలయగందు। కలయగన్గొనిబయల్ గా
గలింపక నెంతుయెంచినిరాశత్రుమించుకొందు। నెట్టులనై రింతుమోహామింకెట్లపంతు।తాళ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మెటుదీర్తునే నన్నాళ్ళు తల్లడింతు। నెవ్వరికెపన్న వింతు నేరవ్వయొ త్తి॥ తా॥ ౭౦॥ నిలిచిన చో
నిల్వనియ్యదు గుండెఝల్లని వేమారు తల్లడిల్లు। మాటలాడెదనన్న మాటాడనియ్యదు తన
ప్రాణముల్ తత్తరించు। నిదురబోయెదనన్న నిదుర కంటికి రాదు పరుతాపమున మేనుమ
చుండు। నన్న పానంబుల నాశించ బోయిన చెలియ నా జిహ్వకు చేదు తోచు। తరుణి నిబా
చ్చియింతటికి దెచ్చె। చలన మొందగ జేయు నా చిగురుటాకు। బాకు గలవాని నవలెగా
తా॥ ౭౧॥ ఎంత కార్యంబైన నేను గల్గ గనీకు చింత యేలనటంచు చెప్ప లేదా। తనువులు రెండు
మాత్రము గాని యిద్దరి ప్రాణంబు లొకటని పల్క లేదా। యొక రెంత జెప్పిన యొగ్గదు నే
చెలికాడ యని నీవు పల్క లేదా। నా జీవములు గల్గునందాక నేనిన్ను బాయనంచును
ల్క లేదా। యన్ని మరచి యుగడ పట నన్న మాత్ర। మేను నొవ్వ పాలుగామిన్న గా
నెమ్మది తోడ మన్నావు చెలియ॥ తా॥ ౭౨॥ నాతి రో విను మా సంకేత స్థలంబెనగడు నాల్గ
ములు కాచి కాచి। యెప్పుడు వత్తువో యంచు యెదురుగా నేతెంచి చూచెదనని నిక్కి చూ
చూచి। నీవు మరచియున్నావటంచు యొక తూరి జీరి వేకను సన్న చేసి చేసి। యకటని రాక
నక నెన్న గా రాక యెన్ని కల్ మనసులో చెంచి యెంచియ స్సురని లేచి తలయూచి యొ
దిని। రాస జేసుక నేవ చ్చినట్టి విధము। నాటి మరు బాధ మసమున నాకు నింక॥ తా॥ ౭౩॥
వ రేకుల వంటి కనుబయంచము జూచి ముదురు చందురు వంటి మోము జూచి। వగ మీరు
పువా తెరయును జూచి వజ్రాల వంటి పవ్వారు సజూచి। వలుస తామర తూండ్ల సంటి బాహు
జూచి తలిరుల వపటి హస్తములజూచి। యరటుల వంటి మేలైన యూరుల జూచి లోడరిహ
సల వంటి నడలజూచి। మనసు కడు సొక్కి తాళ చేతనువు చిక్కె। మరులు వెసమీరి
మమానినిడు। పాలబడి యున్నవానినింకేల రాదె। తా॥ ౭౪॥ కోమలి రో నిదుగుబ్బ పా
పైన స్పర్శింపనికను రెప్ప లేల। బాలతి రో నీదు కర్పూర విడెంబును చెరిగైకొన లేని జిహ్వ
సతివరో మరు గృహంబంటి నీ హోయి నిచెంగి యుండగ లేని చేతు లేల। నెలత రో మన సును
గాగలింపంగ గోరని నరుని శరీర మేల। కన్నులుండుట జిహ్వ యు గలుగుటయును చేతు
ను గలిగియు చెలగుటయును। కటకటా యింత మాత్రంబు గలుగకున్న॥ తా॥ ౭౫॥
సు కాబంధంబు దేలించునట్టి నీ మెళుకువల్ వేమరు దలచి తలచి। కూడి బంధంబుల గోరి
వంగ సొంపులు పెక్కులు యూచి చూచి। పరగ పద్మాసన బంధంబులను నన్ను గళలంటి
టగాంచి కాంచి। యొక పాద సమపాద మొనరు బంధంబు నేలు మన్మథ మర మెంచి
చి। యెన్ని యిట్లని తాళుదు నేమి సేతు। నీకు దయ వచ్చునో రాదో నెనరు మీర। నదియ
వంబులని పల్కు మిపుడు నాతో॥ తా॥ ౭౬॥ సన్న సైగలను ముచ్చటలాడ నెగాని హ
గా సరసంబులాడ లేదు। అరసిన యపుడు మర్యాద లెంచుటె కాని పావుడ పలుకులు
లేదు। కెమ్మోవి జూచి గ్రుక్కిళ్ళు మ్రింగుటె కాని యాశ దీరగ నొక్కి యాన లేదు। కని
మిగుల సక్కరలనందుటె కాని పెక్కు వింతలు గల్గ పెనగ లేదు। తిన్న దనము న నిట్లో చి
న్నవాడ। నీవు సర్వజ్ఞ రాలవు నీకు దెలియ। నట్టి రీతులు నా చేత నా చెపలుక॥ తా॥
నీకు నా కుని గాని లోకులెంద్ఱరైన చేరియీ మక్కువల్ సేయగలరె। మక్కువల్ సే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చుమర్మముల్దాచక సొక్కరీ తెలహాయి నుండగలరె । హాయినుండిన నేమి యా ప్రీకరిం
చు కవిడనాడుటలు లేక వెలయగలరె । వెలసి రేసియు వింత వింతలుగా రతిబంధంబులను గూ
డి ప్రబలగలరె । యిటులమనమిద్దరుండుటకవనిజనులు । వీనులలరగవలుకుటవినగ లేదా ।
యెదనిజంబుగ నెనరించుమబ్జనేత్రితి ॥ తా ॥ ౧౨ ॥ పంతమేలనె భామ వగవాడ నానే
నుమననసు మర్మముదాచుకు త్తదేమి । చింతతో నుండగా జేసిన పనియేమి మాటలాడక
నుండుమాగళమేమి । పంచబాణుని కేళి బాయు కారణమేమి సంలోప మెడసిన జాడయేమి ।
యన్న పానీయమ్ములంటని విధమేమి కనలుచుండెడి క్రూరకర్మమేమి । చెలియనామది
మోహంబు చెప్పనరుమ । దనరుమమతయు విడనాడదగునె సీకు । చూడునామీద దయ
యుంచి సుందరాంగి ॥ తా ॥ ౧౩ ॥ నీ చక్కదనమును నీదు వాయ్యారంబు నీమందగ
మనంబు నీదు సొంపు । నీ తిన్నదనమును నీదు శాంతగుణంబు నీవితరణమును నీదు రచన ।
నీయౌవనంబును నీదుజాణతనంబు నీ నెనరును నీటు నీదు వగలు । నీ శబ్కు నీ తళ్కు నీ చ
క్కదనమును నీ వల్కు ప్రియమును నీదు నయము । లన్నిమది నెంచగా తరమా నెనీదు । వ
యకు పాత్రుడనన్నికతప్పజూచి । యిన్నిదినములెదలెనె నీ వెంచుచున్న ॥ తా ॥ ౧౪ ॥
రాకుమారుడనంచు రాజసంబున నేని చెలగి నీ సేవలు సేయలేదా । నేర్పుకాడనటంచు నే
ర్పరితనమును నీవు నేర్చిన బుద్ధి నేర్వలేదా । రాజసింహుడనంచు రసికత్వమెంచి
యు యింతి నీ రసికత్వమెంచలేదా । భాగ్యవంతుడనంచు వటువిజృంభణవృత్తి నావనీకు
తగ్గి వడవలేదా । పలుకుపలుకుకు నేమారు పలుకలేదా । వేడినంత నె నేనిన్ను వేడతే
న్నా । కటకటా నన్ను నతి వేగకలియకున్న ॥ తా ॥ ౧౫ ॥ మగువని న్నే కాని మనసులో
వేరొక్క తెరవవలంచి భూదేవియాన । యతివని న్నే కాని యాసచే వేరొక్క వనితగోర
ను నభోవాణియాన । సుదతి నిన్నే కాన చూడను వేరొక్క వడతిరో భారతిభర్తయాన
। పొలతి నిన్నె కాని పూనిక వేరొక కలికి నెంచను రచూకాంతయాన । యబల శివుసాన
నేగోరనన్య సతుల । నొప్పికొనుమింక యితరమే నొక్కటెరుగ । భాపమందయినబో
కనీ పదములాన ॥ తా ॥ ౧౬ ॥ సుందరాంగివటంచు జూచుచుంటుదుగాని శృంగారల
లజూచినది లేదు । నీదు చక్కని మోవి జిక్కిచూచుటెకాని పగడంపులతజూడబాలి
లేదు । నీగబ్బిగుబ్బలని లిచిచూచుటెకాని పుట్టచెండ్లనుబూనబుద్ధి లేదు । నీ మోముకళల
బ్రేమజూచుటెకాని చందమామను జూడసైచ లేదు । కొమ్మనిపొందు నెనమ్మికొదువ
దు । వాడననుకొంటి నికెంత మోడిదగునె । కాంతనితో డరతి కేళిగతియుకున్న ॥ తా ॥
౧౭ ॥ నీకు దక్కితినంచు నిన్నిటు లేచేవు మనసింక తాళదేమందయాన । నీయౌవనము జూ
యవల బోవడటంచు మోడివహించేవు ముద్దుగుంమ । చెప్పినమాటలు చేకొనివినున
కపటంబు లెంచేవు కంబుకంఠి । రసికత్వమెంచియు రవ్వగావించేవు వనివాడనా నేను
ద్మగంధి । నీవాసంగినబాసలు నిక్కమనుచు । నమ్మియుంటిని యిన్నాళ్ళు నమనింక ।
లుచాలును నినుగోరి చంద్రవదన ॥ తా ॥ ౧౮ ॥ నీవంటి జనరాలి నేగోరినందుకు ఫల
మిగకటి నేవన్నుగంధి । నిన్ను నేబతిమాలి యెన్ని యున్నందుకుయేవాని వచ్చె నేడెం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చెలాడి । వనితనిస్నేహంబు వలచియున్నందుకు నేరాజ్యమేలితి చిగురుబోణి । ప
నిన్నెదనమ్మిబరగినయందుకు యేసుఖంబులుచెందితిందువదన । వట్టినేరంబులెన్నెదు
ప్రియామ । వట్టిమాటలశర్వథావాంఛధీర । చిట్టిపేదనలందుచునిచటనున్న॥ తా॥
మదనాగ్నిబడియున్న మనసియ్యవైతివి కడిదినిమనసెంతగట్టితనము । శరణంచు
క్కనకరుణించవైతివి కోమలినికెంతగుంభితంబో । జాలిపొందినయపుడు పాలించవైతి
వనితనికెంతకువాడమొక్కా । రతికేళికై పేడికమ్మనవైతివి । రామనికెంతచటా
తనము । పలుమాటలనమృతమంగిలులవిషను । లనుకొమటలెల్ల గనియింకనోర్వరా
తెరవకాపానికలకనితెలియకున్న ॥ తా ॥ ౯౩ ॥ పగకాడయింతలో మిగులమాట
న్ని లేకుపల్గురియుంచనీకుదగునె । భర్మకాడయింతలో బావినీళ్ళన్నియా వెల్లువ
నివెంచదగునె । చలికాడనివేలుచి త్రజురాజ్యంబు యొకరుయేలుదురంచునుండదగు
యారయగాపుగణముల్ పరులచేతికినబ్బ నంచునీమదిలోననెంచవగునె । యను
న్ననుమాటలనాత్మమరచి । యాటపాటలతేటలనన్నివగల । జాణతనమునుమాని
షియనేడు ॥ తా ॥ ౯౯ ॥ వటవునేరెట్టించిబలిమిగా పేసుటతలతువోతలచవో
లాడి । యాశించినేనువిన్ననుసరించుటెల్ల దోచునోతోచదోతోయజాక్షి ।
ల్పగలేక బలువెతల్జెంచుట తెలుసునోతెలియదోకలువకంటి । యందరిలోవృథా
రుదూరైనది యెంతువోయెంచవోయింతువదన । కటకటాయింతయన్యాయకా
ము । నెమ్మనంబునదోచకనిన్నువసీచి । మోసపోయితి నయ్యయోదోసకారి । రా
చ్చునె(ప్రేమకాంతాలలామ ॥ ౧౦ ॥ * * * *

శాంతాలలామశతకము.

సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీరస్తు.

కాళహస్తిలింగశతకము.

శ్రీధరాస్త్రితభర్గచిత్తజాంతకయాశనిజితగజదైత్యనీలకంఠ । నతదివ్యకోటీర నవ్యరత్నప్రభాభాసురకోత్ఫుల్లపాదపద్మ । ధాత్రీధరేంద్రకోదండమండితహస్తతరణిపావకసుధాధామనయన । సర్వలోకాధారశాశ్వతసర్వజ్ఞ సచరాచరాకార శైలభర్త। యనధరింపుమానాసేర్చినట్లునీకు । విన్నవించెదశతకంబుపద్యములలర । ప్రణుతధవళాంగ వాణీసహ్యప్రద్మభృంగ । శమితభవభంగ శ్రీకాళహస్తిలింగ॥ ౧॥ ధర్మంబుతనపాలిదైవమైరక్షించు సత్యంబుకైవల్యసరణిజూపు । శాంతింబుమేనికిసద్భూషణంబగు పరహితచరితంబుప్రబలజేయు । విమలకీర్తిజగద్విఖ్యాతినొందించు గురుకారసముధర్మకలితుజేయు । బూణవిద్యలురాజపూజితుగా జేయునీతిమార్గంబున సెగడుసిరులు । ఘనులు యిటువంటిగుణములక్రమముదెలిసి। మెలగుసేతురుభక్తితోమిమ్ముగొల్చి-ప్ర॥ ౨॥ రూపవిభ్రమాకళారూఢిచేజెన్నొందు నరునకుకారగానితరుణిగూర్చు । నతులితసౌందర్యవతియైనసుదతికి కడుకురూపిణిభర్తగానొనర్చు । విపులధర్మజ్ఞానవిఖ్యాతచారిత్రునర్థంబులేనిచేసలయజేయు । నిర్దయాత్మకుడైననీచవర్తనునకు బహుసంపదలనిచ్చి ప్రబలజేయు । సరసజాసనుడిత్యుడజడుండుగాడు। ఇనులకివియెల్లదొల్లింటిజన్మఫలము-ప్ర॥ ౩॥ మర్కటంబెరుగునేమంచిమాత్యప్రసరుల్పతిరుచేవునెగానపథముదెలియ । గార్దభంబెరుగునేకస్తూరికాసనమూర్ఖుడెరుంగునేముక్తిపథము । నంధకుండెరుగునే యర్కునితేజంబుఖలుడెరుంగునేసత్కథలపొంపు । దురితాత్ముడెరుగునేకరుణాపొరక్షింప ధనలోభియెరుగునేదానగుణము । ప్రాజ్ఞులకుగాకవివరింపభవ్యగుణము । తెలియగల్గునమూర్ఖులకెన్నిగతుల-ప్ర॥ ౪॥ ఇసుకవంటకముగాబొసగచేయగవచ్చుభస్మాన్నతైలంబుబడయవచ్చు। వట్టిప్రాకుననిగుర్వొత్తింపగావచ్చు బ్రతినునైననుమెచ్చబలుకవచ్చు ॥ గరుగవచ్చునువడిగండ్లరీతిసికిలల్ గాలినైననుమూటగట్టవచ్చు । శేషునికంఠంబుచేరిపట్టగవచ్చులిపిరాతినినారదీయవచ్చు । గఠినచిత్తునిహృదయంబుగరుగజేయ । వశమెబ్రహ్మకునైన నిప్పసుధలోన-ప్ర॥ ౫॥ ధనవంతుడైయుక్తదానహీనుండైన నరునివర్తనజూచినగుసుధనము। తనయుఃశ్రేష్ఠతోదంష్ట్రిమూర్ధాడలగజూచినపువ్వునుజారసుదతినుదిని । యవనినాయదియునియునిశంబుగర్వించుధారుణీపతిచూచిధరణినగును । వెన్నిచ్చిరణరంగవిముఖుడైచనువానినలిమృత్యువెంటయునవ్వుగాన । లోభితనమనసిందకలోనుగాక । మెలగనేర్చిననరునకుగెలుగుశుభము-ప్ర॥ ౬॥ కామించిపరసతిగవయగోరెడువాడు పరధనంబులకాసపడెడువాడు । న్యాయంబువిడిచియన్యాయమాడెడువాడుపరమపుణ్యులదూరబల్కువాడు । గోపించిప్రజలపైగొండెమాడెడువాడు దివిరిప్రాణులసదాతెగచువాడు । నిర్దయుండగుడైనద

వడములపే: ట్రిప్లివీథి ౨౦ నెంబరుగలగృహమునస్థాపించినట్టి
ఎనమదల - అనంతాచార్యులవారి
వివేకకళానిధిముద్రాక్షరశాలయందుముద్రించి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కోడలివాడు జేసినమ్మినవాని జెరుచువాడు । గాలకింకరపటుఖడ్గఘాతములకు । పాల్ప
డి యుండునటువంటి పాతకుండు, ప్ర॥ ౭॥ తనయుపైగలభక్తి తల్లి తండ్రులమీదగలుగ
దదేమికారణంబో । యింతిపైగల ప్రేమ యిష్టదైవముమీద లేమినరులకెట్టిలిఖితఫలమొ
ధనముపైగలవాంఛ ధర్మమార్గములందుదలపగూడద బెట్టిదైవఫలమొ । తనప్రాణ
లమాట్కధరణిజీవులనెల్ల గలయజూడలదేమికర్మఫలమొ । సరసిజాసనుడేరీతిస్మ
నుల । మోహజలరాశిలోసదామునగజేయు, ప్ర॥ ౮॥ ధర్మమార్జించుట దాక్షిణ్య
రుడౌట సత్యవ్రతుండౌట సరసుడౌట । నిష్కర్మపరుడౌట నిందబొందకయుంట
యాలబడయు ధన్యుడగుట । బరహితకరుడౌట బాడియుగల్గుట మాక్కంటిగొల్చుట
త్తిగనుట । సంపదగల్గుట సాధులబ్రోచుట సుజ్ఞాననిధియౌట సుముఖుడగుట । యిట్ల
హించుమానవులిహముపరము । గలిగివెలయుదురెందు మీకరుణవలన, ప్ర॥ ౯॥ పేద
కుంటికివాడిపెట్టిరేయెవరైనవెసతన్నుతానుద్ధరించుగాక । కనలునగ్నికివేడిగల్పించి
యెటుల్వెలయగదా ప్రజ్వరిలునుగాక । ధరణిలోనేరులుత్రవ్విరేమనుజులు ప్రబలమైన
తాము పారుగాక । సింహంబునకుబుద్ధిజెప్పిరేయెవరైనతెగువమైకరులమర్దించుగాక
నులకిటువంటిరుణములుగరపనేల । పుట్టినప్పుడుతోడనేపుట్టుచుండు, ప్ర॥ ౧౦॥ సత
సన్నిధినున్న జనులకనుచితమౌ నల్పులతోబొందుహాని వచ్చు । పరుషవాక్కులతన్ను
గంబునానరించునీచులనేలుట నిష్ఫలంబు । కపటంబుతనపాలికాలుడై పరిమార్చు దుర్వ్యా
రమానీతిదొలగజేయు । కోపంబునరకదుష్కూపంబులో ద్రోయు గార్పణ్యవృత్తి చేగష్ట
డును । గాననిటువంటిగుణములుకడకు ద్రోచి । మెలగనేర్చినారు సుజనులు మిమ్మునా
చి, ప్ర॥ ౧౧॥ కాషాయవస్త్రముల్ క్రమముతోడుతగట్టి భూతి యొప్పగమేనబూయవచ్చు
రుద్రాక్షమాలికల్ రూఢిగాధరియించి శిరసెల్ల జడలుగాజేయవచ్చు । సకలశాస్త్రంబు
సరవినభ్యాసించి బహురూపములగొన్ని పన్నవచ్చు । నీమణత్రయమాపైనిచ్చ లేదనుచును
తిన తెల్యోడనైన బలుకవచ్చు । గాన గురుతైన మీదివ్యకలితభక్తి । పరుదుగా లేదుడ
భికప్రాయుడచట, ప్ర॥ ౧౨॥ సంసారమను మోహజలరాశిలో సదామునిగి క్రీడించెడి
థజనము । లాశయనెడు ఘోరపాశంబుచే మదికష్టంబునొందెడు కష్టజనులు । తొలి
మానజేయుదురితవర్గముచేత పీడితులైయున్న పేదజనులు । గురుదైవములమీద గూర్మి
యింతయు లేకనవివేకమతులైనయట్టిజనులు । భక్తితోడుత మిముగొల్చి బ్రతుకలేక । మ
పడయంగ నేర్తురే మోదముతోడ, ప్ర॥ ౧౩॥ కొంతకాలముతల్లి కుక్షిలో బిండమైమలమ
త్రములయందు ద్రుగ్గియుండు । జనియించియొకకొన్ని సంవత్సరంబులు బాలుడైయవివేకి
నుండు । మదనఘాతముసోకి మరికొన్ని దినములు సతులతో రతికేళి సల్పుచుండు । బుద్ధి
కంబున బోవబోరికొన్నాళ్లు కడలేనిభ్రాంతిచే గడుముసింగి । వార్థకంబున గడుడస్సి వగ
చుండు । నిట్లు విహరించు నరుడు మిమ్మెట్లు దెలియు, ప్ర॥ ౧౪॥ సర్వసర్వంసహాచక్రవ
నహరిశ్చంద్రభూవిభుగూడి చనదు వసుధ । చోరవిగ్రహదురాచారవారణుడైన పురుకు
తో గూడిపోదు సేన । శత్రుదానవలోక సంహారుడైనట్టి రాములో బోదు ఆకరత్నమైన । సీత
ర్మజ్ఞాననిపుణుడై యిలరయేలు ధర్మజుతో గొంతధనము వోదు । తాను జేసిన ధర్మంబు
లివెంట । పైంపైవచ్చుచున్న విపసనికరావు, ప్ర॥ ౧౫॥ జపతపోవిజ్ఞానదను నిసత్యవ్రతం
లయజ్ఞములకునాలయ బు । బహుధర్మములకున్కిపట్టు సత్యవ్రతం బనఘసత్కీర్తి
నుబలంబు । పరమపదవి కాటుపట్టు సత్యవ్రతంబామ్నాయములకెల్ల నాస్పదంబు । వి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సువ్రతచర్యవివిధసత్యవ్రతంబదివుణ్యనిధులకునాశ్రయంబు । యిట్టిసత్స్వభావంబుచే బొప్పెను
మ్ము । బూజచేసినమనుజులు పుణ్యులెందు, ప్ర॥ ౧౬॥ బొంకిన బాంధవుల్ బంధుల్ చే ట్టిరు
బొంకినదుష్కీర్తిబొందుచుండు । బొంకిననిహపరంబులు నీచమైచను బొంకిన తేజంబుపో
ల్లుబోవు । బొంకినసంపదల్ పోయినాయువు గ్రుంకు బొంకిననాపదల్ బొందుచుండు।
బొంకకుండినమనుజులు భుక్తిముక్తి । గలిగివెలయుదు రెందుమీకరుణవలన, ప్ర॥ ౧౭॥ వేవి
ళ్లచల్లుకో వెరచుసరోజాక్షి ప్రజ్వరిల్లెడుపద్మిని బడగగలదె । పసుపు కొమ్మియ లేనిబడగైన
కోమటి పెనుడసాగము వెచ్చ పెట్టగలదె । చీకటిచూరలేక చిలుకుటుబటు పయిదాడ
పగవారిగూల్పగలదె । పచ్చకాయలనిచ్చి తెచ్చినగుఱ్ఱంబు ధరనగడ్డలమించి దాటగలదె।
సుగుణులిటువంటివారలచొప్పదెలసి । వారివారికిదగినట్లువలయునడవ, ప్ర॥ ౧౮॥ కలి
మికాభరణంబుగర్వంబు లేకుంటవిద్యకాభరణంబు వినయగుణము। మగువకాభరణంబుమా
నంబుగల్గుటతాల్మియాభరణంబుతాపసులకు । దానమాభరణంబుగనదు హస్తములకున్యా
యమాభరణంబునాయకునకు । జిహ్వకాభరణంబు జెన్నొందుసత్యంబు చెవులకాభరణం
బుశ్రుతులవినికి । ప్రణతికెక్కినభవదంఘ్రిపాదభక్తి । యిన్నిగుణములకెక్కుడై పెన్నె
కెక్కు, ప్ర॥ ౧౯॥ తల్లిదండ్రులబ్రోచుతనయుడుతనయుండు మహితనీతిజ్ఞుడౌ మంత్రిమం
త్రి । సకలంబురక్షించుజనపతిజనపతి పనివేళకొదవిన బంటుబంటు । సత్యంబుగలవానిజ
న్మంబు జన్మంబు యెదురుతన్నెరిగిన యెరుకయెరుక । కర్ణామృతంబైన గానంబుగా
నంబుమంతుకెక్కినయట్టిమాటమాట । మూడుమూర్తులకవ్వలిమూర్తి వైన । నిన్ను బూ
జింపనేర్చిననేర్పు నేర్పు, ప్ర॥ ౨౦॥ దయతోడ చేసినతపమువృద్ధిబొందు హింసబొందగ జే
యనెసగుముక్తి । యుచితదానంబైననొకటిసహస్రమౌ జితకాముడైయున్న జెడనువ్రత
ము । సజ్జనసంగతిజన్మసాఫల్యంబు సుచరిత్రుడైయున్న శుభమదొరుకు । మతిమంతుడెందైన
నమాన్యుడైవిలసిల్లువితరణబునగీర్తి పెంపు విశాల । నడుతురిటువంటి సద్వర్తనములుగ
లిగి । నిన్నుగొలిచినసుజనులు నెయ్యమనుచు, ప్ర॥ ౨౧॥ మలినవస్త్రములోన మాణిక్యమ
న్నట్టులనలంబు కాష్ఠమునందదగినట్లు । మంచుముత్తెములోన మార్తాండుడున్నట్లు బువ్వులోని
తేజమున్నయట్లు । పద్మలోచనుడు ప్రవేశపడ్డయుండినయట్టు కబ్ధిలో మైనాకమడగినట్లు । విర
టుభూమిని పాండవేయులుండినయట్టులంబుజంబున నిండ్రుడడగినట్లు । ఘనులు నొక్కొక్క
వేళల కార్యగతుల । నడగియుండిన నెగ్గుగాదంద్రు బుధులు, ప్ర॥ ౨౨॥ పద్మగర్భుని వ్రాత
పద్ధతి కెక్కుడుగల్గు నేరెటువంటి ఘనునకైన । నతిఘోరపాపంబులనుభవింపకమానునె
తొలగునే తా నెంతదుఃఖపడిన । విపులసంపదలచే వర్ధిల్లుచునున్న చేరు నేధర్మంబు సేయ
కున్న । భక్తిహీనులగుచు బరగు పాపాత్ముల పెచ్చునే భగవంతుడిచ్చలోన । తెలిసి తెలి
యక పుణ్యంబు తెరవు మాని । మూఢులగుదురు సంసారమోహమునను, ప్ర॥ ౨౩॥ కడుశ్ర
యాసము లేకకలుగదు గాముక్తి క్లేశపాపంబుకీర్తిముగను । బహుకాలమునగాని భా
గ్యంబుదొరకదు క్షణములో సంపదచలనమౌను । చిరకాలమునగాని జెందదు సత్కీర్తి యా
పకీర్తి నిమిషంబునందె దొరుకు । పనికివచ్చినవిద్య ప్రాపించదెంతయు క్షుద్రవిద్యదొరుకు
సులభమగును । కానఘనులైనవారలీ క్రమముదెలిసి । యెరుకతోడుత మెలగిన నెనరు శు
భము, ప్ర॥ ౨౪॥ కులమద్ధమ్మపసికొడుకు గల్గగనేలనక్కరకొదవనియర్థమేల । దప్ప
తెయ్యడగోరు ధనికునికాలువలమదికింపుగానట్టి మంత్రియేల । పూర్ణేందుముఖి లేక భోగం
బులవియేల గూరిమిలేని భోగాంగనలేల । నందనిఫలములకల్లు ప్రాపగినేల బంధువసుణలేని

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భాగ్యమేల । తెలివిబొందని మహిమలఁ దెలిపి మోక్ష । సగణిజాపంగలేనియాచార్య
ప్ర॥ ౨౫॥ వెన్నచ్చిరణరంగవిముఖుఁడైపనువాని నిర్విణ్ణుఁడై మోలనిలుచువాని । భ
కైనవుచేతఁబట్టుకుండెడువాని జెట్టెక్కి భయమునఁ జిక్కువాని । పాదిననభీతిమైఁబట్టఁబ
నవాని స్రుక్కి జలంబులోఁ జిక్కువాని । క్రంపుగా శేపములఁ గ్రింపుడాగినవాని నిర్విషైప
ల్లియున్నవాని । భయమువారించి రక్షింపఁబాడిగాక । చంపజెల్లగ శూరులు సమరమ
ప్ర॥ ౨౬॥ ఆజ్ఞ హీనుఁడైన యుత్తవిప్రోనగరాదుయపరాధగహితుపైనలుగరాదు । శ
ప్పినవాడిచెవియుగ్గి నసరాదు శరణుజొచ్చినవాని చంపరాదు । మరి పియుచు గువ
య్యాగారాధుపంపదొరలపంపుపంపరాదు । గడిబూని బలహీనుఁ గాపుబెట్టగరాదు ష
చెప్పిననీతిమరువరాదు । యిన్నిరీతులనీతిసంపన్నుఁడైన । మానవేంద్రుండు భువినెల్ల
మనేలు, ప్ర॥ ౨౭॥ బలవంతుఁడై వైరిబలములసాధించి గడిదుర్గములనెల్ల ఘనులమనిచి
రతస్కరదురాచారులశిక్షించి సుహితుల్ ప్రసన్నులమట్టుపరచి । ఘోటకభటవీరకు
బులగూర్చి బలిమినానాటికి ప్రబల జేసి । మున్ను జేసినధర్మములవృద్ధిబొందించి పేదసా
లనెల్ల నాదరించి । జగతిపాలించునతడుక్షత్రియుండు । విపులవిఖ్యాతకీర్తిచే వెలయు
ప్ర॥ ౨౮॥ తన్ను నమ్మినవానిదయతోడ రక్షించి బంధువర్గము నెల్లఁ బ్రబల జేసి । పటు
ధర్మసంపన్నుఁడై దీపించి గురుతరసత్కీర్తి గూడబెట్టి । పరభామలను మాతృభావంబు
జూచియన్యులధనముపైనాసవిడిచి । చతురసల్లోపాయగతులచేనుతికెక్కి యజ్ఞానరహి
తుడై యనుదినంబు । న్యాయమార్గంబుదప్పక నయముతోడ । ధాత్రిపాలించు సత్యవ
యుఁడు, ప్ర॥ ౨౯॥ సంకల్పసిద్ధులై జగతిమించినవారు సతులతో ప్రియగోష్ఠి సలుపువారు
పుత్రసంపదలచేఁ బల్లవీగెడువారు పుత్రసంపన్నులై పాదలువారు । రూపసంపత్తిమకళ్లా
జెందినవారు గడుధర్మమార్గముల్ గల్గువారు । కరిఘోటకాందోళికంబులుగలవా
మహిచిరంజీవులైను నెడువారు । బహువిధంబులమీ పాదపద్మయుగము । పూజజేసిన
రలు పూర్వమున సు, ప్ర॥ ౩౦॥ శ్రీకంఠుఁడను పేరచింతామణియుగల్గ బరులవేడఁగనేలభ
క్తితతికి । విశ్వేశుడను కల్పవృక్షంబుగలుగంగ పరులవేడఁగనేలభక్తతతికి । గంగాధరుం
కామధేనువుగల్గ బరులవేడఁగనేలభక్తతతికి । నిత్యాత్ముడను మహానిక్షేపముండంగ బరు
డఁగనేలభక్తతతికి । నభవమిమ్ము నెఱుంగక యజ్ఞులగుచు । నితరవేల్పులవేడంగ నే
లబ్బు, ప్ర॥ ౩౧॥ పరమవేదార్థసంపన్నులబరివార్చు సుజ్ఞానవిభవంబు చూరబుచ్చు ।
దంద్రములనన్నదమ్ములనెడసేయు నాలుబిడ్డలమీదియాసమాన్పు । నత్యంతసౌందర్య
యజెరుచు నుఘనమదోద్రేకంబుగట్టిపరచు । ధర్మమార్గములపైవలపుబెట్టగనీక
స్థిరవ్రతములుసున్నజేయు । పట్టుమీరినయాకలిమానవులకు । యిన్నిరీతులబాంఛి
నెంచిచూడ. ప్ర॥ ౩౨॥ కలిమిసత్కులజుడైఘనతకెక్కగజేయుగలిమిరూపును సర్వగ
జేయు । గలిమిఘోటకభటకరులగల్గగజేయుగలిమిసంతోషంబుగలుగజేయు । గల
బంధుజనంబుగలిగియుంచగజేయుగలిమిరాజ్యంబుగలుగజేయు । గలిమిహీనునకైన
తగల్గగజేయుగలిమిభక్తియుముక్తిగల్గజేయు । గలిమిగలవాడెదేవుండు కలియుగమ
గలిమిమిమ్ముబూజచేసినగాకగలదె, ప్ర॥ ౩౩॥ పరధనాపేక్షచేభ్రమయుచుచిత్తంబుపరి
దలమోక్షపదవిమెలగ । చాలుమాలునకానిపనులకుచిత్తంబునేమంబుకొంచెత్తు
ము । కర్మంబులేమైనగావించుచిత్తబాతలపడగొంతైనధర్మచింత । మొరవులు
వాడయేసుగనుచిత్తంబుకినిరసత్యంబనతిరుగుచుండు । నిట్టుభావించుచిత్తంబుయొలతో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షించుచు బూజింప నేరమిమిగుల బుద్ధి-ప్ర॥ ౩౪॥ ఇత్తునదండము ప్రేమ భక్షింపభక్షింపజెప్పు
నేలగురుచుల్ గుప్పుగాక నీ త్రసకంబున హిన్నచేగరగింపగరిగింపదక్క వేలగువన్నె యెక్క-
గాక । తివిరిగంధము సానదివియంగదివియంగ బొవుకె తావులు బొందుగాక । గనలిసా
మనిరాపులగబళింపగబళింప దరుగునే చున్నృతంబుగుడియు గాక । ప్రాజ్ఞులీరీతిబరుల చే
భంగపడియు । నలుగకుపకారమొనరింతురఖిలదిశల-ప్ర॥ ౩౫॥ నయకోవిదుడు గానన
రపతిరాజ్యంబు మూఢత్వమున జేయుమునితపంబు । ధర్మమీహిత దైనధనపతిభాగ్యంబు
ననుకూలభార్యలేనట్టిగృహము । బుద్ధిమంతుడు గానిపురుషునివంశంబుజితకామి గానట్టిము
తివ్రతంబు । గురుభక్తిచాలని కుజనునికి శ్రమమయఖిలకర్మకడయినయతని బ్రతుకు । నెప్ప
రీతులనిష్ఫలంబె చూడ । వృద్ధిబొందగ నేరదీ విశ్వమునను-ప్ర॥ ౩౬॥ ఎండమావులవంటి
దెంచిచూచిన సిరికొండవంటిది మనకోర్కెయెల్ల । మేఘంబులోపలి మెరువువంటిది రాపుల
మనువంటిదియాత్మ దలపమదిమి । యింద్రజాలమునంటి దెసగ సంసారంబు లీలవంటిది
భోగజాలమెల్ల । బాసగజూచిన నీరుబుగ్గవంటిది మేను జయలువంటిది ప్రాణపంచకంబు
గానసిన్నియు మిథ్యగాగ్రమములోడ । దలతురెప్పుడు మదిలోన దత్త్వవిదులు-ప్ర॥ ౩౭॥ కా
ర్యంబులను మంత్రి క్రమమున విహరించి జననివిధమున భోజనము బెట్టి । గృహకృత్యముల దాసి
లీలదినాప్పగదీర్చి యొనర భూదేవతయోర్పుగలిగి । కలితసౌందర్యశేఖలరంభయననొప్పి
పర్యంకమున వేశ్యపగిది మెలగి । యురుదైవపతిభక్తి వలయరుంధతిబోలి లక్షణమననుశ్రీలక్ష్మి
నొండ్ల । జగతినుతికెక్కను త్తమసాధ్వపతికి । కలిగినప్పుడుతోడ నేగిల్లు శుభము-ప్ర॥
౩౮॥ కలపాటియతిథిసత్కారంబు సేయని యిల్లుగాదిది బొమ్మరిల్లు గాని । తల్లిదండ్రుల
మదితల్లడపెట్టినకొడుకుగాడతడు సుతుండవడుకు గాని । పతికెదుర్పడి మారుబలుకింగ జొచ్చి
నదాలుగాదదిగష్టురాలుగాని । సాధుసజ్జనబంధుజనులరక్షింపని కలిమికాదది పెద్దకొలి
మిగాని । చేతులలరంగ మిమ్ముబూజసేయడేని । నరుడునివరించిచూడ వానరుడుగాని-ప్ర॥
౩౯॥ బహుజనవాక్యంబు ప్రాపించుతథ్యమై వేలైనకీడయిన మేదినందు । సాధుసంతాపం
బుచర్చింపనెట్లయిన చెరుచు నెంతటివారికీఘుమగను । ఖలునితో సఖ్యంబుగావించినప్పుడే
పడద్రోయునరక కూపంబులోన । బరభామినులతోడ భాషించువారికి వలనుమీరగవచ్చువ
ట్టినింద । లరసిజూచిన నిన్నియు ననవనిలోన । తథ్యమేకాని వివరింప మిథ్యకాదు-ప్ర॥ ౪౦॥
చవిటిభూములమీదజల్లిన ధాన్యంబుఫలియించునే యవిప్రబలముగను । నలినపుంసకునకున
లినాక్షినిచ్చిన గలుగునే బిడ్డలు గారవమున । గోమరొప్ప ప్రియముతో గొడ్డుబెంచిన యది
పితుకునే క్షీరముల్ ప్రేమతోడ । బూడిదలో నాజ్యపూరంబు లోగిబోసి వేల్చిన జెందునే విమ
లశుభము । దానపాత్రునికీయ్యని ద్రవ్యమిట్లు । విఫలమైపోవు ఫలమీదు విశ్వమునను-ప్ర॥ ౪౧
వారిజాసనుడిచ్చు వగమ్ములు దప్పనగస్త్రాంబ వేధిమీచల్లనైన । శతపత్రమిత్రుండు గతిదప్పినతి
గచినమేరువుపెహాంబుమత్తనైన । ఘనతవారాశిగాంభీర్యముడిగిన వాసవువజ్రంబు వాడిచని
గన । దిగ్గజంబులు ప్రెమొగి నిక్కుతాదప్పిన జగతీతలంబెల్ల జల్లనైన । కష్టవర్తులెన్నిగ సగడ
ములొనన । సదమలాత్ములువిడుతురే సత్యవ్రతము-ప్ర॥ ౪౨॥ కోపంబు సాత్త్వికగురుబుద్ధి వా
లగించుగోపంబు గడు శాంతగుణము జెరుచు । గోపంబు సుజ్ఞానదీపంబు వాలగించు గోపంబు
సత్కీర్తిగొంచెపరచు । గోపంబు పాతకకుంభిగూలగ జేయు గోపంబు ప్రభుశక్తి గ్రుంగ జే
యు । గోపంబు శ్రీయుచుగులము నుబోకార్చు గోపంబు వర్గశిగూలజేయు । గోపమిప్పుడు
పగదాయెకోరిచూడ । గోపమేటికి సద్వివేకులకు మదిని-ప్ర॥ ౪౩॥ కులజు సద్గుణు నెకా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సునన ఘాత్మ బగహితచారిత్రుఁ భవ్యశీలు । సవినయసుజ్ఞానసేవ్యజ్ఞునుత్తమసత్యసంక్ష
జాయుశాంతవత్తు । నిర్మలుగాంభీర్యనిరుపమదాక్షిణ్యనిధిశ్రీనిధనవంతుసఖిలపూజ్యు ।
జనబాంధవపోషుతుమాఖుండనిమ్మకముగ్రగమరసజ్జనధర్మకర్మరహితు । డయినపుత్రు
వేసరకర్ధి వెదకి । పొందుజేసిననరునకుఁబొందుఁశుభము-ప్ర॥ ౪౪॥ ఆచారవంతుడౌ నత్తు
సత్కులజుండువంశవర్ధనుడయినవాడుగాడుగ । యతిదయాలోలుడౌ నాతడుగురుభ
క్తిగవెరింగినవాడుమిగుల పెద్ద । బుధజనావళికిచ్చుపురుషుండువితరణిపాడిదప్పనవా
ప్రభువుదిశల । నిలలోనధర్మాత్ముఁ డెంచంగసంసారిచుచలచిత్తుఁడైనయతఁడు యోగి । ఉ
త్తమోత్తములిందరుమర్త్యమీద । నితరులగువారుసామాన్యులెంచిచూడ-ప్ర॥ ౪౫॥ క
చునేగంథజలముదోమటువూగ ప్రసుక్కునేసింహాంబుచక్కలెసుర । శంకించునేగూ
కించనాళ్వంబుగ్రుండునేపులితేడిగుంపుగవయ । చలియించునేచీమచాలుక్రొ కినశేశి భ్రీ
యనేఖగరాజుహానులెగర । కదలునేతగశెన్నిగతులదాకినకొండ కలుగునేవారాశి
దారల । నల్పులొనరించుగృత్యంబులధికులిట్లు । గరిమనైకోరుతామింత కష్టపడిన-ప్ర॥
౪౬॥ బహువిధంబులరేయుబగలుదుఃఖించినవత్తురేమృతులైనవారుమగిడి । తిలక్రిందు
ల్చితపముజేసిననైనవత్తురేమృతులైనవారుమగిడి । చిరకాలమున నాత్మ చింతింపు
నవత్తురేమృతులైనవారుమగిడి । భ్రాంతిదెలియలేకపడిపల్వరించినవత్తురేమృతులైన
మగిడి । యేలశోకింపప్రాణంబులెన్వరికిని । నిత్యములుగావుధర్మంబునిత్యమరయ-ప్ర॥
౪౭॥ జంభారిభద్రేభకుంభసన్నిభకుచద్వయమునాటింపనివక్షమేల । మంజులాధర
మాధుర్యరసమాత్మగంజిల్లగ్రోలనిరసనమేల । స్వర్ణంబుతోబ్రతివర్ణమౌమైదీగె య
ట్కనంటనిహస్తమేల । బంధురచౌశీతిబంధసుధాబ్ధినికంజాక్షిగూడనికాయమేల । గ
నీరీలియౌవనకాలమంతు । సతులక్రీడింపలేనట్టిజన్మమేల-ప్ర॥ ౪౮॥ గాజుబూసలు
కాంతిరాచోమినరమణీయమగుజాతిరత్నమగునె । గరిమనిత్తడివహ్నిగరిగివర్ణము
వసుధపైవిమలసువర్ణమగునె । గార్దభంబును పేయుగతులదాటించిననోజలోసామ్రా
జియగునె । ప్రేమపప్పులితేనెబెట్టి కాకినిబెంపకూళస్వరముచూనకోకిలగునె । కాని
హీనుబుధజనుల్ క్రమముతోడ । నెలమిబోధింపసద్గుణశీలగలుగు-ప్ర॥ ౪౯॥ సకల
తినున్నయమృతాంశునకుమేనబాలువుమీనగగంటుబాడమినట్లు । సర్వలక్షణకళాస
ర్ణుడగుభోగిపతికర్ణహీనుడైపరగినట్లు । త్రిభువనాధిపుడైనదేవతాధీశ్వరు డదురమే
దుడైయమరినట్లు । పరమపావనుడగ్నిభట్టారకుడుసర్వభక్షకుడైధాత్రిపరగినట్లు । రే
తవారికినొకనిందయెంచిచూడ । గలిగియుండుటయదిపూర్వకర్మఫలము-ప్ర॥ ౫౦॥
కంబుబుట్టదేగరిమమృత్తికయందుముక్తిలోబుట్టదేమౌక్తికంబు । కస్తూరిబుట్టదేకరమరి
గమందునదుసులోబుట్టదేయంబుజంబు । మహితేనెబుట్టదేమాక్షికంబులయందు ఫుట్ట
ట్టునుపురుగులందు । వజ్రంబుపుట్టదేవరుసతోశిలలందు కాలాగ్నిబుట్టదే కాష్ఠమందు ।
కులుదయింతురీరీతినధములందు । కులముపాటింపనేటికిగుణముగల్గ-ప్ర॥ ౫౧॥ గర్వి
కౌరగాదు కావ్యవంతులకునుకోపంబుకౌరగాదుతాపసులకు । దైన్యంబుకౌరగాదు
వంతులకునునలసటకౌరగాదుయాచకులకు । చపలతకౌరగాదుసదమలజ్ఞానికి నతికౌ
కౌరగాదుయువనిపతికి । దుశ్చింతకౌరగాదుమతిదూరునకును వంచనకౌరగాదువర్త
నకు । క్రమముదప్పకదనుసేస్వకలిమిమెరసి । మెలగినేర్చిననరులకు గలుగుశుభము-
౫౨॥ సత్యవ్రతముకంటెజెప్పనపవ్రతమేదియమృతముకంటెచక్కెరయనేది । యజ్ఞాన

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కంబైనంధకారంబేదిసుజ్ఞానమానకంబ్బుజ్యోతియేది । చటులకోపముకంబెశత్రువర్గంబే
దిశాంతిమికంబెబాంధవ్యమేది । సత్కీర్తికంబెనుస్వర్గంబుతావేది దుష్కీర్తికంబె
నుకుగ్గతేది । యెంచిచూచినమెలగెషుయిహమునందు । నరులప్రాపించుతమవర్తనము
లవలన-ప్ర॥ ౫౩॥ నినదగర్జితమేఘనిబిడపంచాస్యంబు కంపించునేగొప్తగరచుననుచు,
గంధసింధురముపైగవచించువూవంతుడులుకునేసెక్కెపైకురుకొననుచు । బహుఘాతసం
ఘాతపటిమైనభేతాళుకళులకునేతనుపిశాచంబువశుసు । అఖిలారిలోకసంహారుడయినశూ
రుండుచింతించునేపందిచెనకొననుచు । బరమనిష్ఠనిమిచుగొల్చుభక్తతతికి । చింతయేటి
కిదురితమూల్జెంమనసుచు-ప్ర॥ ౫౪॥ భువిగాలుకాసుకైపోయినతననిగ్గువచ్చునేపదివేలు
వెచ్చబడిన । నల్పకార్యముసేయగాజెందునపకీర్తిపోవునేభువనైకపూజ్యుడయిన । లోల
తనిమిషంబులోజేయుపాపంబుబాయునేబ్రహ్మకల్పమునకైన । జెవటియైతామునుజేసినసే
రంబులరుగునేకడునుప్రాయజ్ఞుడయిన । మోసపోవనయిన్నియుమున్నెతెలిసి । యుంపమ
తోడుతమెలగినశుభములొదవు-ప్ర॥ ౫౫॥ తపముసేయగనేలదయగిల్గినేనియు జపమేల
తాసత్యసంధుడయిన । స్నానంబుతనకేలదానంబుగలిగిన ధర్మమేటికిహింసదలపకున్న ।
లోకుదిగలిగినపైక్షుచిత్వంబేలహారకేటికియశోహారుడయిన । సమమలాచారైకజాత్యంత
రంబేలవిద్యాధికుండయినవిత్తమేల । యేలసద్గోష్ఠిగలిగిననితరశుభము । తెలమిమిగొల్చి
కైవల్యమేలకెశవ-ప్ర॥ ౫౬॥ వింధ్యాటవులలోవివెన్నెలచర్చింపనల్పునకొనరించినట్టిమే
లు । వంధ్యభూములమీదివర్షంబునలబోయజపలాత్మునకుజేయుసౌఖ్యచయము । వాడిం
టిలోబెట్టబడినదీపంబెన్నమంకునకొనరించునుంచితనము । క్షేమబూడిదలోనిహోమంబు
దలపోయబాపాత్మురక్షింపబడినపాటు । గానమపకారమధికులుకష్టజనుల । కెంతజేసిన
నిష్ఫలంబెంచిచూడ-ప్ర॥ ౫౭॥ పరమయోగులువారభామలవాశెరల్ప్రజలకెల్లనుతమ్మప
డిగెలంద్రు । సదమలాత్ములువారసతులచన్నులపీధిగరిమెనమ్మెదుసౌరకాయలంద్రు । పు
ణ్యవంతులుధాత్రిపణ్యకాంతలముఖంబ రయమంగలవానియద్దమంద్రు । సాత్వికపరులువే
శ్యాంగనాళటినీధిజఘనలబహిశ్శంకొనదనమంద్రు । కానతలపోయగావార కాంతభ్రమక ।
కంబెరోతయుజగతిపైగలదెతెలప-ప్ర॥ ౫౮॥ సులభంబుధర్మంబుచూడతేమీపాదపద్మము
ల్సేవించుభక్తులకును । సులభంబుయర్థంబుచూచితేమీపాద పద్మముల్సేవించుభక్తులకు
ను । సులభంబుకామంబు చూచితేమివాద పద్మముల్సేవించుభక్తులకును । సులభంబు
మోక్షంబు చూచితే మీపాద పద్మముల్ సేవించు భక్తులకును । గంద్రు ధర్మార్థ
కామమోక్షములమీదు । భక్తులెప్పుడుమిమ్మునుభజనచేసి - ప్ర॥ ౫౯॥ భర్గపదధ్యాన
పారీణులకుగాకదొరుకునేమోక్షంబునర్జనులకు । వీరశైవాచారవిమలాత్ములకుగాకసిద్ధిం
చునేముక్తిచెనటులకును । శివకథామృతపూర్ణసితయోగ్యులకుగాకగలుగునేసద్గతిఖలుల
కెందు । ప్రణవపంచాక్షరీపరనాత్ములకుగాకయిందునేకైవల్యమజ్ఞులకును । పామనాత్మ
కవరుడైనభక్తవరుడు । గాకయపవర్గమేరీతిగాంచనెంచు-ప్ర॥ ౬౦॥ భసితరుద్రాక్ష
సంభరితులైవిహరించుశివలింగధారులసేవజేసి । భవ్యశివాచారపారీణులైమించుపురహ
రుభక్తులపూజచేసి । ప్రణవపంచాక్షరీపరనులైనుతికెక్కువిశ్వేశుసజ్జులనుతిజేసి । నిత్య
మలజ్ఞానసంపన్నులైనట్టికరకంఠుభక్తులకరుణవడసి । వారపేమాన్నమిప్రభావంబుదలి
సి । భుక్తిముక్తులుగైకొంద్రుపుణ్యజనులు-ప్ర॥ ౬౧॥ కనకమిత్తడినాక్కగతనుండగానే
మికరగించియొనయుబోగానవచ్చు । తగరంబుకెంఢియొక్కటిగసంధిసనేబూనరి చూచ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

న వాఁడెనెఱుగవచ్చు । బకమహంసయువాక్కు పగిదినుండిన క్షీరజలభేదనము సేయఁదెలియ
చ్చు । కాకికోయిలయొక్క క్రమమునవివరించ బల్కులవానినేర్పరుపవచ్చు । ఘనశి
మూఢులునట్లు వేకలనేయున్న । మహినిగాస్వించువారలమాటవలన ప్ర- ౬౨॥ ఘటముల
దీపంబు క్రైవడిచర్పింపసర్థహీనుఁడునేర్చినట్టివిద్య । సానకెందటివన్నెచందంబువివరింప
త్రహీనునిరూపవిభ్రమంబు । మసిపాతలోదివ్యమణియున్నభావంబు భాగ్యహీనునిదేస
భవ్యకాంతి । విధవకోమలిచంటివిధమగుతర్కింప ధనహీనుడాత్మలోదలచుతలపు । ౘ
మిగలిగిననన్నియుఘునతకెక్కు । కలిమిసత్కాంతివిద్యలుకలుగఁజేయు-ప్ర॥ ౬౩॥ గర్
నాగముదిడ్డికంతనదూరుచేయధికంపుచొచ్చునేయల్పమానకు । కొదమసింగములేడికి
పుపైగనఁబోవుశోధీరుండువిడుచునేధృతిగుణంబు । క్షీరాబ్ధిగ్రీడించునారాజహంసంబుపా
నేచౌటలనీరుద్రావ । సౌగంధినాసనల్ సరవిగ్రోలెడితేటియరుగునేగొబ్బిలివిరులకడకు
వసుధలోపలసద్గుణవంతుడైన । నరుడుపోవునెదుర్వర్తనములవలను-ప్ర॥ ౬౪॥ లలన
భావంబుతెలియగాదనికదా యందునుంచెనువసిష్ఠుండుచెలిని । కాంతలమర్మముల్ గా
రాదనిగదాశిరసునధరియించెశివుడుసతిని । యింతులహృదయంబులెఱుగరాదనిగదా
క్త్రీమునదాచెనజుఁడుపడతి । నతివలచిత్తంబులరయరాదనికదాయక్కునజేర్చెపద్మాక్షు
డువిద । గానసతిభక్తిగలిగినకాంతనైన । నంతకంతకుపదిలుడైయరయవలయు-ప్ర॥ ౬౫॥
సరిగానివానితోసరసమాడెడువాని చెడిబంధుజనులనుజేరువాని । వలవనికాంతపైవల
పైకొనువానితనుదానెభూషించుకొనెడువాని । ధరణిసేరనివిద్యనేరఁబూనెడువానిని
లుచేసినమేలుమఱచువాని । విభునినాహవమందువిడిచిపారెడువాని సభకుబిల్వకముందె
చనెడువాని । గరిమమిముగొల్వనేరనికష్టజనుని । జులకజాతురుధరణిపైసుజనవరుల-ప్ర
౬౬॥ మలమూత్రములకెల్లనిలయంబుదేహంబుకలశంబురక్తశుక్లములకెల్ల । శల్యకేశో
పస్థానంబుదేహంబుపిశితమేదంబులవెంటపట్టు । వాతపైత్యశ్లేష్మవాసంబుదేహంబుబహు
రోగవితతికిపట్టుగొంమ । మొగిరోతలకునెల్లమూలంబుదేహంబుయతికష్టవితతికినాలయం
బు । నైనతమమేనుసతమనియాత్మనంమి । నిన్నుసేవింపనేరకనీచులైరి-ప్ర॥ ౬౭॥
వ్యోతములుచాలగమకెంచిభువనాంధకారమార్పనెచండకరునిభంగి । గరిమబూరుగ
చికాచిఫలించినకాంతులిచ్చునెకల్పకంబుభంగి । హిమవృష్టినిబిడమైనోంత్రయువర్షి
ప్రజలబ్రోచునెపేఘుపజ్క్తిమాటిక్కి । నోషధీలతలెన్నియుర్విపైగలిగిన జీవమొసగు
సంజీవకరణి । క్షుద్రదైవాలునీవరసుస్థిరమున । భక్తకోటికినొసగునేపరమపదము-ప్ర
౬౮॥ పసరంబుమొదలుగాబ్రస్తుతికెక్కెనుసంతతత్యాగియైజగములందు । వృక్షంబుమొ
దలుగాఖ్యాతికెక్కెనుభూమితోదారియైభువనములను । భువిరాయిమొదలుగాపు
తవిలసిల్లెపతరణోద్యోగయైవిశ్వమునను । జలదంబుమొదలుగా సత్కీర్తివడసెనుయాచ
ప్రదాయియైయఖిలదిశల । పురుషుడైపుట్టిభువనవిస్ఫూర్తికీర్తి । పరుడుగాకున్నస
మిబ్రాతిజగతి-ప్ర॥ ౬౯॥ పాలుచాలగబోసిపామువిల్లలపెంపవిడుచునేదానిలో విష
కొంత । వెసతేనెలోవేపఃత్రూరపెట్టినచెదురునేదానిలోచేదుకొంత । కస్తూరినీరల్లి
పైబూసినవెడలునేదానిలోవిరువుకొంత । కుంకుమసల్లెకుణామ్మపైనిమెత్తినదాలగునేదాని
లోదురదకొంత । ఘనుడుదుర్గుణుబదివేలగతులదెలుప । నించుకైనసుసద్గుణంబేలగల
గు-ప్ర॥ ౭౦॥ గంగానటత్తుంగభంగాళివిహరించుకలహంసజేరునేకలకమడుగు । జలధ
నిర్ముక్తసన్మోజలముగ్రోలుచాతకంబరయునేచౌటనీరు । గురుచూతపల్లవాంకురమాల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షించకో వెలయేగు నేజేడికడకు । మందారనిష్యందమాధుర్యమునఁ జొక్కు మత్తాళిజను నెయమ్మె త్తలకును । హరపదధ్యానచిత్తుఁడైనట్టి నరుఁడు । పోవు నేఁగొల్వగాత్ముఁ డ్రదైవములను-ప్ర॥ ౨౧॥ శాతాసిధారపైజనునట్టి ఘండంబు దయశాలిగాని భూనాథుఁ గొలువు। తాళాగ్రమున నుండితపము సల్పినయట్లు కడుమూర్ఖుఁడైన భూకాంతుఁ బొందు । చటులోగ్రఫణితోడసరసమాడిన రీతి పరమనిష్ఠురుఁడైన ప్రభువు చెలిమి । జ్వలితాగ్నిమధ్యంబు చలిచీమ చందంబు నెపము లెన్నుచునున్న నృపతిసేవ । మహినివారిచ్చు సకలసామ్రాజ్యమైన । విడిచి సరసునిఁ గొల్చుట విమలసుఖము-ప్ర॥ ౨౨॥ చాలకష్టపువాగు జలరాశిలో గూడఁబరమ పవిత్రమై పరగినట్లు । బలువైన లోహంబు పరుసంబు సోకిన నిర్మలస్వర్ణమై నెగడినట్లు । నింబవృక్షము చందనంబు సన్నిధినున్న విమలిసుగంధమై వెలసినట్లు । లత్యల్పకీటంబు యళిపరిభ్రమణమై చెలగి తద్రూపంబు జెందినట్లు । వలను మీరంగ నేజాతివాఁడునైన । వసుధ మిముఁగొల్వ మీయంతవాఁడె యగును-ప్ర॥ ౨౩॥ ధరణిమీఁదను బకధ్యానంబు గల్గిన నీచాత్మునకు నాత్మనిష్ఠ గలుగు। జెన్నుమీరఁగ బిల్లిశీలంబు గలిగిన కష్టజీవికి ధర్మకాంత గలుగు । శతకంబు కెంతైన శౌర్యంబు గలిగిన కొంచెకానికి హెచ్చుగుణము గలుగు । మహిఁ బేమునకు మంచి మధురంబు గలిగిన కలుషాత్మునకు మది కరుణ గలుగు । సద్గుణంబులు మిముఁగొల్చు సరసులకును । కాకమూఁడుల కేరీతి గలుగనేర్చు-ప్ర॥ ౩౪॥ తగువారి బాడగన్న తలవంచుకొన జేయుఁ కులముగోదావరిఁ గూలఁజేయు । తల్లిదండ్రులమీఁది తాత్పర్యమెడఁ జేయు నాలుబిడ్డల విక్రయంబు సేయు। సూనృతాచారవిశ్రుతకీర్తి జెడసేయు చరితవర్గంబుల దొడరఁ జేయు । గూరిమి సతిగన్న కుటిలాత్మఁగా జేయు నుడుగని వెతలచేనుడుగఁ జేయు । గప్ప దారిద్ర్యమీలాగు కష్టజనుల । నొంద జేయును మీకృప జెందుగనుక - ప్ర॥ ౨౫॥ కుంజరశ్రేణికి గురుసింహమొకటైన జాలదె చెలరేగి సంహరింప । బక్షికోటికి సాళ్వపక్షియొక్కటియైన జాలదె పైబడి సంహరింప । జెను లేడిగుంపునకు బెబ్బులియొకటైన జాలదె యెదిరించి సంహరింప । ఘనభుజంగములకు గరుడుఁ డొక్కండైన చాలడె పైకొని సంహరింప। నవసిన సహాయశూరుఁడైనట్టివాఁడొ । కొందు చాల శత్రులగండడంప-ప్ర॥ ౨౬॥ పండిన తరునకు బక్షులు సనుసట్లు వితరణికడకేగు విద్యలెల్ల । బల్లంబునకు నీరు ప్రవహించుచందాన నీతివంతుని జేరు నఖిలసిరులు । తల్లియున్నెడకు తనయుఁ లేగ డిగతి దయగలచోటికి ధర్మమరుగు । గతురూపవంతుని కన్యగోరెడు మాడ్కి పత్రమవ్రతుఁ గోరు ముక్తికాంత । ధరణిమీఁదను సన్మార్గసరణిదెలియ । గరిమ మిముఁగొల్వ నన్నియు గలుగు నిజము-ప్ర॥ ౨౭॥ సర్వమాయోపాయసదనంబు భావింప సాహసక్రియలకు జన్మభూమి । యవినయగుణములకాధార మెన్నంగ బొంకుల కెల్లను బెంకిపట్టు । పాపంబులకు నెల్లపట్టుకొమ్మరయంగ నెక్కువ ధర్మాలకెదురుచుక్క । కపటవృత్తికి తానకంబు చర్చింపంగ బలుసంశయములకు బట్టుకొమ్మ । లైన భామాజనంబుల నాత్మలోన । నమ్మిచనఁ బోయు గారాదు నఖులకెల్ల-ప్ర॥ ౨౮॥ క్షీరంబు చదివిన క్రియ సమీ-నర్చింప నజ్ఞుఁడభ్యాసించినట్టి విద్య । చిరుతడు చేకొన్న శీలంబుగతి సమీకుటిలాత్ముఁ డాత్మ గైకొన్న ప్రతిమ । గజి గాడు గాంచు గృహము చందము సుమీ యతిథి కాసింపరానట్టి యిల్లు । దరటినుంచిన బకధ్యానంబుగతి సుమీ కైవాత్మునీమది గల్గుశ్రద్ధ । కుమతులవిగాన తమహీనగుణము విడిచి । నెవ్వమైనంగ మిముఁగొల్వనేరరెందు - ప్ర॥ ౨౯॥ చొక్కపు బెంకాయ చునకంబు కబ్బిన భక్షింపనేర్చునే బాగుగాను । గురురత్నహారంబు కోతిచేఁ జిక్కిన శోభింపనేర్చునే పూజ్యముగను। పరిమళంబలు సూరసందికి [illegible]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నగలయంగ నేర్పు నేకళలుమీర । నజ్ఞుడగువానికైశ్వర్యమబ్బ జేని । యశుభవింపంగ
ర్పు నేఘటలుపొగడ-ప్ర॥ ౨౦॥ కంటికెప్పుడు రెప్పగానున్నచందాన వడుసతోడన్నప్ర
చువాడు సఖుడు । సోకకవ శస్త్రంబు మిగులదోడగు భాతితనకు దోడగువాడు ధరణి సఖుడు
చాలు నిరేకమై భావింపరానట్టి అన్యోన్యమైయున్న యతడు సఖుడు । తనువుతో జీవంబు
లియుండినమాడ్కి గ్రమమున మెలగి ఘనుడు సఖుడు । యూరకున్ననుయాతురుడో
నెపు । గొనుని పెసంగాత మెంచుట పసికె వచ్చు-ప్ర॥ ౨౧॥ ఆచారభంగమౌ నతడుచండా
లుంపుమపింకబొంకినవాడు మద్యపాని । పావినప్పి యట్టి నాడన ద్వాహంబు మేలెయంగ
వాడుమిగుల గూళ । కల్మి బాచుక భోగి గానివాడు పిశాచి వడికిందకోడని వాడు జడుడు
విద్యాహీనుండు వెలయుదరిద్రుండు కడు దూషకుడు దోషకారి దిశల । చర్చ సేయంగ
ద ఘిగ్దళజయుగము । భక్తిగొలువనివాడె పాపుడుండు-ప్ర॥ ౨౨॥ చదువు చదువవే
సంధ్యాదులొనర్చుట నగును భూసురునకు ధర్మపూర్ణకరము । కుజనవిగ్రహము డౌట సుజన
మకుడౌట క్షత్రియునకు ధర్మసాధనంబు । వ్యవహారమాడుట వంచన లేకుంటవడి వైశ్యు
కు ధర్మవర్తనంబు । కృషిచేసి బ్రాహ్మణకృపకుపాత్రుండౌట సచ్ఛూద్రునకును నైజప్ర
త్తి । క్రమము తోడ నుతదమకులక్రమమూదప్ప । కొల్లుపర్తింపదనుదానె యొసగు శుభత
ప్ర॥ ౨౩॥ ఘనసముద్రమడు మేరగడచి వచ్చుచునున్న ప్రతిశమింపగజేయు ప్రజలుగలరె
నకుడాత్మజు బట్టి చంపనుద్యోగింపగరమర్థి రక్షింపఘనులుగలరె । యమృతంబుగరళ
యఖిలజీవుల బ్రోవంగ సత్కృపతో బోచుజనులుగలరె । యనలుండు జగమెల్ల నాక్రమించు
నున్నవలదనివారించువారుగలరె । చర్చసేయంగనరున కుజగడధిప । డాజ్ఞ పెట్టు
క్కృవ్వరవనిమీద - ప్ర॥ ౨౪॥ కొండతరాగంబుకొమరొప్పగా జెసిపృచ్ఛ పోతన
యినట్లు । గుకుతరంబై ట్టి ధర మొక్కటి ద్రవ్యమేలుకనొక్కటి బట్టి నేగినట్లు । గ
తఫలదమౌకల్పవృక్షము జేరి గొనకొని వులికాయగోరికినట్లు । దరిజేర్చి రక్షింపదగు
బోకార్చిపరగంగ వదవు చేపట్టినట్లు । చాలమిము గొల్చి మోక్షంబు జాడకాడిచి । యల్ప
గంబు బొందుదు రజ్ఞులగుచు-ప్ర॥ ౨౫॥ వార్తకెక్కని కవిత్వంబు చెప్పుటకంటె యూ
మూధుడౌ డైయున్న మేలు । రసికుడు గానట్టి రాజు గొల్చుటకంటె ధరను పాత్రుని యొ
దండమేలు । యన్యమోహినియైన యబల గూడుటకంటె తన్ను మోహించిన దాని మేలు
నుకూలశత్రువుండైన చుట్టము కంటె ప్రతికూలుడైయున్న పగర మేలు । మహనిధివశ
ట్టిముజుకంటె । హరుని గొల్చిన సారమేయంబు మేలు-ప్ర॥ ౨౬॥ ఘనతరకబడాం
రమౌతిమిరంబు గగ్గువనాగ్ని చేదీపమైన । విపులనానావిధకపిన ఘోరువాసముల గూల్ప
శువుకొంచమైన । చండకర్కశమహాశైలప్రదేశంబు విడుగు భేదింపజేపిన్నదైన । భీష
న్మత్తగంభీరగజము నైన జెనకదే సింహంబు చిన్నదైన । తూరుడహితుల బాలుడైపోరి
రమ్య తేజంబు వయసు కారణము గాదు - ప్ర॥ ౨౭॥ పరసతికై కాదె బ్రహ్మదేవుడుమూ
త్రంబుగాశిరచ్ఛేదనుడయ్యె । బరసతికై కాదె పక్త్రకంఠుపము న్న బంధువర్గముతో
భస్మమయ్యె । బరసతికై కాదెసురసార్వభౌముండు నండగోల్పోయి మేపాండుడయె
బరసతికై కాదెధరణి సింహబలుండు ప్రీతితమ్మునిచాను భిన్నుడయ్యె । గానబరసతి
డైకపటబిత్తు । డెంతఘనుడైన జెడుగాక యేల బ్రతుకు-ప్ర॥ ౨౮॥ చతురుడైగరడీ
మా సేయగవచ్చు సర్పి గిననిలోననీవ్వరాదు । సరసుడై చదువులు సంగ్రహింపగవచ్చు
తజ్ఞానియైమెలగరాదు । సుముఖుడై శిష్యులు చూచి మెచ్చగవచ్చు వరత్యాగగుణముం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మగాడు (శీఘ్రి) మేప్రతమైన చేతోనగా వచ్చు గడమట్టునందాక గడుపరాదు । చాలమీ కృశగలిగినజనులుగాక । యిట్లువిహరింపజాలరుయితరజనులు-ప్ర॥ ౮౯॥ పగవాడురేయే మరిపాపైన గెతవృచు వెరదినభూతంబు వెంటబడును। వాకట్టుసడలింపవడిపామగరచును దుర్విచారంబైనద్రోలగునీతి । చవుకులేకఁడినచండించుగుజ్జుబు మగువకుచనుఁయ్యామ ట్టుమీరు । పథ్యరహితుడైనబలిగాఁనురోగంబుపైత్యోల్బణంబైనభ్రిమయుబుద్ధి । పట్టు మీరంగనీయకమహిని పీటి । నంతకంతకబదిలుడైయాపవలయు-ప్ర॥ ౯౦॥ ఉగ్రమైనరబ లోదగ్రమైపూజాసమగ్రిమైయత్యన్నతాగ్రమగుచు । ఘోరమైహరితసంహారమైత్రిభువ నాధారమైపృథులగంభీరమగుచు । శాంతమైసమరవిఖ్యాతమైనరసుర వ్రాతమైదీప్తసం ఘాతమగుచు । వజితమైపరశుక్తిభజితమైభక్తప్రమోదితమైయాగమవిదితమగుచు। వెల యుభవదీయశూలంబువేడ్కతోడ । దలచినప్పుడెదురితముల్ దొలగిపోవు-ప్ర॥ ౯౧॥ రూ పమై కళితసంతాపమైసత్కళాటోపమైకైవల్యదీపమగుచు । సరణమైజనసుధాకిరణమైగు రుజనాభరణమైసంసారమరణనుగుచు । దివ్యమైనిఖిలైకసేవ్యమైయోగిసంభావ్యమైవేద విశ్రావ్యమగుచు । సారమైహరితసంహారమైనిర్మలాకారమైశుభతరోదారమగుచు। ప రగుచున్నట్టిభూతిసద్భక్తివలను।పురుషులకుగలుగువివరింపభుక్తిముక్తి-ప్ర॥ ౯౨॥ఆద్యమై భవరోగివైద్యమైవేదాంతవేద్యమైమోక్షసంపాద్యమగుచు। పుణ్యమైవిధినుతగణ్యమైమా నిశరణ్యమైనిఖిలైకమాన్యమగుచు।మహితమైవేదాంతరహితమైత్రిమూర్తిసహితమైభక్త సంగ్రహితమగుచు। చిత్రమైకారుణ్యపాత్రమైమహనీయగాత్రమైసవ్యచారిత్రమగుచు।వి నుతికెక్కిన తావకవిమలకీర్తి।కోరిభజయింతునామదికోర్కెలెసగ-ప్ర॥ ౯౩॥ ధారుణీచ క్రంబుతగరథంబుగజేసిఘనరనీంశులబండికండ్లజేసి । నలుమొగంబులవేల్పునలసారథిపు జేసిశ్రుతులనాల్గిటినశ్వతతిఁజేసి । జగతిధరేంద్రంబుచాపంబుగాజేసి యింటినారిభుజంగవి భుజేసి । జలధిపైనిద్రించుశరముప్రయోగించిత్రిపురముల్ ధరణిపైద్రెళ్ల జేసి । సురలమ న్నించియసురులచోప్పడంచి । జయముగైకొన్నసన్ను నేసన్నుతింతు-ప్ర॥ ౯౪॥ శతపత్రమి త్రసన్నుతధనాధిపమిత్ర నతపితామహదేవనాయకాఢ్య । తారహారపటీరహారచందన కుందశుభ్రనీరజశారదాభ్రవరణ । ఫాలనేత్రానలభస్మస్మరోద్దండదండధరోద్రేకదర్ప దళన । భుజగపుంగవహారభూతేశసర్వజ్ఞ యిందుశేఖరసదానందభరిత । భక్తసముద యపోషణపారిజాత । నిన్నునమ్మితిసర్వేశనన్నుగావు-ప్ర॥ ౯౫॥ వేయిశిరంములురెండు వేలజిహ్వలుగలశేషుండుమిమునుతిసేయగలడె । త్రిభువననుతుడైనదేవాధిపతిమిమునీత వాడనినిర్ణయింపగలడె । నిఖిలలోకంబులునేర్పుతోసృజియించు నలినగర్భుడుమిముదెలియగలడె । సర్వమాయోపాయసదనమైపెంపొందుకమలనాభుడుమిముగానగలడె। చంచలాత్ముడనత్యంతజడుడనేను । తెలియనేర్తునెభవదీయదివ్యమూర్తి-ప్ర॥ ౯౬॥ ర జతాచలాధీశరవికోటిసంకాశపరమకృపావేశపార్వతీశ । దానవాంతకమిత్రదైవకులస్తో త్రదగ్నికమదజైత్రదహననేత్ర । భక్తజనాధారఫణిరాజకేయూరదుర్జనసంహారచరిత దూర । నిఖిలవ్రతవ్యాపనిర్జరనగచాపశాశ్వతామలరూపవిశ్వరూప । నిరుపమోల్లాస సురుచిరనరవిలాస। చారుతరహాసభద్రేభచర్మవాస-ప్ర॥ ౯౭॥ నిర్భయనిశ్చింతనిష్పా పనిర్లేపనిస్సీమనిర్వాణనిర్విగేహ । నిరుపమనిర్వైర్యనిష్కర్మనిష్కళనిష్పరనిర్విషని ర్విచార । నిర్మలనిస్సంగనిర్గుణనిర్జరనిరుపమనైర్గుణ్యనిర్వికార । నిష్కర్మనిర్భవ నిరవస్థప్రస్తుతశ్వాసనిర్మిత్రనిష్కళత్ర । నిఖిలనిర్వాణ్యతృప్తనిర్విఘ్ననిర్విగుప్త । నిశ్చ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లానంద సంపాద్య సర్వ శేవ్య-ప్ర॥ ౯౮॥ జననివైనను నీవ జనకుడైనను నీవ భార్త వైనను నీవ
తవీవ | కర్తవైనను నీవ కరుణ చేసిన నీవ పెజ్జ వైనను నీవ వేల్పు వీవ | బంధువైనను నీవ భా
మైనను నీవ పుణ్యమైనను నీవ పూజ్యమీవ | సఖుడవైనను నీవ సద్గురుండవు నీవ సత్యమైనను
జపము నీవ | యితర మెరుగను నిన్నె గాక న్నిగతుల | నన్ను గృప నేలు నిన్నె సంమి
ప్ర॥ ౯౯॥ శంకర త్రైలోక్య శంకర ఓంకార కేశవ ప్రియ వియత్కేశ యీశ | భూతేశ
లవి భూతీశ గౌరీశ యఖిలైక సంపూర్ణ దయను పమాంగ | పురవైరి శాశ్వత హరశర్వ
రిపాలి సువ్రతశీలి శుభ్రదేహ | పావన మూర్తిదయో పార్వతీశ విము ద్గంగానదీజూట
కంఠ | నీకు నామది గలయట్టి సేర్పు తోడ | జెలగి చేసితి జేశాంము సీస శతము | ప్రణుత
శాంగమాని హృత్పద్మ భృంగ | యమిత భవభంగ శ్రీ కాళహస్తిలింగ॥ ౧౦౦॥ ***

కాళహస్తిలింగశతకము

సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వృషాధిప శతకము

పాల్కురికి సోమనాథుడు

ప్రకాశకులు:

కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు

చెన్నపురి

ఆంధ్రపత్రికా ముద్రాలయమున

ముద్రితము

౧౯౨౫] [వెల.రూ. ౦-౨-౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆంధ్ర గ్రంథమాల

నెం 7, తంబుశెట్టి వీథి, మద్రాసు

ఆంధ్రాభ్యుదయమునకు వాఙ్మయాభ్యుదయమును, విజ్ఞానమునను విజ్ఞా
భ్యుదయమును సాధనంబులను విషయము సర్వత్ర తెలిసియున్నది. ఆంధ్రాభ్యు
మునకు దేశమందు గ్రంథమండలులు, గ్రంథాలయములు, కళాప్రదర్శనములు మొ
సంస్థాపనలు పర్యాప్తంబులై ప్రజాజీవనప్రవాహమును ప్రవహింపజేయుచున్న విజ్ఞ
దేశచరిత్ర విశదము చేయుచున్నది. శ్రీయుత కే. వి. లక్ష్మణరావుగా రారంభి
ఆంధ్రవిజ్ఞానచంద్రికాగ్రంథమాల నేడు శాఖోపశాఖలుగ భిన్నరూపములను వె
చున్నది. గ్రంథమాల లన్నియును యథాశక్తిని వాఙ్మయాభివృద్ధికి పాటు
చున్నవి. ఆంధ్రమాత నలంకరించుట కేర్పడిన గ్రంథమాలలం దిది యొకటిగ నుం
దను విశ్వాసముతో నీప్రయత్న మారంభమైనది. ఈగ్రంథమాలయందు విజ్ఞానాభ్యు
మునకు సాధనము లైన గ్రంథములు ప్రచురించుట కేర్పాటు చేయబడుచున్నది.
విషయములకు సంబంధించిన గ్రంథములు రెండుమాసముల కొకగ్రంథమువంతున ప్ర
రింపబడును. ఆంధ్రమహాజను లీప్రయత్నమును పోషించుటకు ప్రార్థితులు.

ప్రస్తుతము వెలువడనున్న గ్రంథములు:

శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము)

వృషాధిప, సర్వేశ్వర, దేవకీనందన, నారాయణ, దాశ
రామతారక, రంగశాయి, రఘువీర, కాళహస్తి, రామచంద్ర శతకము
పది యైదు గలవు. ఒక్కొక్క శతకమునకు విపులమగు పీఠిక
పాఠభేదములునుగలవు. (ఈశతకములు విడిగను దొరకును.) ౧-౮-౦

బసవపురాణము (ద్విపద)

పాల్కురికి సోమనాథుడు. అనేక తాళపత్రమాతృకలను గ
పరిశీలించి కూర్చిన మూలము. పాఠభేదములు సూచింపబడిన
శ్రీ వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు వ్రాసిన విపులమగు పీఠిక గల
అచ్చు, కాగితములు, సుందరముగ నున్నది. ౨-౮-౦

గాంధిమహాత్ముని అధ్యక్షోపన్యాసము బెల్గాము ౦-౪-౦

కమలాక్షి (విచిత్రకథ) రాయసం వెంకటశివుడు గారు ౦-౯-౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పీఠిక

శ్రీ వృషాధిపశతకమును రచియించిన పాలకురికి సోమనాథారాధ్యులు కాకతీయరాజ్యమునందలి పాలకురికియందు జననమొందెను. పాలకురికియందు బుట్టి ద్రవిడాంధ్ర కర్ణాటక దేశములందు సంచారమునుచేసి కలికె మను గ్రామమునను శివసాయుజ్యమును బొందినటులు తెలియుచున్నది. శ్రియాదేవియును విష్ణురామదేవుడును తలిదండ్రులనియును కట్టకూరి పోతిదేవుడు విద్యాగురువనియును కరస్థలము విశ్వేశుడు కవితాగురువనియును బసవపురాణమునందును, బసవేశుడు తండ్రియనియును లింగార్యుడు గురువనియును పండితారాధ్యచరిత్రమునందును సోమనాథుడు తననుగురించి వ్రాసికొనెను. పండితారాధ్యచరిత్రకు కృతిపతియైన సూరనామాత్యుడు "ఆపస్తంబసూత్రుడు, హారితసగోత్రుడు, ముద్దుమఱది, నెచ్చెలికాడు" అనివ్రాసెను. సోమనాథుడు లింగధారిబ్రాహ్మణుడని వీరేశలింగముపంతులుగారు కవులచరిత్రమునందు వ్రాసియుండిరి. బండారు తమ్మయ్యగారు దుందుభి సంవత్సరాదిసంచికయందు సోమనాథుడు జంగముడని నిర్ధారణచేయు నొకవ్యాసమును వ్రాసిరి. అనుభవసారమునందు సోమనాథు డిటులు తన కులగోత్రాదులను వర్ణించుకొనెను:—

కం. భృంగిరిటిగోత్రుడను గురు, లింగతనూజుండ శివకు • లీనుడ, దుర్వ్యా
సంగ వివర్జిత చిత్తుడ, జంగమలింగప్రసాద • సత్ప్రాణుండన్.

"వీరశైవమతస్థు లగు జంగములకును లింగాయతులకును గోత్రాధికారులు- బ్రాహ్మణులకు నారాధ్యబ్రాహ్మణులకువలె - గౌతమ భారద్వాజాది మునీశ్వరులు కాక శివునిముఖమునుండి యుద్భవించిన - వృషనందీశ్వరభృంగి (భృంగిరిటి) వీరస్కందులు అయియున్నారు." అని వ్యాఖ్యానముచేయుచు సోమనాథుడు జంగముడని తమ్మయ్యగారు సమర్థించిరి. ఆరాధ్యబ్రాహ్మణులును ఆరాధనసమయమునందు "ఓం ఓం శ్రీనందిభృంగిరిటి వీరక వీరభద్ర చండేశ్వర ప్రమథముఖ్యమహాగణేభ్యః........ నమోమహద్భ్యః" అని చెప్పుటవలనను భృంగిరిటిగోత్రము జంగమకులనిర్ణయమును జేయజాలదు. అనుభవసారమునందు "వేదోక్తనిరూఢిని బురాణరహస్యనియుక్తిని" రచియింతుననియును పండితారాధ్యచరిత్రమునందు "చతుర్వేదపారగుడను" అనియును వ్రాసెను. సోమనాథభాష్యమునందు "గాయత్రీ మంత్రప్రకరణము"ను జేర్చెను. చతుర్వేదసారసూక్తులను వ్రాసెను. సోమనాథుని గ్రంథములందు గల వేదార్థపరిచయమును సోమనాథుని సంబంధ బాంధవ్యములును బ్రాహ్మణకులసంభవమును దెలుపుచున్నవి. పాలకురికి సోమపతితుడు అను ధూర్తవిప్రుని నిందయే బ్రాహ్మణకులజననమును దెలుపుచున్నది. సోమనాథు డారాధ్యబ్రాహ్మణకులజుడుగ బుట్టినను [illegible] అనుభవసారమును

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వ్రాసిన కాలమునకు బ్రాహ్మణకులగోత్ర మోహమును వదిలి శివభక్తుడై బసవకులమును
గోత్రమును స్వీకరించి ప్రమథగణపరమైన భృంగిరిటగోత్రమును స్వీకరించినటు
పదగియున్నది. వేమనారాధ్యుడు బ్రాహ్మణు డనుటకును ప్రబలనిదర్శనములు
దెలిదేవ వేమనారాధ్యుడు భూసురు డని పండితారాధ్యచరిత్రమునందు వర్ణింపబ
పండితులు చరిత్రాంశముల నిర్ణయమునందు కులాభిమానమును విడిచి సత్యాభిమా
బూని సోమనారాధ్యుని కులగోత్రములను నిర్ణయించుట సమంజసము.

కాలము:—సోమనాథుడు కాకతీయరాజ్యమును 1140-1196
నేలిన మొదటి ప్రతాపరుద్రుని కాలమునం దున్నటులు వీరేశలింగము పంతులు
నిర్ణయించిరి. బసవేశ్వరుడు 1140-68 వీరశైవమత వ్యాపనమును జేసెను. బసవేశ్వరు
పండితారాధ్యుడును సమకాలికులు. పండితారాధ్యుడు 1120-90 వరకును నుండె
కొ. లక్ష్మణరావుగారు శివతత్త్వసారము పీఠికయందు నిర్ణయించిరి. సోమనాథుడు
వేమనారాధ్యుని మనుమని శిష్యుడ నని వ్రాసికొనెను. వేమనారాధ్యుడు పండితార
లకు సమకాలికు డని పండితారాధ్యచరిత్రము తెలుపుచున్నది. బసవేశ్వరుడు 1168
లింగైక్యము నొందెను. పండితారాధ్యుడు బసవేశ్వరుని మరణానంతరము జీవించియుం
1220 లో ఉద్భటకావ్య మను నామాంతరము గల శృంగారసారమును రచియించిన
కవి సోమరాజు సోమనాథుని బ్రస్తుతించెను (కర్ణాటకకవి చరిత ౧ వ భాగ. 270
పండితారాధ్యుడు 1190 వరకు జీవించియుండి సోమనాథుడు 1196 వ సంవత్సర
మునం దుండినటులు నిర్ణయించిన కొంత యసందిగ్ధస్థితి గలుగుచున్నది. పండితార
కాలము పదేండ్లు వెనుకకును సోమనారాధ్యునికాలము కొంచెము ముందునకును
యుచితముగ నున్నది. కాని ఈ నిర్ణయము 1140-1196 వరకు పాలించిన
ప్రతాపరుద్రునికాలమునకు సోమనాథుని కాలమును దూరస్థము చేయును. పండిత
ధ్యుని కాలానంతరము పదియైదేండ్లలోపలనె సోమనాథుడు నివసించి తన గ్రంథ
రచియించినటు లూహింపదగియున్నది. పండితారాధ్యచరిత్రమును బసవపురాణము
యించిన సోమనాథుడు 1170-1200 వరకును నివసించి యుండును. కర్ణాటక వా
పరిశోధనలవలనను నితరమైన యాధారములవలనను యథార్థమైన కాలనిర్ణయ
జేయుట కవకాశము లింకను గలవు.

వ్యక్తిత్వము, గ్రంథములు:—సోమనాథు డొక మహావ్యక్తి యని
గ్రంథములును నితర గ్రంథకర్తల ప్రశంసలును వీరశైవులవర్ణనలును తెలుపుచున్నవి
వేదపారంగుడు. సంస్కృతాంధ్ర కర్ణాటాదిభాషలందు మహాపండితుడు. గానకో
ణుడు. కవిపుంగవుడు. మహాభక్తుడు. వీరశైవశిఖామణి. సోమనాథుని ప్రతిభను వా
థములు విశదముచేయుచున్నవి. బసవపురాణము, పండితారాధ్యచరిత్రము, అనుభవసా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చతుర్వేదసారసూక్తులు, చెన్నమల్లు సీసములు, వృషాధిపశతకము తెనుఁగు గ్రంథములు; సోమనాథభాష్యము, బసవన పంచగద్య, శ్రీరుద్రభాష్యము, నమస్కారగద్యము, అక్షరాంక గద్యము, పంచప్రకారగద్యము, అష్టకము, పంచకము, ఉదాహరణ యుగ్మము, సంస్కృతములు; బసవరగడ, గంగోత్పత్తిరగడ, శ్రీబసవాఢ్యరగడ, సద్గురురగడ, కర్ణాటకములు. సోమనాథున కాంధ్ర కర్ణాటక సంస్కృతభాషలందును, వేదవేదాంతశాస్త్రములందును, మతసంప్రదాయాచారములందును, కళలయందును, శాస్త్రములందును గల యసామాన్యపాండిత్యమును ద్విపద కావ్యము లైన బసవపురాణమును పండితారాధ్యచరిత్రమును భాష్యములును తెలుపుచున్నవి. అనుభవసారము సోమనాథుని శివానందానుభవమును తేటమాటలను దెలుపుచున్నది. ద్విపద కావ్యములపట్ల గల యనాదరణమును వీరశైవమతము పట్ల గల విముఖతయును సోమనాథుని గ్రంథముల ప్రచారమునకు ప్రతిబంధకములుగ నేర్పడినవి. నన్నయకును తిక్కనకును నడుమకాలమునందు వర్ధిల్లి తాను తెనుఁగున ద్విపద కావ్యములను ప్రజాసామాన్యమున కుపయోగకరముగ రచియించి దేశభాషా సాంప్రదాయాచారములను పెన్నిధిగను గ్రంథములందు సేకరించిన సోమనాథుని గ్రంథముల కధికతరమైన ప్రచారమును గలుగజేయుట కాంధ్రభాషాభిమానులు ప్రయత్నింతురు గాత!

వృషాధిపశతకము:—ఆంధ్రవాఙ్మయమునందు శతకవాఙ్మయము మిగుల రసవంతముగ నున్నది భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య నీతి శృంగార హాస్యభావములు శతకములందు పల్లవించుచు శతకములు రసోదయమును గలుగజేయుచుండును. శతకములు ఒకేవిషయమును గాని పలువిషయములను గాని హృదయరంజకముగను వర్ణించుచు ఖండకావ్య స్వరూపమును దాల్చుచున్నవి. ఆంధ్రవాఙ్మయమునం దిపుడు 600 పైన శతకములు నిలిచియున్నవి. శతకములందు భక్తిపరమైన శతకము లధికముగ నున్నవి. శతకగుచ్ఛముగ నున్న శివతత్త్వసారము వృషాధిప శతకమునకు పూర్వకాలపు గ్రంథమైనను ప్రచారమునందున్న శతకములందు వృషాధిపశతకము ప్రాచీనశతకముగ నున్నది. ఈ శతకమునకు బసవశతకము బసవేశశతక మని నామాంతరములు గలవు. ఈ శతకము నిదివరకు శ్రీ వైజయంతీముద్రాక్షరశాల వారు బందరు, నానిళ్ల రామస్వామిశాస్త్రులు అండు సన్సు వారు మద్రాసు, ముద్రించిరి. ప్రాచ్యలిఖిత భాండాగారమునందు వ్రాతప్రతులు గలవు. ఆ ప్రతులను పరిశోధించి పాఠభేదములను జేర్చి ఈప్రతిని ముద్రించితిమి. సోమనాథుడు వృషాధిపశతకమును బసవపురాణానంతరము రచియించి తనకు బసవేశ్వరునిపట్ల గల పరమభక్తిని దెలియజేసెను.

శైలి:—సోమనాథుని ద్విపదకావ్యముల శైలి మహాప్రవాహమువలె బ్రవహించుచు నాంధ్రపద భూయిష్ఠమై భావగర్భితమై పండితపామరులకు సులభగ్రాహ్యమై మనోహరముగ నున్నది. వృషాధిపశతకము శైలి సరళమైనను సంస్కృతపదభూయిష్ఠమై

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కఠినముగ నున్నది. అంత్యప్రాసములను ముక్తపదప్రాసములను శబ్దాలంకారము
నీ శతకము తరువాతికవులకు మార్గదర్శకముగ నున్నవిధము నీపద్యములు తెలుపుచు

"ఉద్ధత భక్తవృద్ధ వినుతోత్తమ సిద్ధ పరీత జంగను
శ్రద్ధ సదాత్మశుద్ధ గణరాజిసమృద్ధ విముక్తపాశ స
న్నద్ధ మహాప్రసిద్ధ యగుణత్రయబద్ధ శరణ్యమయ్య భా
స్వద్ధత చిత్ప్రబుద్ధ బసవా...................."

చ. "సురవరపూజ్య పూజ్యగుణ శోభిత శోభితరూప రూప వి
స్ఫురతరశీల శీలగుణపుంగవ పుంగవసత్త్వ సత్త్వసం
వర పరవాద వాద భయవర్జిత పాప విచారచార యీ
శ్వరసమ నీవెరిక్కు......బసవా..............."

సోమనాథుడు తన యష్టభాషాపాండిత్యమును దెలుపుట కీశతకమునందు సం
తమునందును తెనుగునందును ద్రవిడ కర్ణాటక మహారాష్ట్ర భాషలందును మిశ్రము
లందు మణిప్రవాళమునందును బసవస్తుతిని జేసెను. "విరచిత శుద్ధ సాళువ,.....కేళి
సంగమేశ్వర" యను నొక సమాసమననె పద్యమంతయు జేర్చెను. శైలియందు శ
కారములును నంత్యప్రాసములును ముక్తపదప్రాసములు నున్నను నర్థరసస్ఫురణము
జముగ గలుగుచు పద్యములు సరళగతి గలిగి భావములు సులభముగ గ్రాహ్యము
చున్నవి. యతిప్రాసములు విశ్రమమైత్రిని గలిగి శ్రావ్యములై సుస్వరోపేత
ఉన్నవి. శతకమంతయును మకుటమునందు సంబోధనజేసిన బసవేశ్వరుని ప్రభా
వ్యక్తపరచుచు బసవేశ్వరగానమును జేయుచు శబ్దార్థములను బసవమయము చేయుచు

కావ్యార్థము

ఈశతకమునకు మకుటము:—బసవా! బసవా! బసవా! వృషాధీ

హృదయాంతరాళమునుండి త్రిరావృత్తమై వెడలిన బసవసంబోధనము
నాథుని భక్తిరసోన్మాదమును చాటుచున్నది. సోమనాథునిహృదయేశ్వరుడైన బస
గానస్తవములు పంన్రెండవశతాబ్దియందలి యాంధ్రహృదయవేదనమును సుస్ప
చేయుచున్నవి. శ్రీ శంకరాచార్యులు తనప్రజ్ఞాజాలముచే జైన బౌద్ధమతముల
త్రొక్కి వైదికమతమును దాని ప్రాబల్యమును స్థాపించినను నసహ్యమైన
శక్తి తిరిగి తలయెత్తి విజృంభించినది. శంకరుడు ప్రతిపాదించిన "తత్త్వమసి" "
బ్రహ్మాస్మి" "శివోహం" అను పరమార్థతత్త్వములను నిత్యజీవనమునందు సమ
మును జేయుట కాంధ్రహృదయము ప్రయత్నించినది. సిద్ధాంతమునందు ప్ర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ణుడును చండాలుడును శివస్వరూపు లని యాచార్యస్వాములు సిద్ధాంతము చేసినను నాచరణమునందు సంఘజీవనమునందు శివారాధనమునందు భక్తబృందావనమునందు కులగోత్రస్వరూపము లైన భేదావరణములు భేదములను బెంచి వర్తమానకాలము నందువలెనే నిందాసూయలకు దుర్బలమునకు గారణములుగ బరిణమించినవి. ఆచార్య స్వాములవారు ప్రతిపాదించిన "సర్వం ఖల్విదం బ్రహ్మ" యను సిద్ధాంతమున కర్థాపత్తిని గలుగజేయుటకు బసవేశ్వరుడు దలపెట్టెను. బసవేశ్వరుడు మహాభక్తుడు. బ్రాహ్మణకులజుడు. బాల్యమునందే బ్రాహ్మణకర్మలను నిరసించి భక్తి జ్ఞాన సమ్మిళితమైన లింగధారిమత వ్యాపనమునకు బూనుకొనెను. జీవేశ్వరులకు ప్రకృతియందుగల యవ్యవహిత సంబంధము నిత్యానుభవ మయినపుడు పరమార్థసందర్శనము సాధ్యమగును. జంగమజీవనమునందు పరమార్థసందర్శనము గలుగునపు డద్వైతసిద్ధి భక్తులకు గలుగుచున్నది. బసవేశ్వర సిద్ధాంతములను పండితపామర హృదయములందు వ్యాపింపజేయుటకు సోమనాథుడు తన యప్రతిమాన మైన ప్రజ్ఞాపాండిత్యములను వినియోగించి కీర్తికాము డయ్యెను. గురులింగజంగమముల కైక్యమును సోమనాథుడు బోధించి కులగోత్రములను వదలి బసవకులగోత్రములను స్వీకరించెను. లింగధారణము శివభక్తబృందావనమునందు గురులింగజంగమ భేదావరణముల గూలద్రోసి సకలజనులకును శివస్వరూపమును గలుగజేయుచున్నది. వృషాధిపశతకమునందీ పరమార్థమును తత్త్వభావమునను నర్థరూపమునను సోమనాథుడు మనోహరముగ నుపదేశించెను. సోమనాథుడు శివసాయుజ్యమునకు శ్రీ గురుమూర్తి యైన బసవేశ్వరునకువలె జంగమస్వరూపులైన భక్తులకును భృత్యభావమును బూనిన విధమును శతకము దెలుపుచున్నది. లింగాంగులైన కిన్నరయ్యా, మాచయ్యా, బాచిరాజు, బంకిదేవయ్యా, చాడయ్యా, బొప్పయ్యా, బ్రహ్మయ్య మొదలగు భక్తులకు జంగమభక్త బృంద వనమువందు కులగోత్రస్థితి భేదములుపోయి శివభక్తగణ స్థానము లభించినది. జీవేశ్వరులకు విశిష్టాద్వైతమతస్థులు గల్పించిన శాంత దాస్య సఖ్య వాత్సల్య మధురావస్థలను సోమనాథు డీ శతకమునందు పెక్కు స్థలములందు వ్యక్తము చేయుచు సకల జంగమప్రపంచమును నీ సూత్రబద్ధము చేసి శివమయము చేసి పరమార్థమును గనుగొనినవిధము నీ క్రింది పద్యము తెలుపుచున్నది.

ఉ. నాయొడయండ నావిభుడ నాహృదయేశ్వర నామనోరమా
నాయిలువేల్ప నావరద నాగురులింగమ నాదుజంగమా
నాయధినాథ నాపరుడ నన్నుఁ గృపామతిఁ బ్రోవుమయ్యదే
వా యమిబృందవంద్య బసవా! బసవా! బసవా! వృషాధిపా!

గ్రంథవిస్తరభీతిచే నీ విషయము నింతటితో నాపి విషయార్థస్ఫురణమున కనుభవసారము [illegible]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క. ఇంద్రియపరవశు డధముం, డింద్రియనిగ్రహుడు భక్తియెడ మధ్యముడై
యింద్రియజయు డుత్తముడు శి, వేంద్రియసంధాయుకుడు మహేశుడుగాడే.

క. యీశుల మాశుల మనక ని, రాశులమతి వారికొరత లరయక భక్తా
నీకము శివుడని కొలచిన, చేకొనడే వాంఛితార్థసిద్ధి మహాత్మా.

క. అర్థార్థము వ్యవసాయము, అర్థము జంగమహితార్థ మదియును సద్భ
క్త్యర్థము సద్భక్తియు ము, క్త్యర్థం బటుగానవలయు వ్యవసాయు మిలన్.

వృషాధిపశతకము భాషయందును భావములందును భక్తిరసోదయమునందును ఇ
గ్రంథములకు మార్గదర్శకమై సోమనాథారాధ్యుని ప్రతిభను వెల్లడి చేయుచున్న
నీ క్రింది పద్యము విశదముచేయు చున్నది.

ఉ. లింగమయాంతరంగ గురులింగపదాంబుజభృంగ సత్ప్రసా
దాంగ కృపాపరిస్ఫురదపాంగ విముక్తభుజంగ జంగమో
త్తుంగ జితాభిషంగ గతదుష్కృతభంగ మదీయలింగ నీ
వంగడ మేలు మయ్య బసవా! బసవా! బసవా! వృషాధిపా!

పాఠములను సరిచూచిన వ్రాతపుస్తకములు:— ఈ గ్రంథ
అచ్చుకూర్చుటకు ముందు పాఠభేదములను గుర్తించుటకై చెన్నపురిలోని దొరతనపు
ప్రాచ్యలిఖితపుస్తకభాండాగారము వారి గ్రంథాలయమునందలి గ్రంథముల నుపయో
చుకొన్నారము. ఇందు ప్రదర్శించిన నంబరులు పై భాండాగారమువారి గ్రంథ
నంబరు లని కృతజ్ఞతతో చదువరులకు తెల్పుచున్నారము.

12-9-14 ఇది తాళపత్ర గ్రంథము. సంపూర్ణముగ నున్నది 104 పద్యము
గలవు. వ్రాత తిన్ననిది. కంపేరు చేయుటలో దీనికి 'అ' అని చిహ్నముంచినాము

13-3-15 ఇది కాగితపుప్రతి దీనియందు 108 పద్యములుగలవు. ఇందలి వ్రా
తిన్ననిదే. దీనికి 'ఇ' అను గుర్తుంచినాము.

13-9-18 ఇదియును తాళపత్రముల ప్రతియే. ఇందుగూడ 109 పద్యము
దీనికి 'ఉ' యను గుర్తుంచినారము.

14-14-22 ఇదియును తాళపత్రగ్రంథమే. ఇది చాలప్రాచీనము. దీనికి ఇం
యను గుర్తు నుంచితిమి. ఈ పుస్తకము చివరను ప్రతి విలేఖకులు ఈ విధముగ
లిఖించిన కాలమును పేర్కొన్నారు. క్రోధినామ సం॥ర ఆషాఢ శు ౧౧ జయవా
నాడు వృషాధిపశతకం సంపూర్ణముగా అడ్డిగొలనుపల్లి వ్రాసిన ప్రతిని కాంజీవీరపల్లి
కొనెను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పెక్కుభాషల పద్యములకు దాత్పర్యము

(౧౦) ఇది సంస్కృతమున రచించిన స్తుతి. ప్రసిద్ధమైన కీర్తిచేత నిండింపబడిన ముల్లోకములు గలవాడా! మహాపాపముల నణంచు విభవము గల పాదపద్మములు గల వాడా! ప్రకాశించుచున్న వృషభస్వరూపుడా నమస్కారము. అని భావము.

(౧౧) ఆప్తులగు శివగణములం బ్రవేశించిన ఆర్తుల నన్నింటిని హరింపజేయు వాడా! సుఖము నిచ్చు చిరునవ్వుతో కూడిన కటాక్షములు గలవాడా! ప్రకాశవంతము లగు గుణములు గలవాడా! దీనభావముతో నీకు నమస్కారమని ప్రణుతింతునని భావము. ఇదియును సంస్కృతభాషా మయమే.

(౧౨) కల్పింపబడిన లింగజంగమ సుఖములచేత వెలుగొందువాడా! (అనగా లింగ జంగములకు సుఖమును గల్పించి తత్కృపను విలసిల్లువాడా యని భావము) నిర్వికల్ప వికల్ప మార్గములందు ఖ్యాతినొందినవాడా! గుణములకు కల్పవృక్షములాంటివాడా! అని నీకొఱకు గౌరవలీలతో నమస్కరింతునని భావము. ఇదియును సంస్కృతమయమే.

(౧౩) పాపములను బెదరించినవాడా! సంసారతాపమును పోగొట్టినవాడా! భక్తిచే ఊర్జితమైన మనస్సుగలవాడా! సుగుణములనెడి ఉత్తమరత్నములకు పెట్టెలాంటి వాడా అని నిన్ను వర్ణించెదనని భావము! ఈ పద్యముగూడ సంస్కృతభాషామయము.

(౧౪) మన్మథుని చూర్ణముచేసినవాడా! భస్మవిలేపనముచే వెలుగొందువాడా! మనోరథముల నీడేర్చినవాడా! పూర్వజన్మాశ్రితవర్తనమును వీడినవాడా! వర్ణభేదమును నిరసించువాడా! శివాసహితుడా! నీకొఱకు నమస్కారమును చేయుచున్నానని భావము ఈ పద్యము సైతము సంస్కృతభాషామయమే.

(౧౫) భవారణ్యపర్యటనముచే నలసియున్న జనులయొక్క శ్రమలను పోగొట్ట జాలి, సమస్తజగములచేతను ప్రణుతింపబడిన మీ పాదద్వంద్వమును నా హృదయకమలము నందు—"ఓ నా యీశ్వరా దయానిధీ! నిరంతరము సంస్మరించుచున్నా" నని నిన్ను సంస్కృతభాషతో నుతించెదనని భావము

(౧౬) ఇది తమిళపద్యము. నా దైవమా, నాగ(భూషణ)ధరా! దిక్కులేనివారికి దిక్కగువాడా! పెద్దయ్యా! పవిత్రముచేయువాడా! ప్రఖ్యాతుడా! దేవా! ఏండ్రీ! అని అర్థము గలుగునట్లు ద్రవిడభాషతో నుతింతును. అని భావము.

(౧౭) ఇది కర్ణాటకపద్యము. పసివాడైన నన్ను రక్షింపవలసినది. నా అనీతుల నెందును మన్నింపవలసినది. నీ పదాబ్జముల నమస్కరింపగల నీయనుగ్రహమే యిది నీయాత్మయే దిక్కు—అని నిన్ను కర్ణాటకభాషతో నుతింతునని భావము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

(౫౮) ఇత్యాది మహారాష్ట్రభాషా ప్రస్తుతి గల పద్యము. దేవోత్తముఁడవ్వ గురుదేవుడవని వృషభేశ్వరుఁడవని నిన్ను చెప్పెదను. నీయొక్క అనుగ్రహము. నన్ను జూచువాఁడవు నీవేగదా యని నుతింతునని భావము.

(౫౯) ఇది సంస్కృతాంధ్ర మిశ్రితమైన భాషలతో చేసిన ప్రస్తుతి ప్ర ప్రవాళ మనగా బవడము. పవడమునం దెట్టులు ఎఱుపు తెలుపు మ రంగులు ఒకదానితో నొకటి కలసి మెలసి ప్రత్యేకవర్ణమువలె సముజ్జ్వలములైయుం అట్లే వివిధభాషలలో గల పదములు ఒక్కఛందమునందు ఎనసి బెనసి యుండు నిట్టి పద్యములకు మణిప్రవాళములు అని ప్రాచీనులు పేరునుంచిరి. "భక్తులయొ హృదయకమలములందు విహరించువాఁడా! నిరంతరమును చేతులనెత్తి దేవరవారి ద్వంద్వమును నమస్కరించుచున్నానని యును, హృదయమునందు ధ్యానము సేయుచు ననియును, నిన్ను పూజించుచున్నాననియును మణిప్రవాళముతో నిన్ను నుతించెదనని భావము. ఇది సంస్కృతాంధ్రభాషలు మిశ్రమము చేసిన పద్యము.

(౬౦) ఈ పద్యమునందు ద్రావిడాంధ్ర సంస్కృతములు మిశ్రము చేయ యున్నవి—అరుణగిరీశ్వరుని (తిరువణ్ణామలేశ్వరుని) యనుగ్రహమును పొందినవాడా! దివ్యవర్ణనలు వినెడి భాగ్యము నాకు లభించినది. కనుక నిన్నొక్కనినే దేవోత్త వని నుతింతును అని తాత్పర్యము.

(౬౧) ఇందు ఆంధ్ర కన్నడ సంస్కృతముల మిశ్రస్తుతి గలదు. దేవా! మీ మున ఈ పాపము చేటికవలె నన్నువదలి పరుగెత్తిపోవా? పరముఁడా నమస్కరిం ఓ న్యాయవిధేయా! నీవేదిక్కు. నీకంటె నొరులను కృతార్థులగువారి నెఱుంగను

(౬౨) వ్యాఘ్రచర్మమును నాగభూషణములును సూర్యచంద్ర నేత్రములును కంఠమును గంగాధరత్వమును కపాలధారణమును గల దేవునికి నీవు సేవకుడవని నుతింతునని భావము. ఇది అచ్చతెలుగున నుతించిన పద్యము.

(౬౩) ఇందు సంస్కృత ద్రవిడ కర్ణాటాంధ్ర మహారాష్ట్రాదిభాషలు అనేక గలవు—ఓ హృదయేశ్వరా! (దేవరవారి) శ్రీ పాదుకను నా మనస్సునకు తెమ్ము పరతరుడవు. పురాణుడవు. ఏమిచేయవలయును? (అనగా ఏమిచేయవలయునో ఆజ్ఞ యర్థము) నన్ను రక్షించు మహావిభూ! నీవు నా తండ్రివి. నా వరుడవు. అని ప్రస్తుతిచేయుదును.

(౬౪) కన్నడ సంస్కృతభాషామిశ్రిత మగున దీ పద్యము. నేను మహో మైన (నీ) పాదద్వంద్వమును అత్యాసక్తితో పాడెదను. మిమ్ముల నర్చించెదను. మరు (మీ) స్తుతిని మోక్షసాధకము లగు సత్కార్యములను విడువను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ ర స్తు

పాలకురికి సోమనాథకవి విరచిత

వృ షా ధి ప శ త క ము

శ్రీ గురులింగమూర్తి [౧] సవిశేషమహోజ్జ్వలకీర్తి సత్క్రియో
ద్యోగకళాప్రపూర్తి యవధూతపునర్భవ [౨] జూర్తి పాలితా
భాగ్యత [3] సంశ్రితార్తకవిపండిత గాయకచక్రవర్తి దే
వా! గతి నీవె మాకు బసవా! బసవా! బసవా! వృషాధిపా. ౧

చ. ప్రమథవిలోల భక్త [౪] పరిపాల ధురంధరశీల సంతతా
స్తమితసమస్తదేహగుణజాల! సుఖప్రదలీల లింగజం
గమమహిమానుపాల గతకాల సమంచితనాదమూల దే
వ మము భరింపుమయ్య బసవా... ౨

ఉ. అప్రతిమప్రతాప సముదంచితనాదకళాకలాప దీ
ప్తప్రమథస్వరూప శివభక్తగణాత్మగతప్రదీప ధూ
తప్రబలేక్షుచాప విగతప్రకటాఖిల [౫] పాప లింగత
త్త్వప్రద నీవె దిక్కు బసవా... 3

జంగమభక్తి

ఉ. భక్తిరసాభిషిక్త భవపాశవితానవిముక్త జంగమా
సక్త దయాభిషిక్త తనుసంగతసౌఖ్యవిరక్త [౬] సంతతో
ద్వ్యక్త గుణానురక్త పరితోషితభక్త శివైక్యయుక్త ప్ర
వ్యక్తమ నీవె దిక్కు బసవా... ౪

---

(1) ౧. అ. ఉ. ఊ. సువిశేషమహోజ్జ్వల. ౨. ఇ. జార్తి. 3. సంశ్రితార్థికవి ఇ. అ ఉ సంశ్రితార్తి. (2) ౪. అ. ఊ. వరపాల. (3) ౫. వావిళ్లప్రతిలో పాద అనియున్నది. ఆప్రతిలో మూడవపద్యము నాల్గవదిగనున్నది. (4) ౬. అ. ఇ. ఊలలో సంగతోద్వ్యక్త అని యున్నది.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. శత్రులతాలవిత్ర గుణజైత్ర భవాబ్ధివహిత్ర జంగమ
క్షేత్ర విచిత్రసూత్ర బుధగీతచరిత్ర శిలాదపుత్త్ర స
త్పాత్ర విశుద్ధగాత్ర శివభక్తికళత్ర శరణ్య మయ్య భా
స్వత్త్రిజగత్పవిత్ర బసవా...

ఉ. త్ర్యక్షసదృక్ష సంచితదయాక్ష శివాత్మకదీక్ష సత్ప్రసా
దాక్ష ప్రతాపశిక్షితమహాప్రతిపక్ష మహోక్ష భూరిక
ర్మక్షయదక్ష జంగమసమక్షమ భక్తపరోక్ష లింగత
త్త్వక్షమ నీవె దిక్కు బసవా...

ఉ. అక్షయభక్తిపక్ష బసవాక్షర [౧] సాధకకల్పవృక్ష రు
ద్రాక్షవిభూతివక్ష ఫలితార్థముముక్ష శివప్రయుక్తషా
లాక్ష కృపాసమంచితకటాక్ష శుభాశుభపాశమోక్ష త
త్త్వక్షమ నీవె దిక్కు బసవా...

ఉ. ఆర్యవితానధుర్య భువనాధికశౌర్య యుదాత్తసత్ప్రథా
చార్య యవార్యవీర్య బుధసన్నుతచర్య విశేషభక్తితా
త్పర్య వివేకధుర్య [౨] పరిపాలితతుర్య శరణ్య మయ్య దు
ర్వార్య యనూనధైర్య బసవా...

ఉ. తజ్ఞ జితప్రతిజ్ఞ యుచితప్రమథానుగతజ్ఞ నమ్రదై
వజ్ఞ కళావిధిజ్ఞ [3] బలవచ్ఛివభక్తిమనోజ్ఞ ధూతశా
స్త్రజ్ఞ సునాదపూరితరసజ్ఞ తృణీకృతపంచయజ్ఞ స
ర్వజ్ఞ శరణ్య మయ్య బసవా...

ఉ. క్షీణజనప్రమాణ యసి [౪] కృంత్తకుయంత్రకఘోణ జంగమ
ప్రాణ వినిర్జితప్రసవబాణ సమంచితభక్తియోగసం
త్రాణ కళాప్రవీణ శివధర్మరహస్యధురీణ దత్తని
ర్వాణ శరణ్య మయ్య బసవా...

---

(7) ౧. సాధక. (8) ౨. ఇ. ఉ. పరిపాదిత. (9) 3. ఇ. రతజ్ఞ. (10) ౪. కృత్త.
వత్తర.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. గానరసప్రవీణ గతకాలవితాన సమస్తభక్తస
న్మాన మహాకులీన యసమానచరాచర [౧] రూపభేదసం
ధాన జితాభిమాన తనుధర్మవిహీన మహాప్రధాన దే
వా నను గావుమయ్య బసవా... ౧౧

ఉ. లింగమయాంతరంగ గురులింగపదాంబుజభృంగ సత్ప్రసా
దాంగ కృపాపరిస్ఫురదపాంగ విముక్తభుజంగ జంగమో
త్తుంగ జితాభిషంగ గతదుష్కృతభంగ మదీయలింగ నీ
వంగడ మేఁజు మయ్య బసవా... ౧౨

ఉ. ఉత్తమభక్తివిత్త [౨] భజనోత్సుకచిత్త యుదాత్తచిత్సుఖా
యత్త క్రీయాప్రమత్త నిఖిలాగమవేత్త గుణోపయుక్త స
ద్వృత్త ప్రసాదభోగ సముదీర్ణవిశేషసుఖ ప్రమత్త భా
స్వత్తమ నీవె దిక్కు బసవా... ౧౩

ఉ. దేహజవైరివాహ శివదీపితదేహ సుఖప్రవాహ ని
ర్మోహ వినమ్రసంయమిసమూహ లసద్గుణగేహ సంతతో
త్సాహ నిరీహ జంగమవితానదయావిహితావగాహ ని
ర్వ్యాహమ నీవె దిక్కు బసవా... ౧౪

ఉ. న్యాసఫలానివాస దరహాసముఖప్రతిభాస దత్తకై
లాస విశేషజంగమవిలాస శివైక్యసమాస నిర్జితా
యాస సమస్తభక్త హృదయాంబుజ నిత్యనివాస ధిక్కృత
వ్యాస శరణ్యమయ్య బసవా... ౧౫

ఉ. రాగపరోపభోగ గతరాగ విధూతభవాదిరోగ [3] స
త్త్యాగ మహానురాగ బహిరంతరనిష్ఠితయోగ సత్క్రియో
ద్యోగ యకర్మయోగ శివయోగసమగ్రసుఖాతిభోగ దే
వా గతి నీవె మాకు బసవా... ౧౬

---

(11) ౧. ఇ. ఉ. ఊ. లింగరూప. (18) ౨. భక్తివృత్త అని కూడ పాఠమున్నది.
(16) 3. నిర్యాగ అని కూడ కలదు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. శీలలతాలవాల ౧ యవశిష్టభవప్రతికూల లాలితో
౨ త్తాల గణానుకూల శివధర్మమతప్రతిపాల నిత్యస
ల్లీల యశోవిశాల చరలింగసుఖోదయకాల జియ్య దే
వా ౩ లలిఁ బ్రోవుమయ్య బసవా...

ఉ. కామితభక్తిభామ గతకామ మహాగణసార్వభౌమ ని
స్సీమయశోభిరామ సవిశేషవిముక్తిలలామ సద్గుణ
స్తోమ శివైక్యధామ సుఖదుఃఖవిరామ ప్రమోదసీమ దే
వా మముఁ గావుమయ్య బసవా...

ఉ. సాధితజన్మబాధ గతసర్వనిషేధ ౪ హతాపరాధ దు
ర్బోధకళావిరోధ పరిపోషితశాంభవబోధ వర్జిత
క్రోధ నిరాకృతాఖిలవిరోధ శివైక్యసుబోధ యీభవ
వ్యాధికి నీవె మందు బసవా...

ఉ. శ్రీవిలసత్పరిభావ ౫ ప్రవిశిష్టపరా ౬ జితకాన్యదైవ స
ద్భావయుతస్వభావ శివతత్త్వవిశిష్టమహానుభావ యం
హోవనదావ పాలితమహోద్ధతశైవవిభుండ వీవ దే
వా వరదానశీల బసవా...

ఉ. ఆద్య ౭ సమర్పితాఖిల పురాతనభక్తగణానువేద్య సం
పాద్యగుణా ౮ నవద్య యనుభావశివాంకితగద్యపద్య ని
ర్భేద్య గణైకవేద్య యురరీకృతవాద్య భవాదిరోగస
ద్వైద్య శరణ్య మయ్య బసవా...

ఉ. నాదకళావినోద యభినందితవేద హృతాపవాద సం
పాదితభక్తివాద ౯ బుధవందితపాద చిరప్రమోద యా
స్వాదితసుప్రసాద యవిషాద శిలాదసుతావిభేద దే
వా దయఁ జూడు మయ్య బసవా...

(17) ౧. అ. ఇ. అనిశిష్ట. ౨. ఆ. ఇ. ఈ. లోల. 3. అ. మది. (19) ౪. న్యగాధ. (20) ౫. ఇ. నశిష్ట, (వ్రత) ౬. జితాన్యభావ, జితాన్యగాథ అని పాఠము. (21) ౭. ఉ. సమర్పితా. సముంచితా అనియు కలదు. ౮. ఉ. సు (22) ౯. బుధభావితపాద అనియును గలదు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. కాయగుణావిధేయ జితకాయ వినమ్రజగన్నికాయ యా
మ్నాయవచఃప్రమేయ యసమానసమంచితగేయ భక్తిధౌ
రేయ సదానపాయ సుచరిత్రసహాయ జితాంతరాయ దే
వా యొడయండ వీవ బసవా... ౨3

ఉ. స్వీకృతభక్తలోక యవశీకృతకర్కశపాపదూక యూ
రీకృతసద్వివేక యురరీకృతజంగమభక్తిపాక దూ
రీకృతదుష్టపాక యధరీకృతవేదవిరుద్ధబౌద్ధచా
ర్వాక శరణ్య మయ్య బసవా... ౨౪

ఉ. నిత్య యుదాత్తసత్య యతినిశ్చలజంగమభృత్య సజ్జన
స్తుత్య కృపాకటాక్షపరిశోభిత ౧ చైత్య వరిష్ఠభక్తిసం
గత్యభిరామసత్య గురుకార్యపరాయణకృత్య వర్జిత
వ్రాత్య శరణ్య మయ్య బసవా... ౨౫

ఉ. ధన్య మహావదాన్య గతదైన్య విధూతజఘన్య భక్తిచై
తన్య గణైకమాన్య హతదర్పకసైన్య నిరస్తమాతృకా
స్తన్య జితారిఘోరభవజన్య ౨ సుఖప్రదచిత్సుకాత్మభా
వన్య 3 శరణ్య మయ్య బసవా... ౨౬

ఉ. చర్వితశృంగిగర్వ గుణసంపదఖర్వ యపూర్వగీతగాం
ధర్వ దిగంత ౪ పూర్ణసముదాత్తయశఃకృతకర్ణపర్వ యం
తర్వినివిష్టశర్వ విదితస్ఫురణాంచిత ౫ దర్వ కాపుమా
స్వర్విభువన్ద్రమపాద బసవా... ౨౭

ఉ. ఖ్యాతదయాభిజాత విపదంబుధిపోత యజాతతత్త్వవి
జ్ఞాత.వినీత భక్తిపరిణేత మనోరథదాత జంగమ
స్తోత ముముక్షుగీత పరిశోభితనీతిసమేత సద్గుణ
వ్రాత శరణ్యమయ్య బసవా... ౨౮

---

(25) ౧. శైత్య యనియు నున్నది. (26) ౨. శరణ్యము. 3. ఉ. ఉ. వన్య జితానుభావ. (27) ౪. ఉ. పూర్వ. ౫. అ కోటమాపర్వ, ఊ కాప్రమోపర్వ (దర్వ కోటమాపాద పర్వఘనప్రపాద, పర్వఘనప్రమ అనియును పాఠము లున్నవి.)

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. మారమదాపహార సుకుమారశరీర గణప్రసాదవి
స్తార వృషావతార సముదారవిహార [1] నమద్దయాపరి
ష్కార శుభప్రకార యవికార మహాజగదేకవీర దు
ర్వార శరణ్యమయ్య బసవా...

ఉ. దేశికజన్మదేశ యవిదేశ యనావృతపాశ సంహృత
క్లేశ మహాప్రకాశ కృతకిల్బిషనాశ దయానివేశ నం
దీశనికాశ జంగమసమీహితకారిగుణావకాశ దే
వా శరణంబు నయ్య బసవా...

ఉ. ఉద్ధతభక్తివృద్ధ వినుతోత్తమసిద్ధ పరీతజంగమ
శ్రద్ధ సదాత్మశుద్ధ గుణరాజిసమృద్ధ విముక్తపాశస
న్నద్ధ మహాప్రసిద్ధ యగుణత్రయబద్ధ శరణ్యమయ్య భా
స్వద్ధతచిత్ప్రబుద్ధ బసవా...

ఉ. నందితభక్తబృంద యవినాశసుధాంశుముఖారవింద [2] సా
నంద వినీతకంద కరుణామకరందరసోపలాలిత
స్కంద యుదాత్తభక్తితరుకంద యశోజితకుంద నాకరా
డ్వందిత నీవె దిక్కు బసవా...

ఉ. లౌల్య పరాయణాత్మ [3] గుణలౌల్య [4] యమూల్య సదోపయు
క్తామల్య వినీతికల్య యసమానదయారసకుల్య నిత్యనై
ర్మల్య యమూల్య దుష్టజనమానసశల్య పదాబ్జలబ్ధకై
వల్య శరణ్య మయ్య బసవా...

చ. గురుపదపద్మసద్మ యవికుంఠితజంగమశీలఖేల సు
స్థిరమృదుపాదమోద సముదీర్ణవిశేషమహత్వతత్వ ని
ర్భరభుజశౌర్యధుర్య పరిరంభితభక్తికళత్రగోత్ర మ
ద్వరద శరణ్య మయ్య బసవా...

---

(29) ౧. సముద్దయా. (32) ౨. సానంద విలీయమానకరుణా. (33) 3. అ. గణలౌల్య. ౪. ఉ. ఊ. యమల్య.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చ. భువనహితార్థతీర్థ భవభూరుహశాతకుఠారధార గౌ
రవసముదాత్తవృత్త యనురాగరసామృతసారపూర శాం
భవమయవేదబోధ శివభక్తహృదబ్జ (౧) వికాసభాస దే
వ వరద కావుమయ్య బసవా... ౩౫

లింగభక్తి

చ. వినుతనవీనగానగుణ విశ్రుతభక్తవిధేయకాయ య
త్యనుపమగణ్యపుణ్య నయనాంచల (౨) దూరభవోపతాప స
ద్వినయవికాసభాస సముదీర్ణశివైక్యసుఖైకపాక దే
వ నను భరింపుమయ్య బసవా... ౩౬

ఉ. అంచితభక్తియుక్త యసహాయవిశృంఖలవీరపూర ని
శ్చంచలశైవభావ శ్రితజంగమపాదకిరీటకూట హృ
త్సంచితతత్త్వసత్త్వ (౩) దురితవ్రజశైలకదంబశంబ ని
ర్వంచక నీవె దిక్కు బసవా... ౩౭

ఉ. నిర్గతధర్మకర్మ యవినీతపునర్భవయంత్రతంత్ర దు
ర్మార్గవిహీనయాన గుణమాన్య మహావృష (౪) సామ్య సౌమ్య ష
డ్వర్గవిరక్తసక్త మదడంబరవర్జితవేషభూష నీ
వర్గము నేజుమయ్య బసవా... ౩౮

చ. సరసవచస్క నిర్మలయశస్క శివైక్యమనస్క భక్తహృ
త్సరసిజగేహ క్షత్తభవదాహ దయాపరివాహ చిత్సుఖో
త్తరనిజశిల్పభక్తపరతల్ప మహావృషకల్ప మన్మనో
వరద శరణ్యమయ్య బసవా... ౩౯

చ. హరసమసాఖ్య యాదివృషభాఖ్య పురాతనముఖ్య తత్త్వవి
త్పరిషదుపాస్య వీతగుణదాస్య త్రిలోకనమస్య తార్కికో
త్కరజయశౌండదీర్ఘభుజదండ మహాగుణమండ మన్మనో
వరద శరణ్యమయ్య బసవా... ౪౦

(35) ౧. నివాస అనియున్నది. (36) ౨. ధూతసమ్మోపతాప...భావసముదీర్ణ విశాలశివైక్యభావ. (37) ౩. ఉ. తత్వసత్వ. (38) ౪. సైన్యధన్య.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చ. వరగుణదీప్ర భక్తజనవప్ర తృణీకృతవిప్ర తాత్త్వికాం
కురపదపద్మభక్తిరసగుంభ నిరాకృతదంభ సద్గుణ
స్ఫురితవిశిష్ట శాంతిగుణపుష్ట నిరస్తనికృష్ట మన్మనో
వరద శరణ్య మయ్య బసవా...

ఉ. లింగనిరూఢ సంచితవిలీఢ పరాక్రమగాఢ మానసా
[౧]సంగివృషాంక నిర్గళితశంక [౨] నిరస్తకళంక సంతతా
భంగురపుణ్య శీలమణిపణ్య త్రిలోకవరేణ్య దేవ నీ
వంగడ మేఁ జుమయ్య బసవా...

చ. ఉరుతరభాగ్య మన్మహితయోగ్య జగత్త్రియమృగ్యపాపసం
హరణసమర్థ నమ్రచరితార్థ లసద్గుణసార్థ భావభా
స్వరనయసాంద్ర కీర్తిజితచంద్ర వివర్జితతంద్ర మన్మనో
వరద శరణ్య మయ్య బసవా...

చ. విరచితశుద్ధ [౩] సాళవసవీన మృదుస్వరమంద్ర మధ్యతా
రరుచిర దేశిమార్గ మధురస్వరగీత సుధాతరంగిణీ
తరలతరంగజాల సముదంచిత కేళి విలోల సంగమే
శ్వర శరణయ్య నాకు బసవా...

చ. అసమవదాన్యమాన్య ప్రణుతార్య యవార్య రసజ్ఞతజ్ఞ దు
ర్వ్యసనవిదూర శూర గణవంద్య యనింద్య [౪] యమాఢ్య యాఢ్య
త్తిసుఖసమృద్ధ వృద్ధ చిరదీప్తిపవిత్ర చరిత్ర [౫] పాత్ర నా
వసి గని ప్రోవుమయ్య బసవా...

చ. అసమశిలీముఖస్ఫురదహం కృతికర్తనకర్మకర్మఠా
భ్యసనధురీణవిభ్రమ గణాధిపపాదసరోజసంతత
ప్రసృమరసౌరభోగ్రమకరందక సిక్తవనశ్రియా కళా
వ్యసన శరణ్య మయ్య బసవా...

(42) ౧. ఉ. సంగ. ౨. ఉ. నిర్దళితశంక (44). 3. సాళువ అను రాగ
(45) ౪. ఇ. యమాఢ్య. ౫. ఇ. గాత్ర.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చ. అసదృశవిస్ఫుర ద్గుణదృగంచల కల్పితసృష్టిపాలన
గ్రసనకళాకలాప ఘనకౌశలఖేలన లింగమూర్తిమా
నసకలనావశీకరణనైపుణ తత్పరశీల జంగమ
శ్వసన శరణ్యమయ్య బసవా... ౪౭

చ. ప్రమథగణాధినాథ సముపాసన భాసురపార్వతీమనో
రమరమణీయ హృత్కమలరాజితనవ్యపతంగ సౌరభ
భ్రమరవిలోలతామధుకరాయితదివ్యశరీర సత్ప్రభా
వమహిత నీవెదిక్కు బసవా... ౪౮

ఉ. కందళితాత్మయంత్రితవికర్తనశీతమరీచి మన్మనో
మందవిహారవిస్ఫురితమధ్యమయాన చిదంబకేందుని
ష్యందసుధారసానుభవ సంతతదివ్యశరీర యోగిరా
డ్వందిత నీవె దిక్కు బసవా... ౪౯

పెక్కుభాషలఁ బ్రస్తుతి

ఉ. * ఖ్యాతయశఃప్రపూరితజగత్త్రితయాయ నమో నమో మహా
పాతకసూతకఘ్నపదపద్మయుగాయ నమో నమో సము
ద్ద్యోతవృషాయ తే యనుచు నుత్సుకతన్ బ్రణుతింతు సంయమి
వ్రాతశరణ్య నిన్ను బసవా... ౫౦

ఉ. ఆప్తగణప్రవిష్టసకలార్తిహరాయ నమో నమో సుఖా
వాప్తికరస్మితాంచితకటాక్షదయాయ నమో నమో సము
ద్దీప్తగుణాయ తే యనుచు దీనగతిన్ బ్రణుతింతు నిన్ను ని
ర్వ్యాప్తజగత్ప్రపంచ బసవా... ౫౧

ఉ. కల్పితలింగజంగమసుఖస్ఫురణాయ నమో నమో యసం
కల్పవికల్పమార్గకథితప్రథితాయ నమోనమో గుణా
కల్పవరాయ తే యనుచు గౌరవలీల నుతింతు నిన్ను న
స్వల్పతరప్రభావ బసవా... ౫౨

---

* ఈ పద్యము. మొదలు వ్రాస్నలినే అతు కటితు సంస్కృత భాషలో ప్రస్తుతించెను. చదువరుల సౌకర్యార్థమై వివిధభాషలస్తుతులు గల ఈ పద్యముల యర్థములను సంగ్రహముగా పీఠికయందు చేర్చినాము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. తర్జితదుష్కృతాయ భవతాపనికృంతనకల్మషాయ భ
క్త్యూర్జితమానసాయ సుగుణోత్తమరత్నకరండకాయ తే
యార్జితసత్క్రియాయ సదయాయ నమో యని సన్నుతింతు ని
త్యార్జితభక్తలోక బసవా...

ఉ. మూర్జితమన్మథాయ పరిశోభితభస్మవిలేపనాయ సం
పూర్ణమనోరథాయ గతపూర్వభవాశ్రితవర్తనాయ ని
ర్వర్ణనిరాసకాయ సశివాయ నమో యని సంతతంబు ని
న్వర్ణన సేయువాఁడ బసవా...

ఉ. హృన్నలినే స్మరామి భవదీయపదద్వితయం భవాటన
స్విన్నతనుశ్రమాపహ మశేషజగత్ప్రణుతం మదీశ ని
ష్పన్నదయానిధే! యనుచు సంస్కృతభాష నుతింతు నిన్ను వి
ద్వన్నుతనామధేయ బసవా...

చ. పరమన [౧] యెన్నె యాండవనె పన్నగతానె యనాథనాథనే
[౨] పెరియవనే పుణిందవనె పేరుడయానె [౩] పిరానె యప్పనే
తరిమురియయ్యనే యనుచు ద్రావిడభాష నుతింతు మన్మనో
పర కరుణావిధేయ బసవా...

చ. హసుళెయ యెన్న రక్షిసువు దారయ దెన్నవసీతవెందు మ
న్నిసువుదు [౪] నిమ్మడింగెరగు నిమ్మప్రసాదియె [౫] నిమ్మతొత్తె
[౬] కసిగతి యంచు భక్తి నినుఁ గన్నడభాష నుతింతు [౭] షడ్గుణ
వ్యసన శరణ్యమయ్య బసవా...

ఉ. [౮] దేవనరా తుమ్హీచ గురుదేవ [౯] మ్హణూనుతరీ తుమ్హీచ గో
సావతురా తుమ్హీచ తుమసాచప్రసాద అమ్హీకృపాకరా
యీవ గదా యటంచు నుతియించెద నిన్నును [౧౦] మ్నార్యభాష
వా వినుతార్యలీల బసవా...

---

(56) ౧. ఊ. ఎన్నె. యాండవనె నన్నదయానె. ౨. ఇ.ఊ. పెరియనే పుండవనె. 3. పెరాయ. (57) ౪. అ. నిమ్మడిగ్గరిక. ౫. నిమ్మతొత్తు. ౬ కి ౭. తద్గణ. (58) ౮. అ. పురీతుహీచి. ౯. అ. మణూను కరీతుహీచి. ౧౦. అ. నా బాసనిన్ను.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చ. అనయముఁ జేతులందు భవదంఘ్రిసరోజయుగం నమామి నె
మ్మనమున సంస్మరామి యనుమాటల నిన్ వరివస్కరోమ్యహ
మ్మనుచు మణిప్రవాళమున నంకన సేయుదు భక్తలోక హృ
ద్వనజవిహారలోల బసవా... ౫౯

చ. ౧ అరుళగిరిప్రసాదముడయానె భవద్గుణ ౨ వర్ణనల్వి నాయెనా
౩ కొరువవనే స్మరామి సురసత్తమయోగణవర్యయంచు ని
ష్ఠురుడు మణిప్రవాళమున నంకన సేయుదు నిన్ను మన్మనో
వర కరుణావిధేయ బసవా... ౬౦

ఉ. పాయవె బందు ౪ చేటిగతిపాప ౫ అమా పరమన్నమామి భో
న్యాయ విధేయ ౬ మీవతరి యన్య్య నజాణు కృతార్థయంచు వా
గ్ధేయమణిప్రవాళమునఁ దెల్లము నిన్ను నలంకరింతు దే
వా యమిబృందవంద్య బసవా... ౬౧

చ. ౭ బలు పొడతోలుచీరయును ౮ పాపపెనల్ గలుపారుకన్ను వె
న్నెలతల చేదుకుత్తుకయు నిండినవేలుపుటేఱు పల్గుపూ
సలుగలజేనిలెంక వని జానుఁ దెనుంగున విన్నవించెదన్
వలపు మదిన్ దలిర్ప బసవా... ౬౨

చ. తిరుఘుడి నామనంబునను దేవ హృదయేశ్వర, ౯ కింవిధీయతాం
పరతర త్వం బురాణ నను పాహివిభో, అమవాపితా అమా
వరదనెఘుళ్లె యంచు నినుఁ బ్రస్తుతి సేయుదుఁ బెక్కుభాషలన్
వరద వివేక శీల బసవా... ౬౩

ఉ. పాడువెనామహారసన నంఘ్రియుగంభ్రమగొండుసద్గుణా
మాడువెయర్చనం ౧౦ బడె సమ్యగనుతి త్వయిసత్క్రియన్ దగన్
౧౧ గూడ మణిప్రవాళమునఁ గోరి నుతింతును సంచితార్థముల్
పాడిగ నివ్వటిల్ల బసవా... ౬౪

---

(60) ౧. అరళుగిరి. ౨. ఊ. వర్ణనల్వినాయె. 3. వొరువని. (61) ౪. ఇ. యూవ. ౫. అన్నిప్రతులలోను, అమాపరదంబ అంబభో. ౬. అ. పాయుపటుంతు రెఝు, విగతపాప, అమాపరహన్, నమామి, భోన్యాయి, నమీణుకరా. (62) ౭. ఊ. పొడవోలు ఇ. ఉ. పలువడతానచీర. ౮. పాపను గల్గిరువారు కంనువె. (63) ౯. ఊ. కింపఠయ్యతా. (64) ౧౦. ఉ. [illegible] ౧౧. కూడ మణిప్రవాళమున ననియు నున్నది.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భక్తరక్షణము

ఉ. రుద్ర గణాదిరుద్ర వినిరూపితలింగ సుఖాదిసద్రయ
చ్ఛిద్ర దయాసముద్ర సవిశేషపరాక్రమవీరభద్ర య
త్క్షుద్ర జనావలీభవనిషూదనరౌద్ర సమస్తభక్తదే
వద్రుమ నీవె దిక్కు బసవా...

చ. ఇహపరసిద్ధ సిద్ధవృషభేశ్వర ఈశ్వరభక్త భక్తహృ
ద్గహనవిలోకలోకహితకారణ కారణజన్మ జన్మదో
షహరణదక్ష దక్షరిపుసన్నిభ సన్నిభరూప రూపని
ర్వహణ శరణ్య మయ్య బసవా...

ఉ. సన్నుతిజంగమాగమము స్వాతిజలంబులు భక్తినిమ్నగం
జెన్నుగ నీదుచూడ్కు లనుచిప్పల సన్నలు ముత్తియంబులై
యున్న నొకయ్యముగ్గు నియమోన్నతి నిల్పినధన్య నిన్ను
శ్వన్నుతులన్ భజింతు బసవా...

ఉ. బల్లహునొద్ద నున్ననినుఁ బట్టణవీథులఁ జల్లలమ్ముచో
గొల్లత జారువాటి కడుఁగూర్మి మెయిన్ బసవా యనన్ భువిన్
ద్రెళ్లఁగనీక పట్టిన యతిస్థిరసర్వగతైక భావ మ
ద్వల్లభ నీవె దిక్కు బసవా...

ఉ. వేఁడినమిండజంగమము వెక్కసమందఁగఁ దత్సభాస్థలిన్
వోడక నాతివల్వలొగి నొల్చియు మానము దూలకుండఁగాఁ
బోఁడిమిఁ గట్టుపుట్టములు ప్రోవులుపెట్టినపుణ్యమూర్తి నీ
వాఁడఁ జుమయ్య జియ్య బసవా...

చ. అరయఁగ సిద్ధరాము రజతాద్రిపయిన్ బసవాఖ్యునిన్నుఁ దా
రిమురి జంగమాజ్ఞమెయి నారయ నప్పుడు భక్తి పెంపుసొం
పరుదుగఁ బార్వతీసుహృదయాంబుజకర్ణిక నత్తమిల్లు భా
స్వరుఁడవునీవె దిక్కు బసవా...

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. వర్ణవిహీనుఁ డంచు ద్విజవర్గము దాఁ గళమెత్తిపల్కుడున్
వర్ణములెల్లఁ జూడ శివనాగయగారికరంబులందు స
ద్వర్ణుఁ డితండునా నమృతధారలుచూపినభక్తిరూఢ నీ
వర్ణము నేఁజుమయ్య బసవా... ౨౧

ఉ. బిజ్జలు సర్థమంతయును బ్రీతిగ జంగమకోటి కిచ్చె నా
నజ్జగతీశ్వరుం డడుగ నతఁడయబండరు వాతఁణంబునన్
ఇజ్జగమెల్లఁ జోద్యపడ నిచ్చినలింగ౧ సదర్థసమ్మ వి
ద్వజ్జన నీవె దిక్కు బసవా... ౨౨

చ. ఉరుశివయోగనిద్రమెయి నున్నతఱిన్ ఫణిహారియేఁగుడున్
మరచిచనంగ జంగమసమన్వితమై మునుబ్రాణమేగి యు
న్థురగతి వారు వచ్చుటయుఁదోడనె వచ్చిన జంగమాత్మ నీ
వరవుడ నేఁజుమయ్య బసవా... ౨౩

ఉ. సంగయదేవుఁ డర్థి నొకజంగమమై చనుదెంచి వేఁడ ను
ప్పొంగి లలాటలోచనము భోరున నద్దమువట్టి చూపుడున్
జెంగి యదృశ్యుఁడైన శివుఁ జేకొని యార్చిన యప్రతర్క్య నీ
వంగడ మేఁజుమయ్య బసవా... ౨౪

ఉ. కర్ణవతంస మీక పెనఁగన్ సతిచెక్కలి వ్రేయుడున్ మహా
ఘూర్ణతఁ జెంది జంగమముదోస్థ్సలమెత్తిపసిండియాకు సం
పూర్ణప్రకృష్టభక్తిమెయిఁ బొల్పుగ నిచ్చిన నిష్ప్రపంచ నీ
వర్ణము నేఁజుమయ్య బసవా... ౨౫

ఉ. శృంగిపురోగమాఖిలవిశేషవిషంబులు గూర్చి మందుచున్
బొంగి భుగుల్లుభుగ్గు రను భూరివిషాగ్ని నిసాదు లార్తులై
చెంగి చనన్ శివార్పితముచేసి భుజించినసుప్రసాది నీ
వంగడ మేఁజుమయ్య బసవా... ౨౬

ఉ. చిత్తజవైరివిక్రమముఁ జెప్పకు చెప్పకు త్రావనోడి తాఁ
గుత్తుక నిల్పె నంచుఁ గడుఁ గ్రూరతరం బగుకాలకూటమున్
గుత్తుకబంటి గ్రోలినయకుంఠితవిక్రమచక్రవర్తి భా
స్వత్తమ నీవె దిక్కు బసవా... ౨౭

(72) ౧౦. సమర్థరూప యనియుఁ గలదు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. తంగెటిజున్ను ముంగిటనిధానము పందిటికల్పవల్లి ముం
గొంగునముత్తియం బనఁగఁ గూర్మి మనంబునఁ దొంగలింపఁగా
జంగమకోటి కర్చనలు సల్పుచు నున్నయగణ్యపుణ్య నీ
వంగడ మేఁజుమయ్య బసవా...

ఉ. భీమగజంబు డీకొనిన బిట్టరఁజంపుడు బిజ్జలేంద్రుఁ డు
ద్దామతఁ దక్కిత్రెక్కుటయుఁ దత్కరి నెత్తినవిక్రమోద్ధతు
డామడియాలుమాచనకు నగ్గల మైనమహానుభావ నా
స్వామివి నీవె దక్కు బసవా...

ఉ. శంక దలిర్ప నెంతయు వెసన్ బరదైవపతంగకోట్లకున్
బింకముతోడ ఫాలతటభీమవిలోచనవహ్ని నేర్చునా
శంకరదాసదేవునకు సద్భటుఁ డంచు నుతించు నిన్ను నీ
వంకరుఁ ద్రిప్పుమయ్య బసవా...

ఉ. ఏడులు నూఱటంచు శ్రుతు లెన్నఁగ శ్రీగిరిమీఁద నాఱునూ
ఱేడులు సంచరించు సకలేశ్వరదేశర మాదిరాజు నా
నేడలనూరుమన్న భువి నిష్ఠురకాలమహోగ్రదృష్టి క్రొ
వ్వాఁడు లణాపు మయ్య బసవా...

ఉ. సూత్రము దప్పి గొట్టెగుడిఁ జొచ్చిన మిండనిఁ జంపి సాక్షిగా
నో త్రిపురాంతకా యనుచునోయని పిల్చిన యల్ల ౦ సద్యశః
పాత్రుఁడు కిన్నరయ్యకును బ్రాణసఖుం డగునిన్నుఁ గొల్తు దే
వా త్రిజగత్పవిత్ర బసవా...

ఉ. ఒక్కఁడె రుద్రుఁ డన్న శ్రుతులొల్లక వేలు పురాణభట్టులన్
వ్రక్కలు సేసి తత్తనువువావిడిఁ బువ్వులుగాఁగఁ జూచునా
కక్కయగారిబిడ్డఁ డనఁగా నుతికెక్కిననిన్నుఁ బూన్తు మ
ద్వాక్కలికాసమూహి బసవా...

ఉ. డంభమయాన్యదర్శనవిడంబనుఁ డష్టమదాపహారి యా
శుంభదుదాత్తకీర్తి యగుసోఁకలదేవరబాచిరాజు వి
స్రంభసఖుండ వీ వని ప్రశంస యొనర్తు చరిత్రపూత వి
శ్వంభర శంభుమూర్తి బసవా...

(82) నాదయా.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. దీప్రము నీమహామహిమ దివ్యము నీమహనీయవిక్రమం
బప్రతిమంబు నీచరిత మాద్యము నీ నిజరూప మంచు న
ల్లప్రభుఁడర్థితోడ నుపలాలన సేయఁగ నొప్పుచుందు దే
వా ప్రణుతింతు నిన్ను బసవా... ౮౫

ఉ. మేదురభక్తి నీశ్వరుఁడు మెచ్చఁగ జిహ్వయె పళ్లెరంబుగా
నాదటఁ బ్రాఁచియంబలి సమర్పణచేసి పొగడ్త కెక్కినా
మాదరచెన్నలింగయకుమారుఁడ నిన్ను భజింతు సంతతా
స్వాదిత సుప్రసాద బసవా... ౮౬

ఉ. బల్లిదుఁడై గణాధిపుల పాదజలంబులు కట్టెమోపుపైఁ
జల్లి కడానిగావుడును జంగమకోటికిఁ బంచియిచ్చుచున్
మొల్లపుభక్తిఁ బేర్కొనిన మోళిగమారయ కూర్మిబంట మ
ద్వల్లభ నీవెదిక్కు బసవా... ౮౭

ఉ. భీకరరుద్రనేత్రశిఖిఁ బెద్దఁగఁ జేయఁగ వీరభద్రు ను
ద్రేకగజంబు నా నితరదేవతలం బడఁదాఁకునుద్ధతుం
డాకలికేతబ్రహ్మయకు నర్మిలి భృత్యుఁడ నిన్నుఁ గొల్తు దే
వా కరుణింపుమయ్య బసవా... ౮౮

చ. పసిగమెయిన్ ౧ వృషాధిపుని ప్రాణము జంగమకోటి ప్రాణముల్
మసలక యొత్తుచున్ భువనమాన్యచరిత్రతఁ దేజరిల్లు న
మ్ముసిఁడిగ చౌడరాయునకు ముందటిభృత్యుఁడ నిన్భజింతు న
న్వసిగొని ప్రోవుమయ్య బసవా... ౮౯

ఉ. ఎన్నఁగ జంగమంబుఁ దనయింటికి నెప్పుడువచ్చు నప్పుడే
గన్నము వెట్టి తెచ్చి యధికం బగునర్థము వాని కిచ్చు నా
కన్నడబ్రహ్మ సంయమికి గాదిలిభృత్యుఁడ వైన నిన్ను శ
శ్వన్నుతులన్ భజింతు బసవా... ౯౦

ఉ. ఆసురవృత్తిఁ జూపరు భయంపడి మ్రొక్కఁ బ్రసాదవహ్నిచే
భూసురు లిండులన్నియును బొగ్గుల ప్రోకలు సేయు ధూత సం
త్రాసుల బిబ్బబాచయల దాసుఁడ నన్ విలసిల్లు సద్గుణా
వాస శరణ్యమయ్య బసవా... ౯౧

(89) ౧. గణాధిపుల.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. సుంకముఁ బైఁడి భక్తులకుఁ జూరలు వెట్టెఁ బసిండి తెమ్మనన్
శంకరుఁ బూటవెట్టి నరనాయకుచేఁ దను మ్రొక్కఁ గొన్నయ
సుంకరబంకిదేవునకు సూనుఁడ వైనప్రసాది నన్ను నీ
వంకకుఁ ద్రిప్పుమయ్య బసవా....

ఉ. దివ్యవిమానపంక్తి దివిఁ దేజరిలన్ రజతాద్రికిన్ జగ
ద్భవ్యము గాఁగ మున్ను దనచే మృతిఁబొందుమృగాళిఁ జొ
భావ్యుఁడు తెన్గుబొమ్మయకుఁ బ్రాణసఖుం డగునిన్నుఁ గొల్తు
వా వ్యసనాదిదూర బసవా...

బసవేశ్వరమహిమ

ఉ. చెన్నగు ప్రాణలింగరతి చేగ్రసాదము పుట్టినిల్లు న
త్యున్నతభక్తిసీమ శివయోగ సమగ్రత కల్మిమైన మా
యన్నకు నాదిచెన్నబసవన్నకు సద్గురుఁ డైననిన్ను శ
శ్వన్నుతులన్ భజింతు బసవా...

చ. అడరఁగఁ గళ్లుచేసి రుచిరాన్నము లాదట నంది యిచ్చుచోఁ
గడిఁగడి సందుకొంచు నతికాంతుమెయిన్ శివుఁ డారగింపఁ గా
నడిసనుభక్తిఁ డాసురియ చౌడయగారిప్రసాది దేవ నీ
వడుగఁ జుమయ్య జియ్య బసవా...

ఉ. జంగమ మారగింపక విషంబును మీకు నసర్హ మంచుఁ ద
ముంగల నారగించిన సముద్ధత భక్తియుతుండు సత్ప్రసా
దాంగుఁడు సింగిబొప్పయకు నగ్గల మైనమహానుభావ నీ
వంగన మేఁజుమయ్య బసవా...

చ. కొఱటను తేఁతపత్రిరియు గొడ్డునఁ బాలును రేయి జగమం
బఱిముఱి వేఁడినం బడసి యాక్షణమాత్రన యిచ్చినట్టి యా
మొఱటదవంక దేవునకు ముద్దుతనూజుఁడ వైన నిన్ను నే
వఱలఁగఁ బ్రస్తుతింతు బసవా...

(94) గ. అ. ప. (96) ఆ. మారగింపఁగ.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చ. అనయము భక్తులీడ్యకు లటంచను వేదములాద్విజోత్తముల్
విన నుతియింపఁ గుక్కఁ జదివించిన హాలినహల్లి కల్లిదే
వునకు ననుంగువాఁడ వని యుత్సుకతన్ నుతియింతుభక్తహృ
ద్వనజవిహారలోల బసవా... ౯౮

ఉ. భక్తుని మ్రింగఁ జంప మును భర్గునకున్ జిరుతొండనంబికిన్
యుక్తమె యంచు వారిపయినొక్కట నుద్ధతి ఘంటవ్రేసి యు
ద్రిక్తతనొప్పఁగా నలరు దిట్ట హలాయుధుకట్టనుంగ ప్ర
వ్యక్త శరణ్యమయ్య బసవా... ౯౯

చ. ధర నురులింగమూర్తిధ్వజదండముగా మొలకచ్చతోఁడ శ్రీ
కరముగ భక్తికిం బడగఁగా శివుగర్భముఁ జొచ్చి పొల్చుమా
యరియమరాజుగారి పరమాప్తుఁడవైన మహానుభావ నీ
వరవుఁడనేఁజుమయ్య బసవా... ౧౦౦

ఉ. దండితవాదివై శివుఁడె దైన్యము గాకని కన్నులిచ్చి తా
నిండుమనంబుతో నిలువు నిద్దపుఁగన్నులు దాల్చి పొల్చు మా
పండితమల్లికార్జునుఁడు ప్రస్తుతి సేయఁగ నేర్చునిన్ను నె
వ్వండునుతింప నేర్చు బసవా... ౧౦౧

చ. వసుమతిఁ బేరుకొన్న నరువత్తురుమువ్వురికూర్మిబంట పో
డసులసుతుండ తేరసుల దక్కినభృత్యుఁడ వీరలాదిగా
నెసఁగు మహానుభావులకునెల్ల ననర్గళమైనభక్తిస
న్వసిగొని ప్రోవుమయ్య బసవా... ౧౦౨

బసవప్రార్థన

చ. బసవనిధానమా! బసవభవ్యనిధీ! బసవామృతాంబుధీ!
బసవమహానిధీ! బసవభర్మగిరీ! ౧ బసవామరద్రుమా!
బసవమహాబలీ బసవబండరువా బసవోల్లసన్మణీ
వసిగని ప్రోవుమయ్య బసవా... ౧౦౩

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఉ. నాయొడయుండ! నావిభుఁడ! నాహృదయేశ్వర నామనోరమ
నాయిలువేల్ప! నావరద! నాగురులింగమ! నాదుజంగమా
నాయధినాథ! నావరుడ! నన్నుఁ గృపామతిఁ బ్రోవుమయ్య దే
వా యమిబృందవంద్య బసవా... ౧

ఉ. నోరికివచ్చినట్టు నిను నూఱువిధంబులఁ బ్రస్తుతింతు నే
నేరుతు నేరఁ బొమ్మనక నీపయి నొచ్చెము లేనిమచ్చికన్
గారవ మొప్ప మత్ప్రణుతిఁ గైకొనఁగాఁ దగు గారవింపు నిం
పారగ కూర్మిపేర్మి బసవా... ౧

చ. బసవఁడు ప్రీతిఁ గైకొనియె భక్తిమెయిన్ రచియించినాఁడు ము
బసవపురాణ మంచు ననుఁ బ్రస్తుతి సేయుదు రట్లు గాన నీ
యసమదయాధురీణతకు వంకిలిపాటు ఘటిల్లకుండ నన్
వసిఁ గొని బ్రోవుమయ్య బసవా... ౧

చ. సురవరమల్ల! మల్లలిత సూత్రపదాంబుధిఖేల! ఖేలసం
గరకలకంఠ! కంఠమణి నాయకభీమ భుజంగ! జంగమ
స్థిరతరనాథ! నాథకనిధీకృత రూప! విరూపసమ్మతా!
వరకరుణాబ్ధి ప్రోవు బసవా... ౧

చ. సురవరపూజ్య! పూజ్యగుణశోభిత! శోభితరూప! రూప వి
స్ఫురతరశీల! శీలమణిపుంగవ పుంగవ! సత్త్వ! సత్త్వసం
హారపరవాద! వాదభయ వర్జిత పాపవిచార! చార! యీ
శ్వరసమ నీవె దిక్కు బసవా బసవా బసవా వృషాధిపా. ౧

చ. అకుటిలలింగజంగమ సమగ్రదయాకలితప్రసాది పా
లకురికి సోమనాథుఁ డతిలౌల్యమునన్ బసవన్నదండనా
యకునకు ౧ నొప్ప నీశతక మర్పణ చేసె ౨ ధరన్ బఠించువా
రికి వినువారికిన్ గలుగు శ్రీయును నాయువు భుక్తి ముక్తియున్

వృషాధిపశతకము సంపూర్ణము.

---

(109) ౧. నీశ. ౨. ధరణ్.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు

గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషా హిందీ ప్రథమపుస్తకము	౦-౩-౦
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)	౦-౮-౦
శారదాంబ (స్త్రీధర్మబోధిని) నాటకము	౦-౪-౦
శబ్దకౌముది (నిఘంటువు)	౧-౪-౦
ఆంధ్రోద్యమము(అన్యత్రోపన్యాసములు,తీర్మానములు, చిత్రములుగలవు)	౧-౮-౦
ఆరాధనవిధి	౦-౪-౦
ఆత్మజిజ్ఞాసాసంగ్రహము(శరీరమువిడిచినతరువాతఆత్మస్థితినిగూర్చిచెప్పునది)	౦-౮-౦
సత్యవత్యుపాఖ్యానము (అద్భుతకల్పనములతో నిండియున్నది)	౧-౦-౦
గురుబోధామృతము (వేదసారగ్రంథము, భక్తిరసములగు పాటలు)	౦-౪-౦
విలసనుమహాశయునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసములు	౨-౪-౦
తత్త్వసుధాచంద్రిక (ప్రథమభాగము)	౧-౦-౦
సంగీతశమంతకమణి	౦-౮-౦
ఆంధ్రశబ్దచింతామణి (సటీకము)	౦-౧౨-౦
శ్యామాసుందరము (నవల)	౧-౦-౦
బసవపురాణం (ద్విపద)	౨-౮-౦
కమలాక్షి (విచిత్రకథ)	౦-౮-౦
శతకమంజరి (భక్తిసంపుటము), పదిశతకములు గలది	౧-౮-౦
[శతకములు విడిగను దొరకును]	
సకలనీతిసమ్మతము	౦-౮-౦
నవచోళచరిత్ర (ద్విపద)	౦-౧౨-౦
అవిమారకము	౦-౧౦-౦
ఆంధ్రవాఙ్మయచరిత్రము	౫-౦-౦
మహర్షి దేవేంద్రనాథ ఠాకూరు గారి స్వీయచరిత్రము	౨-౮-౦
గాంధిమహాత్ముని అన్యత్రోపన్యాసము, బెల్గాము	౦-౪-౦
బారిష్టరు పార్వతీశం-(భా-౧) హాస్యరసభరితమగు కథ	౧-౪-౦
హిందీ తెలుగు నిఘంటువు (జేబులో నిముడు సైజు)	౧-౦-౦
హిందీ మొదటివాచకము	౦-౬-౦
హిందీ బాలశిక్ష	౦-౬-౦

పోస్టుఖర్చులు ప్రత్యేకము.

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము,

(తపాలపెట్టె ౨౦౨) 7 తంబుచెట్టివీథి, మద్రాసు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

భారతి - సచిత్ర మాసపత్రిక

ప్రతి చాంద్రమాసాదిని ప్రచురింపబడును.

ప్రతి సంచికయందును మూడు నాలుగు రంగుల చిత్రము
ఇతర చిత్రములు ప్రచురింపబడును.

వాఙ్మయము, చిత్రకళలు, గానము, కథలు, నాటకములు మొ
అనేకవిషయములతో ప్రతిమాసమునను 200 పుటలు కలిగియు

చందా సంవత్సరము 1-కి	రూ	6	0	0
,, అర్ధసంవత్సరము	,,	3	0	0
విడిపత్రిక	,,	0	10	0

మాదిరిపత్రిక గోరువారు 10 అణాలు స్టాంపులు పంపిన
బడును. ఉచితముగ పంపజాలము. మాదిరిపత్రిక తెప్పించు
తర్వాత చందాదార్లుగ చేరినయెడల ఆ సొమ్ము మినహాయించు
తక్కిన సొమ్ము మాత్రము పంపవచ్చును.

ఆంధ్రపత్రిక

దినపత్రిక

చందా సం॥నకు	రూ	24	0	0	చందా 3 నెలలకు	రూ 6
,, 6 నెలలకు	,,	12	0	0	,, 1 నెలకు	,, 2

వారపత్రిక

చందా సంవత్సరమునకు రూ 4 0 0

వారపత్రిక సంవత్సరపు తక్కువ చందాకు పంపబడదు.

నూతన సంవత్సరాది సంచిక

దినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	రూ	1	4
,, సం॥రపు తక్కువ చందాదారులకు	,,	1	8
వారపత్రిక చందాదారులకు	,,	1	4
ఇతరులకు	,,	2	0

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము

నెం. 7, తంబుశెట్టి వీధి, మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

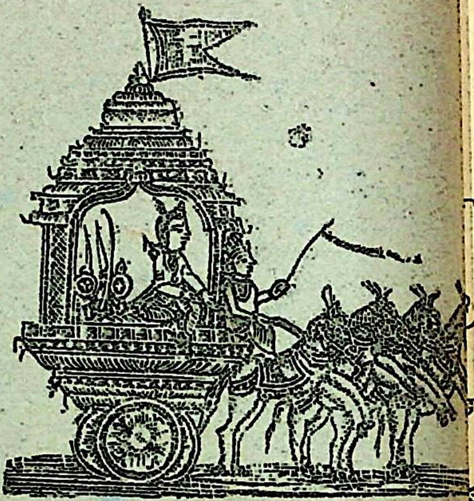

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ

శివాయగురవేనమః.

పార్థివలింగకందశతకము.

శ్రీపాద నమ్ర జనభ। వ్యాపాదన రంగదంతరంగ-కృతాంత।
వ్యాపాదనకృదపాంగా। పాపౌఘ తమఃపతంగ- పార్థివ లింగా ॥౧.
శ్రీ పారాశ రగోత్ర ! ఖ్యాపిత గుణ మండపాక కామకవి సుత।
పార్వతీశ్వరాంగా। పా॥ ౨.
హ్రేపిత రతిపతి చాప। భూరి పరిచయ పరిచర స్మగు త్వరిష ద్గీ।
పరిమిత గుణ తుంగా। పా॥ ౩.
సోపాధిక నిరుపాధిక। రూపాధిక ఏక ఏవ రుద్ర ఇతి సుధీ। పాపత్య
స్థాన శృంగా। పా॥ ౪.
శాపానుగ్రహచణ వా। తాపి హర ప్రముఖ నిఖిల తత్త్వజ్ఞ మనీ।
నా పుండరీక భృంగా। పా॥ ౫.
ద్వైపాయనాది మౌనిక। లాపనుత కృపాతరంగ - లలిత వృష తు
రంగా-పాణిధృత కురంగా। పా॥ ౬.
తాపన్యా ద్యుపనిష దు। స్థాపిత బోధుండ నగుచుఁ ద్వైపదగురుశి।
ల్పాపూర్తి న్నినుసన్నుతిఁ। పా॥ ౭.
ఆప దనలాంబువాహ। త్రైపద యతి సముపదిష్ట తత్త్వాకృతు లౌ।
పదములు మదిఁ గొలిచెదఁ। పా॥ ౮.
తాపత్రయాగ్ని తప్తుఁడ। నై- పరమామృతరసార్థి నైకొలిచితిఁ ద।
వ్యాపకుఁడ వగుము సరగునఁ। పా॥ ౯.
శ్రీపాటీరము - పుష్పము। ధూపముదీ పంబు లారతులు నుపహారం।
భోగమట యని కొనుమీ। పా॥ ౧౦.
నా పూర్వపుణ్యవశమున। నీపూర్విజయాదికథల నెఱిఁ బొగడుత
౦। పే - పర్వుచున్న దిత్తఱిఁ। పా॥ ౧౧.
రోపము హరియఁట-గిరియఁట। చాపము- జేరఁట ధరిత్రి-నవి చిత్రమ
నీ। నీపురవిజయ చరిత్రము। పా॥ ౧౨.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నీపాటి వేల్పు లేరీ।భీపాటితు వైరి గాని - బెదరక త్రిపురా॥
బడంపc జాలిగె। పా।

ఆపోశనంబుగా విష।మే పోటరి మ్రింగె - వేయు నేమిటి కడ్డ
కగల వేలిక। పా।

నీపుక్కిట విష మున్నది। నీపల్కులు నమ్మవచ్చునే -మాటలపక
పక - మాకి మ్మమృతముc। బా।

నీపేయము గరళము -నీ।సాపాటున్మత్తబీజచయ -మీనోపక
జకోక నమస్కృతి। పా।

నీపేర్మిc జూప వైతివి।పోపో మ్మొట బోదు- వడలcబో నెల్లప్పపన
నీపని నాచేతిది గద। పా।

నీపిడికిట మే మున్నక।మాపిడికిటనీవు లేవె -మన మొకటైనక
వుదకుc చెలిపితిc। బా।

తాపని నడcగించితి వొక। తాపున- మఱచెం -దదాశ్రితఘ్నా।
డా।తీపు మఱల గెరలింపుము। పా।

నాపుట్టినది మొదలొక్కని।యాపోనిది వోలె మిత్తి హత్తికొని
నీపొత్తుc బాపు మిత్తఱిc। బా।

కోపానల భస్మీకృతుc। డై పుష్పశరుం డనంగుc డయ్యె వఱిపి
స్నే పట్టె - నన్నుc బట్టడె। పా।

నాపగఱపొగ రడంపుచుc। గై పండువుc దీర్చికొనుము-కామ
వా।రేపోరు లేక మనివెదc। బా।

ఈ పారములేని భవా।కూపారమున మునింగి కొలువ నఱచి
వ్యాపారము నె ట్లోర్తువా। పా।

ఏపారి కాంతులైనను। నీ పారిషదేంద్రు లగుటా -నీవగుట
ద్యా పారి శేష్యఫల మగుc। బా।

మా పారిభాషికము విను। మీ - పారివ్రాజ్య మనcగc గృతి
ట-ప్ర।జ్ఞాపారీణులమత మిది। పా।

ఏపారిజాత మెన యగు। నేపారిప్లవత లేని యిష్టఫలము
రిన దయ నిడుదువు। పా।

శ్రీపతివై -వాణీపతి। వై -పశుపతివై - జగత్క్రియాభార
వే పూనితి వాద్యుండవు। పా।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దీపకుఁడ వశేష జగ। ద్వ్యాపకుఁడ వనంత కాల యాపకుఁడ వజా।
ప్యాపకుఁడ వీవ కావే। పా॥ ౨౮.

రేపకడ నీవు మున్నను। రేప కడర వింద్రియములు-కృత్స్న జగ త్త్వే ప్రా।
పకుఁడ వీవ కావే। పా॥ ౨౯.

గోపీథ వర్ణ్య పదు నిను।గోపీధవ వరదుఁ దలఁచి- కొలిచి- పొలిచి-
।కో పీదవచ్చు నదిఁ బలెఁ। పా॥ ౩౦.

ద్యో పవన పావక పయో।భూ పూ షాబ్జాత్మ లష్టమూర్తులునీకున్।
పెనుపు లేని దెయ్యది। పా॥ ౩౧.

ఈపుడమి-శైవ - వైష్ణవ। కాపాలిక- సౌర- శాక్త-గాణపత మత।
ాపకుఁడ వీవ వైతివి। పా॥ ౩౨.

నీ పటుగుణములు కాయని । కాపు త్రయీరూపకల్పకంబునకుఁ -ద
ా।వాపము నీసంకల్పము। పా॥ ౩౩.

ఆపీనము ప్రణవము- శ్రుతి।గోపాళికి దోగ్ధ వీవు - గుర్వమృతరసం।
పాలు - వత్స లర్థులు। పా॥ ౩౪.

వాపిత శిరస్కులై-ని। ర్వాపిత కామాగ్నులైన వారి జని మృతుల్।
ాపి తరింపఁగఁ జేతువు। పా॥ ౩౫.

మోపి తపారాజ్ఞత-మ। మ్మోపిత! పావనులఁ జేయుచున్న నిలుచు
।నీ పతితపావనాంకము। పా॥ ౩౬.

నా పన్నము లెఱుఁగుదు వికఁ।నోప- న్నాఋణముఁ దీర్పకున్న - శి
ం డ।ర్ధాపర్ణుఁ డనుచుఁ జాటెద। పా॥ ౩౭.

నీపిల్ల లెల్ల జీవులు । నీ పల్లవపదయు నీవు నెటి తలిదండ్రుల్।
సల్లె లెల్లజగములు । పా॥ ౩౮.

స్త్రీపుంనపుంసకత్వా।నాపన్నము నీ స్వరూప - మవ్యయ- మిదిగో।
ాపకము వచ్చె నోంకృతి। పా॥ ౩౯.

దీపథికము నీరూపము।చూ పధికము సురలకన్న సులభమునయ్యెఁ।
పధిక మయ్యె నియ్యెడఁ। పా॥ ౪౦.

మైపూత బూది- యోదన । మా పూతనవిషము దిన్న యతఁ డె
విష।మ్మాపూత -నీకు నీ వెన। పా॥ ౪౧.

నీ పేదవేష మెఱుఁగుదు।దోపిచ్చెద వాశ్రితులకుఁ-దుద కధిక దయఁ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నీ పరిపూ ర్ణైశ్వర్యముఁ।

కౌపీన మైనఁ గట్టని।నీ పీనగుణాళిఁ దలఁచి - నీకు వలచి
లేపీన గుణిభ జించును।

ఔపయిక - మౌపచారిక । మౌపాధిక -మౌపనిషద-మౌ
మ్మై పొనరు నీగుణావళి।

కాపోతాది ఖగావళి। గోపానసులందుఁ బోలెఁ - గోవిదుల
కోపాశ్రయమునఁ దగుదురు।

పాపతొడవులును-వలిమల ।పాపయు - నొడలఁబెడఁగడరఁ
బడిం।చాపఁ - గనంబడు మిప్పుడు।

పేపకొనగదలఁగా-జే।జేపిండునదల్చి భృంగి- చెంతఁ-గొలు
లై వ్వ పొల్చు నిన్నుఁ జూపును।

నీపేరు భయద- మింకొక।నీపే రభయద మఁటంచు- నినుఁ
నినఁగ।నీ పేఱురమునఁ జేర్తువు।

నూపురములు శ్రుతులగఁ బసి।నూపుర మునతోడ నె
నులు గొలువ- హ్ర । ద్గోపురమున విహరింపుము।

నాపురమున నిదివరకుం । గాపుర మున్నావు చెల్మిఁ గని- నీ
దీపరమున ననుఁ జేర్చుము।

నీపురము నిక్కముగ నా।బాఁపుర మని గురువు లనిరి -దయ
ము,లే।దా పురపురఁ బురణింతును ।

ద్వీపిత్వ గంబ రుఁడవై।దీపించుచు నున్న నిన్నుఁ దిలకించుట
న్మౌపకరణ మఁట - తోచుము।

పాౕపయి తృప్తి నభీష్ట।పాౕపయితృత్వము వహించి ప్రత్య
పోౕపయి తృష్ణం దీర్చుము।

నీపట మంబర మఁట- నీ। రూపఁట భువనపటలంబు- రుచి
కుం।జూపుట లేదఁట-కటకట।

చూపఱు లింతని తెలియరు। నీ పెఱరూ పగు జగంబె -నిను
ద్యూగ।బాపురె నేనై తెలిసితిఁ।

పైపై వెదకినఁ గనఁబడ। వౌపనిషద మైన నీ చిదాకృతి
తాప వినిద్రా జితులకుఁ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లోపల నినుఁ దలతుర్ - నీలోపలగళవైభవుర్ భవోన్మోచను- లీ
లోపలలాట విలోచనుఁ । చా॥ ౫౭.

నీ పరరూపము నిఖిలదు। శాప మిఁక సురూప మూని- రాపెట్టక-ర।
క్షాపాత్రుల రక్షింపుము । పా॥ ౫౮.

నీ పనిచినట్లు మెలఁగుట। మాపని- మ మ్మేలుచుంట మఱి నీపని-ర।
మ్మోపై - మాపై - ప్రోపై। పా॥ ౫౯.

నీపట్ల భక్తి గల మముఁ। జేపట్టక - యి ట్లుపేక్ష సేయం దగునే।
కాపట్య మేల చెపుమా। పా॥ ౬౦.

వాపెట్టుచున్నఁ గనికర। మీపట్టునఁ జూప వైతి- విది తగ వగునే।
నీపట్టు లేకనిలుతునె। పా॥ ౬౧.

ప్రాపంచిక రుచినై -నీ। ప్రాపించుకమైన లేక-బ్రతుకఁ గలనె-మేల్।
ప్రాపించి కరుణ సేలుము। పా॥౬౨.

వైపంచికయతికిఁ గురుఁడ। వైపంచి కళాప్రదుండ వైతి వటులమా।
వై పంచి కరుణఁ గనుమీ। పా॥ ౬౩.

సోపానము లందురు- క। ర్మోపాస్తిజ్ఞానములు తదుపజీవికి- మో।
క్షోపరిసాధప్రాప్తికిఁ। బా॥ ౬౪.

కాపిల మీమాంసాది క। లాపద్ధతు లెఱుఁగ విషయ లంపటుఁడ నినుం।
గాపుగ నమ్మితిఁ బ్రోవుము। పా॥ ౬౫.

జాపకుఁడఁ గాను-వ్రతదీ। క్షాపరుఁడనుఁ గాను-తావక స్తావకుఁడర్।
నాపోడిమి నీపోడిమి। పా॥ ౬౬.

ఏపూట నైన భవ దుచి। తాపచితి నొనర్చు వ్రతనియతు లిహపరసౌ।
ఖ్యోపచితులై తరింతురు। పా॥ ౬౭.

తాపసుల కైన- మాదృ। క్షాపశదుల కైనఁ-గరుణ మగు మన సది ని।
న్నే పొంది యుండె శరణము। పా॥ ౬౮.

క్రేపు నెడఁ బాయునే పసి। త్రోపుడువడిమైన వెనుకఁ ద్రొతెంచును గా।
కాపగిది విడువకుము నను। పా॥౬౯.

లోప మగునె నాపైని ద। యాపూర మొకింత జిలికినంత ననంతా।
యాపంత మేల మేలుము। పా॥ ౭౦.

లేపంబు లేనివాఁడవు । లే -పంచిన వేడుకం జలింపక - శుపా౹ ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లాపంబు లేల మేలుము॥

నీ పావనానుకంపా। వైపుల్యమునకు ఘటిల్లు వైఫల్యము త్యాపేక్షఁ దీర్పవైతివి। పా॥

కోప మది యేల-జనిరుజ।కోప-మదిం గని-మదిష్ట మొసఁగుచుఁ-బ్రే కోపముఁ దిలకింపుము ననుఁ। పా॥

నాపాలిటి వేలుప వని। కాపాడుదు వనియుఁ గట్టిగా నమ్మి న్నేపాట నుద్ధరింతువొ। పా॥

నీ పురుషార్థావహ దీ । త్యాపరతం జూప వేల- శరణన్న ను క్షేపించుట నీ కుచితమె। పా॥

ఈపాయము సాపాయము।యోపాయము తదభిమాన-మోరిచ్చినఁ। యోపాయ ముడిపియి మ్మది। పా॥

నీపంపునఁ దిరుగుటయును। నీపెంపునఁ బెరుగుటయును-నీ యు-మో। హాఽపాఘముఁ జేర్పఁ దగునె। పా॥

నాపైఁ దలిర్చిన దయన్।నీ పైదలి కైనఁ దెలిపి-నిజ వృజిన ఛీపై దళింపఁ జేయుము। పా॥

నీపసదనము ధనంబుగ । మాపస దన మురువుఁ జూపు-మ మనుచు దుష్ప్రాపసదనము వేడనె। పా॥

నీ పజ్జలజము లొత్తుచు। నీ పజ్జల నిలిచి కొలిచి - నే నెన్న యాపజ్జలధిఁ దరింతునొ। పా॥

మీపరిచర్య లొనర్చి-స।మీపమున వసింతు-వేరె మేల్గోర -నీ డాపటికిఁ జేర్చుకొనుమీ । పా॥

మాపణముఁ దీర్చి మనుచు-కు।మాపణ మొనరింపుచున్న మా దోషా।రోపణము సేయ కేలుము॥ పా॥

నేపథ్యము తారకమగు।నే-పథ్యము తథ్యమైన దృశిగాక -తనే నైపథ్య ముడిపి -యి మ్మది। పా॥

తీపనమును వినఁబడె-నాక। తేప నముచిరిపున కట్లు దివ్యా ముక్। గోపనము సేయ కొసఁగుము। పా॥

గోపాయితు లగుదురు భవ । ధూపాయితు లయ్యు నీ నీదయచే।గోపాయితు లగు టరుదె। పా॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నీపడకటిల్లు నాయెద । నీపడఁతుక నామనీష - నీవే నను చూ ।
పరి నిలిపిమను చుమీ। పా॥ ౮౬.

రేపనుచుఁ గొన్నినాళ్లుక। మాపనుచుం గొన్నినాళ్లు మమ్ముఁ ద్రిప్ప
ం వేళలా- పనుపడనిపు డేలుము। పా॥ ౮౭.

సైఁప దరము గా దింద్రియ ।చాపల్యము-నతుఁడ- మోక్షసామ్రాజ్యర
మా। పెఱుఁగపరతికి ననుఁ జార్చుము। పా॥ ౮౮.

నాపిమ్మట మాన్పఁ దగిన । యేపిమ్మట మీదఁ గోరనెద్దియు- లే దా।
యాపిమ్మట నినుఁ దెగడెద। పా॥ ౮౯.

ఏపాతకమున నైన భ। యాపాతము లేదు-బ్రహ్మహంత వయిన
।న్నే - పరిచరింపుచుంటిని। పా॥ ౯౦.

బాఁపఁడు భూపుఁడు కోమటి । కాఁపఁడు మాలఁ డను భేద కల
గలుగునే। నీపదవి భక్తిసులభము॥ పా॥ ౯౧.

చూపోపమి మోపకు మీ । నాపోషణ వెనుకఁ బెట్టినా వర్థులలో।
పక్షపాత మేమీ। పా॥ ౯౨.

ఓ పంచముఖా యని-ని।న్నేపారిపారిఁ బల్వరించు టెఱిఁగియు-నిపు
డు।గొయ్యా- పల్కరింపవైతివి। పా॥ ౯౩.

కై పెక్కె- ధూర్తబీజము। లూపుచు నున్నఁటివి నిన్నయో- కాకు
న్నక।నాపిలుపున కో యనవే। పా॥ ౯౪.

ఆ పాకరిపుకుమారుఁడు।నీపాక మెఱింగికాదె- నిన్నడఁచి వడిక।
పాశుపతాస్త్రముఁ గొనెఁ। పా॥ ౯౫.

ఆపగనుఁ ఘూను టేమని। యాపగరాని వగ నగజ యలుగుటఁ గ
- నీ।వాపగచే సగ మైతివి। పా॥ ౯౬.

నీపాలయు - నినుఁ జేరిత వ । నీపాలయి తక వరించి -నీకు దయి
తమై। నీపాలయి సగ మయ్యెను। పా॥ ౯౭.

నీపూప నెల - నెలంతకుఁ । బాపటచేర్చుక్క యయ్యె-ఫాలనయన
చూ। డాపునఁ గెం పయ్యె - భళీ। పా॥ ౯౮.

నీపెద్దటికి మెఱింగిన। మాపెద్దలనైనఁ దలచిఁ.మఱువక-యుటపై।
నాపెద్దనిదుర మాన్పుము। పా॥ ౯౯.

వే పలుకు లేల-యిది విన।వే-పలుమఱుఁ బుట్టి-గిట్టి-విసికితినిఁక నా ।
వేపథువు మాన్పి యేలుము। పా॥ ౧౦౦.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఈ పర్యాలోచన లే। లా- పర్యాప్తకృప గల్గి - లాలింప
నీపర్యాయము విడువను। బా॥

ఊపిరి బిగించి తలఁపని। యీ పిటికితనంబునకు సహింప
సుకవుల్।సూపిరి - కృతి సద్గతి యని। పా॥

వాపీ కూప వనీ సి।క్షేపాదులకన్న మేటి కృతి యుండరు
కై పెక్కుఁ గృతు లొసంగితి। పా॥

నీపరము సేయలేదే। నాపిన్నటనాటనుండి - నవనవకృతు
నాపీఁడ లడఁప వైతివి। పా॥

నాపుణ్యమున భవన్నుతి।నైపుణ్యము గలిగె - శతకనవమణి
హ్యాపణ్యవీథిఁ జేర్చుము। పా॥

ఈ పన్నెండవ యేటన్।నాపన్నిన కృతుల నంది నాఁడ -విట
నాపున్నియ మె ట్లున్నదొ। పా॥

నీ పదముఁ గొనుటకై- స।త్యాపనముగ-మది నొసఁగితి-దా
సుమీ।యీపద్యము- లేమ ఱకుము। పా॥

నీ పెనుదయకు- దినత్రయ। కీ పదిపదు-లెనిమిదియు-నయి
ములం।జేపితి-విజ్ఞాపన మిదె। పా॥

శ్రీశివార్పణమస్తు శ్రీ

శ్రీపార్వతీశ కవికృత। మీ పార్థివలింగశతక- మిహపరసౌ
ప్రాపకము వినినఁ-జదివిన।శ్రీపార్థివలింగ పూజ సేయక యున్న
చేసె దినత్రయము లోపలఁ। వ్రాసిన మొకటి గాఁగ-నిన్ని పద్యము
యాసమున నెట్లనం జన।చా సర్వజ్ఞుఁడు సహాయుఁడై చేయించె
ఎంతటి మతిమంతులకున్ । మంతులు గనవచ్చుఁగృతుల -
గవనశ్రీ। మంతులు సామంతులు - ధీ। మంతులుమంతులుదో
మంతురుగుణముల్॥

గీ॥ మహితబహుధాన్యవత్సరమార్గశీర్ష
పూర్ణిమాసోమవాసరంబునకుఁ జెప్పి
పండితప్రియుఁడైతగు- మండపాక
పార్వతీశ్వరకవివ్రాసెఁబ్రస్ఫుటముగ॥

శ్రీ ర స్తు శ్రీః.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

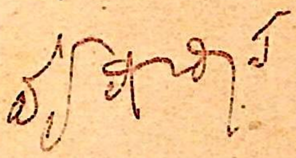

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ

వృషాధిపశతకము.

ఇది,

శివభక్తులకత్యంతోపయుక్తంబగుటంజేసి

ప్రమదాదిజనితదోషరాహిత్యంబుగబరిష్కరించి

శ్రీనిమేషాంబాచరణారవిందదివ్యమకరందసందోహ

బిందాస్వాదనశీల శ్రీమన్మూర్తిశివంశోద్భవహారితసగో

త్రాపస్తంబసూత్రపవిత్రుండును

వీరశైవాచారసంపన్నుండును,

కొండపల్లి - సుబ్బారాయధీరసుకుమారుండును

సుజనమిత్రుండునగు

కొండపల్లి - వేంకటశివయ్యగారివలన

ఏడునూతుల - ముత్తయ్యగారి

స్వకీయ,

శైవసిద్ధాంతముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రింపించిప్రచురింపబడియె.

చెన్నపట్టణము.

౧౮౭౪ - సం॥

—(*)—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

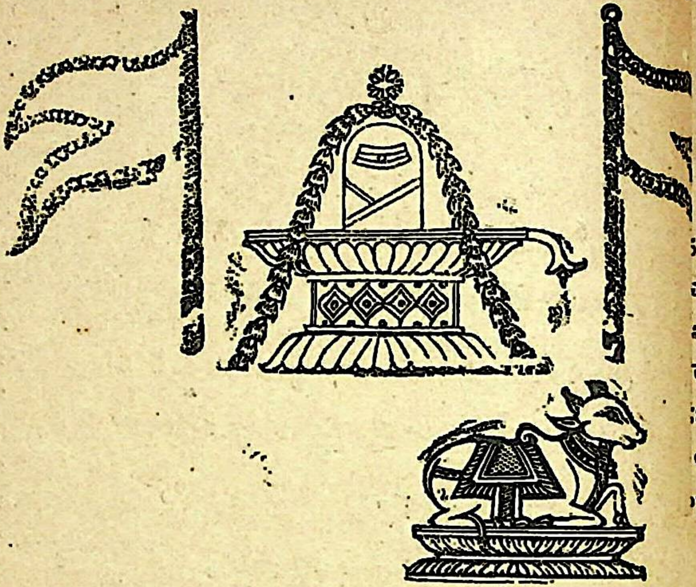

ఆధారే లింగనాభౌ హృదయసరసిజే తాలుమూలే లలాటే ద్విపత్రే షోడశారే ద్విదశదశదళే ద్వాదశార్ధే చతుష్కే వాలామధ్యే డఫకఠసహితే కంఠదేశే స్వరాణాం హంక్షం తత్వార్థయుక్తం సకలమనిమతం వర్ణరూపం నమామి

రాగం - ఆనందభైరవి.

పల్లవి. బసవనిన్నె నమ్మినానురా ॥

అనుపల్లవి. బసవనిన్నె నమ్మినాను పొసగమదనిరాసరుజాడు । వసలేను కాసరుదీవ బ్రోవనాను ॥ బసవ ॥

౧. అలుకశాయనీకు న్యాయమా । అవేదోయపలుకుకండుచేయపాతుంవమానవుడనుడాయగలుగుపాతకములు బాయనించియుందునీకుచాయ । చెందుదైవరాయ ॥ బసవ ॥

౨. తప్పులెతుకనొకటిశేనుగా । రొమ్ముడ నీదు మెప్పుగన్నఘునుడనాదు కొలుప్పెతనముగలుగునాదుతప్పులెన్నమేరగాదు । యిప్పుడేలుమేలువాడతప్పుకొంచు ॥ బసవ ॥

౩. నిన్నుగంటుకనులవిందుగా । నీతో పొందుగన్నదుగుణమడిందుగా నన్నుబ్రోవకెందుజన్ననిన్నువిడువనింకు । కెన్ననీవెసాక్షివందుచెన్నుమీరవేసతుం బసవనిన్నె నమ్మినానురా ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఓం.

శ్రీశివాయగురవేనమః.

వృ షా ధి ప శ త క ము.

ఉ ॥ శ్రీగురులింగమూర్తిసవిశేషమహాజ్యోకీర్తిసత్క్రియో । ద్యోగకళా
పూర్తియవధూతపునర్భవజూర్తిపాలితా । భ్యాగతసంశ్రితార్తికవిపండితగాయ
చక్రవర్తిచే । వాగతిని వెమాకుబసవాబసవావృషాధిపా ॥ ౧ ॥ అప్రతిమప్రతాప
ముదంచితనాదకళాకలాపదీ। ప్రమథస్వరూపశివభక్తగణాత్మగతిఃపదీపథా । తప్రి
శ్రేక్షుచాపవిగతప్రకటాఖిలపాపళింగత । త్వప్రదనీవెదిక్కుబసవా ॥ ౨ ॥ ప్రమ
విలోలభక్తవరపాలదురంధరశీలసంతతా । స్తిమితసమస్తదేహగుణజాలసుఖప్రదలీల
ంగజం । గమమహిమాసుపాలగతకాలసమంచితనాదమూలదే। వామముబ్రోవుమయ్య
సవా ॥ ౩ ॥ భక్తరసాభిషిక్తభవపాశవితానవిముక్తజంగమా । సక్తదయానుషక్త
సంగతసాఖ్యావిరక్తసద్గుణో । ద్యుక్తగణానురక్తపరితోషితభక్తనివైక్యయుక్తబ్ర । వ్య
మనీవెదిక్కుబసవా ॥ ౪ ॥ శత్రులతాలవిత్రగుణజైత్రభవాబ్ధివహిత్రజంగమ । క్షేత్రవి
త్రసూత్రబుధగీతచరిత్రశిలాదపుత్రస । త్పాత్రవిశుద్ధగాత్రశివభక్తికళత్రశరణ్యమయ్య
। స్వత్రిజగత్పవిత్రబసవా॥ ౫ ॥ త్యతసత్కృతసంచితదయాకశివాత్మకదీక్షసత్ప్రసా ।
నాత్మప్రసాదశిక్షితమహాప్రతిపక్షమహాత్మభూరిక। ర్మక్షయదక్షజంగమసమక్షమభక్తిప
క్షలింగత । త్వక్షమనీవెదిక్కుబసవా ॥ ౬ ॥ అక్షయభక్తిపక్షబసవాక్షరపాతకకల్ప
వృక్షరు । ద్రాక్షవిభూతివక్షఫలితాధ్వమమాక్షశివప్రయుక్తఫా । లాక్షకృపాసమంచిత
టాక్షశుభాశుభపాశమోక్షత । త్వక్షమనీవెదిక్కుబసవా ॥ ౭ ॥ ఆర్యవితానవర్యభు
నాధికశౌర్యయుదాత్తసత్పథా । చార్యయవార్యవీర్యబుధసన్నుతచర్యవిశేషభక్తితా।
త్పర్యవివేకధుర్యపరిపాలితచౌర్యశరణ్యమయ్యదు । ర్వారయనూనధైర్యబసవా ॥ ౮ ॥
నరసప్రలీనగతకాలవితానసమస్తభక్తస । న్మానమహాకులీనయసమానచరాచరలింగ
పసం । ధానజితాభిమానతనుధర్మవిహీనమహావధానదే ! వానను బ్రోవుమయ్యబస
॥ ౯ ॥ తజ్ఞజితప్రతిజ్ఞనిచితప్రమథానుగతజ్ఞసమ్రాడ్దై। వజ్ఞకళావిధిజ్ఞబలవచ్ఛివభక్తి
జ్ఞభూతశాస్త్రజ్ఞసునాదపూరితరసజ్ఞతృణీకృతపంచయజ్ఞస । ర్వజ్ఞశరణ్యమయ్య
వా ॥ ౧౦ ॥ క్షీణజనప్రమాణయశికుంతకుయంత్రకుఘోణజంగమ । ప్రాణవినిర్జిత
ప్రసూనబాణసమంచితభక్తియోగసం । త్రాణకళాప్రవీణశివధర్మరహస్యధురీణదత్తని ।
ణశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౧౧ ॥ లింగమయాంతరంగగురులింగపదాంబుజభృంగస
దాంగకృపాపరిస్ఫురదపాంగవిముక్తభుజంగజంగమో । తుంగజితాభిమంగ
తభంగమదియ్యలింగని । సంగండమేజుమయ్యబసవా ॥ ౧౨ ॥ దేహజవైరివా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హాశివదీపిత దేహాసుఖప్రవాహాని । మోహాపహవిసప్రసంయమి సమూహాలసద్గుణ...తారి
తో। త్వాహానిరీహాజంగనుతిత్తానదయావిహితావగాహాని। ర్వాహిత నీవదిక్కు...శృంగి
న్యాసఫలానివాసజరహా సముఖప్రతిభాసదత్తకై । లాసపిశేషజంగమవిలాస...కపర
మానవర్జితా । యాససమస్తభక్తహృదయాంబుజనిత్యనివాసధీకృత । వ్యా...వా ॥
య్యాబసవా ॥ ౧౪ ॥ ఉత్తమభక్తిసిత్తభజనోత్సుకచిత్తయుదాత్తచిత్సుఖా। ...నోర
ప్రమత్తనిఖిలాగమవేత్తగుణోపయుక్తస । దవ్యృతప్రసాదభోగ సముదీక్ష...య్యబ
ప్రమత్తభా । సత్త్వనీవెదిక్కు బసవా ॥ ౧౫ ॥ కామితభక్తిభావగతకామ...సమ
సార్వ । భౌమసక్షీమయశోభిరామ సవిశేషవిముక్తిలలామసద్గుణ । స్తోమ...స్వార
సుఖదుఃఖరామప్రమోదశివదే । వామము బ్రోవుమయ్యబసవా ॥ ౧౬ ॥ రా...మహా
భోగగతరాగవిఘాతభవాదిరోగస। త్యాగమహానురాగబహిరంతరనుష్ఠితయో...ప
యోద్యోగయకర్మయోగశివయోగసమగ్రసుఖాదిభోగదే। వాగతినీవెమాక్కు...గవ
౧౭॥ శీలలతాలవాలయవశిష్టభవప్రతికూలలాలితో! త్తాలగణానుకూల శివధర్మ...సుబద్ధ
పాలనిత్యసల్లీలయశోవిశాలచరలింగసుఖోదయకాలటియ్యదే। వాలలిబ్రోవుము...ధా
వా॥౧౮॥సాధితజన్మబాధగతసర్వనిషేధహతాపరాధదు। రోబ్ధకళావిరోధ...మద
శాంభవవేధవర్జిత।క్రోధనిరాకృతాఖిలనిరోధశివైక్యసుబోధయాభవ।వ్యా...రా
బసవా॥౧౯॥శ్రీశిలసత్ప్రభావవ్రతశైష్ట్యపరాజితకాస్యదైవస। ద్భావయుత...సకు
తత్త్వవిశిష్టమహానుభావయం। హిలావనదావపాలితమహాద్ధతశైవవిఖండవీ...య్యబ
రదానశీలబసవా ॥ ౨౦ ॥ ఆద్యసమంచితాద్యరహితాఖిలభక్తగణానివేద్యసం ॥ సమ
గణానువంద్యయనుభావశివాంకితగద్యపద్యని- ర్భేద్యగుణైకవేద్యయురరీకృత...ర
వాదిరోగప । ద్వైతశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౨౧ ॥ రుద్రగణాధిరుద్ర విని...గా ।
సుఖావినిద్రయ ! చ్ఛిద్రదయాసముద్రసవిశేషపరాక్రమవీరభద్రయ । క్షుద్ర...క్ష
భవనిషూవనరౌద్రసమస్తశైవదే । వద్రుమనీవెదిక్కు బసవా ॥ ౨౨ ॥ సాద...క్తి
దయభినందితసేదహృతాపరాధస। సాదితభక్తివాదబుధభావితపాదచిరప్రసా...స
సాన్వితసుప్రసాదయవిషాదశిలాదసుతావిభేదదే। వాదయజూడుమయ్యబసవా॥...క్తిం
కాయగుణావిధేయ శివకాయపినష్టజగన్నికాయయా ! మ్నాయవచఃప్రమేయ...వా
మానసమంచితగేయభక్తిధా! శేయసదానపాయసుచరిత్రసహాయ జితాంతరా...ధర్మ
హాయమిబృందవంద్యబసవా॥ ౨౪॥ స్వీకృతభక్తలోకయువశీకృతకర్కశవాదవ...మ
రీకృతసద్వివేకయురరీకృతజంగమభక్తిమూకదూ । రీకృతపష్టపాతయధరీకృత...య
భాధనా । రావ శరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౨౫ ॥ నిత్యయుదాత్తసత్యరతినిస్...నరి
భృత్యసజ్జన!స్తుత్యకృపాకటాక్షపరిశోభితశైత్యసుశిష్టభక్తిహం। గత్యశరా...వన
రుగాత్యపరాయణకృత్యవర్జిత। ప్రాత్యశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౨౬ ॥ ధన్యమహా...కప
గత దైన్యవిభూతిసుపుణ్యభక్తిదే। ...న్యసపుణ్య...గ స్తుప...

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తారిఘోరభవజన్యశరణ్యమదీయచిత్సుఖా । శ్వస్యశివానుభావబసవా॥ ౨౭॥ చర్వి
తృంగితద్విగుణసంపదఖర్వియపూర్వగీతగాం । ధర్వదిగంతపూర్వసముదాత్తయశీకృత
పర్వియం । తర్వినివిష్టశర్వఃదితస్ఫురణాంచితశర్వకావుమో। స్వర్విభునభ్రమపాదబ
వా ॥ ౨౮ ॥ ఖ్యాతనయాభిజాతవిపదంబుధిపోత। యజాతతత్త్వనిర్ణేశవినీతభక్తిపదిణేశ
నోరధదాతజంగమ । స్తోత్రముముక్తిగీతపరిశోభితనీతిసమేతసద్గుణ । స్తోత్రశరణ్యప
వ్యబసవా ॥ ౨౯ ॥ మారమదాపహారసుకుమారశరీరగణప్రసాదభి। స్త్రారవృషావతా
సముదారవిహారలసద్దయాపరి । ష్కారశుభప్రచారయపకారమహాజగదేకవీరదూ ।
సారశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౩౦ ॥ దేశికజన్మదేశయని దేశయనావృతపాశసంహృత క్లే
మహాప్రకాశకృతకిల్బిషనాశదయానివేశనం । దీశనికాశజంగమసమీహితకాయగు
ప్రకాశదే । వాశరణయ్యజియ్యబస్తవా ॥ ౩౧ ॥ ఉద్ధతభక్తిఃద్ధవిసుతోత్రపశిద్ధఃరీశ
గమ । శ్రద్ధసదాత్మశుద్ధగుణరాజసమృద్ధవిముక్తపాశస। న్నద్ధమహాప్రసిద్ధయగుణత్ర
బద్ధశరణ్యమయ్యభా । స్వద్ధతచిత్రబుద్ధబసవా ॥ ౩౨ ॥ నందిలభక్తబృందయవినాశ
ధాంశుముఖారవిందసా । నందవిలీయకందకరుణామకరందరసోపలాలిత । స్కంద
సుదాత్తభక్తిశరుకందయశోధనకుందనాగరా । వందితనీవెదిక్కుబసవా ॥ ౩౩ ॥ కా
రాయణాత్మగణలౌల్యయమూల్యసదోపయుక్తని । ర్మాల్యవినీలికల్యయసమానదయా
సకల్యనిత్యసై । ర్మల్యయమూల్యదుష్టజనమానసశల్యపదాబ్జబద్ధకై । వేశ్యశరణ్యమ
య్యబసవా ॥ ౩౪ ॥ గురుపదపద్మసద్మయవికుంఠితజంగమశీలఖేలను। స్థిరమృదుపాదమో
సముదీర్ణవిశేషమహత్త్వతత్త్వని । ర్భరభుజశౌర్యధుర్యపరిరంభితభక్తికళత్రగోత్రమ ।
వరదశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౩౫ ॥ భువనహితార్థతీర్థభవభూరుహశాతకుఠారధార
గా । రవసముదాత్తవృత్తయనురాగరసామృతసారపూరశాం। భవమయవేదజోధశివ
కృత్యసజ్జనివాసభాసదే। వావరదళావుమయ్యబసవా॥ ౩౬ ॥ వినుతనవీనగానగుణవిశ్రుత
క్తివిధేయకాయయ। త్యనుపమగణ్యపుణ్యనయనాంచలదూరభవోపతాపస। ద్వినయవి
సభాసనముదీనశివైక్యసుఖైకపాకదేవా। సమ్భరియాంపుమయ్యబసవా॥ ౩౭॥ అంచిత
క్తియుక్తమసహాయవిశృంఖళవీరపూరని। ర్వంచలశైవభావశ్రితజంగమపాదకిరీటకహా
త్సంచితతత్త్వసత్త్వమురితవ్రజశైలకదంబశంబని। ర్వాంచకనీవెదిక్కుబసవా॥ ౩౮॥ నిర్గ
ధర్మకర్మయకినీతపునర్భవయంత్రతంత్రదు । మార్గగణవిహీనయానగణమాన్యశవా
సామ్యసామ్యష-డ్వర్గవిరక్తసక్తమదదంభవివర్జితవేషభూషనీ । వర్గముసేజి
య్యబసవా॥ ౩౯ ॥ ఆసమవదాన్యమాన్యప్రణుతార్యయవార్యసజ్జతజ్జిదు। వ్యాసవ
దూరశూరగణ వంద్యయనింద్యమహాత్మ్యయాఢ్యభక్తి । సుఖసమృద్ధిశిద్ధచిరదీప్తిపవిత్ర
చరిత్రగాత్రన। న్వసిగౌనిబ్రోవుమయ్యబసవా॥ ౪౦ ॥ సరసవచస్కనిర్మలయశస్కశివైక్య
ఘనస్కభర్గహృ। త్సరశిజగేహక్లుప్తభవదాహయాపరివాహచిత్సుఖాం। తరనిజశిల్పభ
క్తపదతల్పమహావృషకల్పమన్మనో। వరదశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౪౧॥ హారసమస్య నూ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

హాశివదీపితదేహసుఖప్రవాహాని । మోహహానిసమ్ప్రసంయమిసమూహాలసద్గుణ తారి
తో। త్సాహనిరీహజంగమలితానదయావిహితావగాహాని । ర్వాహతనీవదిక్కు శృంగి
న్యాసఫలానివాసదరహాససముఖప్రతిభాసదత్రకే । లాసవిశేషజంగమవిలాస పర
హానవర్జితా । యాసనమస్తభక్తహృదయాంబుజనిత్యనివాసథీకృత । వ్యా వా ॥
య్యబసవా ॥ ౧౪ ॥ ఉత్తమభక్తినిత్రభజనోత్సవచిత్తయుదాత్తచిత్సుఖా । నోర
ప్రమత్తనిఖిలాగమవేత్తగుణోపయుక్తస । వృతప్రసాదభోగ సముదీర్ణ య్యబ
ప్రమత్తభా । సత్త్వనీవెదిక్కు బసవా ॥ ౧౫ ॥ కామితభక్తిభావగతకామ సమ
సార్వ । భామసచ్ఛిమసుశోభిరామ సవిశేషవిముక్తిలలామసద్గుణ । స్తోమ స్వర
సుఖదుఃఖరామప్రమోదశీమదే । వామము బ్రోవుమయ్యబసవా ॥ ౧౬ ॥ రా మహ
భోగగతరాగవిభూతిభవాదిరోగస । త్యాగమహామురాగబహిరంతరనుష్ఠితయోగ ప
యా-ద్యోగయకర్మయోగశివయోగసమగ్రసుఖాదిభోగదే । వాగతినీవెమాక్కు గవ
౧౭॥ శీలలతాలవాలయవశిష్టభవప్రతికూలలాలితో ! త్తాలగణానుకూల శివధర్మ సబద్ధ
పాలనిత్యస।ల్లీలయశోవిశాలచరలింగసుఖోదయకాలటియ్యదే। వాలలిబ్రోవుమ థా
వా॥౧౮॥సాధితజన్మబాధగతసర్వనిషేధహతాపరాధదు । ర్బోధకళావిరోధ సుద
శాంభవవేధవర్జిత।క్రోధనిరాకృతాఖిలనిరోధశివైక్యసుబోధయాభవ।వ్యాధి రా
బసవా॥౧౯॥శ్రీలసత్ప్రభావవ్రతశైవ్యపరాజితకామ్యదైవస। ద్భావయుత సక
తత్త్వవిశిష్టమహానుభావయుం। పాపవనదావపాలితమహాపాద్ధతశైవవిఘుండవీ వ్యబ
రదానశీలబసవా ॥ ౨౦ ॥ ఆద్యసమంచితాద్యరహితాఖిలభక్తగణానివేద్యసం॥సమ
గుణానువంద్యయనుభావశివాంకితగద్యపద్యని- ర్భేద్యగభైకవేద్యయురరీకృత ర
వాదిరోగప । దైవ్యగర్భశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౨౧ ॥ రుద్రగణాధిరుద్ర వినిరూ
సుఖావినిద్రయ ! చ్ఛిద్రదయాసముద్రసవిశేషపరాక్రమవీరభద్రయ । క్షుద్ర
భవనిషూదనరౌద్రసమస్తశైవదే । వద్రమనీవెదిక్కు బసవా ॥ ౨౨ ॥ నాద క్తి
దయభినందితసేదహృతాపరాధస। సాదితభక్తివాదబుధభావితపాదచిరప్రమో
సావితసుప్రసాదయవిషాదశిలాదసుతావిభేదదే । వాదయజూడుమయ్యబసవా॥ క్తి
కాయగుణావిధేయ శివకాయపవిత్రజగన్నికాయయా ! మ్నాయవచఃప్రమేయ వ
మానసమగ్రభిత గేయభక్తిధా ! శేయసదానపాయసుచరిత్రసహాయ జితాంతరాధ
కాయమిబృందవంద్యబసవా॥ ౨౪॥ స్వీకృతభక్తలోకయవశీకృతకర్కశ వాదభూ
రీకృతసద్వివేకయురరీకృతజంగమభక్తిభూకటా । రీకృతసత్ప్రపాపయధరీకృత సం
భావనా । రావ శరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౨౫ ॥ నిత్యయుదాత్తసత్త్వ మతినిస్తే వారి
భృత్యసజ్జన!స్తుత్యకృపాకటాక్షపరిశోభితశైత్యమహిష్ఠభక్తిపాం। గత్యైరా
రుచాగ్యపరాయణకృత్యవర్జిత । వ్రాత్యశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౨౬ ॥ ధన్యమ క
గతదైన్యవిభూతజఘన్యభక్తిచే। తన్యగణా సర్వ గప్రసన్న

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తారిఘోరభవజన్యశరణ్యమదీయచిత్సఖా । స్వన్యశివానుభావబసవా॥ ౨౭॥ చర్వి
తంగితద్విగుణసంపదఖర్వయపూర్వగీతగాం । ఖర్వదిగంతపూర్వసముదాత్తయశీకృత
సర్వయం । తర్వినివిష్టశర్వఃదితస్ఫురణాంచితశర్వకావుమో। స్వర్వభుసన్నుపాదబ
వా ॥ ౨౮ ॥ ఖ్యాతసయాభిజాతవిపదంబుధిపోత। యజాతతత్వనిర్ణీతవినీతభక్తిపదిణేశ
నోరథదాతజంగమ । స్తోత్రమముముక్షుగీతపరిశోభితనీతిసమేతసద్గుణ । స్తోత్రశరణ్యపు
ణ్యబసవా ॥ ౨౯ ॥ మారమదాపహారసుకుమారశరీరగణప్రసాదవ। స్ఫారవృషావతా
రసమదారవిహారలసద్దయాపరి । ష్కారశుభప్రచారయపకారమహాజగదేకవీరదూ ।
[illegible]రశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౩౦ ॥ దేశికజన్మదేశయని దేశయనావృతపాశ సంహృతక్లే
శమహాప్రకాశకృతకిల్బిషనాశదయానివేశనం । దీశనికాశజంగమసమీహితకాయగు
ప్రకాశదే । వాశరణయ్యజియ్యబస్తవా ॥ ౩౧ ॥ ఉద్ధతభక్తిఃద్ధవినుతోత్తమశిద్ధపరీత
గమ । శ్రద్ధసదాత్మశుద్ధగుణరాజసమృద్ధవిముక్తపాశస। న్నద్ధమహాప్రసిద్ధసుగుణక్రి
నబద్ధశరణ్యమయ్యభా । స్వద్ధతచిత్తబుద్ధబసవా ॥ ౩౨ ॥ నందితభక్తబృందయువిసాశ
ధాంశుముఖారవిందసా । నందవిలీయకందకరుణామకరందరసోపలాలిత । స్పంద
సుదాత్తభక్తిశరుకందయశోధనకుందనాగరా । వందితనీపెదిక్కబసవా ॥ ౩౩ ॥ కార్య
రాయణాత్మగణలౌల్యయమూల్యసదోపయుక్తని । ర్మాల్యవినీతికల్యయసమానదయా
సకల్యనిత్యసై । ర్మల్యయమూల్యదుష్టజనమానసశల్యపదాబ్జబద్ధకై । వైశరణ్యమ
య్యబసవా ॥ ౩౪ ॥ గురుపదపద్మసద్మయవికుంఠితజంగమశీలఖేలసు। స్థిరమృదుపాదమో
సమదీర్ణవిశేషమహత్వతత్వని । ర్భరభుజశౌర్యధుర్యపరిరంభితభక్తికళత్రగోత్రమ ।
రదశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౩౫ ॥ భువనహితార్థతీర్థభవభూరుహశాతకుఠారధార
। రవసముదాత్తవృత్తయనురాగరసామృతసారపూరశాం। భవమయవేదబోధశివ
క్తవ్యసజ్జనివాసఘాసదే! వావరదశావుమయ్యబసవా॥ ౩౬ ॥ వినుతనవీనగానగుణవిశ్రుత
క్తివిధేయకాయయ। త్యనుపమగణ్యపుణ్యనయనాంచలదూరభవోపతాపస। ద్వినయవి
సభాసనముదీనశివైక్యసుఖైకపాకదేవా। సనుభగియింపుమయ్యబసవా॥ ౩౭ ॥ అంచిత
క్తియుక్తమసహాయవిశృంఖలవీరపూరవి। శ్చంచలశైవభావశ్రితజంగమపాదకిరీటకహా
వృత్సంచితతత్వసత్వమరితవ్రజశైలకదంబశంబని। ర్వంచకనీపెదిక్కబసవా॥ ౩౮ ॥ నిర్గ
ధర్మకర్మయవినీతపునర్భవయంత్రతంత్రదు । మార్గగవిహీనయానగణమాన్యశవా
మ్యసామ్యసాప్యవృష-ద్వర్గనిరక్తసక్తమదదంభవివర్జితవేషభూమనీ ! వర్ణమానేజ
య్యబసవా॥ ౩౯ ॥ అసమవదాన్యమాన్యప్రణుతార్యయవార్యసజ్ఞతజ్ఞదు। వ్యసన
దూరశూరగణవంద్యయనింద్యసమాఢ్యయాఢ్యభక్తి । సుఖసమృద్ధసిద్ధచిరదీప్తిపవిత్ర
చరిత్రగాత్రన। న్వసిగోనిబ్రోవుమయ్యబసవా॥ ౪౦ ॥ సరసవచస్సనిర్మలయశస్సశివైక్య
సస్సభగవ్వా। త్సరశిజగేహక్లుప్తభవదావహయాసదివాహచిత్సఖాం। తరనిజశిల్పభ
క్తపదతల్పమహాప్రపకల్పమన్నో। వరదశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౪౧ ॥ హరసహస్రా[illegible]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దివృషభాఖ్యపురాతనముఖ్యతత్వవి । త్పరిషదుపాస్యనీతగుణదాస్య త్రిలోక
కీర్ణకో।త్కరజయశౌండదీర్ఘభుజషండమహాగుణమండమన్మనో । వరదశర
బసవా॥౪౨॥ వరగుణవిప్రభక్తజనవప్రత్యర్థీకృతవిప్రయాత్మకాం।కుగపదగ
సకుంభనిరాకృతదంభసద్గుణ । స్ఫురితవిశిష్టశాంతగుణ పుష్టనిరస్తనికృష్ట
వరదశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౪౩ ॥ లింగనిరూఢసంచితవిలీఢపరాక్రమగాఢ
సంగవృషాంకనిర్దళితశంకనిరస్తకళంకసంతతా । భంగురపుణ్యశీలమణిపుం
వరేణ్య దేవని।వంగడమేజుమయ్యబసవా॥ ౪౪ ॥ ఉరుతరభాగ్యమన్మహితయో
యమృగ్యపాపసంహరణసమర్థనప్రచరితార్థలసద్గుణసార్థభావభా । స్వ
ద్రకీర్తిజితచంద్రమహావృషతంత్రమన్మనో।వరదశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౪౫॥ ఘ
సిద్ధవృషభేశ్వరయీశ్వరభక్తభక్త । హృద్గహనవిలోక హితకారణకారణజన్మ
షహారణదక్షదక్షరిపుసన్నిభసన్నిభరూపరూపని। ర్వహణశరణ్యమయ్యబసవా
సురవరమల్లమల్లవితసూత్రపదాంబుధిఖేలఖేలసం । గరకలకంఠకంఠమణినాయ
జంగజంగమ । స్థిరతరనాథనాథకని ర్దీక్షితరూపవిరూపనప్రమతా । వరకరు
వుబసవా॥౪౬॥సురవరపూజ్యపూజ్యపగిశోభితశోభితరూపరూపవి । స్ఫురుతర
పుంగవపుంగవసత్వసత్వసం । హారపరవాదవాదభయవర్జితపాపవిచారుచారుమ
శ్వరసమనీవెదిక్కుబసవా॥౪౭॥ అసమశిలీముఖస్మరదహంకృతికర్తనహర్తకర్త్రారం
సన ధురీణవిభ్రమగణాధిపపాదసరోజసంతత । ప్రస్ఫురసారుభోరుమకర
నశ్రియాకళా।వ్యసనశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౪౮ ॥ అసదృశవిస్ఫురద్గుణదృగం-౩॥
సృష్టిపాలసం।గ్రసనకళాకలాప।ఘనకౌశలఖేలనలింగమూర్తిమా । నసకలనా
నైపుణతత్పరశీలజంగమ।శ్వసనశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౫౦॥ విరచితశుద్ధసాళగస
స్వనమంద్రమధ్యతా।రరుచిరదేశిమార్గమధురస్వరగీతసుధాతరంగిణీ। తరలతర
ముదంచితఖేలవిలోలసంగమే।శ్వరశరణయ్యజియ్యబసవా ॥ ౫౧ ॥ ప్రమథగణ
సమూపాసనభాసురపార్వతీమనో । రమరమణీయవృత్తకమలరాజితనవ్యపతంగ
భ్రమరవిలోలతామధుకరాయతదివ్యశరీరసత్ప్రభా। స్వమహితనీవెదిక్కుబసవా
కుండలితాత్మ యంత్రితవికర్తనశీతమరీచిమన్మనో ! మంచఃహారవిస్ఫురితమధ్య
దంబరేండుని। ష్యందసుధారసానుభవసంతతదివ్యశరీరయోగవా । ద్వంద్వితనీ
బసవా॥ ౫౩॥ ఖ్యాతయశః।ప్రపూరితజగత్త్రితయాయనమోనమోమహా । పాతక
ఘ్న పదపద్మయుగాయనమోనమోనము । ద్యోతగుణాయతేయనుచునొప్ప
ణుతింతుసంయమి।వ్రాతశరణ్యమయ్యబసవ ॥ ౫౪ ॥ ఆప్తగుణప్రతిష్ఠసకలార్తిహ
నమోనమోస్తుభా। వాప్తికరశ్రితాంచితకటాక్షజయాయనమోనమోనము। ధీ
యతేయనుచుదీనరతింప్రణుతింతునిన్ననీ।వాప్తగుణప్రపంచబసవా ॥ ౫౫ ॥ కల్ప
జంగమసుఖస్ఫురణాయనమోనమోయసం। కల్పవికల్పమార్గకదికప్రథితాయనమో

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ణా। కల్పపరాయ తేయనుచు గౌరవలీలనుతింతు నిన్ను న। స్వల్పతర ప్రభావబసవా ॥ ౫౬॥
స్థితదుష్కృతాయ భవతాపనికృంతనకల్మషాయ భ। క్త్యాజిత మానసాయ సుగుణోత్త
రత్నకరండకాయ తే । యార్జితసత్క్రియాయ సదయాయ యనమో యని సన్నుతింతు త।
వర్జితభక్తలోకబసవా ॥ ౫౭॥ వ్యాన్నలి సేస్మరామి భవదియ్య పదద్వితయంభవాటన।
న్నతసుశ్రమాపహామ శేవజగత్ప్రిణమామ్యధీశని । స్పన్నదయానిధేయనుచు సంస్తుత
మనుతింతు నిన్ను వి।ద్వన్నుత నామధేయబసవా॥ ౫౮॥ చూణీతమన్మథాయ పరిశోభిత
స్తవిలేపనాయ సం । పూర్ణమనోరథాయ గతపూర్వభవాశ్రితవర్ణనాయని । ర్వాణని
సకాయ సశివాయ యనమో యని సంతతంబు ని।వ్వర్ణన సేయువాడ బసవా ॥ ౫౯॥ పరమనె
న్నయాండవనె పన్నదయానెయ నాథనాథనే । పెరియనె పేనివుండవనె ! పేరుద
యాయనె పేరుజెప్పనే। తరిమఱియాయ నేయనుచు ద్రావిళభాష నుతింతు నిన్నుమ । ద్వర
రుణానిధేయబసవా॥ ౬౦ ॥ హసులియనన్న గతీసువువారయ దెన్వవ నీవనందుమ। న్నిసు
డిని మ్మడిం గలిగెనిమ్మ ప్రసాదితనిమ్మతోత్తనే । కసిగలియంచు భక్తి నినుకన్నడ భాషను
తుసద్గుణ। వ్యసనశరణ్యమయ్య బసవా॥ ౬౧॥ దేవతరీతు హొచి గురుదేవ మణూనతరీతు
మోచిగో। సావితరీతు హేచితుమ సాచి ప్రసాదయుమీకృపాకరా । యీవరదాయియం
నుతియించెద నిన్ను నవార్యభాష। దేవావినుతార్యలోకబసవా॥ ౬౨ ॥ పలుపాడతోటి
రయును పాపసరుల్ సిరుమోము కన్నవె । స్నెలతలచేతికత్తుకయునిండిన వేలువు పేరు
లుకుపూ। సలుగలరేని లేఖవనిజాను దెనుంగున విన్నవించెదర్ ।వలపుమదిందలంతుబసవా॥
౬౩॥అనయము జేతులందు భవదంఘ్రిసరోజయుగన్న మామినె । మ్మనమున సంస్మరామియ
మాటలనాడి పరిష్కరోవ్యహం । బను చుమణిప్రవాళమున నర్చన నేయదు భక్తలోక
ద్వనజహారలోలబసవా॥ ౬౪ ॥ అరుళగిరిప్రసాదము దయానభవద్గుణవర్ణ సల్పినా।
నరవున సేస్మరామి పరమేశ్వరశే గణవర్యయంచుని । ట్లరుదు మణిప్రవాళమున నంకన శే
యదు నిన్ను మన్మనో।వరకరుణానిధేయబసవా॥ ౬౫॥ హాడువెదామహారసవిస్త్రమియుగం
మగొందిసద్గుణ। మ్మాడు వెదర్చనంబి డెసమగ్రనుతింత్వమియం చుసత్క్రియా । గూఢ
మణిప్రవాళమున గోరి భజింతు సమంచితార్థ మల్పాడిగనివ్వాటిల్లబసవా॥ ౬౬॥ పాయ
దెదాందు చేడిగతి పాపఅమా పరమాన్నమామిభా । న్యాయవిధేయమీర తరియన్యనజా
కథాధయంచువా । స్థేయమణిప్రవాళమున తెల్లము నిన్ను నలంకరింతుదే । వాయొ
యుండదప్పివబసవా॥ ౬౭॥ తిరువడి సెమనంబునమ దేహ్యదయేశ్వరకెఃవితియ్యతా । బరత
తంబరాణి ననుబాహివిళో అమవాపితాతరి । ప్పరిది సెగిల్లెయంచు నినుబ్రస్తుతి సేయుదు పె
భాషలం। వరదవివేకశీలబసవా ॥ ౬౮॥ సన్నుతలింగమాగమము స్వాసజలంబుగ భక్తినె
న్నగర్ । జెన్నుగనీకు చూడ్కులనుచిప్పలఁజొన్నలుము త్తియంబులై । యున్న నొకయ్య వృ
గ్గునియమోన్నతి సల్పినధన్యు నిన్నుశ। శ్వన్నుతులం భజింతు బసవా ॥ ౬౯॥ బల్లహునోడ్డను
న్న నినుబట్టుణవీధులచల్లలమ్ముచో ! గొల్లెతజారునారికడకుర్మి మెయిన్ బసహాయ్యసంభ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

విం। ద్రెళ్లగనీకపట్టినయతిస్థిరసర్వగతైకభావము। ద్వల్లభనీవెదిక్కు బసవా। ...
గసిద్ధరామరజితాద్రిపయిన్ బసవాఖ్యనన్నదా। నరిముగిజంగమాజ్ఞ మెయి నాత్రపు
డుమెంపునింపుసాం । పరుదుగపార్వతీహృదయాంబుజకర్ణికనత్రమిల్లుక్షా ...
వునీవెదిక్కు బసవా॥ ౭౧॥ వేడినమిండజంగముమ వెక్కసమందగతత్సభాస్థలిం । ...
నాతివక్షలోగిరియెల్చియుమానముదూలకుండగా । పోడిగపట్టుపుట్టములు ...
నపుణ్యమూర్తినీ। వాడజుమయ్యజియ్యబసవా॥ ౭౨॥ వర్ణవిహీనుడంచుద్విజ ...
లమెత్తిపల్కడుం। వర్ణములెల్లజూడశివనాగయగారికరాబ్జమందున । ద్వర్ణ ...
నమృతధారలుజూపినభక్తిరూఢని। వర్ణమునేజుమయ్యబసవా ॥ ౭౩॥ బిజ్జలసర్వ ...
నుప్రీతిగభక్తులకిచ్చియంతనీ। వజ్జగధీశ్వరుండడుగనక్షయబండరునక్షణంబునం ...
ల్లచోద్యపడనిచ్చినలింగసమర్థరూపవి। ద్వజ్జనినీవెదిక్కు బసవా॥ ౭౪॥ ఉరుతర ...
ద్రమెయినున్నతరింఫణిహారివెప్పుడుం। మరలిచనంగజంగమసమన్వితమైమను ...
యు। ద్ధురగతివారువచ్చుటయుతోడననచ్చినజంగమాత్మనీ వరవుడనేజుమయ్య ...
సంగయదేవుడర్థినొకజంగమమైచనుదెంచివేడను । పొంగిలలాటలోచన ...
నద్దముపట్టిచూపుతుం । చెంగియదృశ్యుడైనశివుచేకొనియాచ్చినయప్రతర్క్య ...
డమేజుమయ్యబసవా ॥ ౭౫ ॥ కర్ణవతంసమీకపెన గంసతిచెక్కలి ప్రేయహంద ...
తూర్ణతజేరిజంగమముదోస్థలియెత్తిపళిండియాకసం । పూర్ణప్రకృష్టభక్తి ...
గనిచ్చిననిప్పు పంచనీ । వర్ణమునేజుమయ్యబసవా॥ ౭౬ ॥ శృంగిపురోగమా ...
విషంబులుగూర్చిమండుచుం। పొంగిభుగల్లుభుగ్గురనభూదివిషాగ్నినిపాదులార్తులై ...
నంశివార్పితముజేసి భుజించినసుప్రసాదినీ । వంగడమేజుమయ్యబసవా॥ ౭౭॥ ...
వైరివిక్రమముచెప్పకుచెప్పకుత్రావనోడిదా । కత్తుకనిల్వనంచుకడుక్రూరతరం ...
కూటమున్ । కుత్తుకబంటుగ్రోలినయకుంఠితవిక్రమచక్రవర్తిభా । స్వత్తమునీ ...
సవా ॥ ౭౮ ॥ తంగెటిజున్నుముంగిటనిధానముపందిటకల్పవల్లిముం। గొంగునమ ...
బనగకూర్మినంబునదొంగలింపగా । జంగమకోటికర్చనలు సల్పుచునున్న ...
త్యనీ । వంగడమేజుమయ్యబసవా ॥ ౮౦ ॥ భీమగజంబుదీకొనినబిట్టగజంపియ ...
గ్రుడు । ద్దామతదక్కిమ్రొక్కినసుతత్కరిశక్తినవిక్రమోద్ధతుం । డామడివా ...
యకనర్గళమైనమహానుభావదే। వామముబ్రోవుమయ్యబసవా॥ ౮౧॥ సూత్రమదప్పి ...
గుడిజొచ్చిసమిండనిజంపిసాక్షిగా। నోత్రిప్రరాంతకాయనుచునోయనిపించిన ...
శో। పాత్రుడుకిన్నరన్నకునుప్రాణసఖుండగునిన్నుగొల్తుదే। వాత్రిజగత్ప్రభసవా ...
ఒక్కడురుద్రుడన్నఘతులొల్లక ప్రేలుపురాణభట్టులన్ । వ్రక్కలుజేసితత్తను ...
ప్రోవులుగాగజూచునా । కక్కయగారిబిడ్డడనగానుతికెక్కినసిన్నుబూన్తు ...
లికాసమూహిబసవా ॥ ౮౩ ॥ దంభమయాన్యదర్శనవిడంబరదుర్గమదాహహారుడ ...
భనువాత్తకీర్తియుగుషోడ్డజేపరబాచిరాజువి । ప్రభక్షుజ్ఞవీన ప్రశంసయ ...

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

త్రపూతవి । శ్వంభరశంభుమూర్తి బసవా ॥ ౮౪ ॥ జల్లిమళాగణాధిపులపాదజలం
బుకట్టిమోపుపై । జల్లికడానిగానపుడుశంకరుభక్తులకిచ్చి మ్రొక్కినా । ముల్లపుభక్తి
కొనినమోళిగమారయకూర్మిబంటవు ! దవ్వలభసివెదిక్కు బసవా ॥ ౮౫ ॥ భీకరరుద్ర
తశిఖిపెద్దగజేయగవీరభద్రుడు । ద్రేకగజంబునానితరదేవతలంబడదాకునుద్ధతుం। డా
కేతబ్రహ్మయకనర్గళమైనమహానుభావదే । వాకరుణింపుమయ్యబసవా ॥ ౮౬ ॥ బసి
మియిక్షవృషాధిపులప్రాణముజంగమకోటిప్రాణముర్ । మసలకయెత్తుచుంభువనమా
చరిత్రతదేజరిల్లున । మ్మసిడిగఛౌడరాయునకుము। న్నిటుభృత్యుడనిక్ భజింతున।నన్
నిబ్రోవుమయ్యబసవా ॥ ౮౭ ॥ ఎన్నగజంగమంబు తనయింటికినెప డువచ్చునప్పు
। కన్నముబెట్టితెచ్చియధికంబగునర్థమువారికిచ్చునా । కన్నదబ్రహ్మసంయమికిగాదిలి
భృత్యుడవైననిన్నుశ । శ్వన్నుతులంభజింతుబసవా ॥ ౮౮ ॥ జంకెదలిర్ప నెంతయు వెసన్
దేవపతంగకోట్లులం। । భింకెముతోడఫాలతలభీమత్రిలోచనవహ్నిగాల్చునా। శంకర
సిదేవునకుసాఖ్యశవంచుదలంతునన్ననీ । వంకకుద్రిప్పుమయ్యబసవా॥ ౮౯॥ మేదు
ర్తినీశ్వరుడుమెచ్చగజిహ్వయపల్లెరంబుగా। నాదటబ్రాచియంబలిసమర్పణజేసిపో
ద్రకైకొన్నా । మాదరచెన్నలింగయకుమారుడనిన్నుభజింతుసంతతా । స్వాదితసుప్ర
మోదబసవా॥ ౯౦॥ దీవ్రమునీమహామహిమదివ్యమునీమహనీయవిక్రమం! బప్రతిమంబునీచె
మాద్యమునీనిజరూపమంచున।ల్లప్రభుసద్గిరిత్రోడనుపలాలనసేయుగనొప్పుచున్నదే।
ప్రణుతింతునిన్నుబసవా ॥ ౯౧ ॥ ఆసురవృత్తిజూపవుభయంపడిమ్రొక్కసి సాదవ
న్నచే । భూసురులిండ్లునన్నియునుబొగ్గులపోవులు సేయధూతసం । త్రాసుఁబిబ్బబా
యలదక్కినభృత్యుడవైనసద్గుణా । వాసశరణ్యమయ్యబసవా॥ ౯౨ ॥ సుంకపుపైడిభక్తు
కుచూరలుబెట్టిపసిండిదెమ్మనన్ । శంకరుపూటబెట్టినర నాయకుచేతనుమ్రొక్కగన్న
మూ । సుంకరబంకిదేవునకుసూనుడవైనప్రసాదినన్ననీ । వంకకుద్రిప్పుమయ్యబసవా ॥
౯౩ ॥ దివ్యవిమానపంక్తిదివిధేజరిలన్ రజితాద్రికింజగ । త్సేవ్యముగాగమున్నుతనచేమ్రు
బాంబువ్రుగాలిబుచ్చుసం ! భావ్యుడుతెల్గుజొమ్మయకుభక్తుడనిన్నుభజింతునెమ్మిదే। వా
సనాదిరూపబసవా॥ ౯౪ ॥ చెన్నగుపాల్కిలింగరతిశేవగప్రసాదముపుట్టినిల్లున। త్యు
తభక్తినేమశివయోగసమగ్రతకల్మియైనమా । యన్నగునాదిచన్నబసవన్నకుసద్గుణ
వైననిన్నుశ । శ్వన్నుతులంభజింతుబసవా ॥ ౯౫ ॥ అడరగకల్లుజేసిరుచిరాన్నమునా
టబంచియిచ్చుచో । కడికడికందుకొంచు నతికాంతమెయిన్ శివుడారగించగా । సడి
నుభక్తుడాసుగియచౌడయగారిప్రసాదిదేవనీ। వడుగజుమయ్యజియ్యబసవా॥ ౯౬ ॥ జంగ
మారగింపగవిషంబునుమీకునసహ్యమంచుదా। మూంగలనారగించినసమూర్ధతభక్తియు
ండుసత్ప్రసాదాంగుడుశృంగిబొప్పయకనర్గళమైనమహానుభావనీ। వంగడమేజుమయ్య
సవా ॥ ౯౭ ॥ కొరటనులేతపత్తిరియుగొడ్డునపాలును శేయజంగమం।బరిమురివేడినంబడసి
ప్రణముత్రసన్నుఖిప్పినటియూ। మ్మొరప్ప వంకిదేవునకుముద్దుతనూజుడవైననిన్నునే।వర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ముగ సన్నుతింతుబసవా॥౯౮॥ అనయము భక్తులీశ్యాసలులంచును వేదములాశ్రీ
నుతియింపకుక్క చదివించినహీనహేళ్లకల్లి దే॥వునకుననుంగువంచునినుయనుస్తు
తింతుభక్తహృ॥ద్వనజవిహారలోలబసవా ॥ ౯౯ ॥ భక్తునిగ్రమింగ జంపము సుభక్తు
తొండసంబికిం॥ యుక్తమయంచువారిపైనుద్ధతముప్పగఘంటగ్రేసిను॥ ద్రిక్తు
రలుదిట్టవాలాయుధుకట్టసంగబ్రు॥వ్యక్తశరణ్యమయ్యబసవా ॥ ౧౦౦ ॥ ధరను
తిరధ్వజదండముగా మొలకచ్చతోడశ్రీ । కరముగభక్తికింపడగగాశివుగభ
పొల్చుచూ॥యరియమరాజుగారిపరమాప్తుడపైనమహానుభావనీ। వరవుడసే
వా॥౧౦౧॥ దండితవాదియైశివుడె దైవము గాకనికన్నులిచ్చితా । నిండుమనంబు
నిద్దపుకన్నులుదాల్చిపొచ్చుచూ । పండితమల్లికార్జునుడు ప్రస్తుతి సేయగసే
వ్వండునుతించ సేచుర బసవా ॥ ౧౦౨॥ యేడులునూరటన్నశృతులొల్లక క్రగి
నూ । శేషులుసంచరించిసకలేశ్వరదేవరమాదిరాజునా। యేడులునూరటన్న
ఘోరమహాహిదంష్ట్రికా॥వ్యాములడంచెనయ్యబసవా॥ ౧౦౩ ॥ వసుమతిజేరు
వాద్దడిమువ్వరికూగ్మబంటషోడసులసుతుండతేరసులతిక్కనభృత్యులువీరలాదిగా
మహాపురాతనులకెల్లననర్ఘళభక్తిచేతన॥నవసిగొనిబ్రోవుమయ్యబసవా॥ ౧౦౪॥
ధానమాబసవభవ్య నిధీబసవామృతాంబుధీ । బసవమహానిధీబసవభర్మ
ద్గవీ । బసవమరుణ్సఖాబసవబంధురువాబసవోల్లసన్మణీ । వసిగొనిబ్రోవుమ
౧౦౫॥ నాయొడయండనావిభుడనాహృదయేశ్వరనామనోహరా । నాయిలువే
దనాగురులింగమనాదుజంగమా । నాయధినాధనా వరుసనన్నుగృపామతి బ్రో
వే॥ధాయమిబ్బందవంద్య బసవా॥ ౧౦౬॥ నోరికివచ్చినట్టులొకనూరువిధంబు
నే। నేరుతునేరబొమ్మనకనీపయిపొచ్చనులేనిమచ్చికం। గారవమొప్పవ్రే
గాదగుగారవింపునిం॥పారగకూర్మిబూనిబసవా॥ ౧౦౭ ॥ బసవడుప్రీతిగైకో
మెయిక విరచించినాకమున్ । బసవపురాణమంచునిన్నుబ్రస్తుతిసేయుదుర
యసమదయాధురీణతకునంకిలి పాటుఘటిల్లకుండన । న్వసిగొనిబ్రోవుమయ్య
౧౦౮॥అకుటిలలింగజంగమసమగ్రదయాకలితప్రసాదిపా । లకురికిసోమనాథు
మునన్ బసవన్నదాడనా । యకునకునొప్పనీశతకమర్పణజేసెనివిపఠించువారికి
కింగలుగుశ్రీయు వునాయువుభక్తిముక్తియున్॥— … ……………

గద్య ॥ ఇతి శ్రీమత్పాల్కురికిసోమేశ్వరారాధ్యప్రణీతం బైభాసిల్లు

బ స వ శ త క మ ను - వృ షా ధి ప శ త క ము

స ం పూ ర్ణ ము.

—(శ్రీ)—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీమదుమామహేశ్వరాయనమః.

నవరత్నమాల.

౧. శ్రీమద్ద్వితీయ వృషవాహనశాంతమూర్తే । శైవప్రబంధ పదబంధురగీతకీర్తే
శ్రీసంగమేశ్వరపదాంబుజభృంగవృత్తే। రక్షాఽద్య మాం కరుణయా బసవేశ్వర త్వం॥

౨. రుద్రాక్షభూషణవిరాజితకంఠదేశ । తిర్యక్త్రిపుండ్రభసితాంచితఫాలభాగ।
పావనఽపేటిభువనేప్సితలింగదేహ ॥ ర ॥

౩. శైవావమానమనుజాక్షమశిక్షణోగ్రే ! చార్వాకవాదమదవారణసింహరూప।
శైవాగమజ్ఞ పరమార్థకతత్వవేద్య ॥ ర ॥

౪. శైలాత్మజేశకరుణారస సింధుమధ్య । క్రీడోపవేశితమహామదవన్మరాళ।
వేదాంతసారకుముదోత్పలశీతభానో ॥ ర ॥

౫. అష్టాంగయోగ పరికల్పిత సావధాన । వేదాంతవేద్యవిమలాశయశీతదోష।
శ్రీజంగమాంఘ్రియుగళార్పితమానసాబ్జ ॥ ర ॥

౬. భక్తార్చనోత్సుకసుధాభరితాంతరంగ । భగవత్ప్రియనయనార్పణభాసమాన।
భావానుగవ్యశివయోగయుతాబ్జనేత్ర ॥ ర ॥

౭. కళ్యాణపట్టణ నివాసకలాత్మపూర । కామాదిశత్రుగణవర్జితకారణాంగ।
కందర్పసుందరతనో కరుణాంబురాశే ॥ ర ॥

౮. ఉత్సన్నబిజ్జలనృపోద్ధతగర్వతుంగ। శైవప్రభేదపటుతీవ్రమహోగ్రవక్త్ర।మాహే
శ్వరాఘనలినాకరపద్మమిత్ర ॥ ర ॥

౯. సద్వాక్యజాలసరసాంచితసత్యభాష । చార్వాకబౌద్ధమతాదికుతర్కదూర।
పాషాండజైనవిషదాష్టిమయూరరూప ॥ ర ॥

౧౦. శ్రీసిద్ధవీరకవితాంత్యజసింధుజాత । మాణిక్యకల్పితమహానవరత్నమాల। యేవా
రయంతి సహసస్తుతిశోభమానా । తే పాపినోఽపి మనుజాలభంతి॥ రక్షాఽద్య
మాం కరుణయా బసవేశ్వర త్వం॥

శ్రీమదుమామహేశ్వరార్పణమస్తు.

సంపూర్ణము.

—(*)—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ప్రకటన.

—౦—

ఈపుస్తకము శైవులకుమాత్రముపోస్టేజి, ౦-౦-౬ - గైకొని పుటఁబ డును. తదితర్లకు టప్పాఖర్చుసహితము, ౦-౧-౦ - ఖరీదుకు యివ్వనిశ్చ ము. వలయువారు, చెన్నపట్ణమందు స్థాపించియున్న శైవసిద్ధాంతప్రకటన స దగ్గియగు, ఏడునూతుల - ముత్తయ్యగారికి జాబువ్రాశి తెప్పించుకొనవచ్చు

☞ కొండపల్లి - వేంకటశివయ్య.

లోకల్ ఫ. డ్ వోవర్ శీయరు.

ఖాండారామండలపు

నాగపూపూర్ - డివిజను

మరియు శైవసిద్ధాంత ప్రకటనసభా, ధర్మక.

ఏ - ముత్తయ్య.

శైవసిద్ధాంత ప్రకటన ఏజెంట్.

చెన్నపట్టణంపెద్దినాయని పేట

వరదాముత్తియప్పన్ వీధి.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఓం

శ్రీ శివాయగురవేనమః.

అన్యవాదకోలాహలము.

ఇది,

సోమేశ్వరారాధ్యులచేరచియింపబడి,

యీసభాపండితులగు

వీరవల్లి—సంగమేశ్వరరావుగారిచే

సరిచూడబడి

శ్రీశైలసింహాసనాధీశపశ్చిమాంతభాగశ్రీకాళహస్తినిపట్టదశ్రీమద్రాజా శ్రీ

[illegible] దేవరజనికసార్వభౌమస్వాములవారిశిష్యులు,

శైవసిద్ధాంతశాఖాసభాకార్యకర్తగారున్ను,

కాళహస్తి—వెంకన్నదేవరగారిపుత్రులున్ను అయిన,

[illegible]—[illegible]రభయ్యదేవరగార్లవలన,

ఏడునూతుల - మార్తయ్యగారి

స్వకీయ,

శైవసిద్ధాంతముద్రాక్షరశాలయందు

ముద్రించిప్రచురింపబడియె.

చన్నపట్టణము.

[౧౮౭౪ - సంవత్సరము.]

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

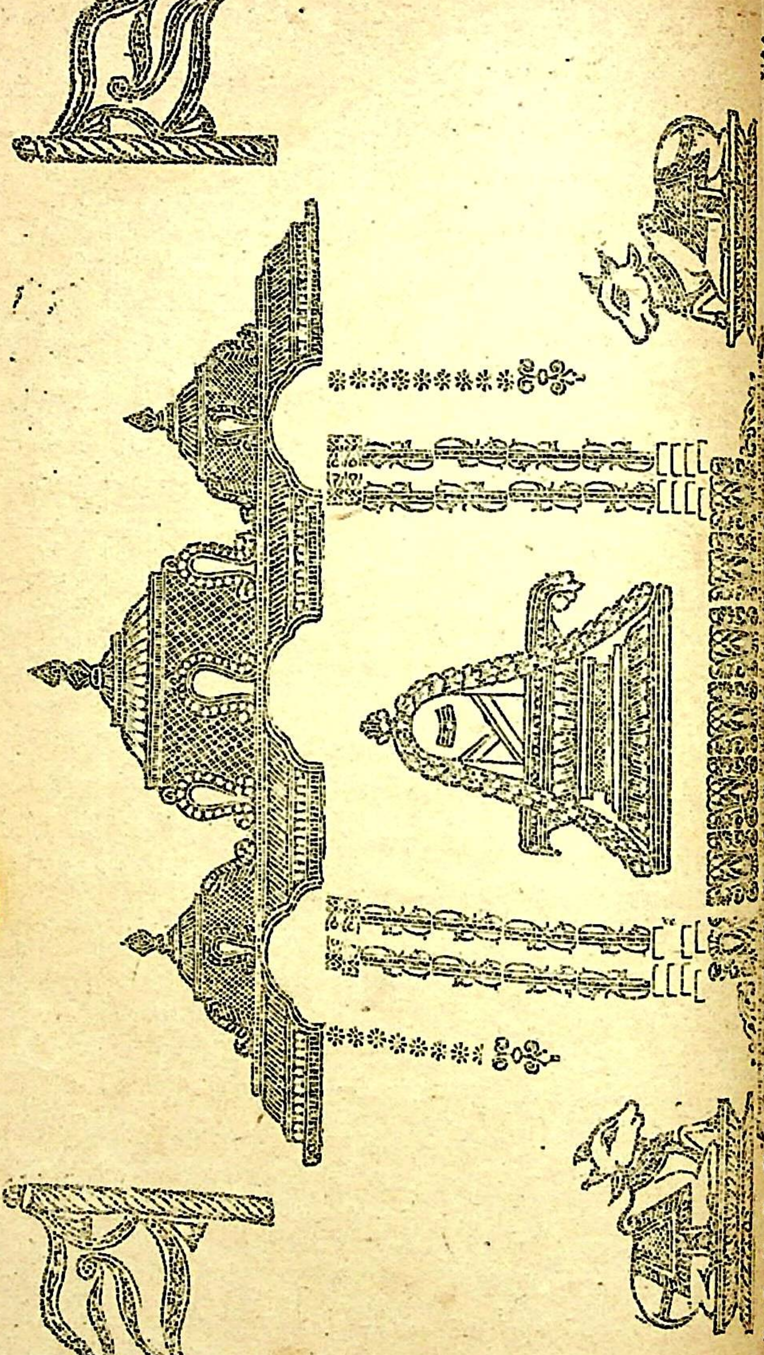

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఓం.

శ్రీశివాయగురవేనమః.

అన్యవాదకోలాహలము.

శ్రీగురులింగసంచితదయావిస్ఫూర్తిధారాశైవతిరస్కారకీర్తి । శిరఃపీఠశాంభ
వపరతత్త్వసంబంధు । హర్ష సుధాసింధు నార్తబంధు । శరణాగతత్రాణునద్భక్తికళ్యాణామ
లశ్రపవీణునిర్మలశరీరు । వేదార్థసక్షిప్తము । ప్రశస్తగుణధామశోభనోద్దామ భక్తాభిరా
ము । నిన్నునాశ్రయించి కొరినన్యవాదకో । లాహలంబు వేడ లాలితముగ । యేనుపన్యసింతు.
శ్రీకాంబ్రగురుచిత్త । నలినభృంగ సోమనాథలింగ ॥ ౧ ॥ బసవపురాణప్రబంధంబు మీరుర
చించినయభినవశ్రీనుతించి । మీరగ్గిశ్రీపండితారాధ్యచరితంబుచెప్పిన నిరుపమస్థితినుతిం
చి । మీరుచతుర్వేదసారంబుచేసిన మహితపాండిత్యసమ్మతినుతించి । బసవరాజియ్యాది
మహాకృతుల్ మీకునిర్మించిన సామర్థ్యమేనుతించి । రశికతత్త్వభావ రతినన్యవాదకో ।
లాహలంబువేడలాలితముగ । యేనుపన్యసింతు ॥ ౨ ॥ భవదీయసంబంధబంధురంబయ్యె
నే భాగ్యంబుచేసెనో పాలకురికి । భవదంఘ్రిపూజనాపరులకిమ్మయ్యె నే భాగ్యంబుచేసెనో
పాలకురికి । యుష్మద్విహారసంయుక్తమైవెలసె నేభాగ్యంబుచేసెనో పాలకురికి । యుష్మది
వ్యాశ్రమాత్యున్నతిబొందినేభాగ్యంబుచేసెనో పాలకురికి । పాలకురికియెట్టిభాగ్యంబు
చేసెనో । నీవు నామపురాదిసీహితమయ్యె । యీహితానుషంగమే ॥ ౩ ॥ బసవయ్య
మాచన్నబసవయ్యనిజలింగ చిక్కయ్యకక్కయ్యలతగిలిచి । మాచయ్య సవగణనాచయ్య
వలికేతబ్రహ్మయ్యబ్రస్తుతించి । వేమయ్య నేకాంతరామయ్యబల్లేసుమల్లయ్యనల్లయ్యమడిభ
జించి । హెూన్నయ్యమేదరచన్నయ్య శివరాత్రిసంగయ్యవంకయ్యసన్నుతించి । కోరియ
న్యవాదకోలాహలంబను । సీసశతకమింపుజిగురులొత్త । యేనుపన్యసింతునే ॥ ౪ ॥ ఆరా
ధ్యదేవరనతిభక్తికీర్తించి యనఘునుంచినపండితయ్యగొలచి । షోడ్డళబాచయ్యనుము
దగాప్రార్థించి గోవిందభట్టారకునిభజించి । జ్ఞానసంబంధిబ్రసన్నగానుతియించి బిబ్బ
బాచయ్యసంప్రీతిదలచి । కెంబావిభోగయ్యకీర్తనగావించినం చెన్ననేప్రోద్దునాశ్ర
యించి । వలనుమెరసియన్యవాదకోలాహలం । బనెడిసీసశతకమతిశయిల్ల । యేనుపన్య
సింతునే ॥ ౫ ॥ కర్మవాదంబెల్లగజిబిజిజేసిన కాటకోటయ్యసత్కరుణజేసి । జైనవాదం
బెల్లజిబ్బుమ్రాడిన దాసిదేవయ్యసత్కరుణజేసి । కాలవాదంబెల్లకల్లగాజేయుమార్కం
డేయుమహాసిసత్కరుణజేసి । యన్యవాదంబెల్లయదటణంగించిన మారగణోత్తములసత్క

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ణఁజేసి । పలను మెరసియన్యవాదకోలాహలం ! బనెడిసీసశతకమతిశయిల్ల!
సింతురయే ॥ ౬ ॥ వేదాంతవేదసంవేదితార్థంబులు నఖిలశాస్త్రోక్తితత్వా
సంచితోపపురాణసమ్యగర్థంబులు నాది పురాణసారార్థకములను । మోక్ష
మోదితార్థంబులు నారుషపౌరుషేయార్థములను । శ్రౌజితామేయ
బులు యుంచితశివరహస్యార్థములను । వరుసగూర్చియన్యవాదకోలాహలం
శతకమతిశయిల్ల । యేనుపన్యసింతురయే॥ ౭ ॥ వేదవాదులకును భేదవాదుల
ద్ధులకుగుండెబెదరనంగ । నాత్మైకవాదమాయావాదులకును లోకాయతుల
ననంగ । కాలవాదులకును కర్మవాదులకు సాంఖ్యులకును గతిగట్టుగుదియ
యవాదవైష్ణవవాదులకు నంతరాళికులకు నెత్తిగాలమనగ । జైనవాదులకును
నుహాల । క్రమముగముక్కుమీదకత్తియనగ । నీవు విరచియింతువయే॥ ౮ ॥ కాల
ళ్లగడుశీలబడద్రేసి కర్మవాదులనోళ్ల గడ్డలణచి । శూన్యవాదులనోళ్ల సున్నమెత్తి
వాదులనోళ్లబుగ్గిజల్లి । జైనవాదులనోళ్లచెప్పవసూయించి బుద్ధవాదులనోళ్ల
వోసి । లోకాయతులనోళ్లచేకూరనడపించి కూళసాంఖ్యులనోళ్ల కోశదు
లచేతనుశాస్త్రసమ్మతులచేత । యాగమపురాణముల కెల్లనందమనగ ! నేర్పుతో
శుంభద్గతాంభోధికుంభజసారంభబంధురప్రతిభావిభాతిభూతి । దారిద్ర్యకుద్ర
రుణమాతతపురహచ్ఛాతహేతిభూతి । నిర్బంధబహుజన్మనీరంధ్రఘోరాంధకా
లవిఖ్యాతిభూతి ! కర్మవల్లీమూలనిర్మూలనోద్భూతశాతకుద్దాలప్రభాతిభూతి ।
దివిచదిఃయామ్నాయనుతభస్మ । విముఖవృత్తి జెడిరివిప్రజన్ము । లెట్టి పాపమతులొ
భసితంబుశంకరోల్లసితంబుభవభయగ్రసితంబులోకప్రకాశితంబు । భసితంబు
సితంబుగంధప్రహాసితంబుమలినసన్యాసితంబు । భసితంబుశివకళాభ్యాసితంబు
బుశిష్టానుశాసితంబు । భసితంబుభక్తిసంసిక్తంబు చంద్రికాభసితంబుపరవ
బు । యనుచు చదివిచదివియామ్నాయనుతభస్మ ! విముఖవృత్తి జెడిరివిప్రజన్ము
మతులొయే ॥ ౧౧ ॥ భస్మంబుమలసద్భక్తిముక్తియాకల్పలతికాఫలార్థమూల
స్త్రంబుశంకరార్పణయోగ్యభక్తినైవేద్యకుంభసవిత్రవేష్టనంబు । భస్మంబు
కేదారవస్సుకోశ్యఘుసరిహృత్కోట్యర్థకంబు ! భస్మంబలంకృతభక్తికన్యావశీకర
లప్రదంబు । యనుచుచదివిచదివియామ్నాయనుతభస్మవిముఖవృత్తి జెడిరి
పాపమతులొయే ॥ ౧౨ ॥ క్షారంబుభక్త్యలంకారంబులో కాను సారంబు
మనుచు । క్షారంబుపరమార్థసారంబు సద్గుణాధారంబుప్రాభవోద్ధారవ
రంబుమోక్షసంస్కారంబు భవభయసంహారంబువైదికాధారమనుచు ! క్షా
గ్యసారంబు మోక్షాబ్ధితీరంబువిరయనిస్సారమనుచు । నాదిచదిఃచదిఃయామ్నా
భస్మవిముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము । లెట్టిపాపమతులొయే ॥ ౧౩ ॥ మాతరక్షోరగా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క్షోభితక్షితియ్యమానసందకరతు । రూక్షేతరాబ్రహ్మరాతుసః క్షేపనాక్షేపనూనాభిర
రతు । యాత్క్షేపభూతాన లేక్షభిక్షుకణ తాడక్షేపమానసురక్షురతు ! పక్షియ్యదాక్షిణ్య
కణేశ్వరభయప్రతిణకణరక్షురతు - యనుచుచదివిచదివియామ్నా యనుతభస్మ-విము
ఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము - లెట్టిపాపమతులో యే ॥౧౪॥ కరమధిక నైశ్వర్యకారణోద్భూతి
భూత్త్యై పేరునైభూతియయ్యె - తగభావనాదృసితంబునాసిరవద్యభాసనోద్ధామ
భసితమయ్యె - నలినాపదాద్రతుణా క్షారమనవిపక్కరణసంహారమైక్షారమయ్యె నలి
రక్షణాద్రక్షేతియనగ సర్వసురక్షణీయమైరక్షయయ్యె - ననుచుచదివిచదివియామ్నా
యనుతభస్మ - విముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము - లెట్టిపాపమతులో యే ॥౧౫॥ ధరగృహస్థా
శ్రితంబైన గుణభూతిలేకద్విజేసిన లేమఫలము - ధర్మశ్రుతమస్య శ్రుతంభవే త్రవభూతిలేకె
న్నను లేమఫలము - తగసధితమ్మనధిత చైవయనభూతిలేకద్విపఠిలిన లేమఫలము- పౌరా
ఋష్ఠానతపోమంత్రమునభూతిలేకద్విదాటగిన లేమఫలము - యనుచు చదివిచదివియా
మ్నాయనుతభస్మ-విముఖవృత్తిజెడిరి ప్రజన్ము - లెట్టిపాపమతులో యే ॥౧౬॥ సార్థంబుగా
సర్వతీర్థేషు యత్పుణ్యమని చెప్పునరియు భీమాగమంబు - దృష్టంబుగా వైశ్వదేవసురార్చ
యని చెప్పునరియు భీమాగమంబు- యనుపక్తిమృత్యుంజయతి మానవోయంచనటచెప్పు
రియు భీమాగమంబు- సత్యంబుగా దేవసర్వమనుష్ఠితంబని చెప్పునరియు భీమాగమంబు-
యనుచుచదివిచదివియామ్నా । యనుతభస్మ విముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము- లెట్టిపాపమతులో
యే ॥౧౭॥ రమణమైకూర్మపురాణంబు సర్వయజ్ఞేషు ధారిసయనినిశ్చయించు - క్రమము
గరుడపురాణంబుతా భస్మనైన ప్రకృగ్వశమనినుతించు - ప్రతినబ్రహ్మాండపురాణంబుతె
నభస్మనావియుక్తని ప్రస్తుతించు ! ప్రకటమలభంగిమానవపురాణము శివవాక్యాన సంశ
రాయనిషిధించు - ననుచుచదివిచదివియామ్నా- యనుతభస్మవిముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజ
న్ము-లెట్టిపాపమతులో యే ॥౧౮॥ తగమంత్రితంభస్మధారయేత్తని మ్రోయునాగిని శ్వేతా
శ్వతరోపనిషది - నెరయజాబాలోపనిషది సవభస్మజ్యోతిరని మ్రోయుమరియునట్ల-మ
హాభూత్యైన ప్రమథితవ్యమని మ్రోయునాయజుర్వేదంబునదియుగాక - మరియగ్నిరితిభ
స్మనవాయురితిభస్మమనయథర్వణశిరస్సందుమ్రోయు - ననుచుచదివిచదివియామ్నా
యనుతభస్మ - విముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము - లెట్టిపాపమతులో యే ॥౧౯॥ ననభూతోన
భవ్యతియనుచుస్కాందాగస్త్యసంవాదమునమ్రోయు- నిర్ణయంబుగశివాగ్నిరుద్భూతి
త్తమంబని క్రియాపారంబుననమ్రోయు- మరియుచందనకుంకుమంచైవయనిజానియ
దలైంగ్యమునందుమ్రోయు - లలితంపు కౌశ్యనఖిలానిచాయని నఖిలపురాణంబు
నమ్రోయు- ననుచుచదివిచదివియామ్నా యనుతభస్మ-విముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము- లెట్టి
పాపమతులో యే ॥౨౦॥ భీకరంబుగసురాంపీత్వాయనుట సురాపానాదిదోషము లేపాయు
తి - గళిగురు దారాంచగత్వాయనుటగురుతల్పగాద్యఘములదలగుభూతి - కృత్వాబ్రహ్మ
హత్యాంచకృత్వాయనుటబ్రహ్మహత్యాదిదురితంబులణగుభూతి - ప్రతిరూపచ్చలేసర్వపా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వేభ్యమటసమస్తపాపంబులుమడియుభూతి - యనుచుచదివిచదివియామ్నా
నిముఖవృత్తిజెడిరిద్విజన్ము - లెట్టిపాపమతులోయే॥ ౨౧॥ పద్మనాభాబ్జసంభ
సనముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు - ఆర్కేందుపావకయమవరుణకుబేరము
తిత్రిపుండ్రధరులు - రామమార్కండేయరఘురామబలరామముఖ్యులుభూతిత్రి
రులు - ద్వైపాయనాగస్త్యవత్సవసిష్ఠపులస్త్యముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు
దివిచదివియామ్నాయనుతభస్మ-విముఖవృత్తిజెడిరివిప్రజన్ము-లెట్టిపాపమతులో
యతురక్షోహివిన్యాఘరకిన్నెరముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు - కపిగౌతమ
గార్గేయముఖ్యులుభూతిత్రిపుండ్రధరులు - అడగనేతానిరుద్రాక్షాణియనియ
శ్రోక్తంబువిస్తరింప - నదియువేదాధారయంతి వేదాధారయంతియనుమసద
యు- యస్మానిధారయేత్తగగచ్ఛంతిసంననగతీర్వసమన్నమనగమరియు-సర
ముపన్నపిమనగరుద్రాక్షాణిదాణమనిసమస్త - సంహితలపురాణశాస్త్రలిపి
నొప్పజదివిచదివిచెప్పిచెడిరి - యెట్టిపాపమతులోయే॥ ౨౩ శుభలీలసంధ్యా
సూయించుశైవపురాణమాసక్తిబలుక - సంచితంబుగవృణ్మయోవాపిరుద్రాక్ష
వపురాణముర్ధిబలుక్క- మహిమతోకింపునమోనుసానయోయనియమపు
ర్థిబలుక - నెరయరుద్రాక్షాణియరశిస్త్రిగేయనియాలైంగ్యమునబలుకనట్లస్క
హితేపురాణశాస్త్రముల్ఘటియింప - నట్టిదానిబూనవక్కటకట - క్రియేలస్ప
తే ॥ ౨౪ ॥ భంగిగాహకనీలలింగంబునర్చించి విష్ణుమగబడయదేవిష్ణుపదము
తలింగంబుసద్భక్తినర్చించి బ్రహ్మముగబడయదే బ్రహ్మపదము- లీనంబుజరాజలి
నర్చించి యింద్రుండువడయదేయింద్రపదము - కాంశ్యపలింగంబుకరమర్థినర్చి
వులువడయరేవసుపదంబు - గానహముడెయాదికర్తయనగుటకు - యచ్యోత్తు
భృత్యులగుట - కేలప్రత్యయంబులే ॥ ౨౫ ॥ సూర్యత్వమధిగంచి సూర్యుడ
జించెతామ్రలింగంబునుద్దామభక్తి - సోమత్వమధిగించిసోముండుబూజించె
గంబుమహితభక్తి - వరుణత్వమధిగంచి వరుణుండుబూజించె రత్నలింగము
భక్తి। ధనదత్వమధిగంచి ధనదుండుబూజించె హేమలింగంబుహీయభక్తి
చదివిచదివియట్లకోయిలలింగ - బాహ్యులైమహోగ్రపాతకము - లసేల
లే ॥ ౨౬ ॥ అజహరీంద్రాదులుహరశిరంబునదాల్తురటుశిరోభిర్ధారయంతి
కాగ్రములనలికాగ్రేత్సునిందాల్తురటురాతుసులునత్రియక్షశివుని- కంఠేషునా
దిరుపులుశ్రీకంఠు దాల్తురు భక్తింబరములమనవస్త్రధాయనమనుపుష్పత్రయ
దాల్తురీశానునునుచు - చదవిచదివితారునదియెట్లకోలింగ - బాహ్యులై
పాతకముల - హేతులైనవిప్రలేకాంబ్రగురుచిత్త ॥ ౨౭ ॥ పాణిని
వ్యాకరణసూత్రములకుకర్తయయ్యె - మీప్రసాదంబునకింమాంసశాస్త్రస
తకైజైమినిసూత్రకర్తయయ్యె - న్యాయశాస్త్రమునకును

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ర్తయయ్యె। శివమిమ్ముగొల్చి వైశేషికశాస్త్రలేఖకుఁ గణాదుఁడు సూత్రకర్తయయ్యె। న్యా
ట్లుగొల్చి వేశ్యలై నేగడుట। నెరిగియెరిగి భక్తిహీనులగుట। నేమిచూ ఘూర్ణశాస్త్రులే॥ ౨౮॥ వే
తశాస్త్రసంహితాసూత్రకర్తయై మెఱసిన వ్యాసుండు మిమ్ముగొల్చె. యరయమీమాంసభా
ము జేసి మొనఁటభట్టాచార్యులకటమిమ్మర్థిగొల్చె। ధర్మార్థవిద్యాప్తవశశాస్త్రపతులై నె
న్యాసులుమిమ్ముగొల్చి। వరసూత్రభాష్యప్రకరణమేటి నిర్మతులైరి మహాపురుషుల్ మిమ్ము
ల్చి। యామ్యులిట్లుగొల్చి వేశ్యలై నెగడుట। యెరిగియెరిగి భక్తిహీనులగుట। కేమిచెప్ప
నే॥ ౨౯॥ శాస్త్రముల్ చదివిన చదువుగా కేమియశాస్త్రముల్ చిలుకలుచదువ వె
ధరయల్ల దిరిగిన దిరుగుగా కేమియాత్రిమ్మట మృగములు దిరుగ వెట్లు - కుడువుదాను డిగి
డుగుగా కేమియాపడుపు పరాకేయులుడుగ వెట్లు - యాకాశచరుడైనయది గాక నే
మాయాకాశమున పక్షు రుగ వెట్లు। గాన భక్తిహీనుడైనవాడెంతవాడైనవాని విద్యమం
ంబు లెల్ల మిథ్యగాదెయే॥ ౩౦॥ ఖద్యోతతతులంధకారంబు గుదియింపజాలునా సూర్యా
లుగాక - సరిచుక్కలై న్నెనజగములు వెలిగింపజాలునా చంద్రుండు జాలుగాక - శ్వాన
హమ్ముల్ సామజంబున జంపజాలునా సింహతిబుజాలుగాక - గండూష జలములు కా
గుదియింపజాలునా ఘనవృష్టి జాలుగాక। కాట్లనన్యదైవతాచరణల్ భవముల - దీర్ప
నే త్వదీయభక్తి-యొందుజాలుగాకయే॥ ౩౧॥ ఎల్ల దేశంబుల నేలెడు రాజునకొకయూ
లియుంపకున్న నేమి- సకలసదీనదాశ్రయమైనవాడికొకవిడవంతరాకున్న నేమి- పది
యూళ్లు బితికెడువానికి నొకయూరుబిసుకకనున్న నేమి - కల్పవృక్షాటంగలుగువు
త్తునకొకద్రుమానుఫలియింపకున్న నేమి। యిట్లు కేశవాదులచిఱుంచుచున్న నీ-కొకడు భక్తి
సకున్న నేమి-యీపాతానుసంగమే॥ ౩౨॥ వాధితాకమైనబోరివనిసట్టితంద్రికిగల్గనే
లంపనిల్గె నేమి- ప్రజలకుననుభవింపగరానిచుషిణిదాపండెనేమి తలంపయొడెనేమి-స
ఱుకిడరానిసంపదబాపిపిడాయనేమి తలంపబోయెనేమి-పతికనుకూలమైచరగనిసతి
ప్రమిరెనేమి తలంపబారెనేమి। యట్లసీదుభక్తియంరనికష్టుండు। బుట్టెనేమి వాడుగట్టెనే
యీపాతానుసంగమే॥ ౩౩॥ ప్రమానుచుట్టిదిసగవందెనిన తింపగానుగయొద్ద మిగని
ంగి। స్నానముచేయునేనిరేసుపడియయ్యెనిత్యంబుగున్నంగిసిల్ల గ్రంకి। తలబోడిమై
తెల్వజ్ఞుడేనియుతలబోడిపదుచులెత్వజ్ఞురాలె- సతిగూడమియద్రహ్మచర్యవేనిశిఖండిస
ంపదబ్రహ్మచారియానె। యేమిచెప్పభక్తిహీనవ్రతంబులు - బుగ్గిలోననెయ్యిబోసి
-యున్న నేనింకయే ॥ ౩౪ ॥ శివపురాణాదులు చెవిజెట్టనొల్లరుగోత్రవధాములుకోరి
కు-ప్రమథగణాడంబరములువినొల్ల రుపేబితామహావథల్ ప్రేమవింద్రు-ఘనగురుబో
ర్లింపనొల్లరుగురువధాకథనంబు ఁచిగ్రసు - హరభక్తమహాత్మ్యము లాలింపనొల్ల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మయగ్రజాతులవధంబిఁ వింద్రు। చిరసమతులుదుర్వివేకాభిరతులుక - ల్మషయుతుల్
ష్టమానచరితు । శెట్టిపాపమతులొయే ॥ ౩౫ ॥ శాలిహోత్రంబట్టిఁ జనువంగ
గాక హయరత్నములనెక్కియాడదగునె । గజతంత్రంబులు ఘటియింపనగుగాక
ర్యేనుగులశిక్షింపనగునె। భరతశాస్త్రంబులు పఠియింపనగుగాకనాట్యకల్ గొని
డనాడదగునె।వీరరసస్ఫూర్తికిరచింపనగుగాకనని మొసలావుసేయంగనగునె యొల్ల
లుచదువనగుగాకతత్సార।మైనసిద్ధమహిమనవనిసురలు।యెరుగజాలరెట్లుసే॥ ౩౬।
సగర్వమన్యత్పరిత్యజ్య యని యథర్వణవేదసూక్తిభావ్యమగుగ్రమోయు । శ్రుతిశివానన్య
త్యజేత్తనిజ్ఞానయోగఖండముకర మొసగ్రమోయ । నట్లసర్వంసర్వమన్యత్పరిత్యజేత్తను
వపురాణవర్తిగ్రమోయః । నలిరేగసర్వమన్యత్పరిత్యజ్యని పారాశర పురాణఫణితిగ్రమో
నన్యద్రైః భజనమాటు గానయిబ్బంగి,వడచిళంభుగొల్వ వేదమతము।యీపాహితానుమంగడ
౩౭॥ నిశ్చయంబుగపూజనీయశివాశ్రయంబనుట భక్తుమసూపెయగ్రగణ్యు । డోగిరి
త్పాత్రముత్తమంబనుటతథ్యంబు భక్తుమసూపెయగ్రగణ్యు । డప్రస్తుతిఃపాత్రః
హేశ్వరోయనుటభక్తుమసూపెయగ్రగణ్యు। డతుల్యత్వమశ్లివపదాభ్యర్చకోయనియను
భక్తుమసూపెయగ్రగణ్యు।డనుచునాగమేతిహాసపురాణశా। స్త్రాదిమహితసూక్తులందు
ల్పు।యెట్లమీకుజెల్లెనే ॥ ౩౮॥ శివుడెదైవంబనిశిఖపచ్చడంబునబంధించెశ్రీపతిపండితయ
హుడదైవంబని హాలాహలముమ్రింగి ప్రతిచూపెబండారుబసవరఘుడు । భవుడెదై
బని ఫణిరాజునాడిసియుద్ధతిబట్టెదేవరదాసమయ్య । మృడుడెదైవంబనికృష్ణాదిదిశ
దండించెశంకరదాసమయ్య।గాన భక్తులగ్రగణ్యులెవ్వటకుకాల।హరుడెయాదికర్త
టకొండు।లేలప్రత్యయంబు॥ ౩౯॥ కణగిమూకాంగినకవితజెప్పించడేనలదిరువాలూమనాడ
నారు।వెలికిబోడిసపాండుపిపుగూనుడుపడేనలువాప్పసంబంధినాయనారు। మర్రి గొట్టి
చియమ్మహినెల్లనెరుగంగ బడయడేకోవుప్రాంత్రమ్మభుడు । కలునందభట్లునంకవణాబు
పడేదాపూరిబ్రహ్మయ్యభక్తవరుడు। గానభక్తులగ్రగణులెవ్వటకుకాల హరుడెయాది
యాటకొండు।లేలప్రత్యయంబులే॥ ౪౦॥ ఏదాజసూయంబులెనవచ్చుననవచ్చునయ్యమేశ
ధినాథయ్యకృతికి।యేనరమేధంబులెనవచ్చుననవచ్చునయ్యశిరియాలుమహాత్మునకు। దే
ఘోటకముఖంబులేనవచ్చుననవచ్చునయ్యబండారుబసవయ్యక్రతుకు। యేపౌండరీకం
లెనవచ్చుననవచ్చునయ్యిరువత్తుమహత్త్వమునకు।యేమిచెప్పభక్తిహీనముఖంబులు। కారణం
బులెన్నిగాకయుండు।నెక్కడయ్యెభక్తిసేతగు॥ ౪౧॥ బిబ్బబాచయ్యతోబదిచందంబులాడినగో
బ్బూరుబాపలకొంపకాలెగనె । గుడ్డవ్వకణగింపఁబడ్డయోనింది గొ పొలసుబాపలమేనులున్
ముకొనియె।శివనాగమయ్యదూషించినగణ్యాణపురముబాపలనోళ్ళ బుర్వులురినె । భోగ
య్యబెనకంగబోయినకెంచాపిబాపల బ్రతుకుబూదిభస్మమయ్యె।గాన భక్తులగ్రగణ్యు
టకుకాలహరుడెయాదికర్తయాటకొండు।లేలప్రత్యయంబులే॥ ౪౨॥ క్రతుకర్మఫల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దళప్రజాపతితలదరిగించి మేషంబుతలకు దెచ్చె। నధ్వరారంభఫలావాప్తిసగర్వులపటుముని
కోపాగ్ని పాలుపరచె। యజ్ఞఫలంబునను పాపనీవల్లభుని పెద్ద జేదుపాపపుర్వ్వ జేసె। నవవ
నకృత్యంబులు సంధిల్లధర్మజు బంధుత్వయంబు నాపదలముంచె - వేదఫలము సామవేదులనయిం
చె-నట్ల భక్తిహీనమైనమఖము। లెచటికెక్కు పౌనుయే॥ ౪౩॥ భవ్యుండుకలకేశబ్రహ్మయ్య
వలీబడదుచేపట్టినవశిడిగాదె- మోళిగమారయ్యమట్టినమాత్రానకట్టెలు మేల్మిబంగారు
గాదె - కన్నదబ్రహ్మయ్యకరమధిక్రవ్వినకన్నపుమన్నుకనకంబుగాదె। శంకరదాసయ్య
సమదృష్టిచరణమిశ్రమతలమధికాంచనముగాదె - గానభక్తికలిమికలిమిగాకిటవేరె- క
లిమియేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందుసరకుగొండ్రెయే॥ ౪౪॥ గణుతింపగానలశిరియాలు
భక్తిభావంబుననక్కుల్శ్వంబులయ్యె - యేణాధినాధుని యాడితభక్తిపద్ధతి హేళిపుష్ప
లచండయయ్యె - ముశిడిచౌడయభక్తిమోహంబుననుముశిణి పండ్లుదాలియ్యనిపండ్లుయ
య్యె - నమినంది భక్తిపిన్ననపువనిముగ్గలోదకము నిత్యముదీపతైలమయ్యె - గానభక్తికలి
మికలిమిగాకిటవేరె - కలిమియేమికలిమి కలిమిభక్తు - లెందుసరకుగొండ్రెయే॥ ౪౫॥ బస
వయ్యకోపాగ్నిభస్మమైపోవజే పాపిబిజ్జలనరపాలుకలిమి- యడపవరేచమశాపాగ్నిచేగా
లదెవల్లిగినాటిరాజన్యుకలిమి - యారాధ్యదేవుశాపాగ్నిగ్రస్తముగాదె వెలనాటిచో
డేంద్రుకలిమి - ధనళేశునామయ్యవారుణశాపాగ్ని నెరయదేయుదయావనీశుకలిమి -
గానభక్తికలిమికలిమిగాకిటవేరె - కలిమియేమికలిమికలిమిభక్తు - లెందుసరకుగొండ్రె
యే॥ ౪౬॥ భూపావ?రమునభూపఘంటయుదానహంపుపురంబునకోహళయ్యయరిగె। శివు
దపుత్తెంచినశివారణము నెక్కి యభవుని గూడనంచెన్నయరిగె - ధరశంకరయ్యశంకర
లోకమున కేగె ప్రమథులుప్పొంగ వాళములతోడ- గుడియుకోటయుదానుకొనిపోయెవెం
డికొండముమహత్మ్యుదీపు? శీయాపు - యనుటకెల్లమొన్నమనమారకల్లయ్య - శంభుజే
రజనదెసాక్షివేరె - యేప్రత్యయంబులే॥ ౪౭॥ పురజనంబులుదానుపరమేశపురికిప్ర
ఖ్యాతిగానులయురాజన్నయరిగె - శివరాత్రిసేయుచుశివభక్తులునుదాను వెండికొండ
కుమిరుమిండడరిగె- యల్లుకుకూతుకుయశివయుదాను నీశ్వరుగూడమానకంజారుడరిగె-
పుత్రపౌత్రకళత్రమిత్రాదులును దానుదేవుజేరగజగదేవుడరిగె - ననుటకెల్లమొన్నమన
మారకల్లయ్య శంభుజేరజనదెసాక్షివేరె - యేలప్రత్యయంబులే॥ ౪౮॥ ప్రజయుదానును
మారపాలఖూజణచుడుదా హంయమూధుడైపోడెహరుపురికి - వడిదెనబదివేలరాజు
లతోడ శాకమరాజుపోవజేరజితగిరికి - దనదువేశ్యయునుతత్సఖులును దానునపోడెమ
హేశురుద్రభువనమునకు - యనినేలపేరున స్మర్వయేద్దినములు సారదికైలాసంబుసూ
రగొనదె - యిట్టిచిత్రమహిమలిశరసమయములు - దినయజాపిచెప్పిరేనకొంత - యి
ట్సెంపవచ్చునే॥ ౪౯॥ సకలేశుమది రాజ - ?నందంబుననొగిసేడు నూరేడులుం
డరేని - [illegible] గలిగరేని - కకారి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

లచోక్షని త్రైపడికనకవర్షంబు నాగురియింపజాలి రేని త్రి- మెరసివంకయభంగిమె
త్రికిణోక్షిముదిగొన్నసనుబాలబిడికిరేని! ధృనమునేనికొంతయపుననవచ్చుగా - కల్ప
కుమతు లేమి యనిన-నేమనగవచ్చునే॥ ౫౦॥ హరియట దైత్యాగియగునేనియటులే
ధరునకు నేలనోడె-హరియటయచ్యుతుండౌనేనిజరుడని యెడిబోయవేటున నేల
హరియనంతుండటయౌనేనిగురుచేవిప్రపత్త్లున నేలవిరువబడినొహరియటదుష్టసంహ
డౌనేనియటులజరాసంధున కేలతలగె గానహరికినివియుకారణనామములు - గా
జ్ఞానామకనులుగాని-నట్లుతప్పదిట్లునే॥ ౫౧॥ విశ్వేశునకుమొక్క విష్ణువునడిపింప
వైష్ణవులడ్డపడిరి-పంచలోహంబులప్రతిమనీరైపోవునప్పుడేవైష్ణవులడ్డపడిరి- హరిహ
న్నవిప్రాధనుఖండించునప్పుడే వైష్ణవులడ్డపడిరి - శౌరిప్రతిష్ఠించు పౌరాణికుడు
ప్పుడే వైష్ణవులడ్డపడిరి! భ్రష్టకష్టబుద్ధి పాపాత్ములేరుగరు-గానభక్తవరులకణ గినందు
వ్యరేడ గెల్చరే॥ ౫౨॥ మెట్టి నాడటబలిగట్టివామనుడేమియధికుడంచెవాడేమియతనిగ
వధియించెనట రావణుని రాఘవుండు వీడేమి సిద్ధించెవాడేమి గడచె- గారించెనుహి
కశపు పృథువీడేమి ఖండించెవాడేమిగనియె- హరియించెనటహిరణ్యాక్షుసూకరుడు
మిభంగించెవాడేమి చడిసేయంతవట్టునీశ్వరాజ్ఞయకాపదెర- పగపడయన్నవా
లించునందు నొందునే॥ ౫౩॥ వసుధలేద్వారుద్రవర్గ బంపడే జైనతతులను దే
సమయ్య - పశిగాలికొట్టుబవైపింపడే జైనపటలంబుజ్ఞానసంబంధిమధుర - జినలా
లగనియినుపకఱ్ఱలద్రోవ్వననుపడెనిడుమాకజనవిభుండు । దహనేవజధిపోద్ధతి
జైనసన్నలగ్రుంపడేతినాత్రికయయరసు-గానభక్తలతికిగణుతింపఁచీల్మండబంటిగ
జైనపల్వలంబు - లెన్ననేలవేయునే॥ ౫౪॥ జైవంబుశ్రుతిబాహ్యమానంబు ప్రత్య
నంబునిగయసంధానమగుట - జైనంబుస్వగానుమానంబు విగతావధానంబునరప
శ్రసూనమగుట - జైనంబుపుణ్యహీనంబు బంధావిలీనంబుమిథ్యాభిమానమగుట । జై
బుకృత్రిమానూనంబు దూషితజ్ఞానంబుతుణికావధానమగుట - సాంఖ్యతొండడ
నంబునిరసించి - భక్తుడేవహాసుభావుడగుట - యెరుగరయ్యజైనులే॥ ౫౫॥ బౌద్ధం
విశుద్ధంబుభవపాశబద్ధంబు దుఃఖసమృద్ధియనియు - బౌద్ధంబువిగతవిశుద్ధంబు సత్
ధంబువాత్రవిరుద్ధమనియు- బౌద్ధంబులోకనిషిద్ధంబుసుకృతావబద్ధంబుదుష్కర్మ
యు-బౌద్ధంబుమోహానన్నద్ధంబువిజ్ఞానవిద్ధంబుసాక్షాదబద్ధమనియు- సాంఖ్యలో
దిసమయంబునిరసించి-భక్తుడైవహానుభావుడగుట-యెరుగరయ్యబౌద్ధులే॥ ౫౬॥ పరవ
స్యవనోపపాకంబుమష్కిరిమానికంబుమిసులచార్వాకమనియు - నాస్తికతాస్వర్గ
కలోకంబుమగర్తనైకంబుచార్వాకమనియు - విప్రపదుద్దా వేకంబుకి హిత దుర్వా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కంబుచార్వాకమనియు। కలికాలకలుషసంగతి కాదశిఖరంబుపాతకైకంబుచార్వాకమని
యు।సాంఖ్యతొండడాదిసమయంబునిరసించి।భక్తుడైవహోసుఘావుడగుట।యెరుగరయ్య
వాదులే॥౧౭॥తనువధించినమనుష్యునినేడునాళ్లకుబడయడేకిన్నెరబ్రహ్మవిభుడు। పసనే
డుదినములబసవన్నబడయడేనసలీలమున్నిడిచౌడయ్యగారు।మొసలిమ్రింగినయట్టివసుధా
మరునిపుత్రుబడయడేనేడేండ్లకొడయసంబి। పెక్కేమికల్యముల్ చిక్కియున్నవధూటి
బడయడేనేడేండ్లకొండపిళ్ల।గానభక్తవరులు కాలవశంబున। సర్వమునొడికాలవాదినో
రు।నెడమకాలదాతురే॥౧౮॥ తూలునాగాలిచేతూలునామెట్టులుతూలవుమేఘముల్తూలు
గాని।తేలునావరదచేతేలునాగుండ్లునుతే పుబెండ్లును తేలుగాని। పేనునాపల్లచేపేనునా
క్షీరాబ్ధిపేరదావులపాలుపేరుగాని। గ్రాగునావహ్నిచే గ్రాగునాసురముద్గ్లాగ్రవులోసం
ముల్ గ్రాగుగాని।యట్లకాలవశతేజముగనుక్తులు।కటిలనూనపుంజముగుదురుగాని యీ
హితానుషంగమే॥౧౯॥ స్వపచయ్యశిష్యులై సామవేదులుముప్పదారువ్వళ్లతోరజితాద్రిక
రగె।మారయ్యయజ్ఞంబాడినచో విప్రులమరియేడ్వూరులింగములుగనిరి।శివనాగమయ్య
దూషించుటయెట్లనబసవడాతనిగ్రహీళ్ల పాలుపితికె। పెద్దవాడయ్యసంప్రీతినర్చించిశం
కరునడిపించె భోగప్రభుండు।కిపుకువేయుచేలచన్నయ్యపొత్తున। నారగించెకులముననగ
నింక। నెవ్విభక్తవరులకే ॥౨౦॥ శ్రుతులెత్తిచదివెభూసురులతో జనకిజంబానిమా
శాళయ్యగారికుక్క। శ్రుతులెత్తిచదివెభూసురులతోనోనసిమేల్వడివంటిముక్కలాళ్వ
రికుక్క।శ్రుతులెత్తిచదివెభూసురులతోతొంటరిసంగతికల్లిదేవయ్యగారికుక్క। శ్రుతులెత్తి
చదివెభూసురులతో రాసి నొక్కటసిద్ధరామయ్యగారికుక్క।గానభక్తవరులైకొన్నశున
కంబులైనశ్రుతులు చదువునట్లయింక।యేమివేదవాదమే॥౨౧॥ వేశ్యలమనములువేదముల్
చదువంగసద్భక్తులకునేలచదువరాదు। మాతంగమనములామ్నాయముల్ చదువంగసద్భ
క్తులకునేలచదువరాదు। శునకంబుమనములుశ్రుతులెత్తిచదువంగసద్భక్తులకునేలచదువరా
దు।శబరునిమనములుచదువంగ వేదముల్ సద్భక్తులకునేలచదువరాదు। ఆజ్యమెనుగకరతు
రంతియేకానవా।నంచనేత్తనంగజదువరాని।దెద్దిభక్తవరులకే॥౨౨॥ పానలేటుకిరాచచీ
నుగులనుబతిమాలికొల్చుచురాచమాలలగుట।కనకధేనువుపట్టిఖండించిఖండించిమరిపంచు
కొనపచ్చిమాలలగుట। ఘృష్టిమైశూద్రులకుదత్తపుత్రులైమతిహీనులై యూరమాలల
గుట।క్రొవ్వుగుడిచికమ్మగొభయములగనుమాటిమాటికిత్రాటిమాలలగుట।వీరువాంఛమట్ట
వారువాంఛకూటి।తొడరియిట్లధికులతోడసరియె।యేలభక్తవరులకే॥౨౩॥ నెరిత్రిపుండ్రం
భాసిణ్ణభక్తులంత నేయనత్రిపుండ్రవిహీనులైరిద్విజులు।తగనూర్ధ్వపుండ్రాస్త్రధాయసంగ
తివేయురనూర్ధ్వపుండ్రాంకులైరిద్విజులు। సత్యంబుగాశంఖచక్రాంకుశాదిభయసశం
ఖచక్రాంకులైరిద్విజులు। ప్రకటితంబుగ పాంచరాత్రాదిషుద్విజాయనపాంచరాత్రాంక
లైరిద్విజులు।మునుదధీచిశాపముననట్లుకలికాల।వేళనట్లుచెడిరివిప్రవాంఛ।నేమిచప్పన
న్నవే॥౨౪॥నలివేదవిక్రయణప్రద … నలితీర్థవిక్రయ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శాస్త్రసాయనగతీర్థంబమ్ముదురుశాఖాస్థులగుచు । నలిధర్మ క్రయణ స్త్రథాయనగ సర్ధ
మ్మిరిశాపదస్థులగుచు।నలిబంధు క్రయణ స్త్రథా మనబంధువులనమ్మినునుశాపదస్థులగు
గానమునులుశాపగతినిట్లుగలికాల।వేళ ?స్మృవైరివిప్రవమ్ముకేమి చెప్పవచ్చునే।౬౫॥
యాగదిగుగునేకాకవంటకములచాలుదానెరుగునేచట్రువంబు । కణకమైమోవనేకా
శ్రీగంధంబుమేలేమిమెరుగనేగాలిగాడు। కలసిరియొక్కటనుండుగాకయానె త్రమ్మి
మెరుంగునే కాకిచిప్ప । వైకొనియుండునే కాకరత్నంబుల మద్యాభెరుంగునే మాను
యెట్లుచదువుగాకయాగమనిగమార్థ!సారభక్తిమహిమచనటిఃఘ) । లేమియేరుగ
లే।౬౬॥యుక్తంబుగానాదినూర్ధ్వపుండ్రం ద్విజః కుర్యాత్ తంగనుదారఫలితి।నర్ర
త్లనత్యాజ్ఞిలంబుగవిలయాఖ్యధావనయనగమరియు । నయ్య రాధ మందద్భుతా
ణాశస్త్రధాయనసమానంబుమీర। యనియును చన్నభిన్నరియమకింకరైరనిసంఘటి
శ్రీస్కాందసూక్తి'యిట్లుశ్రుతులుబల్కనెట్లకోద్విజులూర్ధ్వ । పుండ్రధార్యములనపో
వ్వోష్టుగీహితానుషంగయే కాంక్షుగురుచిత్త।౬౭॥ క్రమమునసూర్ధ్వపుండ్రంచతు
నానూర్ధ్వపుండ్రంబుశూలోపమంబు। జనవతలచాధచంద్రకంబనవట్టువైనె
క్షత్రియర్థినోసల।నిటలలాటంధారయిష్యతినామనస్యాః పాపకర్మిణయనగనిట్లు।
ర్మనుష్యుఖుపాపకర్ముంచునుబరాశరపురాణసూక్తి సరణిమ్రోయు । నిట్లుశ్రుతులు
నెట్లకోద్విజులూర్ధ్వ।పుండ్రధార్యములనెపొలసిపోదు।రీహితానుషంగయే॥౬౮॥ లా
బుగవర్తుంచూర్ధ్వపుండ్రజంబును మసాంఖ్యమునధార్యముగ మ్రోగును। గతినధార్య
కేజనైన్లనిమానవపురాణమునుసుధార్యముగ మ్రోయు। ప్రకటించియూర్ధ్వపుం
ఖంనదృష్ట్వా మును చమనుస్మృతియుంచు యట్లుమ్రోయు। భువినశుద్ధంచోర్ధ్వపుండ్ర
క్రాంకైరనుచు సాంబపురాణమునను మ్రోయు।నట్లు శ్రుతులుబలుకనెట్లకోద్విజులూర్ధ్వ
పుండ్రధార్యములనెపొలసిపోదు।రీహితానుషంగయే ॥౬౯॥ ఇలనాంకయన్నదహ
హమనిసమర్థించు బోధాయనశ్రుతివచించి । లలిదేవతాయుధలాంఛనైయనినిరసించి
శాతాతపశ్రుతివచించి।లోహాతను త్తప్తలోహదండినయుచ్చరించుసుగౌతమశ్రుతివచి
నెనయనాంకరయేనదహగాత్రమనుచు నిషేధించునయ్యవశ్రుతివచించి । యిట్లుశ్రు
బల్కనెట్టకోశంఖచక్రాంక।నములపుండ్రలనెపోదురీహి।తానుషంగయే ॥ ౭౦। ఆర్య
శ్శంఖచక్రాద్యైరనుచుప్రసిద్ధముగమానవపురాణము ఘటింప । సరిననంభావ్యస్త్రి
మోయనియప్పురాణంబుమరియువారకఘటింప । పొందినదహేశ్చక్రపూర్వకైరనిపర
రపురాణముసమాసతఘటింప। నః స్వాధికశ్చిహలాంచితో యనుచు శ్రీయజ్ఞవైభవఖం
సఘటింప।నట్లుశ్రుతులుబలుకనెట్లకోశంఖచ।క్రాంకనముల వెపుండ్రలనెపోదు । రీహితా
షంగయే॥౭౧॥భాసురంబుగ మహాబ్రాహ్మణమైశానమనుసూక్తివుడె బ్రాహ్మణమహా
యంచికంబుగపిరూపాతుండ్వక్తో త్తమంబనుసూక్తిపుడెబ్రాహ్మణుడుగాక । వసిష్ఠ
బ్రాహ్మణోరుద్రవిపేతియనుసూక్తిపుడెబ్రాహ్మణుడుగాక । యుపమింపగాబ్రాహ్మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గవాక్షరుద్రోయనుసూ క్తిశివుడె బ్రాహ్మణుడుగాక। హరియనజుడుతెలియ నాతఁడ్రియుండుకో। మఱియుగాగ వేదమతమాపేర్మి। యీాహితానుషంగరే॥ ౭౨॥ రతిరుతంసత్యంపరబ్రహ్మయనగమాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। పరువడితత్త్వరంబ్రహ్మేతియనగనాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। మొగిబ్రహ్మణేలింగమూర్తయేయనగమాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। పరగంగనోమిత్రిబ్రహ్మణయనగమాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। వేదసూక్తిగలదెశివపరబ్రహ్మ। మిదియెనిశ్చయార్థమెరుగకితరు। లెట్లుకచిననేమియే॥ ౭౩॥ చతురాస్యుతంద్రీవృక్షసుసంహరింపగనాడుబొందని బ్రహ్మహత్య। కమలజపుత్రుదక్షప్రజాపతిహరియింపగనాడుబొందని బ్రహ్మహత్య। తనకూతుగవయపితామహునేచిచంపగనాడుబొందని బ్రహ్మహత్య। బ్రహ్మాండములుహరిబ్రహ్మలువెలయజంపగనాడుబొందని బ్రహ్మహత్య। యజునిశిరముద్రుంపునంతనెపొందెనా। యిదియనిశ్చయార్థమెరుగకితరు। లెట్లరచిననేమియే॥ ౭౪॥ సరిసంఖ్యాతాశ్చహరియోయనెడినట్లుగానవిష్ణువులుపెక్కండ్రుగలరు। తగనసంఖ్యాతాఃపితామహాయనియెడుగాన బ్రహ్మలునుపెక్కండ్రుగలరు। యిలనసంఖ్యాతాస్సురేంద్రాశ్చయనియెడుగానయింద్రులునుపెక్కండ్రుగలరు! గతినసంఖ్యాతాశ్చకాలాశ్చయనియెడుగానకాలురును పెక్కండ్రుగలరు। వెల్లశ్రుతులునిత్యామేకోమహేశ్వరో। యనుటనొక్కరుండెయభవుడనుచు। యిట్లునిశ్చయింపకే॥ ౭౫॥ చెన్నారగాయభాశివమయుండిష్ణువగ్గమునరినోరుధా కాలదన్ని। చర్చసేయుచుశివశ్య హృదయంవిష్ణుర్విష్ణుశ్చ హృదయంశివః యని నుడివి గోవిందుడు నెత్తిబడ యింపనగమవైచి। గతిదావుభానరకంయాంతియనియెడు వాదియరుదాళువుల్ పలియ్యదరిగి-వి స్తరించిశివాయవిష్ణురూపాయనుకుటిలునిగుండెచక్కగదగింగి। యేప్రమిగిలిఏకఏవరుద్రోయని। బ్రహ్మయు వేదసమితిమూలమెత్తియేన నిర్వహింతురే॥ ౭౬॥ కామునిహరించుటకామహరుండనుకాముండహరుడునొక్కరుడయగునె। కాలుహరించుటకాలహరుండనుకాలుండుహరుడునొక్కరుడయగునె। పురములుహరియింపపురహరుండననొప్పపురములుహరుడునొక్కరుడయగునె। హరినిహరించుటహరిహరుండనగనాహరియుహరుండునొక్కరుడెయగునె। యాగమంబులుడుహరిగహ్వరాంతర। మనెడినిశ్చయార్థమెరుగయకితరు। లెట్లరచిననేమిరే॥ ౭౭॥ నీవుత్రివిక్రమువట్టుణకోలెమ్ముప్రక్కలవిరిచిచేపట్టుకున్న। నీవువిష్వక్సేనునిశితశూలమ్మునచిత్రంబుగనమ్మిమోత్తుకున్న। నీవాదినరసింహునెరయతిల్లింపించిమొనపారగద్దెకట్టింపకున్న। నీవాదికోడంబునీర్గించితన్నియాదంష్ట్రంబుయరమనధాల్పుకున్న। హాహరాహ్వయమనకర్థమెరుంగక। హరిసరుండనొక్కడనెడవాండ్రు। నెట్లుదెలుపవచ్చునే॥ ౭౮॥ నీవువేదవ్యాసునిజభుజాస్తంభంబుదెంపించికేలనెత్తింపకున్న। యాహవనీయాగ్నిహస్తశిరంబునడంగియేశినీకింకరుండేయకున్న। వైకుంఠునక్షంబువారకనీచేతపట్టుకపాలంబునబట్టుకున్న। మచ్చ్యాసతారాదిమధుసూదనావతారంబులునీచేతద్రుంగకున్న। హానహరాహ్వయమునకర్థమెరుంగక। హరిహరులొక్కడనెడవాండ్రు।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ణాస్త్రసాయనగతీర్థంబుమ్ముదురుశాపసగ్ధులగుచు । నలిధర్మ క్రయణ స్త్రథాయనగసర్ధ
మ్మిరిశాపదగ్ధులగుచు।నలిబంధు క్రయణ స్త్రథామనబంధువులసమ్మునుశాపదగ్ధులగు
గానమునులుశాపగతిసిట్లుగలి కాలః।వేళ(ిష్ణువైరివిప్రము ఖ్యులేమి చెప్పవచ్చున॥౬౫॥
యంగధిరుగునేకాకవంటకముల చౌలుదానెరుగునేచట్రువంబు । కణకమై మోవస్త
శ్రీగంధంబు మేలేమి యెరుగనేగాలిగాడు। కలసియొక్కటనుండుగాకయానత్తిమ్మి
మెరుంగునేకాక్షిచిప్ప । వైకొనియుండునేకాకరత్నంబుల మగ్రావ్యదెరుంగునేమాను
యెట్లుచదువుగాకయాంగవనిగమూర్ఖ! సారభక్తిమహిమచనటిఃష్ణు) । లేమియెరుగ
లే॥౬౬॥యుక్తంబుగానాదినూర్ధ్వపుండ్రంద్విజః కుర్యాత్తంగనుదారఫణితి।నర్త
త్తసత్యాంశిత్తంబ్బుగవిలయాభిధానసయునగమరియు । నయ్యరాధనమందధ్వరా
ణశస్త్రధాయనసమానంబుకునగ। యవియును చన్నభిద్య లయమకింకరైరనిసంఘటిం
శ్రీస్కాందసూక్తి'యిట్లుశ్రుతులుబల్కునెట్లకోద్విజలూర్ధ్వ । పుండ్రధార్యములనపో
పోవ్వగీహితానుషంగయే కాంబ్రగురుచిత్త॥ ౬౭॥ క్రమమునసూర్ధ్వపుండ్రంచమా
నానూర్ధ్వపుండ్రంబుశూలోపమంబు। జనపతులలచాధనచంద్రకంబనవట్టువైశ
క్షత్రియర్థినొసల।నిశలలాటంధారయివ్యాతినామనుష్యః పాపకర్మిణయునగనిట్లు।
ర్మనుష్యుబుపాపకర్ముంచునుబరాశరపురాణసూక్తి సరణిబ్రమోయు । నిట్లుశ్రుతులు
నెట్లకోద్విజులూర్ధ్వ।పుండ్రధార్యములనెపోలసిపోదు।రీహితానుషంగయే॥౬౮॥ లా
బుగవర్తుంచూర్ధ్వపుండ్రజంబనుచుసాంఖ్యమునధార్యముగబ్రమోయును। గతినధార్య
కేజనైనినిమానవపురాణమునసుధార్యముగబ్రమోయు। ప్రకటించియూర్ధ్వపుండ్ర
ఖంనదృష్ట్వామనుచుమనుస్మృతియుండు యట్లుబ్రమోయు। భువినశుద్ధంచోర్ధ్వపుండ్ర
క్రాంకైరనుచుసాంబపురాణమునబ్రమోయు।నట్లుశ్రుతులుబలుకనెట్లకోద్విజులూర్ధ్వ
పుండ్రధార్యములనెపోలసిపోదు।రీహితానుషంగయే ॥ ౬౯॥ ఇలనాంకయన్నదహా
హమనిసమర్థించు బోధాయనశ్రుతివదించి । లలిదేవతాయుధల్గాంచనైయనినిరసి
శాతాతపశ్రుతివచించి।లోహితనుత్తప్తలోహదండినయుచ్చరించునుగౌతమశ్రుతివచి
నెనయనాంకరేనదహాగాత్రమనుచు నిషేధించునవ్యాసశ్రుతివచించి । యిట్లుశ్రుత
బల్కనెట్లకోశంఖచక్రాంకనములవిప్రులణగిపోదురీహి।తానుషంగయే ॥ ౭౦। అయ్య
శ్శంఖచక్రాద్యైరనుచుబ్రసిద్ధముగమానవపురాణముఘటింప । సరినసంభావ్యవ్య
యోయనియప్పురాణంబుమగియువారకఘటింప । ఘోరినదహేశ్చక్రపూర్వకైరనిపర
రపురాణముసమాసతఘటింప। నఃనాధికశ్చిదలాంచితోయమచుశ్రీయజ్ఞవైభవఖం
సఘటింప।యిట్లుశ్రుతులుబలుకనెట్లకోశంఖచక్రాంకనములవిప్రులణగిపోదు । రీహిత
షంగయే॥ ౭౧॥భాసురంబుగ మహాబ్రాహ్మణమితానమనుసూక్తిగవుడె బ్రాహ్మణుడగు
యంచితంబుగవిరూపాక్షుండవ్రతోత్తమంబనుసూక్తిగవుడెబ్రాహ్మణుడగాక । నవిమ్ర
భాష్యశోధద్రవివేలియనుసూక్తిగవుడెబ్రాహ్మణుడుగాక । యుపమింపగాబ్రాహ్మ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గవాక్షరుద్రోయనుసూక్తిశివుడెబ్రాహ్మణుడుగాక। హరియునజుడుతెలియ నాష్ట్రియుం
డుకోవటియగాగవేదమతమాపేర్మి।యీహితానుషంగయే॥ ౭౦॥ రతిగుతంసత్యంపర
బ్రహ్మమనగమాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। పరువడితత్పరంబ్రహ్మేతియనగనాపరమే
శ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। మొగిబ్రహ్మణేలింగమూర్తయేయనగమాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మ
గాక। పరగంగనోమితిబ్రహ్మణయనగమాపరమేశ్వరుడెపరబ్రహ్మగాక। వేదసూక్తిగలదె
వేరపరబ్రహ్మ।మిదియెనిశ్చయార్థమెరుగకితరు।లెట్లుకచినసేమియే॥ ౭౩॥ చతురాస్యతంద్రి
పంక్తిసంహరింపగనాడుబొందనిబ్రహ్మహత్య। కమలజపుత్రుదక్షప్రజాపతిహరియింపగ
నాడుబొందనిబ్రహ్మహత్య। తనకూతుగవయపితామహుసేచిచంపగనాడుబొందనిబ్రహ్మ
హత్య।బ్రహ్మాండములుహరిబ్రహ్మలువెలయజంపగనాడుబొందనిబ్రహ్మహత్య। యజునిశిరము
ద్రుంపునంతసెపొందెనా।యిదియనిశ్చయార్థమెరుగకితరు।లెట్లకచినసేమియే॥ ౭౪॥ సరి
సిసంఖ్యాతాశ్చహరియోయనెడినట్లుగానవిష్ణువులుపెక్కండ్రుగలరు।తగనసంఖ్యాతాః
పితామహాయనియెడుగానబ్రహ్మలునుపెక్కండ్రుగలరు। యిలనసంఖ్యాతాస్సురేంద్రాశ్చ
యనియెడుగానయింద్రులునుపెక్కండ్రుగలరు। గతినసంఖ్యాతాశ్చకాలాశ్చయనియె
డుగానకాలులునుపెక్కండ్రుగలరు।వెల్లవ్రతులునిత్యమేకోమహేశ్వరో। యనుటనొ
క్కరుండెయభవుడనుచు।యిట్లునిశ్చయింపకే॥ ౭౫॥ చెన్నారగాయభాగిసముద్రుష్ణు
వన్గనుసరినోరుఢాకాలదన్ని। చర్చసేయచుశివశ్య హృదయంవిష్ణువఃయేడు నేత్రిబడ
యింపసగమవైచి। గతిదావుభౌనరకంయాంతియనియెడు వాదియురుదాళువుల్ పరియ్య
దరిగి-వి స్తరించిశివాయవిష్ణురూపాయనుకుటిలునిగుండెచక్కగదగింగి। యేప్రుమిగిలిఏకఏ
వరుద్రోయని।బ్రమోయువేదసమితిమూలమెత్తి।యేననిర్వహింతుయే॥ ౭౬॥ కామహరిం
చుటకామహరుండనుకాముండహరుడునొక్కరుడయగునె। కాలుహరించుటకాలహ
రుండనుకాలుండుహరుడునొక్కరుడయగునె। పురములుహరియింపపురహరుండననొ
ప్పురములుహరుడునొక్కరుడయగునె। హరిసహరించుటహరిహరుండనగనాహరియు
హరుండునొక్కరుడయగునె।యాగనుంబులుడుహరిగహవ్యకాంతర।మనెడినిశ్చయార్థ
మెరయకితరు।లెట్లకచినసేమియే॥ ౭౭॥ నీవుత్రివిక్రమపట్టణకోలెమ్ముద్రల్లనరిచిచేసట్టుకు
న్న।నీవువిష్వక్సేనునిశితశూలమ్మునచిత్రంబుగజమ్మిమొత్తికున్న। నీవాదిసింహమునెరయ
లిప్తింపించిపెంపారగద్దెపట్టించుకున్న।నీవాదికోళ్ళధంబునిర్జించితన్నియాదంష్ట్రిబుయ
రమునదాల్చుకున్న।హాహారాహ్వయమనకర్థమెరుంగక।హరిసురుండనొక్కడనెడవాం
ఛ।నెట్లుదెలుపవచ్చునె॥ ౭౮॥ నీవువేదవ్యాసునిజభుజాస్తంభంబుదెంపించికేలెత్తింపకు
న్న।యాహవనీయాగ్నిహాశిరంబునడంగయేశిసీకింకరుండేయకున్న।వైకుంఠుసక్తంబువా
రకనీచేతపట్టుకపాలంబునబట్టుకున్న। మచ్చాసతారాదిమధుసూదనావతారంబులునీచేత
నగ్గకున్న।హాహారాహ్వయమునకర్థమెరుంగక। హరిహరుడునొక్కడనెడవాంఛ।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నెట్లు దెలుపవచ్చునే॥ ౭౯॥ నీకపర్దంబున నెరిజుట్టినయ నేకకమలజాచ్యుతకపాలము
లే । నీయురస్థలమున నెరినొప్పువారాహదంష్ట్రాస్థికూర్మాస్థితతులుసాక్షి । నీయా
జమున నేడుపాయకయున్న పద్మనాభునికళేబరముసాక్షి । నీయురస్థలమున సన్నిహి
యున్న నానామరస్కాలశల్యములుసాక్షి।నీజగత్ప్రసిద్ధి నిత్యత్వముకు బ్రహ్మ। విష్ణువాద్యు
నిత్యులగుట కేలప్రత్యయంబులే॥౮౦॥ శ్రుతిపశూనాంపతిరిత్యభియననియత్యర్థమునాటు
దలంటచెరికి।యిలపశూనాంపతయేన మోయన నొడబడని దుర్మతినోరిపండ్లుదుల్చి।
పశూనాంపశుపతియనవినని దుష్టాత్ముచె గూబలంటగోసి! పరగబ్రహ్మేనయః పశవనా
ఖుబాదరిమక్కుపుటములదాకజెక్కి।శంభుమహిమ శ్రుతులజదివియు తెలియనిజె। ము
ష్మునెట్టిజడిపిగాక।యేలకోపముడుగునే॥ ౮౧॥ విద్యావిదుండైనవిప్రుసుకృతుడై
గాకవిద్యాకపాలిగలడె । తరినగిడీనయుద్ధముబట్టెడుగాక ప్రతిబింబమునకునడ్డ
డె। యిలజలంబింకిన యింకుగాకంబుదాచందురునకును విచ్ఛిత్తిగలదె। కడవపో
బోవుగాకతన్మధ్యసంపుటమైనబయలకుబోకగలదె। నెట్లసర్వమునులయంబుబోం
ప।రాత్ముడైనయంబికాధవునకు।యెంతులయముగలదెయే॥౮౨॥ మృత్యువుబడవైచి
ద్రొక్కికోరలుపెరుక డేవకగణంబిరమునంది! సకలాబ్ధిజలములునొకగణంబాక్కట
గ్రావిగట్టున దేన్పునట్టి।దీవులేడునుద్రప్పిదిరుగుచక్రమునట్లుపడినొక్కగణపండునైప
బడబాగ్నదిగిచిబొట్టిడుకొనిచకగణంబానందమునసోలియాడెనట్టి । యట్టిచిత్రమహి
లెవ్వరికున్నది! తలపమీగణేశ్వరులకెగాక । యేమిచెప్పవచ్చునె ॥ ౮౩ ॥ ఎనుబో
త్ముల నైరావతముదంతములుగూసికోలాటములకమరిచి। మందరమలయాదిమహా
భూధరములు కేళికర్పటములుగజేసి । యాదికూర్మముపృష్ఠమందువాసుకిగూర్చి
త్రిప్పిత్రిప్పటంబుగనొనరిచి । కోరిత్రివిక్రముకొలెన్మునుబ్రహ్మతలపుసుకనికపిక్ర
నరిచి । యాయ్యమీగణంబులాడుమురటకల్ప । వేళసట్టిలోకవిస్మయంబు । తెల్లనిపో
వేకాంబ్ర॥౮౪॥ కలిగినల్ మేరుగాగృచ్చియొప్పధరించుపట్టితాభరణుడన్యథద్రగణ
వాసకలయవేళ మేరువతనుగాగ మేరుపాతనుడను మేటిగణము।బ్రహ్మాండతతులహార
మైనసటించురుండాభరణుడనుదండిగణము । యజహరిరుండంబులాభరణమజేయ
డాభరణుడనురుద్రగణము।యిట్టిచిత్రమహిమలెవ్వరికున్నవి।తలపమీగణేశ్వరులకెగ
యేమిచెప్పవచ్చునయే ॥ ౮౫ ॥ భవునెజించినవాడు పౌండ్రికవాసుదేవుండయ్యో
దండిశాప । హరిపదినూర్లుతిర్యగ్యోనులందు మానవయోనులందుజైత్యమనయుట్టి
వనావస్థలుసొందుచు శివలింగములదశయవతారములశివనామ । ములప్రతిష్ఠించి
లముచ్చకేశవకృత్కర్మేశ్వరాదులగొల్చిధన్యు। డైమదించిచురశిరముచేతవడిన।
దేవుండొక్కవడియచార్థ । మెరుగకరతురజ్ఞులే॥ ౮౬ ॥ నాగపౌండ్రిసదుప్ప
గప్పుట్టినొమేటిమ్మునైపేల్చుటీయందు । నాగపౌండ్రికునువచ్చినో హరినచ్చ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జనించియగస్త్యనంజలికిని। నాగిపౌండ్రికుడుతెల్పెనోహరితెల్పెనోయమ్మునిశాస్త్రజన్మం బులెరుగ।నాగిపౌండ్రికుడుచెప్పెనోహరిచెప్పెనోమర్త్యంబునందున్నమహితమహిమ। చనసిమచ్చనాథుచేతలుపౌండ్రిక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ। లేమిసేయవచ్చునే॥౭౭॥ పౌండ్రకుండోరమాభర్తయోమకునువారిరాసిగూర్మావతారంబునొందె। పౌండ్రికుండోరమాభర్తయోగంగాప్రవాహపావనతీరవాసియయ్యె। పౌండ్రకుండోరమాభర్తయోయస్మల్ వినగకూర్మపురాణవిధిరచించె। పౌండ్రకుండోరమాభర్తయోయప్పురాణమునసీశ్వరునిఘనతలునుజెల్పె। చనసికూర్మదేవుచేతలుపౌండ్రక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ। లేమిసేయవచ్చునే॥౭౮॥ ఆదివరాహమైనవనిబుట్టినవాడు పంకజనాభుడోపౌండ్రకుండో। సుస్త్రీగంగాతటస్థుడైచనువాడుపంకజనాభుడోపౌండ్రకుండో! నలివరాహపురాణమునురచించినవాడు పంకజనాభుడోపౌండ్రకుండో। యందీశ్వరాధిక్యమభినుతించినవాడుపంకజనాభుడోపౌండ్రకుండో। చనసియవ్వరాహుచేతలుపౌండ్రక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ లేమిసేయవచ్చునే॥౭౯॥ ఎన్నటిపౌండ్రకుండిలనరసింహరూపముదాల్చివలుదకంబమునవెడలె। యెన్నటిపౌండ్రకుండిలశ్రీనగముననృసింహబిలమ్మురచించియుండె। యెన్నటిపౌండ్రకుండిలసేనేకాకపైదైవమెవడనిసల్లడించె। యెన్నటిపౌండ్రకుండిలశరభేంద్రుచేతులకృంపబడియె తిత్తొలువబడియె। చనసియానృసింహుచేతలుపౌండ్రక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ। లేమిసేయవచ్చునే॥౮౦॥ బలినిదానమడుగంగపౌండ్రకుండేవామనావతారముదాల్చియటకుబారె। నందుత్రివిక్రముండైపౌండ్రకుండుమీదికినిరొక్కకాలెత్తికింకలేక। పౌండ్రకుండేనీపుప్రశ్లనరకాలితోడమునురుద్రుశేద్రుంపబడియె। నెవ్వధిపౌండ్రకుండేమదోన్మత్తుడైమదిమదిపెంపునమడగిపోయె। నట్టివామనంబునలజల్లిపవుండ్రక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ। లేమిసెప్పవచ్చునే॥౮౧॥ పౌండ్రకుండేభువిపరశురామావతారముదాల్చి యేకవీరకునినొంచె। పౌండ్రకుండేయందుభర్గునకుదపంబుజేసితచ్చిషొషచెయ్యగలిగె! పౌండ్రకుండేఘోరపరశువాదిగదివ్యశస్త్రముల్ గాంచెనీశ్వరునిచేత। పౌండ్రకుండేయిలబ్రాహ్మలకిచ్చివారునునుండనీకన్నవనధిబడియె। నట్టిపరశురాముసలజల్లిపౌండ్రక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ। లేమిజెప్పవచ్చునే॥౮౨॥ అలిగోపడిదండకాటవియందునపలువరించినవాడెపౌండ్రకుండో। రావణుశక్తికిదిక్కునుపాటుకు పరితాపమొందెనెపౌండ్రకుండో। రావణుజుండివచ్చ బ్రహ్మహత్యప్రాపించభ్రమియందయగువాడుపౌండ్రకుండో। రామేశునిల్పిశ్రీగామేశ్వరమునసిప్పాపుడైచనువాడుపౌండ్రకుండె। చనసిరామచంద్రుచేతలుపౌండ్రిక। వాసుదేవుమీదవైతురజ్ఞ। లేమిజెప్పవచ్చునే॥౮౩॥ వసుదేవునకుబుట్టివాసుదేవు ఘనపాండుగాలె నేపౌండ్రికుండు। మేఘమైశివుగొలి మెప్పించిసాం

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బుధన్నట్టిదాగాంచెనే పౌండ్రకుండు । తనయాలిదనుమనుబండిరి గట్టిరోపగన్న
నే పౌండ్రకుండు। కల్లెనుకవాటునకాలునవాటిన బడిచ్యుతుడయ్యెనే పౌండ్రకుండు।
సియిట్టికృష్ణుచేతలు పౌండ్రిక వాసుదేవుమీద నైతురజ్ఞు। నేమిజెప్పవచ్చునే॥ ౯౪॥
మచ్ఛమైహరిశంభుగొల్చె గాక పౌండ్రకుడు మచ్ఛమగుటగలదె ! యాదిని కూర్మమై
శంభుగొల్చెగాక పౌండ్రకుడు కూర్మమగుటగలదె। యాదిని క్రోధమై హరిశంభుగొల్చె
క పౌండ్రకుడు క్రోధమగుటగలదె! యాదిని రామడైహరిశంభుగొల్చెగాక పౌండ్ర
రాముడగుటగలదె । కణగియిట్లు విష్ణుకడగిల్లి పౌండ్రక । వాసుదేవుమీద వైతురజ్ఞు
చెప్పవచ్చునే॥ ౯౫॥ కాశిలో వ్యాసుండు కరమెత్తి పౌండ్రికునే ప్రతిష్ఠించెమీ దెరుగరా
స్తంభితభుజుడైయతడు పౌండ్రికునకేదెబ్బలుంగున మొరపెట్టుచుండె. భయమువో
కి పౌండ్రికుండేవచ్చి వానికి శివమహత్వంబు దెల్పె। పౌండ్రికువిడచియే భక్తివ్యాసే
తిభక్తి నిల్పినవాడనఘుడయ్యె । కణగియిట్టి కృష్ణుకడగల్లి పౌండ్రక । వాసుదేవుమీద
రజ్ఞు । నేమిజెప్పవచ్చునే ॥ ౯౬ ॥ ఆదిమచ్ఛముని ల్ప నటమచ్ఛకేశ్వరంబిల
లోపలగలదుగాక । యాదికూర్మమునిల్పనాదికూర్మేశ్వరం బి నొక వారాసిగల
గాక । రామచంద్రిమునిల్ప రామేశ్వరము పాకొలను నేతువయందెగలదుగా
కృష్ణుండు నిల్పిన కృష్ణేశ్వరంబు మెపలవారణాసిలో గలదుగాక । పౌండ్రికుండు
పౌండ్రి వాసుదేవేశ్వరంబుగలదె యెచటనైన । యెన్న నేలవేయునే ॥ ౯౭॥ భు
భక్తి కోర్మనుయని యావిబల్కినవాడసు పౌండ్రకుండె । తగిదుయాదు ర్వాషితంపు
త్రి వ్యాసభక్తిగరపినవాడు పవుండ్రకుండె। యిలవమకర్తోమ పేశ్వరోయని యా
జయించువాడుదా పౌండ్రకుండె। నగమార్గముగను పిసుకుమత్రిచ్చ్య ప్రతిభజించిన
డు పౌండ్రికుండె । కణగియిట్టి విష్ణుకడగల్లి పవుండ్రక వాసుదేవుమీదనయితురజ్ఞు। నేమిజె
ప్పవచ్చునే॥ ౯౮॥ ఆదియుగమున మత్స్యావతారమునాడు ముర వైరిమచ్ఛకేశ్వరభజిం
నయుగంబున కూర్మావతారమునాడు దనుజారికూర్మేశ్వరు భజింప । నయుగంబు
రాహానతారమునాడు హరి ప్రరామేశ్వరునటు భజింప । నయుగంబున నృసింహావతార
మునాడు శౌరి నృసింహేశ్వరుని భజింప । ద్వాపరంబునాటి వానిః పౌండ్రిక । వాసుదేవు
ప్పవాండ్రిన ట్లు । నెడమకాలశాతునే॥ ౯౯॥ ఘోషించినసిశివ ఏకోదేవయని శ్రుతిగలు
టరు ద్రుడొక్కరుడెగర్త। శ్రుతినేకమేవాద్వితీయం బయని శ్రుతిగలుగుటరుద్రుడొక్కరు
గర్త । చెన్నారఏకపూర్వాదరుద్రరుని శ్రుతిగలుగుటరు ద్రుడొక్కరుడెగకర్త । నో
నేక ఏవరుద్రో వ్యతేయని శ్రుతిగలుగుటరుద్రుడొక్కరుడెగకర్త । త్రియనియుగాదలు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పరివిరించాదులు। గొల్చి సత్పథములఁగొండునట్లు। నేలపలుకవే యునే॥౧౦౦॥ ధాతత్వం విశ్వభర్తా తవనాస్తి భర్తా యనభర్తతథ్యంబు నీవ। రమణత్వం విశ్వహర్తా తవనాస్తి హర్తా యనహర్తతథ్యంబు నీవ। తగిలి త్వం విశ్వకర్తా తవనాస్తి కర్తా యనకర్తతథ్యంబు నీవ। తలపత్వం విశ్వనాథా తవనాస్తి నాథా యననాథుఁ తథ్యంబున నీవ। గానభర్తల్ హర్తల్ కర్తల్ నాథులు మరి। లేరటుచు శ్రుతులు లీలమోయ। యేలపలుకు లింకనే॥౧౦౧॥ ఇలజగతాం పతయేనమోనమ యని చాటుచు నీశుఁడే సర్వకర్త। నలి రేగి యోమపతీనాం పతయే యని చాటు మనీశుఁడే సర్వకర్త। యతిశయించి దిశాంచ పతయే నమో యని చాటు మనీశుఁడే సర్వకర్త। యింపార గా పశూనాం పతయే యని చాటుచు నీశుఁడే సర్వకర్త। యని నొడంగి మీకు యజురాది వేదంబు। ఉద్ధి మొఱ్ఱ-చుండునట్టి నిన్ను। నెన్న నేల వేయునే॥౧౦౨॥ తలిరుద్రియా శతాఽనే క్షేత్రయని చాటు మశంభుఁడే సర్వకర్త। తగగృత్స్నవీతాయి ధావంతే యని పూని చాటుచు శంభుఁడే సర్వకర్త। నిశ్చయింప గమంత్రిణే వాణిజాయ యని చాటుచు శంభుఁడే సర్వకర్త। యొంగి మినిమగిణాయుషుధీమతే యని చాటు మశంభుఁడే సర్వకర్త। యని దొడంగి మీకు యజురాదివేదంబు। ఉద్ధి మొఱ్ఱ-చుండునట్టి నిన్ను। నెన్న నేలవేయునే॥౧౦౩ ధృతిబూని వ్రాతపతి భ్యశ్చ యని యొత్తి చాటుచు శర్వుఁడే సర్వకర్త। దృష్టంబుగా గణపతి భ్యశ్చ యని యొత్తి చాటుచు శర్వుఁడే సర్వకర్త। పేరితో విశ్వరూపేభ్యశ్చ యని యొత్తి చాటుచు శర్వుఁడే సర్వకర్త। దివ్యంబుగా రథపతిభ్యశ్చ యని యొత్తి చాటు మశర్వుఁడే సర్వకర్త। యని దొడంగి నిన్ను యజురాదివేదంబు। ఉద్ధి మొఱ్ఱ-చుండునట్టి నిన్న। నెన్న నేలవేయునే ౧౦౪॥ తన రత్వమేవ మాతా చ పితా యని యతిభక్తి గొల్చె దివ్యాగమములు। నలిన న్యథా శరణం నాస్తి యని సదాభ్యర్థి గీర్తించు మూలాగమములు। తెల్లంబుగా త్వం గతిః ప్రభుమతి శ్చైవయని ప్రశంసించు శైవాగమములు। దీనాశ్చరతి మంత్రహీనం క్రియాహీనమని స్తుతియించు సర్వాగమములు। యట్టి నీకు సాటి యేది శ్రీవేదాంత। వీరభద్ర శరణ వేషరుద్ర। యుద్ధగణనిషంగధ్వే॥౧౦౫॥ శ్రీగురువే నమః శ్రీనీలకంఠాయ శాశ్వతాంగాయ సర్వేశ్వరాయ। శ్రీధరవరదాయ శ్రీవ్యోమకేశాయ వరదాయ ధాయమద్వల్లభాయ। శ్రీత్రైయనేత్రాయ శ్రీసన్మిత్రాయ మదవైరిశే భక్తవత్సలాయ। శ్రీవామదేవాయ శ్రీమహాదేవాయ శర్వాయ శంభవే శంకరాయ। యనెడు నామ మృదూక్తులాలింపుమయ్య హా। లింపుమయ్య కృపదలంపుమయ్య। యీగదయ్య భక్తి యే॥౧౦౬॥ తస్మైనమస్త్రైలోక్యసంహారిణే పురసంహారాయ కాలాంతకాయ। తస్మై నమస్సుధాధవళ దేహ త్రిలోచనాయ భవార్తి మోచనాయ। తస్మై నమః ఫణీంద్ర విభూషణాయ పినాకినే పార్వతీనాయకాయ। తస్మై నమో మహేంద్ర చికేతనాయ సంతుష్ట చిత్తాయ మృత్యుంజయాయ। యనెడు నామ మృదూక్తులాలింపుమయ్య హా। లింపు మయ్య కృప

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దలంపుమయ్యా। యీగదయ్యాభక్తియే॥౧౦౭॥ ఇష్టదాయేబ్రిహ్మణేలింగమూర్తయే
తయేఓంనమశ్శివాయ। నస్ప్రహాయుజ్జ్వలస్తంభరూపిణేమత్పతయేఓంనమశ్శివాయ।
గాృయతేప్రియోత్పత్తిహేతవేమత్పతయేఓంనమశ్శివాయ। మహితశాంతాయ
ధ్యాంతసూన్యాయమత్పతయేఓంనమశ్శివాయ। యనెడునామృదూక్తులాలింపుమయ్య
లింపుమయ్యా।కృపదలంపుమయ్యయీగదయ్యాభక్తియే॥౧౦౮॥ దుష్కర్మహరశివదో
పాలకురికిసోమేశనిర్గుణనాశ। దురితభంజనశివదోశివదోపాలకురికిసోమేశత్రిగో
దుష్టమర్దనశివదోశివదోపాలకురికిసోమేశనిర్గుణనిరాస। దోషఖండనశివదోశివదో
కురికిసోమేశలఘుప్రకాశ। యనెడునామృదూక్తులాలింపుమయ్యాపా।లింపుమయ్యా
పుమయ్యా।యీగదయ్యాభక్తియే॥౧౦౯॥శివదోమహాదేవశివదోసదాశివశివదోశివాధి
దాశివదా।శివదోమహేశ్వరశివదోగిరీశ్వరశివదోమయామయశివదాశివదా। శివదో
న్నాథశివదోమహాత్మేశ శివదోభవాంతకశివదాశివదా। శివదోవిరూపాక్షశివదో
రాధ్యశివదోసతాపేక్షశివదాశివదా। యనెడునామృదూక్తులాలింపుమయ్యాపా
మయ్యాకృపదలంపుమయ్యా! యీగదయ్యాభక్తియే॥౧౧౦॥ కాలభుజంగమాభీ
దియనీకించితలంకెదశివదాశివదా। మోహశార్దూలంబుమట్టినబోలేకచెడ్డడి
శివదాశివదా। క్రోధాగ్నిములుకొనికాలనేనోడి చేతుఁవిదళ్చెనయ్యా శివదో
శిధిలజరారాతుసీభూతకోరచెందినయేగలంగెదశివదాశివదా। నాడునామృదూ
లింపుమయ్యాపా।లింపుమయ్యాకృపదలంపుమయ్యా!యీగదయ్యాభక్తియే॥౧౧౧॥ శివదో
బద్ధకుతికిచెంపనేకానిజేనమిమ్ము భజింపదెరువులేమ।శివదోయుసత్యులచెంతనుండ
జియ్యామీభక్తుంజేంలేమ। శివదోసుజనగోష్టిచేసలంపనెకానితండ్రిమీశివగోష్టిదను
శివదోపరస్తుతుల్ చేసిక్రుంగెనెకాని స్వామిమీమహిమయుచదువలేదు। యనెడు
దూక్తులాలింపుమయ్యా। పాలింపుమయ్యాకృపదలంపుమయ్యాయీగదయ్యాభక్తియే॥
సంసారమనుయింద్రజాలంబులోమానిగిచిక్కిభీతిల్లెదశివదోశివదో। ఆడీ
యనివేడివెడిదంపునులిబడిచింతనొందెదమదిశివదాశివదో। పాపంబుచిక్కనబడి
లేకచిడిమడిపడతుంటిశివదాశివదా। భవపాశములుగట్టుబడితెంపులేకమాచ్చి
చెందదమదిశివదాశివదా। యనెడునామృదూక్తులాలింపుమయ్యాకృపదలంపుమయ్యా
పుమయ్యా।యీగదయ్యాభక్తియే॥౧౧౪॥

దాతమీభక్తులదాసదాసుడతండ్రిమీభక్తులధర్మకవిలె యీశమీభక్తులయి
నినెడియ్యనభక్తుజేస్కుకొండ। స్వామిమీభక్తుపదగురండసుమాక్కంటిమీభక్తు
టభవనీనభక్తుపాదసేవకుడనువరదమీభక్తు వరుప్రపసు ననెడునామృదూక్తు
మయ్యాకృపదలంపుమయ్యాపాలింపుమయ్యాయీగదయ్యాభక్తియే।౧౧౫॥ధ్యానంప
ఓంపగోడుయిుంకనానరిరెంబునెన్నడునా। చూడంగరానివమానగగోను నే

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దోషంబులెన్నఁడణఁగు ! చేయంగరానివి సేయంగనూహించుచు నా కర్మదుర్దశ లెన్నఁడణఁగు! ప్రసరింపరానివి ప్రసరింపగా బోదు నికపాపబంధంబులెన్నఁడణఁగు! యన్నఁడబ్బునా కట్లు పావనమౌ భక్తి సుకృతప్రభావమహిమ-కోతు శుద్ధిమహిమయే॥ ౧౧౬ ॥రక్షింపవే కృపవీక్షింపవేసుమార్గము చూపి వెడగు మార్గములు బాపి । తాపవే కలికాలబ్రోవవే సద్భక్తిగలిగించి శత్రువర్గములనణచి । త్రెంపవే సత్క్రియల్ దింపవే దుర్మతి చంపవే రాగాదిసంచయములు ! బోధింపవే భక్తి వేధింపవే బాధగాథలు మెలఁగు సిరోధనమిది।యనైనా ప్రభావమాలింపుమయ్య పాలింపుమయ్య కృపదలంపుమయ్య । యీగదయ్య భక్తియే॥ ౧౧౭ ॥ఇలకేనెబడి జెడ్డయీగ చందంబున నోగిరాగమగ్నతనున్న వాఁడ । పాలలోఁ పడ్డబల్లి చందంబున నుదితమహాజవృత్తిచేసున్న వాఁడ। నీరులో పలఁబడ్డ నెయ్యిచందంబు నగురాలేని బాధలగుందువాఁడ। నలినూతిలో మొలుక చందంబున బహుదగండ్ల చేబరగువాఁడ।నన్ను జూడుమయ్య నాపేద వెతరుయ్యా । లింపుమయ్య కృపదలంపుమయ్య । యీగదయ్య భక్తియే ॥ ౧౧౮॥ నీయందు సద్భక్తి నిష్ఠ లేమికనన్ను బాధింపుచున్న యాపదలుసాక్షి; నీదు పాదోదకనిష్ఠ లేమికనన్ను గారింపుచున్న రోగములెసాక్షి । నీప్రసాదావృతనిష్ఠ లేమికనన్ను దట్టింపుచున్న దుర్దశలు సాక్షి। నీభక్తదాసోహనిష్ఠ లేమికనన్ను నలయింపుచున్న కర్మములె సాక్షి। యిదినిజంబు పలుకునంటి నాపేదకయ్యాలింపుమయ్య' అయ్యబియ్య కృపదలంపుమయ్య।యీగదయ్య భక్తియే॥౧౧౯॥అభయమే గురునాథయభయమెహరనాథయభయమేహరనాథయభయమయ్య- అభయమేదుఃఖనాశ అభయమేభవనాశ అభయమేయఘనాశ అభయమయ్య। అభయమే మహనీయ్య అభయమేశ్వరయ్య యభయమేమాయయ్యఅభయమయ్య।అభయమే నుతికర్త యభయమే సద్భక్తి అభయమే పుణ్యహర్ష అభయమయ్య।అనుచు అభయమడుగు నాపేదకయ్యాలింపుమయ్య।కృపదలంపుమయ్య। యీగదయ్య భక్తియే॥ ౧౨౦ ॥ గురునాథ శ్రీపాలకురికి సోమేశ్వర శరణయ్య శరణయ్య శరణు శరణు। గురుదేవ శ్రీపాలకురికి సోమేశ్వర శరణయ్య శరణయ్య శరణు శరణు । గురునాథ శ్రీపాలకురికి సోమేశ్వర శరణయ్య శరణయ్య శరణు శరణు । గురుమూర్తి శ్రీపాలకురికి సోమేశ్వర శరణయ్య శరణయ్య శరణు శరణు। గురులింగ శ్రీపాలకురికి సోమేశ్వర శరణయ్య శరణయ్య శరణు శరణు।అనుచు శరణు వేడుచుట్టి నాపేదకయ్యాలింపుమయ్య । కృపదలంపుమయ్య।యీగదయ్య భక్తియే ॥ ౧౨౧॥ కీలితాంగ ప్రభుదేవుని కనిజడాంధేను వేపారసీసన క్రీసనంగ।బసవయ్యగీతకల్పకవల్లి పల్లవించిన కోసలంపు తేజిగురసంగ । మడివాలమాచయ్యమహనీయ్య గీతస్థింపాంబుగాంచిన కెంజోరంబసంగ । గనివల్లి కాజదానసలిలశుద్ధరసాబ్ధిజా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తనైనట్టి శాంచవమనంగ- నెల్లభక్తసభలయీయన్యవాదకోలాహలంబుసుధావిలా
సగుచు। యెపుడు వెలయుగాకయే ॥ ౧౨౨॥ అన్యవాదప్రయోగాధంబునణపనుజ్వా
లానుమండలమనంగ। అన్యవాదప్రయోగాబ్ధిపొంగణగింపను భసంభవుమహా
మునంగ। అన్యవాదప్రయోగాభ్రంబునలయింప ఘోరదురాశ్వసమీరమనగ। అన్య
ప్రయోగాద్రిభేదింపగాసంరంభదంభోళి జృంభణంబు। యెల్లభక్తసభలయీయన్య
వాదకోలాహలంబునుధావిలాసమగుచు। యెపుడు వెలయుగాకయే॥ ౧౨౩॥ ఎలమిసోమ
శేశ్వరాభిరుదాంకములుప్రాయున్పుస్తకమోయనంగ। ప్రమథులమహితానుభావము
క్కచందంబు చెప్పినపురాణమోయనంగ। కీర్తింపబసవేశుగీతప్రబంధముల్ వాయ
జ్ఞపరాశుకైలాసకిణెయనగ। పాలకురికయ్యప్రబంధములన్నింటిపెట్టినయొడికంబు
యనగ। నమరుశరణుజిహ్వాలందన్యవాదకోలాహలంబుసుధావిలాసమగుచు। నెందువె
గాకయే॥ ౧౨౪॥ ధర్మార్థులకు దానధర్మసంపత్తియును ధనార్థులకు కామితార్థ
లను। ప్రియదారార్థుల కుదీర్ఘాయుసమృద్ధియు పుత్రార్థులకుబహుపుత్రవృద్ధి। యో
గార్థులకుబహుయోగాభివృద్ధియు మోక్షార్థులకుశుద్ధమోక్షపథము। రాజ్యార్థ
కుసామ్రాజ్యసంపత్తియు జ్ఞానార్థులకునుసుజ్ఞానములును। నెనయునెవ్వరేనియు
నీజవీనసీసశతకమతివిశేషముగను। యేలకలుగకుండురయే॥ ౧౨౫॥ శ్రీహరసుధాహిరశ
శిస్త్రాంగసాంగమై యొందాక్షాక్షారమమరు। దారిద్ర్యకుద్రావిదారణధారణరుద్రాక్ష
రూఢి వెలయు। నిరతరమానందనిత్యసుఖావ్యాప్తి నెందాక ప్రమథేంద్రబృందమలరు। ప్ర
చ్యుతామరప్రస్తూయమానమైహరుకీర్తియెందాక యతిశయిల్లు। అఖిలభక్తసభ
నీకృతియన్యవాదహతమునకధికమతము। యిందు వెలయుగాకయే॥ ౧౨౬॥ దినకర
టిదీప్తుండవగునీకునీలమంగళారతులెత్తినట్లు - బ్రహ్మాండచయగర్భభరితుండవగు
నయంగనైవేద్యమిచ్చినట్లు। నిర్మలమందాకినీధరుండవు నీకుచెలగుచుజలకంబుచేసినట్లు,
తతసర్వదిక్కులుండవగునీకుయిరువుగాపరిదానమిచ్చినట్లు। వేదశాస్త్రంబులకు
పరాసట్టినన్ను సాళారిగానెన్నినట్లు। గాకయేనానచుకవితాప్రబంధంబుయో
శతకమిచ్చినాడ। యిచ్ఛగాధరింపుయేకాంబరీశురుచిత్తనలినభృంగసోమనాథ॥

ఇతిశ్రీసోమేశ్వరకవిరచిత—అన్యవాదకోలాహలము -

సంపూర్ణము.

—.※⁐※:—

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీ గురుభ్యో నమః

అచలశతక రత్నావళి

ఇది

కోనేటిపుర వాస్తవ్యులగు

పరిచి కృష్ణమరాజుగారి కుమారుడు

చన్నయ్యగారిచే

రచియింపఁబడి

పేటేకుపుర వాస్తవ్యులగు

సూర్యదేవర బాపయ్యగారి ద్రవ్యసహాయముచే

ముద్రింపఁబడియె.

బెజవాడ:

ఆంధ్ర గ్రంథాలయ ప్రెస్ (లిమిటెడ్) యందు

క. కోదండరామయ్యగారిచే ముద్రింపఁబడియె.

1924

Copy Right Registered.] [వెల రు 0—10—0.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ ధరనరులు కాశిగంగను
శిరమందునఁ జల్లుకొనుచు శీఘ్రిమెతార్గా
పురుమధ్య వెడలె గంగయె
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౩౯

కం॥ సభమాదిభూతపంచక
ము భవునిచే గలిగెననుట కాశ్చర్యమునా
విభవము గలిగిన సభవుఁడె
సుభగశ్రీ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౪౦

కం॥ అదృశ్యమైన బ్రహ్మము
చిదూ్రిపుండనుచుబలుకఁ జెల్లునె వేత్తల్
యదృశ్యము తన్నశ్యము
సూ ధృతిగన పాటిబండ్ల సుందర॥ ౪౧

కం॥ భవమొందని గురుగనవలె
భవమొందెడి గురుని జేర భవమే గలుగున్
అవలీల యోనిసంభవు
సువె కారణు పాటిబండ్ల సుందర॥ ౪౨

కం॥ ఒక్కటికావలెనన వే
రొక్కటి దా నరుగుదెంచు వేగము గురునిన్
నిక్కముగనుగొనుమా యను
సుక్కడయా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౪౩

కం॥ తానని పల్కగ వెంటనె
పూనక తానసెడి తాను పొందులువినునా
గాన నవాచ్యము లేనెయూ
సూ నరయుగ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౪౪

కం॥ పలుకున మనమునకందక
నలవియుగానట్టివరము నందెదమనుచున్
బలుపిడిచి తిరుగపాగితె
సులభమె మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౪౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క॥ జగమంతయు మాయయు యాన
జగమంతయు బ్రహ్మమనుచు జనములు శ్రుతులన్
తగజెప్ప శ్రుతులు సత్యమె
సుగుణాకర పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ మాయప్రపంచము యనుచును
మాయను నెడబాసి తన్ను మఱి కనుమనుచే
మాయను యఱిగిటు విడుటొ
నా యిక శ్రీపాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ ద్వైయ్యోదుజగములందున
హైయ్యొవని జీవులనుచు పోరుసబడకన్
చయ్యన సద్గురుగనవలె
సుయ్యోగీ పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ అయ్యా అమ్మనరాదని
కయ్యక తెగదనుచు శాస్త్రకూతలు నమ్మన్
అయ్యమ్మనుపనిషత్తున
సుయ్యోగీ పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ ఎగువకు దిగువకు కన్నులు
తగులుకొనన్ జేసి చూడ్కి తప్పక చూడన్
నగపడ్డవి విషయములౌ
సుగుణాకర పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ సర్వవ్యాపకుండచలుని
సర్వాత్ముండనుచుబలుకు చదువులు చదువన్
సర్వజ్ఞులు ఎల్లరౌను
చోరవగునే పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ శ్రోత్రింబున దహరము దీ
మాత్రింబున గాత్రములను మహినుడుసయా
సూత్రింబు తెగిన పడిగలు
సూత్రాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ సర్వవ్యాపకుఁ డచలుని
సర్వాత్ముండనుచు బలుకు చదువులు చదువన్
సర్వజ్ఞులు నెప్పెరోకో
సారవగునే పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౩

కం॥ నేత్రములందున వసుచుచు
పాత్రముతో నుండుననుట పాపయువలెన్గా
గాత్రము పో తేపోదా
సూత్రాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౪

కం॥ ధరమూడు ఆరుదేర్లాగు
పరమాత్మండుండుననుచు భావ్యపుతాళ్ళా
నుకులను బడిరట నరులును
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౫

కం॥ తరుణులు పురుషులు యయ్యును
పురుషుని దేహంబుచూడ పురుషుడె చెపుడీ
తరుణికి తెలివియు తరుణియె
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౬

కం॥ అజుడాది ప్రాణికోట్లను
సృజియించిన విష్ణునెవడు సృజియించెనయా
భజనకు జిక్కడు యెవడుగా
సుజనస్తుత పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౭

కం॥ అజుడుగా జీవుల నొసటను
భుజియించుట వ్రాసెననిరి భువనములందున్
అజునొసట వ్రాసెనెవ్వడు
సుజనస్తుత పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౮

కం॥ ఆకాశమునకు నంతము
సాకారులు చూచిచెప్ప సాధ్యంబగునే
లోకాంతంబున గలదది
శోకఘ్నా పటి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ ఎరుకే బ్రహ్మమటంచును
సెరుకే తానెరిగిచెప్ప మెరుకను మెరిగే
మెరుకన నవస్థయూనౌ
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ ఆకాశంబున నంటక
ఆకాశము బుండుచుండు నాద్యంతములై
లోకాన జీవకోట్లకు
జోకతో మరి పాటబండ్ల సుందర॥

కం॥ ఏబ్రహ్మాండము నందున
యేబ్రహ్మం బుండుచుండు యేర్పడియెపుడున్
ఆబ్రహ్మ బ్రహ్మమగునా
సూ బ్రహ్మ పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ యాత్రిలటంచును దిరిగే
మాత్రము తామేమి తెలిసి మార్గముకనిరో
గాత్రము నిప్పనగాలదె
సూత్రాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ గాత్రము మలమూత్రంబుకు
సూత్రంబులు గలిగియుండు శుద్ధెట్లగునా
యాత్రిలగలిగెనె శుద్ధియు
సూత్రాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ నాటకసూత్రము బొమ్మల
నాటకుడై మెరుకయుండు నటనలచేతన్
పాటిలు తెరువున మరుపున
సూటిగ శ్రీ పాటిబండ్ల సుందర॥

కం॥ ధరకాశికేగు నరులును
పరమార్థము గంగయుండ పంచితమనుచున్
పరమార్థమనుచు తాగిరి
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ యాత్రిలు జేసెడి మనుజులు
మూత్రిమునన్ మలము విడువ ముక్తియుగలదే
గాత్రంబు నిండ దింపరు
సూత్రాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౭
కం॥ పరమార్థము కారణగురు
వరపాద ద్వంద్వములకు వరగియుతాన్
కరమర్థి వేడదగదే
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౮
కం॥ ఎరుకకు మూలము లేదని
యెరిగెడి యెరుకను యెరుక యెరుకే మూలం
బెరుకన బ్రహ్మంబగునా
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౯
కం॥ ఎరుకే దైవంబైతే
యెరుకకు దేహంబులేక యెరుగునె చెపుడీ
యెరుకకు దేహము తగులగు
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ 20
కం॥ నరవరులు సురలు మొదలుగ
వరుసను దేహములు లేక యొప్పిరె చెపుమా
పరమాత్మ దేహదేహుడై
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౧
కం॥ హరిహర బ్రహ్మాదులకును
వరుసను పట్నమ్ములుంట వదరెడి శాస్త్రం
బెరిగియు నెరులెల్లనవలె
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౨
కం॥ మొగులకునుచును కొందరు
బాగుగ తా కండ్లువిప్పి ఫాలము చూడన్
యేగును కండ్లను ఫాలము
సూగతె మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ 23

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ పొయ్యేకాలము మెరుగక
కుయ్యో మొర్రోయటంచు కూతల నిడుచున్
అయ్యో పోతిమటంచును
సుయ్యోగీ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౪

కం॥ ఇలలో తత్వముగనవలె
కలవడిపడె శాస్త్రములను కల్లయుగాదే
కలుగునె తనకన్యముగా
సులభమె మరిపాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౫

కం॥ కలయును జాగ్రత యొకకయు
తెలిసున్నవె వొకటికొకటి తేటపడంగన్
కలదటె మాటనిజూచితె
సులభమె మరిపాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౬

కం॥ సుడిగాలిగాదె యొకకన
వడివడిగను లోకములను వడిగాద్రిప్పన్
పడపలె అచలుని బారిని
సుడివదలగ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౭

కం॥ మలమూత్రింబులు మైలని
మలమూత్రపుకొంపనుండి మహిమలుగోరన్
మలమూత్రింబుల మహిమలె
సొలవక మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౮

కం॥ పల్లవి పేరులు పెట్టుక
ముల్లోకములందు తమకు ముఖ్యులవలెనే
పల్లదనంబున బోయిరి
సుల్లలితా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౭౯

కం॥ గాత్రింబు తల్లికడుపున
సూత్రింబున వెళ్ళివచ్చి సుజ్ఞానైతా
ధాత్రిని పెట్టినపేరున
సూత్రాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ చలనము అచలనమునని యును
గురుతులుగను పేర్లుబెట్టి కూతురుయిలపై
పరలోకగతుల నెల్లను
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౧

కం. వరునకు పేరును బెట్టియు
పరమార్థము కలుగునంచు పలుకగ గలదే
పరమంచునె నరులకు యిల
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౨

కం॥ కలలోగన్నవి యెల్లను
యిలజాగ్రితయందుజూచి యింపుచలిర్పన్
కలకాలము గలవేయివి
సొలవకమరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౩

కం॥ కలయును జాగ్రితనిద్రియు
మలమూత్రిపుకొంప తాను మదిగనియుండన్
యిల నెరిగి తెల్విపిడచిన
సొలవకమరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౪

కం॥ కలయంచు జాగ్రితంచును
కలిగున్నవి యెరుకకంచు కనితానుండన్
కలిగెనె యిలదేహంబులు
సొలవక మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౫

కం॥ ఎడబాయకుండు యెరుకయు
తడబడకను తగిలియుండు తినువును తనతో
పుడమిని తనువిడిపోదే
సుడివడి మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౬

కం॥ రవికిని చీకటికడచే
భువినచలుడుపుట్టిచచ్చె భువనములన్నిన్
తవిలి సృజించెనుయనునా
సువిచారా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౮౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ కవిగాడె అజుడుచూడగ
భువినెన్నో భావణములు పుట్టించి యు తా
అవిచారుడునై చనియెను
సువిచారా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౮

కం॥ అవిచారపు భాషలనుగ
సువిచారులు గలుగుదనంచు సుస్థిరమతులై
తవిలిభజింతురు మృషలసి
సువిచారా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౫౯

కం॥ స్మగణన స్మృతియునుగాదె
హరిహరనామములు తనకు నతుకులుపెట్టగ
గురుతై యిల తలిదండ్రులు
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౦

కం॥ శ్రీకారణ గురుమహిమలు
శ్రీకాంతుడు అంబపతియు శేఖరులెచటగ
లోకాంతంబున యిట్టని
జోకలరెను పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౧

కం॥ కారణగురునింగనకను
తీరునెతా తిప్పటలను తీర్థములందుగ
తీరక తిరుగును దేశము
సూరిజనా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౨

కం॥ మాయాసంసారంబని
రోయరు రోతనుచు తాము రొంపినిబడియుగ
కాయము కాల్పనుగోరట
సూయదె మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౩

కం॥ హేయము కాయములనియును
రోయక పున్నట్టివారి రోతగుఅసువుల్
వ్రాయుచు చదువుచు జెప్పగ
సోయగమే పాటిబండ్ల సుందర॥ ౬౪

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ పారావారము కడగన
నారాయణపథముదాటి నమరును అచలం
కారణసూచను గనుగొను
సూరుడవే పాటిబండ్ల సుందర॥ ౯౫

కం॥ అరచేతిని వైకుంఠము
వరుసనె కైలాసమమరు వరగురుకరుణన్
ధరణి దిరుగక కనవలె
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౯౬

కం॥ వైకుంఠము కైలాసము
తాకున్నవె వేరెవేరె ధరలోకములై
ఆకొన్నవారు గురుచే
చేకొందురు పాటిబండ్ల సుందర॥ ౯౭

కం॥ ఉత్తమ పురుషుండన్యుడు
యుత్తముడై కృష్ణుడనియె యుచితమెచెపుడీ
ఉత్తముని కన్యమును దన
సొత్తనట పాటిబండ్ల సుందర॥ ౯౮

కం॥ భరద్వాజ రామయాజికి
వరపుత్రుడు అప్పశాస్త్రి వసుధలో గురుడై
పరముగనజేసె శిష్యుల
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౯౯

కం॥ శివిగ జగముల దేవుని
గావించిరి రాళ్లగుళ్ళ గనుగొనుచుండర్
సేవించగురుని జేరమి
సూవేశ్రీ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౦

కం॥ బంధము మోక్షములంచును
యందురు తామేమిగనియు యెరిగున్నారో
బంధము మోక్షము భ్రాంతియె
సుందర శ్రీపాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౧

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ సూబ్రహ్మము గురుడనవలె
యేబ్రహ్మము జగములేక యేర్పడియుండున్
ఆబ్రహ్మమెతుకవలెనసె
సూబ్రహ్మ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౨

కం॥ దరిగాంచిరె యాత్రిలలో
దరిగానక తిరిగితిరిగి దబ్బునయిల్లున్
దరియని జేరిరి యింతే
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౩

కం॥ రమణులు పురుషులుగూడుక
రమియించుచు జగములందు రంజిలిరయ్యా
రమణులు పురుషులు పుట్టగ
సుమహితశ్రీ పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౪

కం॥ రాద్ధాంతము శతకముగా
సిద్ధాంతముగాను నిజము జెప్పచునుండన్
శ్రద్ధయు విడువక చదువుడి
శుద్ధాత్మా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౫

కం॥ మంత్రిలు నోటచదువుట
యంత్రిలును యేసియేమి యిలగనినారా
తంత్రిములకు పనియిదియా
చందిరవిధము పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౬

కం॥ నరునిం గురుడనదగునే
గురుడనగను అచలుడయ్యె గురుపాదుకలన్
శిరమున దాల్చిన శిష్యుని
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౭

క॥ కందశతంబున పదిపది
నందముగా చెత్రకికనుడు నాగురునామ
బందును మొదటక్షరములు
సుందరతను పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪౮॥ సకలము గురుపనిచూచెడి
అకలంకుని పాదరజము హరిహరఅజులున్
హరిహాయుశిరమునదాల్పరె
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౦౯

౪౦॥ డబ్బుల ఆశను గురువులు
డబ్బులు జెప్పెదురు యిల్లను డాసిరిమ్ముశిష్యుల్
ఉబ్బుచు డబ్బులుయిత్తురు
సుబ్బల మరి పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౧౦

౪౦॥ ధరనిది చదివినవ్రాసిన
నరవరులకు నాయుశ్రీయు ననవరతముగా
గురుడిచ్చు పుత్రపౌత్రుల
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౧౧

౪౧॥ వరపరిచిచెన్నభూసురు
కరరసగిరి చంద్రశకము గలుగువిళంబిన్
గురుకొసగె కందశతమును
సురవంద్యా పాటిబండ్ల సుందర॥ ౧౧౨

గద్యము

శ్రీమదఖండ సచ్చిదానంద శ్రీమత్ మద్దాలి మృత్యుంజయకావ్య

గురుపరబ్రహ్మణేనమః

శ్రీమత్ అఖండ సచ్చిదానంద శ్రీమతు యేలూరి వెంకటనారాయణ

మానసగురుపరబ్రహ్మణేనమః॥

సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సుందరరామశతకము

శ్రీగురుభ్యోనమః

తే॥ గీ॥ శ్రీకరంబైన వత్యమసింధుచంద్రు
రామదీక్షితసుతుడగు రాజయోగి
ఇష్టగురుమూర్తి పగతమ్ము లంకురగొల్వ
రాముడేకాడె సుందరరామగురుడు॥

తే॥ గీ॥ భూమియందున కైలాసభూమిగలదు
కారుమూరను వాడికె గలిగియుండు
వత్యమప్పయ్యశాస్త్రి యీవసుధనిలచె రామ॥

తే॥ గీ॥ శ్రీగురుస్వామిపాదుకల్ శిరమునందు
దాల్చియున్నట్టి శిష్యు తదంఘ్రిరజము
బ్రహ్మమొదలైన దేవతల్ బ్రణుతిదాల్తురు రాము॥

తే॥ గీ॥ గురుడు బ్రహ్మంబు విష్ణుండు గురుడు శివుడు
యంచుభక్తిని నుండు దా నవనియందు
వాడె బ్రహ్మంబుయని శ్రుతుల్ వాడుచుండు రాము॥

తే॥ గీ॥ గురునిపాదోదకముద్రావి గురుడుతిన్న
అన్నమునుదించుచున్నట్టి అతిశయుణ్ణి
అజుడు ఆదిగదేవతల్ ఆశ్రయింతురు రాము॥

తే॥ గీ॥ తనదుదేహంబుమెరుక నే తలపుగలిగి
మెరుకబ్రహ్మంబు యనకుండు మెప్పుడిలను
అట్టిగురు వత్యమప్పయ్య ఆధ్యుడౌకడె రాము॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ శ్రీనిరామయు డచలుండు సిద్ధపురుషు
డమలు డాద్యంతరహితు డనాదిపురుషు
పాటిబండ్లాబ్ధినుదయించె భద్రముగను రాము॥ ౭

తే॥ గీ॥ గురులమంచును మతములగూడియుండి
అర్థమిమ్మంచు శిష్యుల అడుగగలుగు
వాడు గురుడెటు అచలుడౌవాడె గురుడు రాము॥ ౮

తే॥ గీ॥ జపతపంబులు యాగాలనేచర్చ నొకడు
జాడ్యమందున జేయును జాలనొకడు
విగతసంకల్పుడైనట్టి విమలమూర్తి రాము॥ ౯

తే॥ గీ॥ ఎన్నివినియున్న యన్నియు నెరిగియున్న
యన్నిజేసియు యన్నియు నెరుగకున్న
తన్నుగన్నట్టితత్వంబు తలపుచుండ రాము॥ ౧౦

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మవేత్తకు దేహంబు భ్రాంతివిడును
కర్మవేత్తకు దేహంబుగలిగియుండు
దేహమునుజూచి దూషింపదేహిగాడె రాము॥ ౧౧

తే॥ గీ॥ ఆలుబిడ్డలతోగూడి ఆశ్రమముల
ఋషులుఉన్నారటందుకు రూఢిగాను
వారు వేత్తలుగారనవచ్చునయ్య రాము॥ ౧౨

తే॥ గీ॥ తల్లకిందుగనుండిన తత్వమగునె
గబ్బిలంబులుయున్నట్టి కరణిగాదె
దేహములచేసె విధముని తెలుసుకోరు రామ॥ ౧౩

తే॥ గీ॥ ఆవరణలేనిగురుజేరి అనిశమతని
అనుసరించక దొరకదు అమలపథము
ధనము ధాన్యంబులిచ్చిన తనియడతడు రాము॥ ౧౪

తే॥ గీ॥ జననమరణంబుగలిగిన జగతియందు
అమలమూర్తియునుండును నందరందు
అతనిశోధింప నజునకు నలవియగునె రాము॥ ౧౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ జననమరణంబులంటక జగతియందు
ఆలుబిడ్డలతోఁగూడి అంటడతడు
అతనిమర్మంబు అతనికె నలవిగాదు రామ॥ ౧౬

తే॥ గీ॥ మేలుకొనియుండియుసుషుప్తిమెలగినట్లు
తన్నుదా దెలిసియుండును ధరణిలోన
అతని జేరినవాడును అచలుడయ్యా రామ॥ ౧౭

తే॥ గీ॥ ఆత్మవేత్తలజూచియు అవనివారు
అల్పవాక్యంబులను యెపుడాడు చుండ్రి
వారిజన్మంబు లేమనవచ్చునయ్యా రామ॥ ౧౮

తే॥ గీ॥ కడలిదాటింపవచ్చును కడయుదనగ
బ్రహ్మవిద్యయు బోధింప బ్రిబలదయ్యా
కుక్కకును నెయ్యియిముడునే కూటగల్ప రామ॥ ౧౯

తే॥ గీ॥ జన్మరాహిత్యమేలాగు చెప్పుమనుచు
అచలుజేరియు అనిశంబు అడుగువారి
శిష్యుగా చేయవలయును శీఘ్రముగను రామ॥ ౨౦

తే॥ గీ॥ ఆలుబిడ్డలనిడనాడి అడపెదిగుగ
విడువబడదయ్యె ప్రకృతియు విడిచెవిధము
ఆలుబిడ్డలతోఁగూడ అచలుజేసు రామ॥ ౨౧

తే॥ గీ॥ తల్లిదండ్రులు జన్మజన్మాన దగిలి
యున్నవారనె వారు దా యుర్వి దిరుగ
భ్రాంతివిడదయ్యె సద్గురుబ్రహ్మగనక రామ॥ ౨౨

తే॥ గీ॥ సద్గురుస్వామిచే కాని సకలమైన
మాయవిడిపోదు మహిమీద మనుజులెను
నుండ తెలియంగ నెవరికి వొప్పు తెలియ రామ॥ ౨౩

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మవేత్తైన శుకులును భ్రాంతిదీర
జనక మహరాజువేత్తగా జాయలేదె
అతని దూషింపనలవియె అధములకును రామ॥ ౨౪

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ జనకభూపతి రాజ్యంబు సలుపలేదె
ధనవు టాశనుమేలెనే ధరణియతడు
అతనివేత్తని వాడరె ఆదిఋషులు రామ॥ ౨౫

తే॥ గీ॥ ఎట్లునుండిన వేత్తల కేమికొరత
యనుచు తమరును యుందురు యవనిమీద
వారి గడగళ్ళు యేమనవచ్చునయ్య రామ॥ ౨౬.

తే॥ గీ॥ బ్రిహ్మభావంబు తెలియక భ్రిమలఁదగిలి
గోచివిడిచియు తిఁగేకుగోడ్డువలెను
పాలు బెల్లంబు గొబ్బరి బాగదించు రామ॥ ౨౭

తే॥ గీ॥ తల్లిదండ్రుల నాలును తగుఁకుఁడ
దేశదేశాలయందును దేవగుళ్ళు
తేథ్యమును లేకవున్నవా దేహములును రామ॥ ౨౮

తే॥ గీ॥ ధనము పెట్టెను బోసియు దాచినట్టి
వారికే తెలుసు ధనమున్న పరుసవరులు
పెట్టెగనిచూచి తెర్లును బెట్టినట్లు రామ॥ ౨౯

తే॥ గీ॥ ఆత్మవేత్తను దెలియంగ అలవియగునె
తాము బ్రిహ్మంబు యనువారు తరుచుగలరు
కటికు గొరెల్ల నమ్మిన కరణిగాదె రామ॥ 30

తే॥ గీ॥ వేషభాషలు గలిగుండు వేదవిదుడు
వేషభాషలు లేకుండు వేత్త యిలను
ఉండిలేకుంట వేత్తకు నుచితమగును రామ॥ 31

తే॥ గీ॥ ఎన్నిచదువులు చదివిన నేమిఫలము
గాంచినను వారిగూడిన గలదెపరము
చదువులందున వేత్తల సరణిదెలసు రామ॥ 32

తే॥ గీ॥ మనసు నిలుపంగవలెనంచు మహిని కథలు
మనసు నిలిపెటివాడేడు మనసుయేది
మనసు నిలిపెటి మనసేది మహినినమ్మ రామ॥ 33

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ కలలు లేకున్న దేకదా కాయసిద్ధి
అనుమ మెరిగిన వారిని అడుగవలయు
కాయమునఁగొట్ట పాలును గారసిద్ధె రాము॥ ౩౩

తే॥ గీ॥ తనకు జన్మంబు గల్గియు తనకునంత
కాలముననుండు జగములు కలలవలెను
తాను మేల్కొన్నయుక్తిని తర్లుజగము రాము॥ ౩౪

తే॥ గీ॥ సకల భూమికలు కుదిర్గ సాధులకును
సాధ్యమైయుండు జగములో సాధనలకు
సాధ్యసాధన లుండడు సర్వగతుడు రాము॥ ౩౫

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మ విష్ణుండు రుద్రుండు ప్రబలముగను
సృష్టిపోషణ సంహార స్వజనులనుట
కలలో దేహాలకర్తలై కలరెచెప్పుము రాము॥ ౩౬

తే॥ గీ॥ విపులశాస్త్రాలు మతములు లీలలివియు
ననుచు వేత్తలు భ్రమలని నమ్మరిలను
వారిజేరిన విడిపోను వాటిభ్రాంతి రాము॥ ౩౭

తే॥ గీ॥ ఆకసంబున మేఘము లాడినట్లు
అచలమందున జగములు అట్లుగాదె
జగము లచలంబులని చెప్పజెలగునయ్య రాము॥ ౩౮

తే॥ గీ॥ విత్తు, చెట్టును రెండును విమలముగను
ప్రకృతిపురుషులు రెండని ప్రచురమయ్యె
విత్తుచెట్టును నొక్కటౌ వివరమెరుగ రాము॥ ౩౯

తే॥ గీ॥ అచలమూర్తికి నిర్ణయమననిగలదె
తెలియనేరనిమూర్ఖులు దేవుడనియు
కండ్లుముక్కాద్యవయవముల్ గలుగజెప్ప రాము॥ ౪౦

తే॥ గీ॥ అచలమున్నదియనిచెప్ప అచలమగునె
అన్నపానాదులనుగల్గ అచలులెల్లు
అన్నవారికి అబ్బదు అమలపథము రాము॥ ౪౧

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ అచలభావంబు అందనిఅల్పులకును
చలనభావంబు బొందింప జెలగవలెను
అమలపథమును అందక అవనిదిరుగ రాము॥ ౪౩

తే॥ గీ॥ సర్వగతుడైన అచలుని సరణిగనక
వానినిందింతు రెప్పుడు వసుధనరులు
యిల్లునిల్లాలుబిడ్డలు యెందుకనుచు రాము॥ ౪౪

తే॥ గీ॥ దేహత్రయమును లేకను దేహమందు
దేహత్రియములుగలవారితీరుతిరుగ
దేహత్రియములుగలవారు తెలియలేరు రాము॥ ౪౫

తే॥ గీ॥ ఈషణత్రియములోలుడై యిందరేశు
డంశలేదటె జగములు నిండిచెలగ
అతడు అచలుండుగాడని అనగగలరె రాము॥ ౪౬

తే॥ గీ॥ అన్నమునుదిన్న దేహంబు అచలమగునె
అనుచువాదించువానికి సరయూబడక
యున్నవారును అచలులై యుర్వికలరు రాము॥ ౪౭

తే॥ గీ॥ కారణుండగు సద్గురుకరుణలేని
వానికిని దోచుచుండును వసుధలోన
అన్నపానంబులేకుంటె అచలుడగునె రాము॥ ౪౮

తే॥ గీ॥ కలలో భోంచేసినప్పుడు కలచుతృప్తి
మేలుకొన్నను క్షుత్తుచే మెలగలేదె
అట్లునుందురు వేత్తలు అవనిలోన రాము॥ ౪౯

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మవిదుడై ప్రకాశించు బ్రహ్మమయుని
నిందజేతురు నిజగురునెరుగలేక
వారికడగండ్లు యేమని వాదువాడ రాము॥ ౫౦

తే॥ గీ॥ కొండగుహలందు కొన్నాళ్లు కోరికలను
ఆకులలములు భక్షింప అచలుడగునె
అన్నపానాదులును విడువ అచలుగాడు రాము॥ ౫౧

4

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ జననమరణంబులనుగల్గి జెలగుచున్న
జగములందున జనులకు జలగలేదె
వీరు జెప్పినశ్రుతినమ్మ విహితమగునె రాము॥ ౫౨

తే॥ గీ॥ జన్మరాహిత్యమెప్పుడో జెలగునంతరి
న్మరాహిత్యమైయుండు జగము లెప్పుడు
నకుపుట్టువుచావును తగులకుండె రాము॥ ౫౩

తే॥ గీ॥ శివుడు జీవుడు రెండని సిద్ధపరచి
చెప్పచుండుదు శాస్త్రముల్ చదివి తమరు
తామెపో తేను శాస్త్రముల్ తర్లిపోవె రాము॥ ౫౪

తే॥ గీ॥ అంకురము నిల్పుచునుచును అంబగోర
బ్రహ్మవిదుడైన వ్యాసుండు ప్రబలమైన
సుతులమరిదండ్లకొసగెను సుపుత్రుండు రాము॥ ౫౫

తే॥ గీ॥ పారశర్యుడుకూడడై పల్లెదాని
కోరికక్రీడింప వ్యాసుండు కొమరుశయ్యె
నందునేమియు కొరతయ్యె నతనికపుడు రాము॥ ౫౬

తే॥ గీ॥ కులముగలవారు వేత్తలై కూడినారె
వ్యాసవాల్మీకి నారదుల్ వేత్తలైరి
వారు జననంబునొందిన వరుసగనుడి రాము॥ ౫౭

తే॥ గీ॥ అచలమిట్లని సద్గురునడిగి తెలియు
చెలనమును పొందజెప్పడు సిద్ధపురుషు
డిట్టివాడనిచెప్పనె యీశుడైన రాము॥ ౫౮

తే॥ గీ॥ శుకులు గోదూహనము మాత్రిచోటనిల్వ
నట్టి బ్రహ్మంబు పరికిత్తునరసినిలచి
మరణభయమంది యుండకు మనుచుచెప్పె రాము॥ ౫౯

తే॥ గీ॥ సగుణనిర్గుణములు రెండు చనిన వెనుక
వున్న అచలంబు బయలయ్యు వుండలేదె
అట్టి అచలంబు చలనమునతుకుటెట్లు రాము॥ ౬౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ శబ్దగుణరసాంత దహరంబు చందమునను
బ్రహ్మమిట్లనిభావించి పలుకుచెట్లు
నట్టి వేత్తలగని చెప్పనలవియగునె రామ॥ ౮౧

తే॥ గీ॥ వాచ్యమున పల్కుచుందు రవాచ్యమనుచు
వాచ్యములుగావె పలుకు నవాచ్యమెట్లు
బ్రహ్మమిట్లనివచియింప భ్రాంతిగాదె రామ॥ ౮౨

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మవేత్తైతె భార్యల బిడ్డలేల
అనుచుమూర్ఖులు బల్కుదు రవని తొల్లి
జనకునకు భార్యబిడ్డలు జలగలేదె రామ॥ ౮౩

తే॥ గీ॥ అవనిచక్రంబు మెల్లను ఆక్రమించి
పాపపుణ్యంబు పాలించి ప్రజలబ్రోచె
నంమకారతేమి చ్యవనమునీంద్రునకును రామ॥ ౮౪

తే॥ గీ॥ జగతియందున దుర్మార్గజనులకెల్ల
కర్మపరిపాకమిచ్చిన కరణిలేక
బ్రహ్మమయుగని కుశ్శంకబలుకనగునె రామ॥ ౮౫

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మమిట్టిదియని తెలియబడకయున్న
బ్రహ్మమయుగని దుర్జనుల్ ప్రల్లదముల
పలుకువారధోగతి బడుటగాదె రామ॥ ౮౬

తే॥ గీ॥ బ్రహ్మమయుడైతె ధనముందు భ్రాంతియేల
అనుచుదుర్మార్గులునుగూడి ఆడుకొండ్రు
వనజభవుడాదిదేవతల్ వరముగనరె రామ॥ ౮౭

తే॥ గీ॥ ఇహమదంబున బుద్ధిని యిష్టపరచి
దేహములు కల్పభోగముల్ దింపటంచు
అరుగువారినిచూచి తామరుగుచుండిరి రామ॥ ౮౮

తే॥ గీ॥ ఏడి నాపాటి సిరిమంతు డెవడుగలడు
నింక నాకేమికొరతని నిక్కుకొనుచు
అడుగువారిని గనిరోయు అధముడితను రామ॥ ౮౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ యింతభాగ్యంబునాకును నేర్పడుండె
నింక నాకేమికొరతని సిక్కపడుచు
నుందు రార్యులగను ఘట్టిపుపము లేక రామ॥ ౭౦

తే॥ గీ॥ ఒకరిదండన చాయ నాకొప్పియుండె
సకలక్షోణితలంబులో సాటియెవరు
గలగరని తుచ్ఛజనుడును గాంచునెపుడు రామ॥ ౭౧

తే॥ గీ॥ వేత్తలము కామమేమని వెర్రివెర్రి
మాటలాడుచునుండును మహినినొకడు
వ్యాసదూర్వాసబుధులెల్ల వ్యర్థులైరె రామ॥ ౭౨

తే॥ గీ॥ శూరతయు పౌరుషంబులు జూపుకొంచు
అచలుడైనట్టికారణు నరయు లేక
పోవుదురు నల్లధోగతి పాలునొంచు రామ॥ ౭౩

తే॥ గీ॥ మురికిదేహంబు కేమీ మొమురిసికొంచు
శాశ్వతంబంచు నుండిన శమను బారి
గొరియలై పోయిరుందరు కోశబడిరి రామ॥ ౭౪

తే॥ గీ॥ కొండగుహలందుగూర్చున్న గురునిగనునె
ఊర్మిలనువిడిచియుండిరె ఉర్వియందు
ఊర్మిలను లేక వున్నట్లు వుండుగురుడు రామ॥ ౭౫

తే॥ గీ॥ గురుని నరునిగజూచిన గుణవిహీను
వాడు తెలియంగ బడడయ్య నరసిచూడ
నుత్తములనెప్పుడూరికె వుప్పతించు రామ॥ ౭౬

తే॥ గీ॥ ఉత్తమోత్తములున్నారు వుర్వియందు
అనిసపినివ్వార కుండడయ్యకిలుడొకడు
వాడు యమునిబారిగొరియా వసుధయందు రామ॥ ౭౭

తే॥ గీ॥ దృష్టమునుగాక వున్న దదృష్టమనుచు
కొరికున్నట్టివారికి కొరతగలదె
నాథసమకూడదయ్య యీవసుధమీద రామ॥ ౭౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ వంటదగిలున్న నఖములు వరుసగాను
వంటనున్నట్టి కేశాల వరుసగాను
అచలునికి దేహమట్లుండి అవనిదిరుగ రాముడే॥ ౭౯

తే॥ గీ॥ తాము తెలిసున్న విధముగా తలపరెవుడు
తెలియవలెనని తెలియంగ దెగడదెవుడు
విగతసంకల్పుడైనట్టి వీతరాగి రాముడే॥ ౮౦

తే॥ గీ॥ జగములందున భ్రాంతిని జలగునెవుడు
యెవరికిని విడుచుభ్రాంతియు యెరుగనాడు
చెప్పమని యడుగు శిష్యుడు చెప్పగురుడు రాముడే॥ ౮౧

తే॥ గీ॥ అన్నమనుదినియు దినసట్లు అవుటయెట్లు
చచ్చిపుట్టుట వక్కటా చెప్పరెండు
చెప్పలేనట్టిప్రశ్నలు చెప్పగురుడు రాముడే॥ ౮౨

తే॥ గీ॥ గురునిచర్యలు వర్ణింపగూడదయ్య
బ్రహ్మయింద్రాదిదేవతుల్ బ్రస్తుతులను
శిష్యుడెరుగును సృష్టిలో సిద్ధముగను రాముడే॥ ౮౩

తే॥ గీ॥ ఆత్మవేత్తనుయంచును అవనిజనుడు
తాను బ్రహ్మని బలుకుట తగునెచూడ
అచలమౌనటె చలమును అరసిచూడ రాముడే॥ ౮౪

తే॥ గీ॥ చలమునందునబుట్టిన చలముగాదె
అచలమును నేను అనగానె అచలమగునె
యిట్టిగురువులు వరమును యివ్వగలరె రాముడే॥ ౮౫

తే॥ గీ॥ ఇనుపసంకెల విడిపించయిపుగాను
పైడిసంకెల వేసుక పైనిబడ
యెత్తుకొనుగాదె బ్రహ్మంబు యెరుకయనంట రాముడే॥ ౮౬

తే॥ గీ॥ నీరునీరునువరసియు నీటిబుగ్గ
పుట్టినట్లుగ భూతముల్ భూతములను
దేహిదేహంబులైయుండె దేమునెట్లు రాముడే॥ ౮౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ స్పరిశస్పరిశయు పరశియు స్పరిశవలన
స్పరిశభిన్నంబుగావించు స్పరిశవలన
శబ్దమున బుట్టినదిగాదె శబ్దగుణము రాముడే॥ ౫౯

తే॥ గీ॥ బ్రిహ్మామిట్టిదియనిచెప్ప భాష్యమగుచె
కోట్యలను రాతచెక్కటి కోరికుడుగ
అచలసూచనగల గురునడిగిగనుడి రాముడే॥ ౬౦

తే॥ గీ॥ అన్నపానాదులనుగల్గ అచలులెట్లు
అనుచువాదించు పేరడాలి వాదువాదు
అచలమార్గంబు దెలియక అవనిదిరుగు రాముడే॥ ౬౧

తే॥ గీ॥ ఆకసంబునగోడయు నమరబెట్టి
మన్ను సున్నంబు జేగురు మహానినలద
ఆకసంబునకంటెనె అదియునెట్ల రాముడే॥ ౬౨

తే॥ గీ॥ అన్నపానంబుచేసిన అచలునేమి
కోరతగునయ్యా పూతలు గోడకగును
ఆకసంబునకేమైన అంటునయ్యా రాముడే॥ ౬౩

తే॥ పూతగోడల చందాన భూమిజనులు
ఆకసంబున నున్నట్లుఅచలుడుండు
వీరువారునుగూడుండుచ్రి వివిధగతుల రాము॥ ౬౪

తే॥ గీ॥ నీరుపల్లంబు జేరును నిఖిలగతుల
బోవుచున్నట్టి అచలుండుబోవుచుండు
అతనినిందింతురెవ్వాడు అధములగుచు రాము॥ ౬౫

తే॥ గీ॥ ఆలుబిడ్డలుసేవచే అతికినారు
సేవలేకున్న అతికిరా చెప్పరయ్యా
గురుడు యిబ్బడిసేవచే గురుతుదెప్ప రాము॥ ౬౬

తే॥ గీ॥ తల్లితండ్రియు దాతగా దలచిగురుని
సేవజేసినవానికి చలనముడుగు
నతడె అచలుడు జగములో నరసిచూడ రాము॥ ౬౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తే॥ గీ॥ కర్మములకొంత గలిగుండు కలగకుండు
నట్టి ఆశనుకర్మముల్ నమచునుండ
అయిన ఫలములు తనుజాయనగునెయనుచు రాము॥ ౯౭

తే॥ గీ॥ తెలియకుండంగ తనకుదా తెచ్చుఫలము
తెలిసియుండియు కొందరు తెలియజూచి
యత్నములచేత కొందరు ఆయనందురి రాము॥ ౯౮

తే॥ గీ॥ యత్నములుజేసి యత్నంబుమెరుగకుండ
యత్నిములవచ్చినవియే మొయెరుగకుండ
సుప్తిలో దేహమునుగాక సూటియాగునె రాము॥ ౯౯

తే॥ గీ॥ శతకమును పరిచి చెన్నయ్య చెప్పెనిటులు
బ్రహ్మవేత్తులచర్యలు భద్రముగను
మహిని నాచంద్రతారార్కమై వెలుంగ రాము॥ ౧౦౦

తే॥ గీ॥ శాలివాహనశకమును శశియు వసువు
నద్రిధరసంఖ్యలను నమరునగువిళంబి
వత్సరంబున శతకమొర్ణాల్లై యవని రాము॥ ౧౦౧

తే॥ గీ॥ ఆయురారోగ్య పుత్రపౌత్రాభివృద్ధి
గలుగు యిదివ్రాసిచదివెడి ఘనులకెపుడు
సత్యవాక్యంబులనుజెలగు శతకమగుట ౧౦౨
రాముడే కాడె సుందరరామగురుడు॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గద్య

శ్రీశ్రీరమాంబేశ్వరఅమృతానందనాథదివ్య శ్రీపాదుకాధ్యాన
శిష్యసుందరరామ ప్రియశిష్యనిరాకారచెన్నయ్యయొక్క
గురుపరబ్రహ్మార్పణమస్తు.

శ్రీఅఖండసచ్చిదానంద శ్రీమన్నారాయణ దివ్యపాదుకాధ్యాన
యేలూరి వెంకట్నారాయణపదకమలసేవాధురంధరు
పరిచి చెన్నయ్యయొక్క అవాఙ్మానసగురు
పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.

శ్రీసర్వాకల్ప పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.
శ్రీనిర్విశేషపరబ్రహ్మార్పణమస్తు
శ్రీనిష్కళంక పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.

శ్రీ శ్రీ శ్రీ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగురు పరబ్రహ్మణే నమః

శ్రీ పరిచిచన్న శతకము

గీ॥ శ్రీకరంబును నయి శ్రీ నిరాలంబమై
గురుని నిర్వికారగురు నమేయు
గురుని నిష్కళంకు గురునిరంజనవస్తు
వాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౧

గీ॥ శ్రీకరంబునైన శ్రీ గురుస్తవమును
బాగు మీరజేయ బ్రహ్మమతడె
పుట్టుచావురెండు బోరయని అచలంబు
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౨

గీ॥ పాటిబండ్లవంశ భాసితు సుందర
రామగురుని వినుతి రశిక జేసి
గీతశతక మొకటి కీర్తించి చెప్పెద
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ 3

గీ॥ పాంచభౌతిక సృష్టి భావింపనెంతయు
వేరులేక నిండి వెలయుచుండు
నందు గురువుశిష్యు లరసిన చలనమా
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౪

గీ॥ మందమతులు వట్టి మమతలబొరలుచు
నుందు రంతెకాని నుచితమైన
వెరవు గనరదేమొ తీరని వ్యాధియా
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ నిజము కల్లయగుచు నిద్దురబోవును
కల్ల నిజమునగుచు కలయుమరియు
గాన నిజము కల్లగన రేమిచిత్రమో
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౬
గీ॥ దేముడొకడు కలడు తెలియంగ తానొకడు
కలడటంచు పూజ ఘనతసేయు
తాను దేవుడుపూజ తలిర్చిన అచలమా
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౭
గీ॥ నీవు నేనటంచు నిగిడి పల్కుదురెంత
నీవు నేను రెండు నీల్గిమల్గ
అపుడు బట్టబయలు అమరి నిండుకయుండా
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౮
గీ॥ దృష్టమైన సృష్టి దృష్టమైపోనని
అష్టప్రాప్తి శ్రుతులు ఆడుగాన
సృష్టి చలనపలుకు సూచన లివియెల్ల
నాది పరిచిచన్న నాదివెన్న॥ ౯
గీ॥ బ్రహ్మవిష్ణురుద్రవసువుల గనినట్టి
గొట్టి సంహరించు కోర్కెచలమె
అచలమొకటి యెరుక కవ్వలవ్వలగదా॥ నాదిప॥ ౧౦
గీ॥ తత్వమనుచు బలుక తానెవరు సృష్టియా
నిట్టి సృష్టితత్వమెట్టుకాను
చలనరూపమయ్యు చర్చింప అచలమా॥ నాదిప॥ ౧౧
గీ॥ పలుకునకును మదికి పరికించిచూడంగ
నగునె అచల నిర్గుణంబు నిట్లు
చలనసృష్టి శ్రుతులు చర్చించు విధమింత॥ నాదిప॥ ౧౨
గీ॥ సారది శ్రుతులుపలుకు సూచించి యిలమీద
కొందరార్యజనులు కోరి శిష్య
వరులబోధజేయు వొప్పున అచలమై॥ నాదిప॥ ౧౩

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ గగన మెరుగదేమి ఘన నిరామయమాట
చేసి సృష్టిలయము జెందువేళ
లందు గగనమమరుచెంత పరిపూర్ణమా॥ నాదిప॥ ౧౪

గీ॥ ఉన్నది ఘననీచములు బొందకున్నదా
యిచ్ఛనవలెను నిదుర నున్నరీతి
పన్నుగాను అచలపరిపూర్ణమైవుండె॥ నాదిప॥ ౧౫

గీ॥ మాయమాయసృష్టి మహానిత్యమై వెల్గు
మాయమాయసృష్టి మడియు వెనుక
మాయ మాయమాయె మహానిరాలంబమా॥ నాదిప॥ ౧౬.

గీ॥ చలన సృష్టియందు చర్చించు పలుకులు
దలచి సత్తుయనెటి ధన్యతేమొ
నేమిచెప్పవలయు నెవ్వరో తామంటె॥ నాదిప॥ ౧౭

గీ॥ అచలమందుచలన మదియెట్లుదోచెను
చలనమొదువ అచల ఛాయయేది
అచలచలనములును అనగ వాఙ్మానస॥ నాదిపరిచి॥ ౧౮

గీ॥ వేదశాస్త్రములును దెలియునారాయణ
తార్కణము పురాణతర్కములును
చలనసృష్టియగుచు చర్చించునదిగాదు॥ నాదిపరిచి॥ ౧౯

గీ॥ ఏదయైనగాని నెరుకని పలుకునో
పలుకునెట్లునెరుక బ్రహ్మమయితె
గాన పలుకునెరుక గాలిసైవైయుండు॥ నాదిపరిచి॥ ౨౦

గీ॥ చీకటి హంసకు చర్చింపగలుగునె
లోకమునను మిగుల లోకమునను
గాక వెల్గుకవల కనతానే ఖంవిధి॥ నాదిపరిచి॥ ౨౧

గీ॥ కర్మజనితమగుచు కానంగబడుసృష్టి
ధర్మమార్గమనియు తలచుటెట్లు
కర్మజనితసృష్టి కాల్చ తాలేకుంటు॥ నాదిపరిచి॥ ౨౨

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ తర్కవాదమెంత తడవుండునంతకు
మర్కటంబుశబళ మహిమసుమ్ము
తర్కమెపుడు నణగు తామాని తానుండు॥ నాదిపరిచి॥ ౨౩

గీ॥ తల్లిదండ్రి భార్య తనయులునర్థంబు
కల్లబంధుజను లనేకపదవు
లల్లి విడ్డువీగి యణగి నరకడుగూలు॥ నాదిపరిచి॥ ౨౪

గీ॥ అజగరంబురీతి యని కొందరిలమీద
నిజము దెలియలేక నిలచియుండి
భజనసేయ నోరబడినది తినుటంతె॥ నాదిపరిచి॥ ౨౫

గీ॥ వేషభాషలుచాల వెలయంగగలిగియు
మూషకముకు పాముమూగినట్టు
దోషహృదయు లవని దొడ్డవారలుసుమ్మ॥ నాదిపరిచి॥ ౨౬

గీ॥ వాక్కుకలవిగాదు వాశినిట్టనికట్ట
భావమునకుగాదు బాటజూడ
దృక్కునకును నెంతో దొరకనివస్తువో॥ నాదిప॥ ౨౭

గీ॥ సర్వజ్ఞుడగువాని సంగతికొప్పరు
నుర్వి చాల తమరు నుత్తములుగ
బర్విడె మునిదూతబారిని బడుటకై॥ నాదిప॥ ౨౮

గీ॥ మొదలుగాదుచూడ తుదియును నదిగాదు
నడుమగాదు మూడునడుగు వెనుక
తొడరి తానుతాను తోచకయున్నదే॥ నాదిప॥ ౨౯

గీ॥ కుదురుగురియులేక కొమరొప్పవిశ్వమై
ముదముజూప విశ్వమూలమగుచు
సదమలత్వమైన సంపూర్ణ మననౌనె॥ నాదిప॥ 30

గీ॥ సగుణనిర్గుణములు సమతరెండునటంచు
పలుక గాదు రెండుబాయు వెనుక
నిలచియున్నగుణమె నెగడి వెల్గును తాను॥ నాదిప॥ 31

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ ఉన్నదియని కొంద రూహించిపలుకంగ
చన్న తమరుసాగి చనినవెనుక
వున్నదదియు దాని వూహించిపలుకెట్లు॥ నాదిప॥ ౩౨

గీ॥ కాదుకాదనంగ కదసివెంబడివచ్చు
నౌను అవునటంచు ఆకుకుంచు
కాదు అవును రెండు కాలినగతినుండు॥ నాదిప॥ ౩౩

గీ॥ గుడ్డలిడిచిశిఖయు మదురంట గొరిగించి
జంజమట్టె తెచ్చి జగతిమీద
బరచిగలుగుచోట భక్షింపగలరెందు॥ నాదిప॥ ౩౪

గీ॥ ఘటము అచలమునకు గలుగునా తెగులుట
చలనసృష్టిఘటము జనితమయ్యె
జనితఘటము చర్యచర్చింప అచలమా॥ నాదిప॥ ౩౫

గీ॥ మృత్తులోనపురుగు మునిగిపోవుచునుండ
అంటదేమిదానికంతరైన
మింటివగిది తాను వుంట తెలియరదేమొ॥ నాదిప॥ ౩౬

గీ॥ మింటచందురుడుండ మేఘంబుగదరిన
చందురిగది లెనన్నజాడయింతె
తాను అచలవస్తుతలప చలనంబవునె॥ నాదిప॥ ౩౭

గీ॥ వోడ నీటిమీద ఒనరబోవుచునుండ
నాడనాడచెట్లు మొరుగుగతిని
చలనసృష్టియెక్క ఛాయ తా మరి గాదు॥ నాదిప॥ ౩౮

గీ॥ అవునఅవుననంగ అవునుతథ్యముగాను
కాదుకా దనంగ కాకపోను
అవును కాద నేటి దణగినగద తాను॥ నాదిప॥ ౩౯

గీ॥ చిక్కులువదలించి చుక్కానియగుదాని
పక్కటిబట్టుక యుండెనేని
తక్కితనకు తానె తథ్యమైవెలుగొందు॥ నాదిప॥ ౪౦

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ పలుకునెంతతడవు పాటింపనదిగాదు
నిలుకడయునుకాదు నెరుకకాదు
పలుకునిలుకడ రెండుభాసిన పైనుండు॥ నాదిప॥
గీ॥ ద్వైతమంచుకొంద రద్వైతమనుచును
పలుకుచుందురంతె బాటగనక
ద్వైతమునునుగాదు అద్వైతమునుగాదు॥ నాదిప॥
గీ॥ పూసలునూటికి వక్కటై సూత్రింబు
మెలగురీతి సృష్టిమేళమించి
అచలబ్రహ్మ మంత టమరినిందుకయుండె॥ నాదిప॥
గీ॥ దొరతనంబుతనకుదొరికెనని వుప్పొంగు
నెవరికన్నదొరయు నెవ్వరైరి
నీరుమీదిబుగ్గ నీరైనచందంబు॥ నాదిప॥
గీ॥ ధనముగలదు నాకుదారిద్రిడితడని
హేరడంబుసేయు నెట్లునతడె
నితడుయానుతాను నెరిగిన అచలమా॥ నాదిప॥

గీ॥ అరుతనూలుపోగు ఆనవాలుగవేసి
బ్రాహ్మడనుచుబల్కు బవిశిమాలి
అచలమయినబయులు కరయావర్ణములేవి॥ నాదిప॥
గీ॥ పలుగురాయి అరుత భద్రింబుగాగట్టి
తెలుపువార భూతితెచ్చిబూసి
కొలుకులెరప్రజాయకూసునె అచలంబు॥ నాదిప॥
గీ॥ తులసిరుద్రాక్షలు తూగాడమెడవేసి,
పత్రిశిఖనుచెవుల బలియబెట్టి
వత్తురెనుములరీతి వప్పునె అచలమై॥ నాదిప॥
గీ॥ కుండకోలచేత కొండికధరియించి
పిండమునురుచోట తిండితినుచు
గండ్లుతేలిభువిని గలయదిరుగుదురింతె॥ నాదిప॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ సృష్టియందుతానుసృష్టిమై యాసృష్టి
నష్టమొందతాను నష్టమవును
సృష్టితాను రెండు దృష్టమైపోగదా॥ నాదిప॥ ౫౧

గీ॥ చదువులకందని సత్తుగాంచెదనంచు
వదరెడినరులన వంధ్యులనుచు
దిరుగువారివెర్రి దెల్పశక్యముగాదు॥ నాదిప॥ ౫౧

గీ॥ గుణమునను చుబల్క గోరనిర్గుణమును
తోడసరుగుగాన తూలిరెండు
బాయకగుణమొకటి భద్రిమై వెల్గుతా॥ నాదిప॥ ౫౨

గీ॥ సృష్టియాడనుంచి దృష్టమైగల్గెను
నష్టమేడనుంచి స్పష్టమయ్యె
సృష్టిదృష్టము మరియు నష్టముగననిది॥ నాదిప॥ ౫౩

గీ॥ ముక్తికలదటంచు మునుకొంద రిలమీద
శక్తికొలది స్మరణభక్తిశాయ
ముక్తిచలనమునకె మొలచింది అచలము॥ నాదిప॥ ౫౪

గీ॥ భూతలమునలోభి బూటకంబుగ చాల
దానధర్మముచేయు దాతవలెను
హేతువెరుగకె మునిచేతిలో బడుటకై॥ నాదిప॥ ౫౫

గీ॥ దానమనగనేమి ధర్మమనగానేమి
దాతయనగనేమి తానునేమి
దానధర్మము దాత తనువన నచలంబె॥ నాదిప॥ ౫౬

గీ॥ దాతగనగ నొకరితరముగా బెట్లన్న
భూతిచేత అగ్ని బుగ్గినట్లు
లోతు తెలియకుండు లోకముల్ నిండుక॥ నాదిప॥ ౫౭

గీ॥ ఉముకలోను బియ్యముత్పత్తి యాయెను
బియ్యముముకలోన బెరిగెచాల
నకటికొకటినంట కొప్పిన విధినుండె॥ నాదిప॥ ౫౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ నరులు కర్మములును బుద్ధిగొల్పి సేతురు
స్థిరము గల్గునట్టి తెరువు తమకు
దొరక దెన్నటికిని దొరకు నెమలోకంబు॥ నాదిప॥ ౫౯

గీ॥ ధరను జన్మజన్మతరుణుం డపాయియై
తరిమి జన్మవార్ధి దాటదలచె
నేని స్వప్నవతుగ నౌనది అచలమె॥ నాదిప॥ ౬౦

గీ॥ తులశితావళములు తూగాడ మెడ వేసి
చందనంబు మేన చాల బూసి
పట్టెవర్ధనములు బెట్టిన అచలమా॥ నాదిప॥ ౬౧

గీ॥ భూతిమృత్తికయును బూసి బెట్టుటకును
హేతువేమొ బయలు కేది గలదొ
జాతుల నెటి చలన జాంఝ్ఝూళిక మునింతె॥ నాదిప॥ ౬౨

గీ॥ ఆడదనుచు నంతట మరి మొగవాడనెడు
జాడ చేత సృష్టి సాగుచుండు
ఆడదనగ పురుషుడన బయలు కెట్లొప్పు॥ నాదిప॥ ౬౩

గీ॥ మాటయాడమిగుల మాటయు వెనుకొను
మాటయుడిగెనేని మేటియగును
సూటిదప్పకున్న సుముఖమా బయలదే॥ నాదిప॥ ౬౪

గీ॥ మాటలెల్లతామె మరి నేర్తుమని
పెక్కుబూటకములు బల్కిబోయి యమునిని
వీటిజొచ్చి చాలవిటతాట లవుదురు॥ నాదిప॥ ౬౫

గీ॥ శ్రీలమీదమనసు చిక్కును నర్థంబు
వలను బెనుచుకొంచుఁ వాయుకెపుడు
తలవ డెపుడు బయలుతలచిన అచలమా॥ నాదిప॥ ౬౬

గీ॥ ఆలుమొగడటంచు అటు సంచరింతురు
పాలుమాలియంత ప్రాజ్ఞులగుచు
మూలమేమిలేని మొగడాలు యేర్పడె॥ నాదిప॥ ౬౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ పాదు తెలియులేక పరిపరివిధముల
బోవునిం తెబయలు టావుగనడు
తావుగనినబయలు కేవలపూర్ణమె॥ నాదిప॥ ౧౮

గీ॥ వేదశాస్త్రములను వెయ్యాలచదువంగ
వాదభేదములను ఖేదమేల
నోదమేల తాను మునిగినఅచలమే॥ నాదిప॥ ౧౯

గీ॥ పుట్టిచచ్చెననుచు పూనిమోహితులయ్యు
మెట్టు తెలియలేక మిణుకుచుందురి
పుట్టుచావుచలన కట్టడెఅచలమా ॥నాదిప॥ ౨౦

గీ॥ ఘటముమఠములేని ఘటికునా బయలయ్యు
ఘటముదప్పి స్థూలసూక్ష్మగాక
కారణంబు కవల కారణంబై వెల్గు॥ నాదిప॥ ౨౧

గీ॥ కాయమొకరికయిన కమునిల్వనేరదు
మాయనొకరికయిన మరలిపోదు
గానచలనమణుగ కాయమెంతయులేదు॥ నాదిప॥ ౨౨

గీ॥ గోచిపెట్టిపయిని గొప్పశాటీజుట్టి
దండమొకటిపూసి నిండ భూతి
పండువలెనుబూయ పరిపూర్ణబయలవునె॥ నాదిప॥ 23

గీ॥ సారెమీదమన్ను సంఘటించియునాడ
ఘటముయేరుపడెను గాని గగన
మేడదెచ్చియునిచె యేమదిగానరో॥ నాదిప॥ ౨౪

గీ॥ వచ్చినదియుఘటమె వసరబోవుటఘటమె
కానిగగనమొకటి కదిలిరాదు
పోదుతానునిండి పూర్ణమైయుండును॥ నాదిప॥ ౨౫

గీ॥ గంగయాత్రిబోయి ఘనుడయ్యెదనని
వెంగళయ్యతిరుగు వెరవులేక
భంగిముచ్చుజగతి బరతెంచు విధమింతె॥ నాదిప॥ ౨౬

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ లోకమనగమిగుల లోకములనగను
జోకతోడ చలనచోద్యమిదియు
రానిపోని బయలు రాజమార్గముగాదె ॥నాదిప॥ ౭౭

గీ॥ సూదిదబ్బనంబు సురియవా యినుమని
పల్కులింతె చలనభావమదియె
అచలమిటులుపల్కునౌనె పరిపూర్ణమా॥ నాదిప॥ ౭౮

గీ॥ రంగు గచలమందు లింగమెట్లునుదోచె
సంగమేడనుంచి సాగివచ్చె
లింగసంగిననుట భంగపోవుటలింతె॥ నాదిప॥ ౭౯

గీ॥ మూడునాల్గునయిదు మునునారునేడును
జాడశబళసృష్టిజాలుసుమ్ము
వీడఅచలమెపుడు వెల్గునుబయలయ్యు॥ నాదిప॥ ౮౦

గీ॥ తల్లియనగనేది తండ్రియనగ నేది
అన్నదమ్ములుబిడ్డ లరయనేరి
స్వప్నలబ్ధమింతె సద్గురు అచలమే॥ నాదిప॥ ౮౧

గీ॥ బయలెదానికెందు బదులునొక్కటిలేదు
పూనియత్నముశాయ బోవువెర్రి
తనముచలనమునకె తనుగానుభ్రమబొంది॥ నాదిప॥ ౮౨

గీ॥ జీవుడనుచు నొకటి దేవుడనుచును నొకటి
భావమందుదోచబడిన నతడు
తావుకాంచగలేదు దారిగుంటైనట్లు॥ నాదిప॥ ౮౩

గీ॥ మతములెల్లతమను సతమనితలతురు
మతములోదలసమ్మతంబుగాదె
వెదకి బయలుగనుట విశదమామతమది॥ నాదిప॥ ౮౪

గీ॥ చదువులెల్లచదివి చాలవివేకించి
చెలగిఅర్థములను చాలచెప్పి
గనగజాలరు బయలు ఘనతేమొచదివిన॥ నాదిప॥ ౮౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ పెండ్లియాడి చాలబిడ్డలగని కడ
గండ్లబడగకర్మగతులునుండి
నిర్మలంపుదహారమర్మముగనబాయు॥ నాదిప॥ ౬౬

గీ॥ కోరిరాగిమృత్తు కొయ్యరాలునుదెచ్చి
ప్రతిమ లమరజేసి ప్రార్థనందు
నిలిపిపూజలుచేయ నిత్యమా సత్యమా॥ నాదిప॥ ౬౭

గీ॥ దారవిడచి సుతులదాయాదులనువిడచి
తల్లిదండ్రిన్నదమ్ములవిడచి
పోయికొండగుహలపొంచున్న గతియేమొ॥ నాదిప॥ ౬౮

గీ॥ పెద్దలమని వరులగద్దిరింతురుదొరల
వద్దజేరి మదికివలసినట్లు
దిద్దుకొంచుతించు తెరవేమిగాంచిరో॥ నాదిప॥ ౬౯

గీ॥ నరులసేవజేసి నలుగుటకంటెతా
గురుని సేవజేసి గురుతుగాంచి
తెరవుదెలియునపుడె దేదీప్యమై వెల్గు॥ నాదిప॥ ౭౦

గీ॥ పుట్టినపుడె తనకు పూనిపేరెవ్వరో
అట్టిపెరుగుగోత్ర మమరపేరు
కట్టెనిమీదికరుగగా నదియేమాయె॥ నాదిప॥ ౭౧

గీ॥ కుక్క శివుడు, బ్రహ్మఖరము, విష్ణువు కోడి
యిక్కవరయాళబళమేమి చెప్ప
వలెను అచలవస్తు వాంఛింపరాకుండు॥ నాదిప॥ ౭౨

గీ॥ తపములనుచు మిగుల జపములనుచును కొంద
రుపమచేత, శాయు వుచితమగునె
విపినమందు వెన్నెలొప్పిన చందంబు॥ నాదిప॥ ౭౩

గీ॥ ఉపవాసములుజేసి వుందురుపత్రిశమని
కపటకల్మషములు గానలేక
చలనమంతెగాక చర్చింపఅచలమా॥ నాదిప॥ ౭౪

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ సాంఖ్యతారకములు సాధించికొందరు
విద్యకారులగుచు విఱ్ఱవీగి
తథ్యమనుటతమకు తలవంపులెఱుగరో॥ నాదిప॥ ౯౫

గీ॥ ఘటములాన తమరు ఘటికులైయుండుక
హఠముఱాజమనెటి అజపయును
దృఢముగానుబూని త్రోవేమిగాంచిరో॥ నాదిప॥ ౯౬

గీ॥ ముందుజూడతనకు మొనయయినకొనలేదు
వెనుకజూడ మరియుపేరులేదు
ముందువెనకనడుమ మూర్తిభవించె దా॥ నాదిప॥ ౯౭

గీ॥ యేమిశాయవద్దు యెక్కడికిపోవద్దు
ఏమిపలుకవద్దు యెరుకవద్దు
తెలచిమరచియుంట తిన్నటియోగంబు॥ నాదిప॥ ౯౮

గీ॥ వసుధలోన పరిచివార్ధిశశాంకుండు
చన్నయనగ గీతశతక మొకటి
జెప్పెదీనిదెలియకొప్పి బ్రహ్మాంబవును॥ నాదిప॥ ౯౯

గీ॥ ఎంతవాడునైన అంతకుపురిజూచు
పంతగించిపలుకు పలుకులేల
చింతమునిగి మునిగి జీకాకుపడిచచ్చె॥ నాదిప॥ ౧౦౦

గద్యము.

శ్రీవీరమాంబేశ్వర అమృతానందనాథ దివ్యశ్రీపాదుకాధ్యాన శిష్యసుందరరామప్రియశిష్య నిరాకార చన్నయయొక్క గురుపరబ్రహ్మార్పణమస్తు. శ్రీశ్రీశ్రీ

సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగురుభ్యో నమః

డబ్బు శతకము

కం॥ శ్రీకరగురు డశరీరగు
లోకములో పాటిబడ్లభవమొండె ని
రాకరు సుందరరాముల
చేకొని పూజింతునెపుడు చెలగినరేండా॥ ౧

కం॥ నాగురువుకరుణచేతను
తాగన తనువేమిలేక తథ్యము వెలిగెన్
బాగుగకోనెటిపురిలో
సూగతి నిటుఁ పరిచిచెన్నసుముఖు నరేండా॥ ౨

కం॥ పరిపూర్ణ బయలుబయులే
పరివాండ్లును లేక తానె సనాతనమై
పరిచిని వెలిగెను చన్నదు
తురియ మతీతమన లేక తొలగిన రేండా॥ ౩

కం॥ కందశతంబును జెప్పెద
పొందిన మమతొదలి పూర్ణమయినదియేమో
కందువసూచననిట్టన
నందక నెలుగొందు వెందు నరేండా॥ ౪

కం॥ డబ్బనిపలికెదసకలము
డబ్బగు దేహములువినియు డబ్బని తెలియున్
డబ్బగునట పరిపూర్ణమె
డబ్బేమియు లేదు వట్టిడబ్బు నరేండా॥ ౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క౦॥ డబ్బుసుమీ ప్రకృతియును
డబ్బుసుమీ పురుషుడనగ డబ్బగుమెఱుఁగ
డబ్బుసుమీ యాకలగని
డబ్బుసుమీ సృష్టికలయె డబ్బునరేంద్రా॥ ౬

క౦॥ డబ్బుసుమీ మహాండము
డబ్బగు బ్రహ్మాండమరయు డబ్బండాండం
డబ్బుసుమీ పిండాండము
డబ్బుసుమీ యిట్టిమెరుక డబ్బునరేంద్రా॥ ౭

క౦॥ డబ్బుసుమీ త్రైమూర్తులు
డబ్బుసుమీ అమరవరులు డబ్బగుదనుజుల్
డబ్బుసుమీ భూసురులును
డబ్బుసుమీ నరయునెరక డబ్బునరేంద్రా॥ ౮

క౦॥ డబ్బుసుమీ విష్ణుత్వము
డబ్బగుబ్రహ్మత్వమరయు డబ్బుశివత్వం
డబ్బుసుమీ దైవత్వము
డబ్బుసుమీ తాను తెలియు డబ్బునరేంద్రా॥ ౯

క౦॥ డబ్బుసుమీ భువి జలదము
డబ్బుసుమీ వాయువగ్ని డబ్బగుజలముల్
డబ్బుసుమీ మనసాదులు
డబ్బుసుమీ త్రిగుణములును డబ్బునరేంద్రా॥ ౧౦

క౦॥ డబ్బుసుమీ జ్ఞాతృత్వము
డబ్బుసుమీ మనసుబుద్ధి డబ్బగుచిత్తం
డబ్బుసుమీ యిహామునఃటలు
డబ్బుసుమీ యిట్టితనువు డబ్బునరేంద్రా॥ ౧౧

క౦॥ డబ్బుసుమీ లోకములును
డబ్బుసుమీ వేదములును డబ్బగుశాస్త్రాల్
డబ్బుసుమీ తర్కంబులు
డబ్బుసుమీ భాష్యములును డబ్బునరేంద్రా॥ ౧౨

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

క॥ డబ్బుసుమీ అక్షరములు
డబ్బుసుమీ లిఖితము.లును డబ్బగుచదువుల్
డబ్బుసుమీ పుస్తకములు
డబ్బుసుమీ సూత్రిములును డబ్బనరేందా॥ ౧౩

కం॥ డబ్బుసుమీ స్మృతులన్నియు
డబ్బుసుమీ భాషలెల్ల డబ్బగుదేశాల్
డబ్బుసుమీ చెప్పన్నర
డబ్బుసుమీ యిట్టిభ్రాంతి డబ్బనరేందా॥ ౧౪

కం॥ డబ్బుసుమీ రాజసమన
డబ్బుసుమీ సత్వమనగ డబ్బగునిక్కం
డబ్బు తమోగుణమనగను
డబ్బుసుమీ యివియునరయు డబ్బనరేందా॥ ౧౫

క॥ డబ్బుసుమీ స్థూలంబన
డబ్బుసుమీ సూక్ష్మమనగ డబ్బగునెంతకా
డబ్బుసుమీ కారణమన
డబ్బుమహాకారణంబు డబ్బనరేందా॥ ౧౬

కం॥ డబ్బుసుమీ ప్రాణంబన
డబ్బుఅపానమన మరియు డబ్బువ్యానం
డబ్బు వుదానముమనగను
డబ్బుసమానమును మెరుక డబ్బనరేందా॥ ౧౭

కం॥ డబ్బువుపవాయువులనగను
డబ్బుసుమీ నాగకూర్మ డబ్బగు కుకరం
డబ్బగును దేవదత్తము
డబ్బుధనంజయమనంగ డబ్బనరేందా॥ ౧౮

క॥ డబ్బుసుమీ త్వక్ చక్షుసు
డబ్బుసుమీ శ్రోత్రిములును డబ్బగుజిహ్వాం
డబ్బుసుమీ ఘ్రాణముయన
డబ్బుసుమీ యిట్టివెల్ల డబ్బనరేందా॥ ౧౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ వాక్కనగను
డబ్బుసుమీ పాణియనగ డబ్బగుపాదాల్
డబ్బుసుమీ పాయువుయన
డబ్బగుగుహ్యాంబనంగ డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౦

కం॥ డబ్బుసుమీ విశ్వుడనన
డబ్బుసుమీ తైజసుడును డబ్బగుప్రాజ్ఞుం
డబ్బుసుమీ యివిమూడును
డబ్బుసుమీ సత్యమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౧

కం॥ డబ్బగుయిచ్ఛాశక్తియు
డబ్బాజ్ఞానమనుశక్తి డబ్బాక్రియయుం
డబ్బగుశక్తులు మూడును
డబ్బగునివి సత్యమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౨

కం॥ డబ్బగు ధరపైబుట్టుట
డబ్బేపావనమగునిల డబ్బగుతనువుల్
డబ్బభ్రాంతులపారలె
డబ్బగుమనసరయ వట్టి డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౩

కం॥ డబ్బుసుమీ కామంబును
డబ్బుసుమీ క్రోధమనుట డబ్బునులోభం
డబ్బుసుమీ మోహంబును
డబ్బగు మదమత్సరమును డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౪

కం॥ డబ్బుసుమీ యింద్రియములు
డబ్బుసుమీ విషయములును డబ్బగునెరుకే
డబ్బుసుమీ యిదె కనుమన
డబ్బుసుమీ స్వప్నభ్రమత డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౫

కం॥ డబ్బుసుమీ ప్రారబ్ధము
డబ్బుసుమీ సంచితమును డబ్బాగామిణ్
డబ్బుసుమీ తనువనియెది
డబ్బుసుమీ అనుభవమును డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౬

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ స్వప్నంబును
డబ్బుసుమీ జాగ్రితయును డబ్బుసుషుప్తిః
డబ్బుసుమీ తనువరయగ
డబ్బుసుమీ వట్టికలలు డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౭

కం॥ డబ్బుసుమీ జీవుండన
డబ్బుసుమీ దేవుడనగ డబ్బదెయిదెన్నర్
డబ్బగు నిటుకనుమనుటలు
డబ్బుసుమీ వట్టిభ్రమయు డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౮

కం॥ డబ్బుసుమీ షట్కమలలు
డబ్బుసుమీ నాధిపతులు డబ్బుత్రిగమునల్
డబ్బుసుమీ జపహంసలు
డబ్బుసుమీ అర్పణంబు డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౯

కం॥ డబ్బుసుమీ మనసనుటలు
డబ్బుసుమీ నిలువుమనుట డబ్బామనసే
డబ్బగు మనసునునిలచిన
డబ్బమనస్కంబుయనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౩౦

కం॥ డబ్బుసుమీ సోహంబన
డబ్బంసోహమన పెద్దడబ్బగునింతే
డబ్బుసుమీ తనుబ్రహ్మన
డబ్బుసుమీ స్వప్నవెతలు డబ్బునరేంద్రా॥ ౩౧

కం॥ డబ్బుసుమీ పతిపత్నియు
డబ్బుసుమీ సుతులునుతులు డబ్బగుహితులున్
డబ్బుసుమీ వెతలరయగ
డబ్బుసుమీ తానుమొదలి డబ్బునరేంద్రా॥ ౩౨

కం॥ డబ్బుసుమీ సకలంబును
డబ్బుసుమీ బ్రహ్మమనుట డబ్బా తెలివిన్
డబ్బుసుమీ సాక్షనుటలు
డబ్బుసుమీ యిటిభ్రాంతి డబ్బునరేంద్రా॥ ౩౩

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪౧॥ డబ్బుసుమీ తనుగనుమన
డబ్బుసుమీ తననుగనుట డబ్బగునత్తుల్
డబ్బుసుమీ భ్రమలెన్నియు
డబ్బుసుమీ యిట్టికోర్కె డబ్బున రేండా॥

౪౧॥ డబ్బుసుమీ అహమస్మన
డబ్బయమాత్మయనుట డబ్బగునింతే
డబ్బుసుమీ పరిజ్ఞానము
డబ్బుసుమీ తత్త్వమసియు డబ్బున రేండా॥

౪౦॥ డబ్బుసుమీ ఆధ్యాత్మిక
డబ్బతి భౌతికమనంగ డబ్బధిదైవం
డబ్బుసుమీ తాపత్రయ
డబ్బుల బోరలంగ వట్టి డబ్బున రేండా॥

౪౦॥ డబ్బుసుమీ యిడయనగను
డబ్బుసుమీ పింగళనగ డబ్బు సుషుమ్నం
డబ్బుసుమీ కూటత్రయ
డబ్బుసుమీ స్థానమనుట డబ్బున రేండా॥

౪౦॥ డబ్బుసుమీ అన్నమయం
డబ్బుసుమీ ప్రాణమయము డబ్బు మనోమయం
డబ్బుసుమీ విజ్ఞానము
డబ్బానందమయము డబ్బున రేండా॥

౪౦॥ డబ్బుసుమీ నిర్వారిములు
డబ్బంగుష్టమాత్రి డబ్బణువనటల్
డబ్బగునణోరనియ్యము
డబ్బగునివియెల్ల స్వప్న డబ్బున రేండా॥

౪౦॥ డబ్బుసుమీ తలిదండ్రులు
డబ్బుసుమీ సుతులుసతులు డబ్బగునన్నల్
డబ్బుసుమీ ననుజులు మరి
డబ్బుసుమీ వాయువరుస డబ్బున రేండా॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ దేహంబును
డబ్బుసుమీ పొందుటలును డబ్బానందం
డబ్బుసుమీ సుఖదుఃఖము
డబ్బుసుమీ స్వప్నమిదియు డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౧

కం॥ డబ్బుసుమీ తంత్రములును
డబ్బుసుమీ యంత్రములును డబ్బగుమంత్రాల్
డబ్బుసుమీ మాహాత్తన
డబ్బుసుమీ భ్రాంతిపడుట డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౨

కం॥ డబ్బుసుమీ వర్ణంబులు
డబ్బుసుమీ ఆశ్రమములు డబ్బగుధర్మాల్
డబ్బుసుమీ కర్మములును
డబ్బుసుమీ నిట్టివిపుడు డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౩

కం॥ డబ్బుసుమీ గృహస్థన
డబ్బుసుమీ బ్రహ్మచర్య డబ్బగుయతియున్
డబ్బుసుమీ అవధూతన
డబ్బుసుమీ యిట్టివెల్ల డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౪

కం॥ డబ్బుసుమీ వూర్ధ్వరేతయు
డబ్బుసుమీ మానులనుట డబ్బాకోర్కెల్
డబ్బంతర్ముఖు లనుటయు
డబ్బుమహాత్ములు ననంగ డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౫

కం॥ డబ్బుసుమీ చిద్బిందువు
డబ్బుసుమీ చిత్కళయును డబ్బానందం
డబ్బుసుమీ చిన్మూర్తియు
డబ్బుసుమీ చిన్మయంబు డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౬

కం॥ డబ్బుసుమీ చిత్తగుటలు
డబ్బుసుమీ సత్తుయనుట డబ్బానందం
డబ్బుసుమీ చిత్స్వరూపము
డబ్బుసుమీ స్వప్నమిదయు డబ్బనరేంద్రా॥ ౪౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ అశ్వత్థము
డబ్బుప్రదక్షిణము పెద్దడబ్బు చాంద్రాయణముల్
డబ్బుసుమీ ఫలమనుటలు
డబ్బుసుమీ భక్తిముక్తి డబ్బునరేంద్రా॥ ౪౮

కం॥ డబ్బుసుమీ కులగోత్రం
డబ్బుసుమీ నియమకర్మ డబ్బాచారం
డబ్బుసుమీ తనువనుటలు
డబ్బుసుమీ సత్యమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౪౯

కం॥ డబ్బుసుమీ సద్గోష్ఠియు
డబ్బగుదుర్గోష్ఠి మంచి డబ్బగుయెరుకే
డబ్బుసుమీ సాఫల్యము
డబ్బుసుమీ అయనమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౫౦

కం॥ డబ్బుసుమీ యినశశియును
డబ్బుసుమీ వుదయమవుట డబ్బస్తమయం
డబ్బుసుమీ గ్రహణంబును
డబ్బుసుమీ పట్టువిడుపు డబ్బునరేంద్రా॥ ౫౧

కం॥ డబ్బుసుమీ స్త్రీ పురుషులు
డబ్బుసుమీ హితము పెంచు డబ్బిడు సుఖముల్
డబ్బుసుమీ గర్భముయన
డబ్బుసుమీ జననమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౫౨

కం॥ డబ్బుసుమీ యిహయోగము
డబ్బుసుమీ పరమదెంత డబ్బవుతాన్ల్
డబ్బొట్టి భ్రమలు దగులుట
డబ్బుసుమీ యిట్టిమనసు డబ్బునరేంద్రా॥ ౫౩

కం॥ డబ్బుసుమీ ప్రతిమార్చన
డబ్బుసుమీ భక్తిపూజ డబ్బవసరముం
డబ్బుసుమీ తృప్తాస్తన
డబ్బుసుమీ యిట్టిభ్రమత డబ్బునరేంద్రా॥ ౫౪

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ భక్తనటలు
డబ్బుసుమీ ముక్తియనుట డబ్బగుభుక్తిన్
డబ్బుసుమీ తలపోతలు
డబ్బుసుమీ తానసేది డబ్బునరేందా॥ ౫౫

కం॥ డబ్బుసుమీ దొరతనమన
డబ్బుసుమీ స్వేచ్ఛయిడుట డబ్బు సుఖంబౌ
డబ్బుసుమీ తన్మయమన
డబ్బుసుమీ మరచియుంట డబ్బునరేందా॥ ౫౬

కం॥ డబ్బుసుమీ విత్తనగను
డబ్బుసుమీ చెట్టుయనగ డబ్బగుశాఖల్
డబ్బగుపుష్పఫలంబుల్
డబ్బగుచవులరయ వట్టిడబ్బునరేందా॥ ౫౭

కం॥ డబ్బుసుమీ పుణ్యంబును
డబ్బుసుమీ పాపమనుట డబ్బధిపతెనర్గా
డబ్బుసుమీ పరిపాలన
డబ్బుసుమీ భ్రిమయు కానిడబ్బునరేందా॥ ౫౮

కం॥ డబ్బుసుమీ నాదంబును
డబ్బుసుమీ బిందువరయ డబ్బగుకళయున్
డబ్బగు పొందియుమరచుట
డబ్బుసుమీ యిట్టికలయు డబ్బునరేందా॥ ౫౯

కం॥ డబ్బుసుమీ పంచాక్షరి
డబ్బుపదేశంబుయనగ డబ్బుతరింపున్
డబ్బుసుమీ పరమార్థము
డబ్బుసుమీ యిట్టికలలు డబ్బునరేందా॥ ౬౦

కం॥ డబ్బుసుమీ దారీషణ
డబ్బు ధనీషణము మిగుల డబ్బగుపుత్రిల్
డబ్బుసుమీ కాపేయము
డబ్బుసుమీ తెలిసితనిన డబ్బు...

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY
Jangamawadi Math, Varanasi

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ వైకుంఠము
డబ్బుసుమీ కైలసంబు డబ్బుజుపురమున్
డబ్బుసుమీ విష్ణుపదము
డబ్బుసుమీ యిట్టిభ్రిమలు డబ్బునరేండ్రా॥ ౬౨

కం॥ డబ్బుసుమీ ఋష్యాదులు
డబ్బుసుమీ మౌనులెల్ల డబ్బజగరుడున్
డబ్బుసుమీ శుద్ధక్రియ
డబ్బుసుమీ సిద్ధులనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౬౩

కం॥ డబ్బుసుమీ అస్త్రింబులు
డబ్బుసుమీ మంత్రిములును డబ్బుప్రియోగాల్
డబ్బుపసంహారమునన
డబ్బుసుమీ యిట్టిభ్రిమలు డబ్బునరేంద్రా॥ ౬౪

కం॥ డబ్బుసుమీ వైరాగ్యము
డబ్బుసుమీ పూజలనుట డబ్బగుపత్రిన్
డబ్బుసుమీ నైవేద్యము
డబ్బుసుమీ యిట్టిభ్రిమత డబ్బునరేంద్రా॥ ౬౫

కం॥ డబ్బుసుమీ ఆసనములు
డబ్బుసుమీ దృక్కుదెలియ డబ్బగుపాపల్
డబ్బుసుమీ దృశ్యమునన
డబ్బుసుమీ తనుణమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౬౬

కం॥ డబ్బుసుమీ సాంఖ్యంబును
డబ్బుసుమీ తారకమును డబ్బమనస్కం
డబ్బుసుమీ యోగంబులు
డబ్బుసుమీ భ్రింతివెతలు డబ్బునరేంద్రా॥ ౬౭

కం॥ డబ్బుసుమీ పగలనగను
డబ్బుసుమీ రాత్రియనుట డబ్బగు నినుడుం
డబ్బగు శశితారకములు
డబ్బగు నిటువంటిభ్రిమత డబ్బునరేంద్రా॥ ౬౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ పాడ్యమియున
డబ్బమవసయునగమరియు డబ్బగునిక్కం
డబ్బుసుమీ పౌర్ణమియును
డబ్బుసుమీ యిట్టిచూపు డబ్బునరేంద్రా॥ ౧౯
కం॥ డబ్బుసుమీ పూరకమును
డబ్బుసుమీ కుంభకమును డబ్బగుహంసల్
డబ్బుసుమీ రేచకమును
డబ్బుసుమీ తరుణమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౦
కం॥ డబ్బుసుమీ భ్రూమధ్యము
డబ్బుసుమీ గంగయమున శాంభవమింతే
డబ్బుసరస్వతియగును
డబ్బగుపరచెదెయిట్లు డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౧
కం॥ డబ్బుసుమీ శివలింగము
డబ్బుసుమీ తానుపుటక డబ్బగుతనువుం
డబ్బుసుమీ నామంబును
డబ్బుసుమీ రూపమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౨
కం॥ డబ్బుసుమీ వారణాసి
డబ్బుసుమీ గంగయనుట డబ్బగుగయయుం
డబ్బుక ప్రియాగయునన
డబ్బుసుమీ నిట్టువరయ డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౩
కం॥ డబ్బుసుమీ శ్రీరంగము
డబ్బగురామేశ్వరంబు డబ్బయోధ్యం
డబ్బుసుమీ శ్రీకూర్మము
డబ్బుజగన్నాథమరయ డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౪
కం॥ డబ్బుసుమీ తిరుపతియును
డబ్బగుపర్వతము కంచి డబ్బగుచియ్యాల్
డబ్బుఅహోబలమెన్నగ
డబ్బున నివిమెన్ననేల డబ్బునరేంద్రా॥ ౨౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ మానసమును
డబ్బుసుమీ బాహ్యమనుట డబ్బనుపూజల్
డబ్బుసుమీ శ్రవణమనం
డబ్బుసుమీ ధ్యానమనన డబ్బున రేండాౕ॥ ౭౬

కం॥ డబ్బుసుమీ యజ్ఞములును
డబ్బుసుమీ యాగములును డబ్బాక్రియల్
డబ్బుసుమీ మోక్షంబును
డబ్బుసుమీ యిట్టివాంఛ డబ్బున రేండాౕ॥ ౭౭

కం॥ డబ్బుసుమీ దానంబులు
డబ్బుసుమీ ధర్మములును డబ్బఅధర్మం
డబ్బేపరవుపకారము
డబ్బను నీభ్రమతలెల్ల డబ్బున రేండాౕ॥ ౭౮

కం॥ డబ్బుసుమీ మన్త్రములు
డబ్బుసుమీ త్రైమతాలు డబ్బగు గతులుం
డబ్బగు దీటునీమకగుట
డబ్బుసుమీ భ్రాంతిపారల డబ్బున రేండాౕ॥ ౭౯

కం॥ డబ్బుసుమీ సాలోక్యము
డబ్బగు సామీప్యమనుట డబ్బారూపం
డబ్బుసుమీ సాయుజ్యము
డబ్బుసుమీ పొందుననుట డబ్బున రేండాౕ॥ ౮౦

కం॥ డబ్బుసుమీ సద్బ్రహ్మము
డబ్బుసుమీ సచివమనుట డబ్బనహరియుక్
డబ్బగు హరిశ్చంద్రిన
డబ్బగుపరమస్వరాట్టు డబ్బున రేండాౕ॥ ౮౧

కం॥ డబ్బుసుమీ యెరుకయయన
డబ్బుసుమీ మరపుయనుట డబ్బగు తానుక్
డబ్బగు సత్తనచిత్తన
డబ్బు సదానందమనుట డబ్బున రేండాౕ॥ ౮౨

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ పర్వములును
డబ్బుసుమీ తెలిసినడక డబ్బాకర్మం
డబ్బుసుమీ తెరువనుటల్
డబ్బుసుమీ తనకనేది డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౩

కం॥ డబ్బగు గంగానర్మద
డబ్బగు కావేరి సింధు డబ్బాకృష్ణా
డబ్బగు గోదావరియును
డబ్బగు నివి దోపదట్టి డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౪

కం॥ డబ్బగు రాలును కొయ్యలు
డబ్బగు తామ్రమును వెండి డబ్బామృత్తుల్
డబ్బగు పసిడియుననగన్
డబ్బగు దైనములుననుట డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౫

కం॥ డబ్బుసుమీ నిముసముదున
డబ్బుసుమీ కాష్టయనగ డబ్బాకళయున్
డబ్బుసుమీ క్షణమనునది
డబ్బుసుమీ ఘడియయనగ డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౬

కం॥ డబ్బుసుమీ ముహూర్తము
డబ్బుసుమీ యామమనగ డబ్బాదివసమ్మున్
డబ్బుసుమీ పక్షంబన
డబ్బుసుమీ మాసమనగ డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౭

కం॥ డబ్బుసుమీ రాసులుమున
డబ్బుసుమీ ఋతువులనగ డబ్బయనములున్
డబ్బుసుమీ వత్సరములు
డబ్బుసుమీ యిట్టిభ్రమత డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౮

కం॥ డబ్బగుదాకడ పోకడ
డబ్బాకచో స్థానమనుట డబ్బగుమెరుకల్
డబ్బగు తన్మోదలరయుగ
డబ్బగునిటు సత్యమనుట డబ్బనరేంద్రా॥ ౮౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ శ్రుత్తనుటలు
డబ్బుసుమీ తృష్ణయనగ డబ్బాభుక్తిన్
డబ్బుసుమీ తృప్తాస్తన
డబ్బుసుమీ ఆమెననుట డబ్బున రేండార్॥ ౯౦

కం॥ డబ్బుసుమీ చిరకాలము
డబ్బుసుమీ యుగములరయ డబ్బగుకల్పాల్
డబ్బుసుమీ రుషిమానము
డబ్బుసుమీ నిట్టివరయ డబ్బున రేండార్॥ ౯౧

కం॥ డబ్బుసుమీ నాచకమును
డబ్బుసుమీ భావమనుట డబ్బవుదృక్కుల్
డబ్బటుగా భ్రిమబొందుట
డబ్బుసుమీ తానుమొదలి డబ్బున రేండార్॥ ౯౨

కం॥ డబ్బుసుమీ స్వర్గముయున
డబ్బుసుమీ మర్త్యమనుట డబ్బగునిక్కం
డబ్బగు పాతాళంబును
డబ్బగునిటు తెలియు తెలివి డబ్బున రేండార్॥ ౯౩

కం॥ డబ్బుసుమీ భువనంబులు
డబ్బుసుమీ మండలములు డబ్బవుదిక్కుల్
డబ్బుసుమీ మేరువయును
డబ్బుసుమీ విష్ణుపదము డబ్బున రేండార్॥ ౯౪

కం॥ డబ్బుసుమీ దిక్పతులును
డబ్బుసుమీ దిగ్గజములు డబ్బవుదిక్కుల్
డబ్బుసుమీ భ్రిమలిన్నియు
డబ్బగు తెలిసేటి తెలివి డబ్బున రేండార్॥ ౯౫

కం॥ డబ్బుసుమీ యిందర్జాలము
డబ్బగు మహేంద్రజాలం డబ్బగుటక్కున్
డబ్బుటమూర్ గజకరణము
డబ్బగు గోకర్ణమరయ డబ్బున రేండార్॥ ౯౬

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ డబ్బుసుమీ శబ్దంబును
డబ్బుసుమీ స్పర్శయనగ డబ్బగురూపం
డబ్బుసుమీ రసమనుటలు
డబ్బుసుమీ గంధమనుట డబ్బునరేంద్రా॥ ౯౭

కం॥ సర్వభ్రాంతియు తొలగగ
సర్వము రహితమునుచాయు సద్గురువచలం
సర్వము సందుకయుండెను
సర్వము నెరుగకను బయలె సతమునరేంద్రా॥ ౯౮

కం॥ యోచనలు యేమిలేకను
తోచక పరిపూర్ణమగుచు తుదమొదలనకన్
సూచింపరానిదేమో
తోచక వెలుగొందుచుండె తాను నరేంద్రా॥ ౯౯

కం॥ యీశతక మెవడుచదివిన
ఆశలువదిలి అచలుడగుచు అశరీరుడునా
నాశనజననములేకను
యీశుడునై నిండివెలుగు నెందునరేంద్రా॥ ౧౦౦

శ్రీమదచలగురు పాటిబండ్ల సుందరరామ పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.

డబ్బుశతకము సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగురుభ్యో నమః

సుందరరామచంద్ర శతకము

గీ॥ శ్రీకరంబైన సత్యమసింధుచంద్రు
డప్పగురుమూర్తి నాత్మలో నమరనిల్పి
గీతశతకంబు రచియింతు కేవలముగ
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧

గీ॥ పరమపరుడైన గురువరు పాటిబండ్ల
జలధిసుందర రామచంద్రసేటికృతిని
నొప్పితను పరిచిచన్నయ్య జెప్పితిటుల
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౨

గీ॥ అచలమున్నది యనిచెప్ప నాయు నెవరొ
యచటలేదాయ నచలమే యెఱుకలేక
సత్యమప్పయ్యశాస్త్రియె వసుధగురుడు
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౩

గీ॥ దేహమందున దేవుండు తేజరిల్లు
ననుచు జనులెల్ల నందురు నరయలేక
దేహమునులేక యున్నదె దేవుడయ్యె
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౪

గీ॥ ఆకసంబులో గోడయు నమరియుండు
గోడలోపల నాకసం బదిరియుండు
గోడరీతిని జగములు గూలిచనును
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౫

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ గోడలేకున్నయప్పుడె గుణములేక
నున్న దాకసమని తెలిసియున్నవాని
బ్రహ్మమని తెలిసి తానును బ్రతుకవలదె
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౬

గీ॥ తెలివి బ్రహ్మంబుయందురు తెలియలేక
గురుని జేరకవున్నట్టి గుణముసుమ్ము
తరచ తెలివికి దేహంబు దాటగాదె
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౭

గీ॥ గుణము నిర్గుణమున్నదే గుణముసుమ్ము
అట్టి గుణహీనుడేకద ఆత్మవేత్త
అతని జేరక అబ్బునే అమలపథము
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౮

గీ॥ దేహి దేహంబు రెండును దేముడయ్యె
దేహి దేహంబులేకున్న దేముడేడి
గురుడె దేముడు తలపోయ గుణముగల్గె
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౯

గీ॥ చెట్టులో విత్తుబుట్టియు జెలగినటు
విత్తులో జెట్టుబుట్టియు వెలసినట్లు
జగము సంకేతనామమై జెలగుచుండు
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౦

గీ॥ మతములనియేటి సంకెళ్ళమతదగిలి
వదులుకోలేక వదరెటివాదులకును
విడవబడదయ్యె విడిపోవు విధముగనక
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౧

గీ॥ తల్లిదండ్రులె దేవుళ్ళు తలచిచూడ
తల్లిప్రకృతియు పురుషుండు తండ్రియయ్యె
తాను రెండునుతగిలిన తనువుయయ్యె
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౨

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ దేవజీవులభ్రాంతిని దెలిసియున్న
వాడు మొవడని తెలియక వసుధలోన
చెప్పుచుందురు జనులకు చెనటిమతులు
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౩

గీ॥ తమకు మూలంబులేదనే తలపులేక
తగులుకున్నారు తనువుల తలచిచూడ
కలలగూడిన దేహముల్ గలిగెనయ్యా
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౪

గీ॥ కలలోమేల్కొన్న దేహంబు కలదెచూడ
మేలుకొన్నట్టి దేహంబు మెలగుటెట్లు
యెట్లువచ్చెనో తెలియంగ యెనసుగలదు
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౫

గీ॥ తత్వదృష్టినచూచిన తానులేని
తత్వమైయుండునట్టి తత్వంబుగనిన
తత్వవేదిని గురునిగా దలపవలదె
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౬

గీ॥ ఎచటజూచిన నచటను యేర్పడంగ
యుండు బ్రహ్మంబు నిండుక యొండులేక
నదియు కారణగురుమూర్త్యనుగ్రహమున
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౧౭

గీ॥ రాతప్రతిమను చెక్కిన రాయిగాదె
రాయినరికిన ప్రతిమయు రాలిపోదె
దేహిదేహంబు నట్లుగా తెలియుడిలను॥ రాజ॥ ౧౮

గీ॥ కారణుండగు గురుమూర్తి కరుణవార్ధి
నోలలాడక తగాగన నుచితమగునె
వెర్రిపెర్రియు భ్రమలనెతవిలెకాని॥ రాజ॥ ౧౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ కుంఠితముగాని వై కుంఠకుధరమందు
కుదిరియుండియు తాను లేకున్నయునికి
తెలియనేరక భ్రమలచే దిరిగిరకట॥ రాజ॥ ౨౦

గీ॥ తన్నుగన్నట్టిదేకదా తల్లిచూడ
తానుగన్నట్టిదేకదా తనయుడరయ
యిట్టిదృక్కునచూచిన యిహముపిడునె॥ రాజ॥ ౨౧

గీ॥ కల్లనిజమును రెండును గలుగజేసి
బోధచేతురు తాము బుధులమనుచు
పోయే దేహంబులనుచెప్ప పొందుపడునె॥ రాజ॥ ౨౨

గీ॥ యేమియై పుట్టెతానును యెట్లుపెరిగె
యెట్లునశియించె ముందలిబొందు తాను
మూలమిదియని తెలియరు మూర్ఖజనులు॥ రాజ॥ ౨౩

గీ॥ మాటలనుకొన్ని నేర్చియు మహినికొంద
రార్యజనుల మటంచును యవనిలోన
తామె బ్రహ్మంబుకనిచెప్ప తగులుకొనరో॥ రాజ॥ ౨౪

గీ॥ నేతినేతేతి వాక్యముల్ నెళవుగాను
చెప్పచుండుకు లోకుల జెరచుకొరకు
అంగముల్ తోటి తాము అరుగుచుండు॥ రాజ॥ ౨౫

గీ॥ ఆత్మభ్రమయనుట యొప్పునె ఆర్యులకును
త్రాడు బ్రమసిందె పాముగా తనకుతానె
యిట్టి దృష్టాంతములనాత్మయిముడునయ్య॥ రాజ॥ ౨౬

గీ॥ తాను తెలిసిన బ్రహ్మమై తానెనిలచు
ననెడి శాస్త్రంబులెల్లను నమ్మినారు
తన్ను తెలిసిన దేహంబు తప్పిపోదె॥ రాజ॥ ౨౭

గీ॥ విననిచూడని అచలంబు వేద్యమనుట
వినెడిచూచెటి చలమును వేద్యమనియె
దీనిమర్మంబు గురునిచే తెలియవలయు॥ రాజ॥ ౨౮

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ చంచలము చెప్పినవియెల్ల చలనమయ్యె
చలనమునులేని అచలంబు చెప్పలేదు
అనుచు గురురూపమైవుండు అచలమూర్తి॥ రాజ॥ ౨౯

గీ॥ అచలమున్నదియని చెప్ప అచలమైన
వేదశాస్త్రంబు లందున వెదకికనని
తానె బ్రహ్మంబుయని చెప్ప తరుచుగాను॥ రాజ॥ ౩౦

గీ॥ అచలమందున చంచల మతుకుటెట్లు
తన్నుగనరాని శాస్త్రముల్ తరుచుగాను
బ్రహ్మమిట్టని బల్కుదా బ్రహ్మమగునె॥ రాజ॥ ౩౧

గీ॥ తల్లిదండ్రియు దిన్నట్టి దదియునెల్ల
దేహ దేహంబులై యుండె తెలియరయ్య
తన్నుదెలసుట యింతగా దలచవలదె॥ రాజ॥ ౩౨

గీ॥ తన్నుదెలిసిన వాడెవడు తానుయెవడు
సోహమని చెప్పచుందురు చోద్యముగను
తాను సోహమ్యేటివాడనే తలపులేక॥ రాజ॥ ౩౩

గీ॥ దేహముల్ జెప్ప కల్పనల్ దేహములకు
నమ్మికైవుండు జగముల నమ్మికగును
అచలమును చెప్పినసుటకు సలవియగునె॥ రాజ॥ ౩౪

గీ॥ పాలునీరును నొక్కటై పరిణమించు
కరణిబ్రహ్మంబులో మాయకలసెనట్లె
మాయబ్రహ్మనుకలసియు మసలుటెట్లు॥ రాజ॥ ౩౫

గీ॥ నీటబుట్టిన పువ్వును నీటగలసి
నీరుఅయినట్లు నీజములోనిబ్బమనుచు
మాయమును తెల్పి జగములో మాసిపోదె॥ రాజ॥ ౩౬

గీ॥ కలలోజగములు కాన్పించుకరణిజూచి
బ్రతుకనేర్చినవారలు బ్రహ్మవిదులు
వారిజేరినవారికి వదలుజగము॥ రాజ॥ ౩౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ కొండ గిరియన శైలంబు గుట్టయనగ
బరగుసాంకేతికముగరీతి ప్రబలెశిలయు
శిలయుసంకేతమదిగను సిద్ధపురుషు॥ రాజ॥ ౩౮

గీ॥ హస్తకంకణములు శృంగరంబులనుచు
భూస్థలంబున పాతాళభూమి దివిని
ప్రబలుటయు నింతె వలదనిపలుకులేల॥ రాజ॥ ౩౯

గీ॥ ధోవతియు చీరరేకను దుప్పటనుచు
పలుకుపలుకులు మృషలవి బాటగాదు
ప్రత్తియనసవె బ్రహ్మంబు భ్రాంతివదునె॥ రాజ॥ ౪౦

గీ॥ ముంత చట్టియు కడవయు మూకుడనుచు
రంతె సత్తును మృత్తికెయనుచుగనుట
బ్రహ్మవేత్తలుదలచరు ప్రజ్ఞగాను॥ రాజ॥ ౪౧

గీ॥ ప్రత్తిశిలకును మన్నుకుపైడికట్లు
భిన్నసాంకేతనామముల్ బ్రబలుచుండు
పాంచభౌతికధర్మంబబద్ధమగుచు॥ రాజ॥ ౪౨

గీ॥ తారకమనస్కసాంఖ్యముల్ తలచిచూడ
దృశ్యములునయ్యె నవియెల్ల నశ్యముగను
శాశ్వతంబన్న తానసెసరణిగాదు॥ రాజ॥ ౪౩

గీ॥ సగుణనిర్గుణసాక్షిగా తలపుచుండె
తాను సాక్షిని చెప్పను తరచుగాను
తానులేకున్నతలపుయే తలపులేక॥ రాజ॥ ౪౪

గీ॥ తానుపుట్టకమును నేదితలచిచూడ
తానుపోయిన వున్నదితలపులేదు
మధ్యవచ్చిన దిదియని మమతవిడరు॥ రాజ॥ ౪౫

గీ॥ బ్రహ్మవేత్తలుపల్కెడిప్రజ్ఞచేత
బ్రహ్మగనవచ్చునని మెటి బ్రమలపెట్టు
బ్రహ్మవిషయంబుగాచూచు ప్రజ్ఞయట్లు॥ రాజ॥ ౪౬

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ గోచరంబును లేక యగోచరంబు
నైన పార్రబ్ధమున కెట్లు నందునయ్య
అచలమిట్టిదియని యతని యందురయ్య॥ రాజ॥

గీ॥ మాటలో బ్రహ్మమిముడు నె మామతగాక
గురునికృపచేత క్షణములో గుఱుతుగనక
శ్రవణకర్మంబుచే చిక్కి చెప్పవెట్లు॥ రాజ॥

గీ॥ ఆదిఅంతంబు లేకుండు అచలమునకు
చలనమునకు నాదియంతంబు జలగుచుండు
చలనమేరీతి అచలమా చెప్పరయ్య॥ రాజ॥

గీ॥ తనువులును తనకునైదును తగిలెనంచు
చెప్పచుండును తెలివియు జగములందు
కలలో దేహంబుగలిగితె కలగలేదె॥ రాజ॥

గీ॥ కలలోకనుగొన్న తనువులు కల్లయనుచు
మేలుకొన్నట్టి దేహముల్ మెచ్చుగాను
చెప్పనటువంటి దేహముల్ చెడగలేదె॥ రాజ॥

గీ॥ జ్ఞానమందురు కొంద రజ్ఞానమనుచు
దీనికని తెలుసు తెలివిని తెలిసినట్లు
తెలివియేమియు లేకున్న తెగును జగము॥ రాజ॥

గీ॥ కండ్లగన్నట్టి రూపులు గనును చెవులు
చెవులువిన్నట్టి శబ్దముల్ చెప్పెదృక్కు
దృక్కుగనినట్టి స్పర్శయు త్వక్కు యెరుగు॥ రాజ॥

గీ॥ జాగ్రితందున జగములు జలగునట్లు
నిద్రయందున స్వప్నమై నిలచియుండు
యెవరు జేసిరో యింతని యెరుగరకట॥ రాజ॥

గీ॥ బ్రహ్మ సృష్టికి కర్తని భ్రమసినారు
తాను లేకున్న బ్రహ్మెడ తలచిచూడ
దృక్కుతానయ్యె బ్రహ్మంబు దృశ్యమయ్యె॥ రాజ॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ బ్రహ్మవిష్ణువు రుద్రుండు ప్రాణులెల్ల
అన్నమైయున్న దనుకోరు అవనిలోన
అన్నమును లేకయున్నదే అచలమయ్యె॥ రాజ॥ ౫౬

గీ॥ తల్లిగర్భంబునందున తాను వెడలి
వచ్చినప్పటిభాషకు వదరవలదె
భ్రాంతిభాషల శాస్త్రాల భ్రమలపడిరి॥ రాజ॥ ౫౭

గీ॥ తాను వకొన్ని శాస్త్రముల్ తిగనుజెప్పి
వకరు చెప్పినశాస్త్రముల్ వదరుకొంచు
నిద్రబోయిన వున్నవే నిలచిఅవియు॥ రాజ॥ ౫౮

గీ॥ చెవుల యేమియు విన్నారొ చెప్పరదియు
చెవులవినకున్న అచలంబు చెప్పలేదు
అనెటి అనుమానమెవరికి అట్టెచూడ॥ రాజ॥ ౫౯

గీ॥ హంసబోయినదేహంబు అట్టెనిలుప
అజునకైనను తరమౌన అరసిచూడ
సోహమన్నది హంసగా చోద్యమరయ॥ రాజ॥ ౬౦

గీ॥ కామమును కూడదందురు కపటయుక్తి
మోక్షమునుగోర కామంబు మోసమగునె
మాయ మోక్షంబు అనిచెప్ప మాయగాదె॥ రాజ॥ ౬౧

గీ॥ నా ల్గవస్థలదేహంబు నడచుచుండి
మోక్షమేమున్నదనుకొని మోదమంది
వుండివున్నారు వుత్తముల్ వుర్వియందు॥ రాజ॥ ౬౨

గీ॥ ఆశ్రమంబులు వర్ణముల్ అరసిచూచి
దేహమందున కలదని తెలివిలేక
బయలవర్ణంబులను వినగ బరగినారు॥ రాజ॥ ౬౩

గీ॥ నాదధ్యానంబుజేసిన నరులకెల్ల
విడువబడదయ్యె దేహంబు వినుటవలన
యేమిలేకున్న దేహంబు యేమిసేయు॥ రాజ॥ ౬౪

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ సర్వగతమైన అచలుడు సత్తుచిత్తు
అదియుగాగన గిలుగ ఆనందమనుచు
దేహమున్నట్టులను చెప్పెదేముడంచు॥ రాజ॥ ౬౫

గీ॥ రాజమార్గంబు తెలియక రాజ్యమందు
దోవదప్పియు నడచేరు దొరలమనుచు
తాళమున్నట్టి దర్వాజతగులుకొసిరొ॥ రాజ॥ ౬౬

గీ॥ జగములందున అశరీరి జలగుటెట్లు
వాని కులగోత్రమాచార వర్ణమేది
అనుచు వెతుకంగ కనుపడు నవనిలోన॥ రాజ॥ ౬౭

గీ॥ శ్రవణధ్యానంబు మననాదిశ్రమలబెట్టి
చెప్పుచుందురు గురువులు చెంతజేరి
అనుభవముచెప్ప అచలంబు అబ్బునయ్య॥ రాజ॥ ౬౮

గీ॥ అనుభవంబుగ జెప్పేరు ఆత్మనెపుడు
అన్నమేనయ్య భక్షింప ఆకటికిని
అన్నమేలేదె జగముల నాశమించి॥ రాజ॥ ౬౯

గీ॥ తలను గడ్డానరోమముల్ తగనుబెంచి
తిరుగుచుందురు యోగులు తిప్పటలను
బొచ్చుబెంచిన యోగంబు బొందగలదె॥ రాజ॥ ౭౦

గీ॥ మంత్రిలయ హటయోగుల మంచుమహిని
ఇంద్రజాలంబు జూపిన యీశుడగునె
పొసగబట్టుండ యోగముల్ పొందనగునె॥ రాజ॥ ౭౧

గీ॥ తండ్రిశుక్లంబు యెరుకను తానునయ్యె
తల్లిరక్తంబు దానికి తనువుయయ్యె
దేహి దేహంబు లిట్లని తెలియలేరు॥ రాజ॥ ౭౨

గీ॥ ఇల్లువాకిలి యిల్లాలు యిష్టమనక
విడచి తిరిగిన తన్నుదా విడువగలదె
తన్నువిడుపించె గురువును తలపవయ్య॥ రాజ॥ ౭౩

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ పాంచభౌతిక మయమై ప్రపంచమొప్పె
పంచభూతాంశలివి తానె బ్రహ్మమనుచు
పలుకు భూతాంశులనుగాదె బ్రహ్మమగునె॥ రాజ॥ ౨౪

గీ॥ పుట్టుటయు గిట్టుటయు రెండు బొరయనట్టి
మార్గమెరిగించునది బ్రహ్మమార్గమనెటి
దేహి దేహంబు గాకుండె తెలుసునయ్యా॥ రాజ॥ ౨౫

గీ॥ వావివరుసలతో చాల వొప్పచుండి
దేహమునకైన దేహియు తెలుసుకొన్న
లోకసంకేతముః తాను లోలుడయ్యె॥ రాజ॥ ౨౬

గీ॥ గాఢమైనట్టి సుప్తిని గలిగియుండె
కారణంబైన బ్రహ్మమా కరణియనుచు
పలుకబడుటెట్లు పలుకుల పలుకబడునె॥ రాజ॥ ౨౭

గీ॥ తానె జగములు యనుచును తలచుకొనుచు
సర్వగతమైన బయలని చక్కనెరిగి
విదిశివచ్చిన చనుగాక నిజముగాను॥ రాజ॥ ౨౮

గీ॥ ఉత్తబయలైన అచలంబు ఊరకుండ
వుత్తబయలును అవయవల్ వుండునయ్యా
చావుపుట్టుక లేకుండె చక్కగాను॥ రాజ॥ ౨౯

గీ॥ ఎవరుచెప్పేరు అచలంబు యెరుకపడగ
అనుచు వెతకియు కారణు నాశమిుంచు
నతడు అచలుండునైయుండు నవనిలోన॥ రాజ॥ ౩౦

గీ॥ తల్లిదండ్రులు గలరండ్రు తప్పగాను
తాము వున్నంతకాలంబు దనరినారు
తాము కలగన్నయర్థముల్ తథ్యమట్లు॥ రాజ॥ ౩౧

గీ॥ గాలిపడగెయు రీతిని గదలుజగము
తానుతాడుగ నుండును తలచిచూడ
తానుతెగితేను తాడును తెగినపడిగె॥ రాజ॥ ౩౨

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ యేమి దృష్టాంతములులేక యెరుక లేక
వదరుచున్నారు దేహముల్ వదలకుండు
శాస్త్రముల్ చెప్పిపోయిరి చపలులగుచు॥ రాజ॥ ౮౩

గీ॥ చలము అచలంబునౌనని చలముచెప్పి
యిలను అనృతంబులాడియు యిష్టుడయ్యె
శిష్యజనముల బోధించు సిగ్గులేక॥ రాజ॥ ౮౪

గీ॥ అచలమున్నదియని తలతు రార్యులెపుడు
తమకు దేహంబులేదనే తలపుగలిగి
అట్టితలపుకు చలన మాధారమయ్యె॥ రాజ॥ ౮౫

గీ॥ మిగులచచ్చిన దేహముల్ మిథ్యలనుచు
తగులుకున్నట్టి దేహముల్ తలచునయ్యా
యిట్లుచెప్పిన మిథ్యయు నిజముసుమ్ము॥ రాజ॥ ౮౬

గీ॥ మంత్రిలయ హటయోగముల్ మహిమదెలసి
రాజయోగంబు సాధింప రాదటనుట
దేహధర్మంబు లివియని తెలియలేడు॥ రాజ॥ ౮౭

గీ॥ వాయుధారణ చేసినవాడు యెవడు
పాము పలెనుండి చచ్చెటిపాపమతులు
వారికడగాండ్లు యేమనివాదువాడ॥ రాజ॥ ౮౮

గీ॥ యోగమభ్యాసములుచేసె యోగులెల్ల
కాలమందునబడిరయ్యా కాలు బారి
గోరియలైపోయి యిలలోన కోతబడిరి॥ రాజ॥ ౮౯

గీ॥ అంతతానను తలపున నతకబడిన
వారు కడతేరలేరు యీవసుధయందు
తాను తానను తెలివియు తర్లిపోదె॥ రాజ॥ ౯౦

గీ॥ కలలో యేనుగ మెచ్చటగలిగివచ్చె
మెచటబోయెను తెలియగు యెరుకగలిగి
అట్టిదేకాదె దేహంబు నరసిచూడ॥ రాజ॥ ౯౧

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ తనకు మేమియు లేనట్టి తలవుచేత
తాను మేమియు లేకున్న తలపుచెడును
చెడక యుండిన జగములు జెలగుచుండు॥ రాజ॥ ౯౨

గీ॥ కాయసిద్ధియు కలదని కష్టపడిరి
కలలో కలగని మేల్కొన్న కరణిగాదె
బ్రహ్మమొదలగు దేవతల్ బ్రతికినారె॥ రాజ॥ ౯౩

గీ॥ స్వప్నమందున మేల్కొన్న సరణి జగము
చూచుచుండేటి తెలివిని చూచు తెలివి
యేమి లేదనియుండును యెరుగ కెపుడు॥ రాజ॥ ౯౪

గీ॥ స్వప్నజాగ్రితలను రెండు సమముగాను
జూచువారికి జగములు సారదికలవె
యిట్లువుండిన అచలంబె నెలమియొండు॥ రాజ॥ ౯౫

గీ॥ సాంఖ్యతారక అమనస్క సంగతులను
వున్నవారిని జగముల వూడిపోని
యోగమని యెటిసం కెలల్ బాగుమీర॥ రాజ॥ ౯౬

గీ॥ గాలినిలచిన కాయంబుగదలదనెటి
మాయమాటలు చెప్ప తామహినిగలడె
గాలినిలచిన కాయంబుగలదె చెపుమ॥ రాజ॥ ౯౭

గీ॥ గాలినిలచిన కలదన్న కనరుమాట
గాలికెపుడు చలనంబుగలిగియుండు
చలనమైవున్న గాలియు చెడగ లేదె॥ రాజ॥ ౯౮

గీ॥ దీనిభావంబు తెలిసిన దేవుడతడె
తనకు దేహముయును లేక తనరివొప్పి
లోనుబయలనుండి తాలోలుడయ్యె॥ రాజ॥ ౯౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గీ॥ యీపరాపరతత్వంబు నెవరువ్రాసి
పఠనజేతురో వారు సద్బ్రహ్మపదవి
జెంది పరిపూర్ణులై వెనుకముందులేక॥ రాజ॥ ౧౮

గీ॥ వసుధపై హేవిళంబి సంవత్సరమున
ఫాల్గుణము శుక్లపక్షము పౌర్ణమందు
చన్నమంత్రియు శతకమున్ జెప్పెనిటులు॥ రాజ॥ ౧౯

గద్యము

శ్రీవీరమాంబేశ్వర అమృతానందనాథ దివ్యశ్రీపాదుకాధ్యాన
శిష్య సుందరరామప్రియశిష్య నిరాకార
చన్ననింగురుపరబ్రహ్మార్పణమస్తు.
శ్రీనిర్విశేష పరబ్రహ్మార్పణమస్తు.
శ్రీ శ్రీ శ్రీ సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

రాజయోగి శతకము

సీ॥ శ్రీరామదీక్షితు శివుని చే వరమంద
పుత్రునిగాఁగోరి పురజయుణ్ణి
కాగుమూరను పేర గాశికపట్టణ
వాసుడై జన్మించె పరశివుండు
సత్యమప్పయశాస్త్రి వసుధఁబ్రకాశించి
శిష్యకోటుల కెల్ల సిద్ధి యొసగె
ఆయనపదపద్మ మమృతంబుగ్రోలియు
అచలులై శిష్యులు అమృతులైరి
గీ॥ దివ్యమైనట్టి బ్రహ్మము తేజరిల్లి
అట్టి దిట్టివియనరాక అమలమగుచు
పాటిబాడ్లనువశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౧

సీ॥ ఈప్రకారంబున యిమిడెనే గ్రంథముల్
సత్యమప్పయశాస్త్రి వసుధయందు
కారణగురుడయ్యె కరుణచే శిష్యులు
కాలుబాఁగనిబడి కాలకుండ
చెప్పినశిష్యులు చెప్పిరి యీలాగు
వొప్పినవారెల్ల యిపుడువినుడి
వినకపూర్వకవున్న విడిపోదు మాయయు
మాయపోయినయప్డు మాయభ్రాంతి
గీ॥ గాన సద్గురుకరుణను గలుగు నమల
పథము బైలయ్యెవుండిన విధము లేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥

సీ॥ పరిచిచన్నయ సీసపద్యముల్ శతకంబు
చెప్పెదవినరయ్య చలనముడిగి
బాగొప్పచదివిన భ్రాంతియు విడిపోను
భ్రాంతివిడిన బ్రిహ్మ బట్టబయలు
అనుదినంబును తాను అభ్యాసికాకుండ
అచలుడైవుండును నక్షణంబ
సకలమాప్రితిమలు సర్వంబుతనయందు
సంచరించినవాటి సరణాకుగళ

గీ॥ సద్వికారంబునయ్యును నిష్కళంక
మగు నిరాలంబమైయొప్పు మహిమలేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౩

సీ॥ భ్రాంతిరహితంబుగా బలికెద శతకంబు
సమసీసపద్యముల్ సత్యముగను
ఛందశబ్దము లేమి చర్చించియెరుగను
నైఘంటికము చూచినాడగాను
సుందరరామగురు అందమౌపాదుగల్
పాదుగశిరమున పూనిదాల్చి
రేపగల్ స్తుతియించి రెప్పపాటెడమీక
యీయుత్తబట్టబయ లేమిలేదు

గీ॥ అనుచు యీద్వాదశాక్షరి అనుదినంబు
జపతపస్సదె స్వయమయ్యు చన్నడమశె
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౪

సీ॥ స్వప్నంబువలెనప్పు స్వప్రికాశంబైన
ప్రిపంచమనిచూడు భ్రాంతిలేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దేహంబు యెరుకయు తెగకుండు యెప్పుడు
మూలంబులేకను ముక్తిలేక
మేఘంబులో వున్న మెరుపుచందంబున
మెలగుచునుండును మేదినంతు
జాగ్రితస్వప్నాలు జడమయిననిద్రిను
పోగొట్టినట్లుండు పొందుగాను
గీ॥ అమలమహాసద్గురూక్తంబు అతికినపుడె
అచలమనరాక అచలమై అంతటమరె
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౫
సీ॥ గోవులమూత్రింబు గోవులశౌచంబు
పాలు పెరుగు నెయ్యి బాగగూర్చి
కాశిజగన్నాధకాంచ్యాది పురమున
కలిపితాగినజనుల్ కనిరియేమొ
వకసారిగాకను వదలకతాగితే
వచ్చెనేమోక్షంబు వారికెల్ల
యిట్టికర్మంబుల యీగినమనుజులు
యిహపరంబులలోన యీసుగనిరె
గీ॥ మాయజాలంబుచేసయిన మాయమహిమ
మాయతనులేక అచలమేమరకయుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి!
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౬
సీ॥ అంతటతానయ్యు అఖిలంబునెరుగదా
ఆత్మబ్రిహ్మనిదాని అనగరాదు
సత్తుచిత్తానంద సందర్భమదిగాదు
సర్వంబుసందమరి సమతనుండు
తుర్యతుర్యాతీతతుచ్ఛంబులనులేదు
సకలదిక్కులవ్యాప్తి సంభ్రమించు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శాసకదేశాలు గాసిలితిరిగేరు
కలిగెనే మోక్షంబు ఘనతగాను
గీ॥ పట్టితిప్పలె శ్రీగురుఅట్టెగనిన
చట్టువలె అచలబ్రహ్మంబు ఘట్టిగుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥
సీ॥ మూడులోకములందు మూర్తులుమగ్గను
అనుకుండ్రి జనులెల్ల ఆశచేత
బ్రహ్మ విష్ణువు శివుడు ప్రబలినమూర్తులు
అని శాస్త్రచర్చలనెసగివారు
నిర్మాణస్థితిలయసత్యముక్తియెజూడ
ముక్తియెగనలేక మునిగినారు
యిట్టివారలు వీరు యిహపరంబులులేక
అంతట అచలులైరై అతికినారె
గీ॥ భ్రాంతి వెతలసిడలియక భ్రమలదగిలి
నరకవాసులునయ్యెను నలుగుచుండ్రి
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥
సీ॥ అంతటదండిగ ఆకాశమున్నట్లు
అచలంబువున్నది అరిగోచూడు
చూపులకందక చూచేవాడునులేక
చూపట్టివున్నది చూడ్కలకును
నామరూపంబులు నానాటికినిలేక
నాల్గుదిక్కులచూడ్కి నాటిచూడు
యేగురువంటెను ఆగురువుజేరక
అశరీరిగనుగాని ఆస్తినుండ
గీ॥ వుండె పరిపూర్ణబ్రహ్మమై వొండులేక
నిండియును స్వప్రకాశంబునెగడిక్షల్లి
౯

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥

సీ॥ మాటలు జనులచే మహిని కల్పనలయ్యె
వకమాట కొకమాట వప్పకుండ
మాటలెవేదంలు మాటలెశాస్త్రిలు
కల్పింపబడెనయ్యె కానలేక
మాటలుకెక్కు మహిమీద మనుజులు
మృష లుద్భవము జేసి ముదితులగుచు
వాదించుచుందురు భేదంబుగా పర
బ్రిహ్మంబుగనలేక భ్రాంతులగుచు

గీ॥ పుట్టి చచ్చుచు పుట్టుచు పోవచుండ్రి
పుట్టుచావును లేకున్న పోవనగునె
పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౧౦

సీ॥ కర్ణంబులను వినికానని బ్రిహ్మంబు
కన్నులకెటువలె కానవచ్చు
స్పర్శనుబ్రిహ్మంబు స్పృశియించకున్నది
జిహ్వకు అమృతంబు జిలుకుటెట్లు
గంధంబులేకదా కలిగినబ్రిహ్మంబు
వాసనచే జిక్కి వచ్చుటెట్లు
ఒట్టబయలైన యీ బ్రిహ్మంబు గురునిచే
గుట్టు తెలియగలరు గోప్యముగను

గీ॥ శబ్దరహితంబునౌ దహరచందమునను
యేమిదోచకయుండెను యెరుకలేక
పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౧౧

సీ॥ కలగని మేల్కాన్న కరణిదోచినజగము
కలదనిపలికిన కలదెచూడ

లేనిజగము లో తాను లేక చూచెటివాడు
వెయ్యింటికొకడు తా వెతకగలడు
అట్టివానిని జేర అఖిలంబు బ్రహ్మమై
కనకనుండును నెప్పుడు కాంక్ష లేక
అచలుడఖండుడను అవనిలో అతడును
వనిజేరగగల్గు వసుధగతియు
గీ॥ కరతలామలకమయి యేమిగనగరాక
మారులేకను పరిపూర్ణమై వెలింగె
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౧
సీ॥ సకలంబు బ్రహ్మమై సర్వకాలముచుండి
చావనుడగరాదు సాటిగాను
చచ్చేదిపుట్టేది సద్బ్రహ్మమనుకెట్లు
చావుపుట్టువు లేక చెలగుబ్రహ్మ
యంచను శ్రుతిస్మృతుల్ యెపుడును చెప్పవె
అందరి మతముల ననుసరించి
పూర్వగీతలయందు పురుషుండు పుట్టి
పరమాత్ముడంచును బల్కనండ్రి
గీ॥ యెట్లుపలుకనో అశరీరికేది నోరు
నిర్మలంబయిన అచలంబు నెరుగకుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౨
సీ॥ కండ్లు ముక్కులు చెవుల్ గల్గిన దేహముల్
చెప్పిన యవియట్ల చలముగాదె
చెప్పని అచలంబు చెప్పలేదని శ్రుతుల్
వీనులవిందుగా వినగబడదె
దేశానికొకభాష తెలిసియు వుండును
యింకొక దేశానికిష్టమగునె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కల్పితంబైనట్టి కల్పన భాషలు
మతములు దేశాల మరిగియుండె
గీ॥ కాన భాషల మతముల కనగరాదు
కనును సద్గురుసూచన కల్గునపుడె
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౧౮
సీ॥ మాటలచే జనుల్ మహిమీద కల్పించి
వారిదాని కొకటియు నొప్పకుండు
పశుపక్షి మృగముల భాషింపకెవ్వడు
బ్రహ్మభావన దగిలి బలిసియుండు
ఉదరపోషణయందె యుద్యుక్తులై వుండు
అచలంబుగాన కీ ఆశచేత
అచలంబు సద్గురు నాధీనమైవుండు
అతనిచేరినకద్దు అమల పథము
గీ॥ గాఢమైనట్టి నిద్దుర కరణినగుచు
యేము తెలియంగ రాకను యెరుకలేక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౧౯
సీ॥ పరము బ్రహ్మంబని పలుకంగ వచ్చునా
మాటలు గలిగిన మనుజులెల్ల
తేటయుపడునట్టి తెరువయు గలుగునా
తేట తెల్లమివాగు తెలియబడదు
కన్నవారిని వారి కరుణను జూతురు
వారెపో వసుధలో వర్ణితులును
గాన మాటలచేత కనరాదు సద్గురు
కరుణచే అచలంబు గాంచుచుండు
గీ॥ ఆది అంతము లేకుండ అఖిలమంత
రాజుగా పూర్ణమై యొప్పి తేజమొసగ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥

సీ॥ కలగన్న జగములు కదలిపో యటమీద
కాంక్షచే నుందురు కఠినజనులు
యిటువంటిదని తెలిసి యాప్సితంబులువిడి
వున్నారు పుర్విపై వున్నవారె
వారిజాడా వారివారికే తెలుసును
యితరుల కబ్బునే యిహామువిడువ
పరముబైలుండ పట్టంగ వచ్చునే
పరముగాంచిన వారి పరముగాక

గీ॥ పరనిరంజన బ్రహ్మంబు బయలుపడగ
తెరవు అశరీరిగనుగాను తెలివిలేక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥

సీ॥ తనకుతానేకాని తనకెద్దియును లేని
తలపున జూచేరు తన్నుకుంచు
తానున్నచోటను తలపులు వుట్టును
తాను లేకుంటేను తలపులేదు
యనుకోక యప్పుడు యగబడి వున్నారు
యేమందు వారిని యేమిలేక
యున్నగురువునుగని వుర్విపై వున్నారు
వారిచేరిన తెలుసు వసుధబ్రహ్మ

గీ॥ మమరి ఆమలక మైయుప్పి అడ్డమేమి
లేక అరచేతపూర్ణమై జోకతోడ
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥

సీ॥ తానుపుట్టకమునుపు తానుపోయిన వెనుక
వున్నది తెలిసియు వుండవలదె.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అదియు మెప్పుడువుండు అదిగాక తానుండు
తానుపోతే అదియు తర్లిపోదు
అది యేదో తెలియుడి అందరుగూడియు
దానికి పేరేమె ధన్య తెలిసి
మౌనంబుయందున మునులున్నారండ్రి
మౌనంబుమాటలు మాను లేరి
గీ॥ యనుచు పలుకంగ యట్లవుచు యమమైన
అచలమైయున్న బ్రమలుతో నమరియుండె
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౧౯
సీ॥ ప్రపంచమనిదీని వాడికెవ్వడు చేసె
వానికి పేరెట్లో వాడిరయ్య
మాయలేసదిగనుక మాయకూతలచేత
మానవుల్ చెప్పిరి మమతగాను
మానవులీకూత మాయలంచెరుగక
బ్రహ్మాది దేవుల బ్రస్తుతింత్రి
మంత్రతంత్రంబుల మహిమలుగలవని
అవసిలో అచలులై అనగవెఱ్ఱి
గీ॥ అచలమేవుండె పైనొకటయు లేదు
మోదఖేదము వాదము బాధలేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౨౦
సీ॥ తనకు పేరును లేదు తానెవ్వరోయని
తలచితే మౌనంబు తగ్గిలియుండు
తానుపెట్టెను పేర్లు తానగునవియెల్ల
తగులుకవున్నారు తథ్యమనుచు
తల్లిదండ్రుల పేర్లు తగనిట్లు కావలె
తదినాల్ పెట్టుక తలచి పేర్లు . . . . .

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యిన్ని మృషలని తెలిసి యీప్సితంబులఁగోర
కశరీరిగనుగాని మెలమినుందుౘ
గీ॥ అట్టివారికి యిహపర మరయ లేదు
అచలమేయుండె పరిపూర్ణమన నెరుగక
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥

సీ॥ సూత్రధారుడువుండి సూటిగా నాడింప
పుణ్యపాపంబెట్లు పుట్టెనయ్య
సూత్రధారికినిట్లు సూత్రానినాడింప
సూటియెవ్వరుచెప్పి చూపిరయ్య
పుణ్యపాపంబులు పొసగంగ యెవరికి
బాగుగావివరించి పలుకరయ్య
యిట్టిభీతినిచాల యీప్సితంబులుగోరి
కారణగురుజాడ కానరైరి
గీ॥ తగిలి విదేశకుగనుగొను ధన్యులకును
పరముబయలయ్యె అరచేత పరిథవిల్లు
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥

సీ॥ వాయువగ్నియుజలము వరుసనుభూమియు
కలియంగగూడియు కరుడుకట్టి
పుట్టుచావునుయెపుడు పుట్టించుజీవుల
భువియందు ఆకాశభూమికలనొ
పీటికిదహారంబు విడివుండునందురు
దానితెలియగలేరు ధరనుయెవరు
నూటను వెయ్యింట పాటిగానుందురు
మాటలేటికి అచలమార్గగతిని
గీ॥ కదలమెదలక అదియిది కనగలేక
శిథిలమానగాక పరిపూర్ణ విధియునగుచు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౧౩

సీ॥ అంతటజూచియు అచలంబె కన్గొన
వేరొకటున్నట్టు వెతక బాదు
మెరుక దేహము లేక యెప్వుడు అచలమై
తనుదానుగానడు తరుచుగాను
బ్రహ్మాదినేర్పుల బ్రస్తుతిచేయుడు
తన్నుగానని దృష్టి తగుల దెవుడు
అచలంబుసృష్టికి ఆదరవు అనుకోడు
సృష్టివున్నట్టుగా జూడ డెవుడు

గీ॥ శుద్ధబద్ధంబునై యేమొ సొర దెరుగక
విశదారింటదై వొప్ప విమలమగుచు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౧౪

సీ॥ కలలోన భ్రాంచేసి కల మేలుకొన్నట్టు
మేలుకొండియు మెలగు మేదినందు
స్వప్నంబునిద్రియు సోకక యుండును
కలగని మేల్కాన్న కరణినతడు
మూలంబు లేకను మునుగుమ నుండేటి
గాలిపడగరీతి గల శరీరం
పుట్టింపపోషింప పూని ప్రభువులేడను
తనకుతానె పుట్టి తానె చచ్చు

గీ॥ నట్టిభ్రాంతిని విడితా న నెటినహము
రహితమొందిన నచలవిరాజితంబె
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౧౫

సీ॥ అచలంబు కన్నను అన్యంబులేదని
జగములు భ్రాంతిని జెలగుచుండు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మేఘంబులోనున్న మెరుపుచందంబున
మెరుపున మెరుపును మెలగుచుండు
మూలంబు లేకను ముల్లోకములయందు
మునిగేది తేలేది మూలమయ్యె
నిద్రబోయినయట్లు నిల్లుచు నుండును
మేలుకున్నట్లును మెలగుచుండు
గీ॥ నిదురయును మేలుకొనుటయు నేదిలేక
అచలమున్నది యవ్యక్త మవిపరికాశ
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౧౬
సీ॥ కలలోన భూతముల్ కల్పించెనెవ్వడు
మేలుకొన్నను వాటి మేలిమణచె
యిట్టి తెలివియుగల్గి యిమిడుండెరెంటను
అట్టెచూచిన వాయి అడవిగలసె
అడవిగలసిన తాను అగుపడడాయను
పోయిన మాయను పాడిమణగె
యిటువంటి సాక్షిణి యిహాపరంబులులేక
యెక్కడ బోయెనో యెఱుకలేదు
గీ॥ కానగారాదు నింతట కమలజాండ
మంతటను నరసి వీక్షింప నమరకుండ
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౧౭
సీ॥ కారణగురురాయు కరుణగలిగితెగాని
కడతేరలేరు యోగర్వమణగి
గురుసేవజేసేటి గుణముగలిగితెగాని
సగుణనిర్గుణ రహిత సరణిలేదు
తెలిసి శ్రీగురుపాదతీర్థంబుగోరిలిన
అమృతంబుగోరిలను ఆశపడద్దు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దేహార్థప్రాణముల్ దేశికునకర్పించి
తేజరిల్లుచునుండు ధీరవరుడు
గీ॥ అమలమయి స్వచ్ఛమయ్యును ఆదిఅంత
ములును లేక సుబ్రహ్మమై వెలుగుచుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౨౭

సీ॥ కారణగురుమూర్తి కరుణలేకుండెనా
కాలుని బారియు గడుపలేడు
శ్రీగురు ప్రసాద సిద్ధిగలుగనివాడు
యముబారిగోరియుగ యువని ద్రెళ్ళు
దేశిక ప్రీతిగా దిరుగనేరనివాడు
మొదును బొందక యేగుచుండు
ఆచార్యుగని సేవ అరయకుండెడువాడు
గుణహీనుడై తానుగుదియబడును
గీ॥ గాన సద్గురు బ్రహ్మంబె దానికన్న
వేరెదైవంబు గలదను వెర్రిగలడె
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౨౮

సీ॥ దేహంబు ప్రతిమయు దేహిరాయని తెలిసి
తెగితేను రెండును తెగునటంచు
దేహిదేహంబులు దేవతలందున
తేజరిల్లుచునుండు తేటపడగ
భువనంబులన్నియు బుద్బుదంబుల రీతి
పుట్టియు చచ్చుట బుద్ధినెరుగు
నతడెకా ధన్యుండు ననబడునందురు
పెద్దలు నిజముగా పెంపుగలిగి
గీ॥ అచలబ్రహ్మంబు యిట్టిది అనగ అజునకైన
అలవిగామె అశరీరి నరసితెలియు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేందద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥

సీ॥ ఈజనుల్ మాయను యీశ్వరుండనఁనొప్పె
అచలుఁడు యీశ్వరుండనగ వినమె
చలమయినజగములు చలనంబులవుగాని
అచలంబునెట్లవుఁను అరిసిచూడ
అవ్యయంబును నైన అచలంబుగనినట్టి
అనఘాత్మ్ము జేరక ఆదద ఖ్యా
అంగంబు లేదని అచలంబుగలదని
శ్రీగురు జేరేరు శ్రీఘ్రిముగను

గీ॥ శిఖయుకర్పూరవతుగాను చెలగివెలిగి
కలుగకనఁయేమొ అయ్యునుకలగియుండె
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥

సీ॥ దేహాలు దేహాలు దేహాలుతో గూడి
తనవల్లజగములు తనరుననుచు
అచలంబుయేమాట ఆడకయుండెను
చలనంబుపలె తాను చెప్పలేదు
అందరి కీమాట అనుమానమును లేదు
చంచలంబులుచెప్ప చెడియుపోను
యిటువంటియోగాల యిమిడునా అచలంబు
సానాతనంబని సాటెశ్రుతులు

గీ॥ ఆదిమధ్యాంతరహితమై అమరి సర్వ
దేశంబులనునిండి కనగరాక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥

సీ॥ సకలకాలములందు సకలదేశములందు
సంపూర్ణమయ్యును సర్వకాల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మచలంబై యుండును అంతటనిండుక
అన్యంబులేకను అతిశయముగ
ఆవరణలేకుండ ఆర్యులు శిష్యులు
పరిపూర్ణభావులై పరిఢవిల్లె
అశరీరులయ్యును అందరివలెనుండ
అంగంబులేకను అమలమగుచు

గీ॥ ఒక్కరీతిని తానుండె నిక్కమరయ
రాకపరిపూర్ణమై యేమిలేక వెల్గి
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ 33

సీ॥ బ్రహ్మవేత్తయన్న బ్రహ్మంబువిషయమవు
బ్రహ్మంబువిషయమై ప్రబలుటెట్లు
సర్వంబు తానైతె సర్వంబుతోతాను
సర్వశూన్యంబైతె సర్వియేది
మననంబు ధ్యానంబు మానియుపోయిన
మాయయు విడిపోను మహిమజెసును
అప్పుడు అచలంబు అంతటనుండును
గట్టిగురువునుజేరి ననుసరించ

గీ॥ ప్రవిమలంబైన కంపీధి భాసమాన
మగుచు బ్రహ్మంబు నిరతమై మారులేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ 3౪

సీ॥ దేహంబులోపల దేవుండువుండుట
దేహంబుగృహమటె దేవునకును
దేవునియిల్లని దేహంబుగాల్పగ
దేవు డెట్లునుబోయె దేవులాడ
దేహంబుగలవాడు దేవుండుఅయితేను
మనముదేవళ్ళమై మనగఫలదె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిర్వికారుండును నిత్యుండు నందురు
వట్టికూతల నరుల్ వగలదగిలి
గీ॥ భ్రాంతిజలనిధిలోబడి బయలుపడియు
కడయుగనలేక మునిగి చీకాకులైరి
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౩౫
సీ॥ కలమేలుకున్నట్లు కారణగురుజేరి
మేలుకొన్ననగాని మేనుబోదు
అద్వైతసిద్ధాంతమందు అందరు ఆత్మ
విశిష్టమనరేని విశదపడదు
ద్వైతంబునందున తోచదు వెతకిన
యోగవిద్యలుచేత యోగ్యపడదు
సాధనంబులచేత సాధింపరాదది
మంత్రతంత్రంబుల మరిలదకట
గీ॥ సద్గురూక్తిని బ్రహ్మంబు క్షణికలోన
బట్టబయలవుచు తనులేక బయలుపడను
పాటిబండ్లనుపంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౩౬
సీ॥ హఠయోగమందున అందదు బ్రహ్మంబు
లయయోగమున నాత్మ బయలుపడదు
కర్మంబుచేతను కానుపింపగరాదు
కారణగురుచేత కన్నయట్లు
రాజయోగంబున రాణించదెంతయు
జ్ఞానంబుచేతను జ్ఞప్తిగాదు
అశరీరుడైనట్టి అతనిజేరక కాని
దొరకదు అచలంబు దోవకలిగి
గీ॥ దోవకలిగియు నిబిడమై దొట్రుపడక
భగములన్నియు తినయాడు జల గొరుగదు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౩౭

సీ॥ కుంభకంబుననాత్మ గుర్తును తెలియదు
సాంఖ్యంబునందున సరణిరాదు
లక్ష్యంబునను జూచి లక్షింపరానిది
తారకంబునయేమి తలపబడదు
అమనస్కమందున నందదు నెంతయు
సిద్ధులదొరకదు సిద్ధముగను
కరుణగలిగినయట్టి కారణగురుజేర
కానంగబడునది ఘనత గాను

గీ॥ అచలమైయేమిగనరాక నిచలమగుచు
పరిచరమునుగాక క్వచిత్తును గచనలేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౩౮

సీ॥ అరచేతిలోనున్న అచలంబుగనలేక
ఆడాడ దిరిగేరు అధములకట
జగములు లేకను జలగుచునుండంగ
జగములుదిరిగేరు శఠులునకట
తన్నుదా తెలియక తానెఅంతటనున్న
తలపునకనలేరు తజ్ఞులకట
మాటలనెరుకల మర్మంబుగనరాని
మాయదగిలున్నారు మందులకట

గీ॥ మొంటుబొందని సచ్చిదానందభ్రమల
పొంది అచలంబుకందువ పొందలేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౩౯

సీ॥ యేవంకజూచిన యేర్పడుబ్రహ్మంబు
అచలంబునయ్యుండు అంతటమును

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఆదిమధ్యాంతంబు లనలేక కనరాక
అరచేతనున్నది అమలమగుచు
సద్గురుధ్యానాత్మ సంపన్నునకు తెలుసు
సర్వంబులేదనే సరణిగాను
తనకుతాన నెఱునికి దగలనిగురుజేరి
నాల్గుశుశ్రూషలు నడచునచలు

గీ॥ నచలమునకన్న వేరేమినగనుపడదు
పరమపథమైనసద్గురు నరయనదియె
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౧

సీ॥ పుట్టిచావనిబ్రహ్మ పుట్టినాచచ్చునా
పుట్టిచచ్చేతాను పురుషుడెట్లు
పుట్టుచావును రెండు దోడ్కొనమాయచే
వట్టిభ్రాంతియు బాధపెట్టుచుండు
యిట్టిమాతమునుతాను యిమడని విభుజేరి
జెలగిద్వాదశవర్ష సేవజేసి
తీర్థప్రసాదముల్ ధీయుక్తిగొనుచును
వున్నను అచలుడౌ పుర్యిలోన

గీ॥ యేమియునుగాక యిట్టని యెఱుకలేక
రూపరహితంబునై యీసురూపెసిలిచి
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౨

సీ॥ పురుషుడుస్త్రీయని బుద్ధినూహించితే
ప్రకృతిపురుషులుగారె ప్రబలముగను
పురుషుండు తెలివాయె పొలతిదేహంబాయె
యిరువురు యిట్లయిరి యీధరిత్రి
పురుషుడులేకుంటె పొలతియులేదాయె
పొలతియులేకున్న పురుషుడెట్టి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

గాన యిట్టిమాయ గనలేకయున్నారు
కారణగురుకరుణ గలదు బహులు

గీ॥ నియమమైె వొక తీరుగానిండి మయమై
అచలమయ్యును పూర్ణమై అరయలేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౮౧

సీ॥ పుట్టిచావని తాను పుట్టి చచ్చాననుచు
వట్టిభీతినితాను పుట్టిచచ్చె
పుట్టిచచ్చేతాను పూనిబ్రహ్మనెట్లు
మాయభ్రాంతినిచూచె మమతగాను
పిపీలికాయలో పురువువిధమున బోవగ
శాస్త్రచర్చలుజేసి చెలగెనదియు
ననుచు తెలిసియు ననుకూలిగానట్టి
కారణగురుజేర కననునచలు

గీ॥ లోచనకునందగారాక నిచయమగుచు
వున్నదని తెలియుదె నీకు వుచితమగును
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౮౩

సీ॥ బ్రహ్మంబునేనని బలికేరుకొందరు
బ్రహ్మరూపేనని బలికెదొకరు
బహ్మసామీప్యమని బలికేరుకొందరు
బ్రహ్మలోక్యంబని బలుకుచుంద్రి
తానున్నచట్టుకు తనకునయీలాగు
తానులేకున్ననికి తలపురాక
యీలాగుబ్రహ్మంబు యిమిడునె విషయమై
విషయి తానయియుండె విశదముగను

గీ॥ యిట్టికొర్కెలలోబడి యిమిడియుండి
ఖుషాపరంబుల రెంటిని మొపుడుబొందు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౪౦

సీ॥ భ్రాంతికిబ్రహ్మంబు బట్టబయలయ్యెందు
భ్రాంతిదీరినవారు బయలుగారె
భ్రాంతైనవారును భ్రాంతిని యెరుగరు
భ్రాంతివిడీన బ్రహ్మ బట్టబయలు
కారణగురుమూర్తి కరుణయుగలుగును
కలిగినమరియేమి కానబడక
మాటలాడుచుసదా మౌనవృత్తిననుండు
మౌనంబుమాటల తానులేక

గీ॥ చలము అచలంబులనలేక కలదినయ్యె
కదలమెదలక పరిపూర్ణగతిని నమరి
పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౪౧

సీ॥ వినదు చూపదు కనదు వింతలెప్పుడుగాదు
చదివించదేడియు చదువుకోదు
సర్వంబునెరుగదు సర్వంబుతాగాదు
సాక్షియుగానుండు సర్వమునను
సకలదేశంబుల సర్వకాలంబుల
సర్వవస్తువులందు సరణినుండు
యిట్టిదిబ్రహ్మంబు యేనని పలుకంగ
యెట్లువచ్చును నూటి యేదొ కనక

గీ॥ బట్టబయలయిన బ్రహ్మంబు భాసమాన
మగుచు అచలంబె కరతలామలకమగును
పాటిబం డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౪౨

సీ॥ సృజియింపనెరుగదు సృష్టియునెరుగదు
సృష్టికికర్తన స్థూటెఝుగునె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కారణంబదిఅయితె కార్యంబు సృష్టాయ
కార్యంబు బ్రహ్మమై గలుగవలదె
నరకంబుబ్రహ్మంబై నరకంబునందున్న
ప్రజలెల్ల బ్రహ్మమె పలుకనేల
యిట్టిగా నమ్మితే యిహమెల్లదేవుడే
దుష్కర్మమునులేదె తొడరిచూడ
గీ॥ స్వర్గనరకంబులననేమి సరణిసెయ్యో
పుణ్యపాపంబు లవియాల పూనిమొలచె
పాటిబం డ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౭౮
సీ॥ కాకియుయొకతీరు గద్దయుయొకతీరు
కొంగయుయొకతీరు కోడియొక్క
తీరు పిల్లొకతీరు తేలొక్కతీరును
బ్రహ్మజేసినసృష్టి బలియుచుండు
సృష్టిలోమనుజుండు సూక్ష్మత్తియందున
కల్లజెందినయింత గలిగియుండె
అప్పుడు యేబ్రహ్మ మాసృష్టి జేసెను
మేలుకున్ననువారు మెలగినార
గీ॥ గాన యీస్వప్నభ్రాంతిని కడకుద్రోచి
తానులేకున్న అచలమే తథ్యమరయ
పాటిబం డ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౭౯
సీ॥ బ్రహ్మజ్ఞానవటంచు ప్రబలెను శాస్త్రిలు
జ్ఞప్తిగాకున్నదే జ్ఞానమనగ
జ్ఞప్తిచే జీవులు జ్ఞానులైవున్నారు
బ్రహ్మజ్ఞానంబని పలికెపేరు
కలలోన జ్ఞానులైకలరు జీవులచూడ
కలమేలుకొన్నప్డు కలదెచూడ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యిట్టి జ్ఞానంబును యీశ్వరుఁ డనవొప్పె
ముక్తికి యీలాగు మూలమయ్యె
గీ॥ మూలమై యేరుపడ్డది ముక్తియెట్లు
బ్రియలుఁడను మూలమెచ్చోట బయలుపడెను
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౪౯
సీ॥ కలలోన కలగని కల్లని తెలిసింది
కలగాక వున్నదె కదసికంటె
యిటువంటి జగమును యెఱిగియు వుండెనా
బ్రహ్మయు కర్తని పలుకఁబోడు
బ్రహ్మకర్తైతేను బ్రహ్మవశె వుండడా
భ్రాంతి దోవనుఁబడి భ్రమసినాఁడు
గానవలె గురుమూర్తి కడ తేరవలసెనా
గానకుండిన తనకు గతియుగలదె
గీ॥ గతియు అశరీరిగనుగొన్న కాంక్షతీరి
అవ్యయంబయ్యె భవ్యమై దివ్యమగుచు
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౫౦
సీ॥ ఎన్నెన్ని విధముల యెన్ని మార్గంబుల
యేదేశ మేగిన యేమిలేదు
సగుణనిర్గుణములు సమమైన మార్గంబు
అక్కడిక్కడ వకటె అరసిచూడ
అంతట నున్నది ఆపరబ్రహ్మంబు
అక్కడిక్కడ యనక ఆర్యులందు
అటువంటి ఆర్యుందు అశరీరుఁడై వుండు
అందరిలోనను అతికినట్లు
గీ॥ తెలియరాక నిరామయ తెలివియేమొ
పూర్ణమై నిండి తానుండె పొందులేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ గీ౧

సీ॥ బ్రిహ్మాంబునకు భ్రాంతి భ్రిమయు కల్పనజేసి
చెప్పచు నుందురు చెనటిమతులు
తాడుపాముగ బ్రిమసి తన్ను కొంచున్నట్లు
తాను జీవభ్రాంతి తగిలెబ్రిహ్మ
మనెటి దృష్టాంతంబు అదియెట్లు చాలింది
తాడుబ్రిమసెనె పాము తాడ్రుగాను
గురువును గనలేక గుణహీనులై జనుల్
కుంభిపాకమునందు కూలిరకట

గీ॥ వికటమతిచె చీకాకులై తికమకలను
నికురుకుడుచుచు కడగను టొకటిలేక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి.
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ గీ ౨

సీ॥ దేహంబులును గొల్చు దేవళ్ళులేవటె
తేభ్యంబు దినకున్న దేవుడేడి
తేభ్యంబుది నెనటె దేవుండు ఏరిచే
దబ్బరకర్మాల ధన్యులెట్లు
నల్లశానపురాయి వల్లిన కొయ్యల
బలపపుశిలలను బాగుగాను
ప్రితిమల జెక్కించి పేరులుపెట్టియు
ప్రిజలు పూజించియు బ్రితికినార

గీ॥ వట్టిభ్రిమలను యీలాగు కట్టుబడియు
యెట్టుగానక నరకము పట్టుగండ్రి
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ గీ౩

సీ॥ పార్థివ విషయమహా పాషాణమునుదెచ్చి
బాగుగా జేతురు భవునిపూజ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వుదకముల్ పూజింతుగ్రి పదపడి వైష్ణవుల్
ద్విజు లగ్నిహోత్రుని దేవుడంచుగ్రి
మాధ్వులుగొల్తురు మారుతంబును యెవుడు
ఆకాశచంద్రుని యువనులెల్ల
యిటువంటిదేవళ్ళు యిచ్చునే పరమును
అశరీరి గనఁగొన్న అచలమౌను

గీ॥ అచలమిట్టని వచియింప నలవిగాక
యేమి నిరభాసమైయొప్పె యీశురూపు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౫౪

సీ॥ పంచవిధములసృష్టి పంచదేవళ్ళాయె
అయిదైదువిధముల నాయెజగము
యిరువదిఆరింట యీశ్వరుండున్నాడు
ప్రపంచమును లేక ప్రబలముగను
అఖిలదేశాలందు అఖిలకాలములందు
అంతటనిండియు అధికముగను
అట్టి అచలబ్రహ్మ కాద్యంతములు లేని
దశరీరి మెరుగును అతనియునికి

గీ॥ యునికితెలిసిన తాలేకవూరకుండు
నిర్మలంబైన ఖంపీధి నాళవులేక
పాటింబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౫౫

సీ॥ సకలంబుతెనవల్ల సంభవించుటలేదు
సంభవించినదెల్ల చచ్చిపోను
సుఖముఁగోరియు నిద్రి సుఖమని పవళించె
లేచి మనుపటిభ్రాంతి లీలదనరి
శాస్త్రిలు పద్రితులను చాలజేయుచుచూచి
మరణంబుపొందియు మరచిపోను

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిద్రయుమరణంబు నిజముకులేవని
నిత్యునిగురుని దా నిరతమెరుగు
గీ॥ నిరతమెరిగిన అచలమై నిండిపండి
బట్టబయలయ్యు పరిపూర్ణబ్రహ్మమగుచు
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౫౬

సీ॥ ఆకాశమెట్లని అడిగితే చెప్పేరు
విషయంబునైనది విశదమయ్యె
కన్నులజూచితే కనుపడురూపంబు
త్వక్కుచేతనుజూడ స్పర్శయగును
ఘ్రాణంబుచేతను గంధంబు తెలియును
జిహ్వచేతను రసము చెలగుచుండు
శ్రోత్రంబుచేతను సారిది శబ్దమువిను
మనసుచేతనుజూడ మమతగల్గు
గీ॥ యిట్టిచూపులజూచేరు కట్టితోను
రహితమైన సద్గురూక్తిచే రాజెవుండె
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౫౭

సీ॥ శబ్దంబు ఆకాశసరణినుండునునంతె
సంయోగమునబుట్టు స్పర్శచేత
వాయువగ్నియుజలము వసుధతోకూడియు
వుండును వివరంబు వుండగాను
కూడినభూతముల్ కూలిపోవుచునుండు
వివరంబు మునుపటి విధినినుండు
దీనికావలదహర దెరపుదీపించును
ఆత్మయందుయని శ్రుతుల్ అనుచునుండు
గీ॥ గాఢమై అచలమొక్కటి ఘనత వెలిగి
మలగుటయులేక సంపూర్ణమనగ ధనరి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబు డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౫౭
సీ॥ ఆకాశదేహంబు అనుచు అన్నదిగదా
శృతులుపల్కుచునుండు శ్రోత్రములకు
చలములు వాయ్వగ్నిజలముభూమియు జూడ
గగనరాశెప్పటి కానకుండు
అట్టిదేహంబు తా అందరిలోనుండు
దహరంబు మెరుగుచు ధన్యులలర
నట్లువారును నిరత మచలులై వుందురు
వారిజేరిన అమలపథముకలుగు
గీ॥ గలుగ కడతేరపూర్ణమై కానరాక
సత్తుసదసత్తుగాక సనాతనగుచు
పాటిబు డ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౫౮
సీ॥ ఆరుమూడుగజేసి అందరుపెద్దలు
మూడారుదెర్లగ ముంచివారు
తేలకుండగజేసి తెలిపిచేకట్టియు
తెగినతాళ్ళనుచుట్టి దిగిచియింక
భాష్యాలచేతను బాగుగాబంధించి
ముంచినారందులో మోక్షమనుచు
సద్గురుజేరిన సకలభాష్యంబులు
విడి తాను విజయుడై వెడలునపుడు
గీ॥ మారులేకను పరిపూర్ణదారిదొరకి
హస్తగతమయ్యు బ్రహ్మంబు అమరియుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౬౦
సీ॥ పరమార్థమని కాశి పరుగుతోబోయిన
పరమేమి ధారిగా బరగినారు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అయితేను యేమాయ అలసివచ్చినవారు
అందుబట్టి తైకాని ఆశవిడదు
అసిశాస్త్రములుఃబల్కు అందరితోడను
అదిసమ్మికొందరు అరిగినారు
వారిజాడయు దెలిసి వచ్చినవారికి
అనుచు నెరిగియుఃవున్న అచలుజేరు

గీ॥ నిర్మలంబైనపథ మరసి నిరతమైన
సరణి అన్యంబు గనరాక యెరుక లేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౬౧

సీ॥ ఉదధిచంద్రంబున వున్నదిలదిఅంటె
ఆద్యంత ముదధికి అమరియుండు
దృష్టాంతములు లేక దృక్కుఃగనరాక
శ్రీగురుయుక్తితో చిక్కనదియు
శుశ్రూషణంబుల శ్రీగురుండునుజిక్కి
జిక్కనశివపథము శీఘ్రముగను
దొరుకును అచలంబు దోధూయమానమై
వేరేమియును లేక వెల్గుచుండు

గీ॥ స్వప్రకాశంబుచేతను సార్వకాల
ములనుబయలమ్యు బ్రహ్మంబు సలలితముగ
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందర రామచంద్ర॥ ౬౨

సీ॥ ఆనందమొందేరు అజ్ఞులుఃకొందరు
ఆనందమునను సుఖమంటియుండు
సుఖము దేహంబున నీసు స్థిరంబుగనుండు
దేహముఃవున్నను దేహిజెలగు
దేహివల్లనుభ్రాంతి తెగకుండు తెలివితో
తెలివియు తెగకుంటె తేటపడదు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

తెలివిచే కర్మముల్ తెగకుండుయెప్పుడు
తెగును కారణుచేత తేటగాను
గీ॥ తేటఅయినట్టి అచలమే దివ్యమైన
స్వప్రకాశంబునౌ బ్రహ్మ మప్రియత్న
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౬౩
సీ॥ హంసాక్షరంబులు అక్షరద్వయమయ్యె
మంత్రయోగంబనే మహిమగలిగి
బిందునాదముకళలు బీజంబుప్రణవమై
లయమన నాదంబు లయముసంధ్రి
కుంభకంబునుగల కుంభినిహరమయ్యె
ఆసనబంధాల అమరియుండు
ధ్యానాదిముద్రిల ధ్యానింప రాజమౌ
యిన్నియు దేహుల యిాప్సితములు
గీ॥ యిాప్సితములకు దేహము యెరుకయేమి
లేక జూచిన అచలమే బోకనుండు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౬౪
సీ॥ భూమివంటిదిఅని బుద్ధి నూహించితే
నిమ్నోన్నతంబున నెగడునెపుడు
వుదకంబువలెనని వుపమగాబలికితే
యిాకుచునుండును యినుడిచేత
అగ్నివంటిదనంటె అందదుబ్రహ్మంబు
కట్టెనుపిడికెను కదసియుండు
వాయువువలెనంటె వచ్చుబోవుచునుండు
ఆకాశమునబోల్ప అతుకునేమొ
గీ॥ అయినదహరముకొకటిసాటమరబోదు
అచలబ్రహ్మంబు పరిపూర్ణమతిశయిల్లు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౬౫

సీ॥ ఘట్టిగావున్నట్టి కదలకున్నదియుంటె
యొక్క దిక్కున అదియు యొదిగియుండు
పరిపూర్ణమైనంత పరిణమించుచున్నది
అచలమనే చెట్టు అగనుపడక
సద్గురుచూచిన సమకూరుక్షణములో
మారులేక శరీరి నోరులేక
దాపరంబును లేక దగబట్టబైలయ్యు
యీశ్వరరూపమై యెరుకలేక

గీ॥ నుండెసర్వత్రతనునిండి పూర్ణమగుచు
యెప్పటికి యేకతీరుగా వొప్పివెలిగి.
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౬౬

సీ॥ గురునికంటెను యధికగురునికంటెను యధిక
మేమిలేదని బుధుల్ యెరుకనుండ్రి
శివశాసనంబని శివశాసనంబని
విదితంబుగావింత్రి విబుధులెల్ల
అట్లుగా గురుజేరి అనవరతంబును
ఆలస్యమును లేక అతిశయముగ
గననేరకుండిన గతిలేని దేహంబు
మెరుపుతో సమమయ్యె మెలగుచుండు

గీ॥ స్వప్నలబ్ధపదార్థముల్ చూచి భ్రమసి
మేలుకొన అచలబ్రహ్మంబె మెలగుచుండె
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి ॥ ౬౭

సీ॥ అనుభవభ్రాంతియు అయివున్న జనులకు
అతకదు యీగ్రంథ మతిశయముగ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అంతతానైవుండి అంత తానేకన్న
అతకదు యీాగ్రింధ మతిశయముగ
దేవతాలోకాలు దేరిచూచిన వారి
కతగదు యీాగ్రింధ మతిశయముగ
దేహంబునందాస్తి తెగివున్నవారికి
అతకదు యీాగ్రింధ మతిశయముగ
గీ॥ అతుక తా లేక బ్రిహ్మమే అమరివుండు
జగములున్నను పోయినజా డెరుగక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౬౮
సీ॥ ఏడుకోటలుగలిగి యేడుదీవులుగలిగి
తొమ్మిదోవాకిట దోవనుండి
ఘట్టికోటలటంచు గగనరాజుండెను
గాలికొట్టుకపోయె ఘడియలోను
మరియు యుప్పటివడినె దరిలేకయుండియు
తన్నుతా గనలేక తరుచుగాను
యీాలాగు తెలిసియు యీాశ్వరుండెరుగుడి
ఇలమీాద జనులార యిష్టముగను
గీ॥ సృష్టిరహితంబుచేసియు వట్టిపైన
తానుమానిన బ్రిహ్మంబు పూనివుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౬౯
సీ॥ ఉర్విదేహముకన్న వుదకదేహంబెచ్చు
సిట్టిదేహముకన్న నిప్పుహెచ్చు
వహ్నిదేహముకన్న వాయుదేహంబెచ్చు
వాయుదేహముకన్న వాణిహెచ్చు
వాణియెక్కడచూడ వక్కటిగానుండు
వాయ్వాది దేహముల్ ఘటికోటి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

యెచ్చుతగ్గులుగాను యేర్పడిపుడును
నాల్గుగూడిన లెక్క గలుగరాదు
గీ॥ అట్టిదృష్టియు అచలమునందు మెలగి
వున్న దెరుగదు పూర్ణమైపుండు బ్రహ్మ
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౧

సీ॥ పంచభూతంబుల బలమున్న దేహాలు
గలగన్నవారును గాంచుచుండ్రి
యెక్కడికో కాని యెవడుచేసెనుకాని
యొకటికి యొకటియుపొసగదకట
దానమిచ్చునుకొన్ని ధర్మంబుచేయును
తనుతానెమేల్కొన్న తర్లిపోను
యిట్లుగా జగములు యెలమిగన్గొను గురు
వచలమంతటనిండు నాశ్రిమింప
గీ॥ కనియు సంపూర్ణ గతినుండు కనగరాక
యేమి అయినదియునుగాక యెరుక లేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి ౭౧

సీ॥ నిద్రినుభారదు నిజమును తెలిసితే
జాగ్రిత్త స్వప్నలు జెరుటగాదె
యివిలేకపోవుటె యీ నిద్రిపోవుట
దీనికి నిజమాను దివిరిచూడ
అచలంబు యివిలేక ఆక్రిమించుచున్నది
దానికన్యము గలదె తలచిచూడ
వేయిమాట్లకును నిది విలసించుచుండెనా
పరిపూర్ణమై నిండి బాయకున్న
గీ॥ దనుచు నెరిగిన తానైయె యమరె నాత్మ
సృష్టి ప్రితిమలోలున సారదిదనర

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౨

సీ॥ ఎదురుబడి వాదించె యెరుకగలవారికి
చెప్పిన అతకదు చెడును అతడు
శాస్త్రవాసనచేత చర్చాల కొప్పినా
చెప్పరాదే విద్య చెడునువాడు
మూలమై దేవుళ్లు ముగ్గురున్నారన్న
చెప్పరాదే విద్య చెడునుచుమ్మి
తల్లిదండ్రియు దాత దైవంబుగురుడన్న
చెప్పండి యీవిద్య చలనముడుగ

గీ॥ నెరిగి తెలుపంగవలయును నిరతమతులు
భ్రాంతివిడియు బ్రహ్మంబు బయలుపడగ
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౩

సీ॥ బ్రహ్మాండమందున ప్రబలమై జీవులు
జడ మజడంబులై జగతిగలుగు
త్రిలింగములచేత త్రివిధసృష్టియుగల్గి
చావుపుట్టుకలని చలనమునను
యిట్టి బ్రహ్మాండములు యెన్నని లెక్కింతు
మాహాండములతోటి మణగిపోను
కలలోన యిట్లును కనుపడుచుండును
అదియును వకరీతి ఆయెచూడ

గీ॥ యిట్లు తెలియంగ ననవస్తి యాయ్యెదేహ
మెరుకలేకున్న యచలమె యెలమినుండు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౪

సీ॥ మనసునిల్పనటంచు మమతచేనున్నారు
గగనభాగము వాయు గలసియుండు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మనసునిల్చినయపుడు మమతచే దేహంబు
దేహితో కూడాను తెగియుపోదె
మనసునిలుపగనేల మమతయురానేల
దేహిదేహములును తెగునుయాల
మనసుదేహములేని మహనీయకారణు
చే తన్ను గనుగొను చెలువుమీర
గీ॥ నపుడు పరిపూర్ణముగనుండు నంతనొక్క
తీరుగాగను అచలంబు తెలివిలేక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౭౫
సీ॥ పృధివ్యాదిభూతముల్ వృద్ధిగాగలసియు
జిహ్వాన అంగాన జీర్ణమగును
మిధ్యభూతంబులు మినుగురులట్లుగా
మెలగుచునుండును మెలికెగాను
మాయజాలంబుల మహిమలంచునుదగిలి
మశిసిపొయ్యెదికాని మహిమయేది
యిట్టిభ్రాంతిలినిదగిలి యీశ్వరుండునుజేసె
ననుకంపు్రియెపుడును అచలుగనక
గీ॥ అచలు గనుగొన్నపేరేమి అగనుపడక
వొండులేకను పూర్ణమై వుండునపుడు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౬
సీ॥ పంచవిధములసృష్టి పంచభావంబుల
బుద్బుదంబులరీతి భూభువముల
వున్నట్లుగనిసారు వుపములమతములై
కలలోను యీలాగు కనగలేదె
వున్నవెచూడగ పూర్జితులగువారు
ధన్యు జేరగలేరు ధానిసరణి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ధన్యులు అచలులై ధరయందె వున్నారు
వారిజేరినకద్దు వసుధ తెల్వి

గీ॥ తెల్వివిడ తాను తెల్గొందు తేటగాను
అమలమయ్యెను స్వభవమై అంత టమరి
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౭

సీ॥ పంచపంచకమైన ప్రపంచమందున
వున్న తెలివియెవుండీ వున్నవారు
బ్రహ్మంబునేనని భ్రాంతిచెవున్నారు
వింశతినారింట విశదమగును
విశదమైనట్టుగా విధినిషేధము లేక
పరమపురుషుండుగా పరము లేక
అదియిది యెరుగక అంతిటతానయ్యె
తన్నుతా నెరిగేటి తలపులేని

గీ॥ అచలుడైనట్టి సద్గురు నరయలేక
చలనతమసాబ్ధిలోబడి చచ్చిపోడె
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౭౮

సీ॥ తత్వంబుయందురు తరుచుగాభువిజనుల్
ఆసనంబులచేత ఆత్మగాను
అట్లుగూడి తెగాని ఆత్మగానున్నదె
అర్థంబునకు తగులు ఆశచేత
తమరుముణుగుటగాక తరుచుగా ప్రజలను
తలముణుకలనుజేసి తల్లినారు
అట్టివారును కారు అచలుండు కారణు
కన్నవారిని వాడు గాంచుచుండు

గీ॥ శబ్దరహితంబునౌ దహరచందమునను
యే మొపరిపూర్ణమై తెలివి యేమిలేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లను వం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్ర॥ ౭౯

సీ॥ అన్యంబుకలదని అనుకోదు యెప్పుడు
అన్యంబులేదని అనదు యెప్పుడు
అట్టిఅచలమునందు ఆవిర్భవించెను
సృష్టినికొందరు చూచుచుంద్రి
యెట్లుగానమ్మను యేమందు శాస్త్రముల్
విచ్చిచూచిన భ్రాంతి విడువలేదు
గానంగగుదురాయు కరుణనుగన్నట్టు
చాలతిప్పలుబెట్టి శాస్త్రములను

గీ॥ అట్టిశాస్త్రాల యేమైన అందగలచె
పొందులను నింతె వుత్తముపురుషుగను నె
పాటిబం డ్లను వం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౮౦

సీ॥ అజుడాదివేల్పులు అభ్యసించినయట్టి
పరమును నెవ్వండు భక్తిగలిగి
వున్నట్టివానికి వుదితమా అచలము
అభ్యాసములులేక అతుకదదియు
అచలమున్నట్టుగా అతికుండుయెప్పుడు
పట్టివిడువనులేక ఘట్టిగాను
సనకాదులునుయిట్టె సరణిసివున్నారు
విధిచేతవిన్నట్లు విదితలగుచు

గీ॥ అట్లుగావున పరిపూర్ణమైనబయలు
నిండుకొనియుండు నిరతమై నెగడివెల్గి
పాటిబం డ్లను వం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందర రామచంద్రి॥ ౮౧

సీ॥ గగనంబు తనకడగానవియట్లుచు
బ్రహ్మాంబునిబిడమై ప్రబలియుండు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అద్వ్యంతమః లచేత అళుకచునుండెడి
చలనంబుచర్చించి చారగలదె
చేతగాకనుతాను శాస్త్రిలుచదువుచు
వున్నదంచునుబల్కు వుపమగాను
తనుజేసెశాస్త్రిలు తనవలెగానెరిగి
అచలుణ్ణిజేర్చి అమృతుడగును
గీ॥ స్వప్నజాగ్రిత లనునవి జాడలేక
స్వపరికాళంబుచేత సనాతనగుచు
పాటిబం డ్లను వం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౩

సీ॥ తన్నుదాదెలిసిన తాను తెలివియుగాదె
తాను తెలిసిన తెలివితోనుగాదె
తెలిసిన తెలివితో తెలియంగ తెలియంగ
అనవస్తఅయివుండు అప్పుడపుడు
యిట్టి తెలివియు బ్రిహ్మమిట్టి తెలివియుతోను
అనుకున్నముక్తిట్లు అతుకునయ్యా
అచలు డాగురుజేరి అనిశంబుశుశ్రూష
అతక జేసిననాడు అచలుడౌను
గీ॥ మీరులేకను దహరము దారియట్ల
వక్కతీరుననుండు తా నొక్కటగుచు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౪

సీ॥ పృధివిదేహంబులు పృథివందులయమౌను
అపవదేహంబులు అప్పునసణగు
అగ్నిదేహంబులు అగ్నినిసణగును
వాయుదేహంబులు వాయునణగు
ఆకాశదేహముల్ ఆకాశముననణగు
అణగెటిదేహముల్ అచలమగును

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అచలంబుచేనెట్లు ఆమెనుజగము:లు
కొలుతురు మెదిచాల కోర్కులలర
గీ॥ కోర్కెచలనంబనెటిది కూశివెంట
బడియు తిప్పను తిప్పలు వదలకుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౪
సీ॥ కలలోనతానుండి కల్లని తెలిసెనా
మేలుకొన్నను తనకు మెలగదాయె
అట్లుగా తెలియుడి అచలుని జేరియు
ప్రపంచమంతయు ప్రబలకుండ
పుట్టుచావును లేక భువిలేక తానుండ
గగనంబురీతిని గలిగితాను
యుత్తమపురుషుడై వుర్విని దెగడొందు
మాయకర్మంబుల మాటలేక
గీ॥ వెలిగి నిరంజనంబయ్యు విమలమగుచు
యిట్టిదట్టిదియనరాక యేమిలేక
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౫
సీ॥ తనకుదేహముగల్గ తగులుప్రపంచంబు
తనకు దేహముపోతె తల్గిపోను
చచ్చినపోకుండు చలనప్రపంచంబు
చావుపుట్టుక లేని సరణి తెలియు
కారణుజేరి తా కలిగుండికనలేక
తానులేకుండిన తావు తెలియు
తెలిసితె అచలంబు తేటగావుండు
వుండినఅచలులై వుర్విగలరు
గీ॥ అవ్యయంబయ్యు దివ్యమై భవ్యమగుచు
కలుగుటయు లేకపోవుట కనగరాక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౭

సీ॥ వేదాంతశాస్త్రిలు వేలసంఖ్యలుగలవు
వెతకిచూచెటివారు వేలుగలరు
యేమిగనివున్నా యేదిగననున్నారొ
వాదంబులనుబడి వదరుకుంచు
వదల శహంకృతి వదులుచు గెలుచుచు
వాడుచునుండిరి వాడుకగను
కారణగురుమూర్తి కరుణగల్గినవారి
కడపటనిలువరు కదలకుండు

గీ॥ అట్టివారలు భూమిననేకులుండి
రచలుగన్గొని నిందింతు రల్పులగుచు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౮

గీ॥ కాలంబులోబడి కడ తేరగతిలేక
మునిగిపోవుచునుందురి మూర్ఖులకట
మూలంబువుంటేను మునుగునాజగములు
జగములుమునిగిన జనులుగలర
దేహముల్ గలిగిన దేవతుల్ అయినను
మునుగకవుందురో ముక్తిగలిగి
ముక్తుండు నిత్యుండు ముగ్గురందునలేడు
అఖిలముక్తులులేని అచలుడొకడె

గీ॥ అట్టిదిట్టిది యనరాకయుంతటమరి
కరతలామలకమై వెల్గకననుగాక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౯

సీ॥ ముక్తన్న మోక్షంబు ముక్తన్న మృతియును
నిత్యమోక్షముగల్గి నెగడుజగము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

జగముపిడినయతడు జగము లేకుండు
అన్నమయకోశంబు అంటకుండు
యిటువంటిగురువును యిలయందువున్నాడు
వెతకియు కనవలె వేడుకగను
కనిన నచలునిజూడ కరుణతోదెలుపును
కనకున్నవారిని కానకుండు

గీ॥ గాన నిరభానగురుమూర్తి గాంచినపుడె
పరనిరంజనబ్రిహ్మంబు బట్టబయలు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౮౯

సీ॥ చిత్తుయందునయపుడు చిత్తంబుపలసను
పుట్టిందిసృష్టనుచు పూనిపల్క
వాయువువల్లను వారితరంగాలు
పుట్టినట్లే సృష్టిపుట్టెననుట
చిత్తుకువేరైన చిత్తంబుపుట్టెనే
చిత్తును చెవినింపజేసుటయును
యిటువంటిమాటల యీశుండు యిముడునే
అచలుజేరియుకనక అతకదయ్యో

గీ॥ సర్వదేశంబులందుల సర్వకాల
సర్వవస్తువులమరిన సద్గురుమూర్తి
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౯౦

సీ॥ జీవుండుదేహియై జీవింపుచున్నాడె
అన్నపానంబుల ఆశలేక
అన్నపానాదుల అతికిజీవుండాయె
లేకుంటెపోవును లేచియెపుడొ
అటువంటిజీవుడు అచలుండుయెట్లౌను
అందరుయెఱుగగా అతకదనుచు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అట్టిజీవుండును యెట్లాయె దేవుండు
దేవుడు అచలుడై తేజరిల్లు
గీ॥ అందు శశరీరి గనుగొను నపు డెతాను
మానియును బట్టబయలుండు మారు లేక
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౯౧

సీ॥ ఏవిత్తునాటితే యేచెట్టుమొలచింది
అచలుండు విత్తైతె అదియు మొలచు
అన్నరసంబున అయినబీజంబును
అమృతమైవున్నదె అచలమతికి
అన్నబీజంబును అహముయ్యుండియు
అహముబ్రహ్మనిపుట్టు ఆశ్రమముల
యింతయు తెలియంగ యీశుండు లేనట్టి
అచలుణ్ని జేరక అందబోదు
గీ॥ పొందుగాదును బ్రహ్మముకందువీను
సందులేకను నిండియు నద్ధియగుచు
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౯౨

సీ॥ జలజంబులన్నియు జలము లందునబుట్టి
జలముకు వేరుగా జెలగినట్లు
జలజపత్రింబులు జలము లందునవుండి
జలమును నంటక జెలగినట్లు
కుమ్మరపురుగును కూడుండు బురదను
బురదంటకుండును భువినిజూడ
ఆలాగె అచలుండు అందరిలోనుండి
అభ్రింబునను దివియు నంటనట్టు
గీ॥ రత్నచాయలు సూత్రముకు రానియట్లు
నుండె దేనికి నంటకనుండె స్వయమె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౯౩

సీ॥ నాల్గుయుగంబుల నాల్గువర్ణంబుల
నాలుగాశ్రమముల నాల్గుదిశల
జీవాత్మ పరమాత్మ జీమూతమున్నట్లు
తనకు కప్పినదనే తలపులేక
వున్నది అచలంబు వున్నది అని అనే
యెరుకయు తగులక యెప్పుడెట్లో
ఆటువంటి గురుమూర్తి అవనిలో వున్నాడు
అతని తెలియుగ వశమె అజునకైన

గీ॥ పరనిరంజనవిభుదయ పరిణమించి
నిరతమై యేమిగనరాక నెళవులేక
పాటిబం డ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౯౪

సీ॥ బ్రహ్మయుతనకు దా భ్రమపొంది జీవుడై
గురుతుచెప్పిన తన గుఱుతుగనెనె
కనలేక సృష్టికి కర్తయు ననుకొని
యికయెవరు నాకన్న యింతటికిని
యేనుబ్రహ్మనుయని యెరుకచే వీక్షించు
అతనికి అచలంబు అతుకునయ్యా
అతుకుసద్గురుకరుణ అనిశంబు గలిగిన
అహమణిగి తాలేక అచలమయ్యె

గీ॥ పూర్ణమై యేమి తెలియని పొలువుమిగిలి
నిండి వొండును గనరాక నెగడుచుండు
పాటిబం డ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౯౫

సీ॥ ఇటువంటి గురుజేరి యున్నిపోకలుమీరు
వుండుండి యిలమీద పూర్ణితముగ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నిత్యులై సత్యులై నెగడివుండురు మీరు
కపటమార్గంబుల కలతలేక
పుట్టుచావునులేక భువనముల్ మెరుగక
భువనాలవుండును భూరియశలు
శిష్యులకొరకు దా శివుడన వొప్పియు
బట్టబయలుగ తాను భ్రాంతిజెరుచు
గీ॥ భ్రాంతిచెడినను అచలంబు బలిసియుండు
ఏకతీరుగ పూర్ణమై యిట్టిదనక
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౯౬
సీ॥ అచలంబువున్నది అనుకున్న అతకదు
లేదని అనుకున్న లేకపోదు
కలిమిలేములు రెండు కలగన్నరీతిని
కనుచుండవలయును కణకతోటి
తెలిసినవాడనని తెలివితోనుండిన
యప్పటి యగచాట్లు యెప్పటట్లె
యిక యేమిచెప్పేదు యిక యేమి కలదందు
యీచెప్పినవియెల్ల యిముడకుండు
గీ॥ యిమిడి రహితంబునైన యీవృత్త బట్ట
బయలుకేమియు లేకను పరిబలియుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్ర పరమసాంద్ర
రాజయోగీంద్ర సుందరరామచంద్ర॥ ౯౭
సీ॥ అచలంబుకన్నను అన్యంబులేదనె
యుక్తిని ప్రపంచముండి తెలియ
యిట్టి ప్రపంచంబు యీశ్వరుం డేమెరుగు
మనసు తానెరుగును మనసుచేత
మనసు మాయేకాని మనసేడవున్నది
మాయమాటలచేత మనసు అనిరి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అచలులైనవారు ఆలాగు అనుకోరు
యేలాగు అనుకోరు యెప్పుడెట్లొ
గీ॥ వున్నదున్నట్టు పరిపూర్ణ మొక్కటీరు
గాను వెల్గొందు యిట్టిది గాంచకుండు
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౯౮
సీ॥ ప్రపంచమందున ప్రజలు పెట్టినపేర్లు
సంకేతముననుయీ సరణిగాదు
అచలుడౌగురుమూర్తి ఆనతిచ్చినయట్లు
ఆత్మనతికుండగను ఆడితిట్లు
తప్పులుగలవని తగిలినిందింపక
దిద్దకలిగినమీరు దిద్దరయ్యా
దిద్దుడి నాతప్పు ధీరులు మీతప్పు
వున్నదేతప్పును వొప్పగలరు
గీ॥ గాన వోపికవుంచియు కరుణతోడ
వ్యాసప్రోక్తంబుజేయుడి వాసిమీర
పాటిబండ్లనువంశేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౯౯
సీ॥ ఇన్నియు వినియును యిహముతో తాబోయి
అచలంబువున్నది అనుచు తెలియ
అంతట అచలమై అమరియువుండును
యింతకన్నను లేదు యిదియుక్తి
నమ్మికవుండెనా నమ్మివుండుండిలను
నమ్మికలేకున్న నడవకుండి
నాకు తెలిసినయంత నమ్మినేజెప్పితి
నాయిష్టమిదియని నరులునమ్మడి
గీ॥ పారలనేటికి మాయలో మునిగిమునిగి
కలను జాగ్రిత నిద్రినుగనుట భ్రాంతి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౧౧౦

సీ॥ శాలివాహనశకము చనినవర్షంబులు
వేదరసరుషి చంద్రివిధముదనరు
లికయుగంబున ప్లవ కార్తీకమాసాన
చెప్పితి శతకంబు చలనముడుగ
వోపికుండినవారు నొప్పియుచదువుడీ
వోపిక లేకున్న వూరకుంట
చాలు కారణు నాజ్ఞ సతమై పరికాశించె
కోపంబుసేయును కోరకుండి
గీ॥ కోరికయు కోపశాంతంబుకూడదరిమి
వున్న అచలంబె పూర్ణమైవుండివుండె
పాటిబం డ్లనువం శేంద్రి పరమసాంద్రి
రాజయోగీంద్రి సుందరరామచంద్రి॥ ౧౧౧

సంపూర్ణము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కందార్థములు

కం॥ మేదినిగల గురుజనములు
సాదరమతి శిష్యులకును సర్వమిదనుచు౯
వాదించి బోధజేతురు
వేదములే సత్యమనుచు విధియిదియనుచూ
మోదముబెనసి పాదేరుపరచి
పాదాలకనువారి పాదాలుగ్రైకొని
పదెపాదెవారి పజ్జనెతిరుగుచూ॥ విధియిదియనుచూ॥ ౧

కం॥ తరుణముగలదిది స్థిరమతి
నిటుచూడుమనియు తెరువిదెయనియు౯
గురిబెట్టి పరమదనుచును
సురుచిరముగ శిష్యవరుల సారదెరగిపోకా
శిరికరిగములు తురగములానేకా
ధరనగ్రిహారములు వరమణిగణములు
వరహాలు మొహరీలు వలసినట్టుగొనుచు॥ సార॥ ౨

కం॥ తారకముకన్న మిక్కిలి
వేరెతెరువేది చిన్నెలివిగనుమనుచు౯
తీరుగడచేసిదీనికి
మారేమియు లేదుచుక్కా మరినొక్కటేగా
మెరయుచునుండౌ వరియించుమనగా
అరుదైన చీనాంబరామూలు రథమూలూ
సిరిమించుబంగారు శిబికెలుగైకొని॥ మరి॥ 3

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కం॥ మనసేమి లేకవున్నదె
మన సమనస్కమనిపించు మార్గముగనుడీ
వినుమిది వుత్తమమరయగ
తనువుండియు హంసనడవ దనియిదితరుణం
కనుగొనలేదు తనకికమరణం
సునయోక్తులనుమంచి సుభోజ్యములుగాని
ఘనమైన గృహములు గయికొనుటలుదొడ్డా॥ కను॥ ౪
కం॥ మానసముకన్న వేరే
కానగలేదనుచు గురునిగనిపూజింపుం
డే నియమమేమి దప్పక
తానే తానౌనటంచు తనుజెప్పకుంచు
దానిగాంచు మానానుమంచూ
కానూకకట్నాలు కలవస్తువులు నెల్ల
యీ నెలవుజేసుక యిచ్చుకొద్దిగగొని॥ తను॥ ౫
కం॥ సాలోక్యము సామీప్యము
ఆలో సారూప్యముగను నటసాయుజ్యం
మేలిమిగ తానెనౌనని
చాలాబోధింతురేమొ చలపట్టితమరూ
తెలసుకవనరు తొలిగీనా కనరు
చెలగమెలగిసేవ కలకాలమునుగొని
పలుమారుపూజింపబడి వెలుగుచుండాగ ॥చల॥ ౬
కం॥ ఏమియు లేదనిజన్మం
బామిక లేకుండజేయు బయ లచలునకున్
యేమైన యివ్వదలచియు
యేమియు ఆయనకు కావలెననివుండెమనకూ
సమయమునిప్పుడె సమకూర్చమనకూ
అమలమౌ బియ్యాము అర్ధశేరైనాను
కొమమాని యివబోతె కరుణబుట్టదాయె॥ ౭

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪౦॥ వసుధలో అశరీరినిండుక
పసమించినపాటిబండ్ల భవమొంద మహా
అసహాయసుందరార్యన
వెసచలనము దొలగివెలగె వెలకాచలనమునూ
ధనమేమిలేక మనలాశతగను
విసువాశశిష్యులకు పొసగించినదిమరల
రసికులైకానుకా మనలాశయిచ్చిరి॥ వెల॥ ౮

౪౦॥ వరపరిచి చన్నభూసురు
వరుడచలమె భువినిదివిని పాతాళమునర్
పరిపూర్ణమై వెలింగెను
సరివొండును లేకనిండీ సరణానరాశ
గురుధనమయ్యు చరియింపబోకా
తురియామాతీతము తెరవులేమియు లేక
గురుగోప్యమై యేమో పరికింపరాకుండె॥ నర॥ ౯

సంపూర్ణము

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగురుభ్యో నమః.

పరిచి చెన్నయ్యగారు చెప్పిన ద్విపదలు, తత్వములు

ద్విపద॥ తొలుతనొక్కటిమాయ దొరతనముపూని
తలప మూలములేక తరలకనిలాచె
ప్రికృతిపురుషులునయ్యి ప్రిభవించిచాల
వికృతభ్రాంతినిబొంది విపరీతమైన
మెరుకచే కలగాంచి యేర్పడితాను
పరబ్రిహ్మమన నాదిపథమునై వొక్క
మాహాండమనప్రిబలి మరియుబ్రిహ్మాండ
బాహుల్యమింతని పరికింపరాని
అండాండములుమెన్నొ అరయగాపెక్కు
తేండోపతంతముల్ తలపనొకటొకటి
మై త్రిగుణముల్ తానెమై యేరుపడియు
నై త్రిమూర్తులుబ్రిహ్మ హరిహరులనాగ
వృద్ధిస్థితిలయకర్త లొప్పగా నగుచు
పృథివాది పంచభూతములయ్యిపుట్టి
యింద్రియసంఘముల్ యేర్పడనమారి
సాంద్రిత మనమాది సరణివాల్గయ్యి
పంచవిషయంబులు పంచబ్రిహ్మలూను
పంచశక్తులు దహరపంచకంబగుచు
లక్షింప మెనుబదినాల్గులక్షలూను
వృక్షాది జీవరాసులు వొప్పచుండె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

అందుద్భవంబైన వటు వివరింతు
నందు యిరువదిలక్ష లనగవృక్షమూలు
పదపడి పదిలక్షలా పక్షులరయ
వదలక నవలక్ష పరుసతోయములు
ముప్పదిలక్షలు మొనసిపశువులూను
కఫిక్రిమికీటకాల్ గలిగెపదకొండు
లక్షలు నరులు నాలుగులక్షలయ్యె
వీక్షింప బ్రహ్మ క్షత్రియవిధమునయ్యె
వైశ్యశూద్రులనంగ వొప్పుచునాల్గు
హాస్యమానము లేక అమరెవర్ణమూల
అర్థాష్టమాశ్రమంబులునయ్యె వెలసె
సార్థకమా వేదశాస్త్రముల్ జేసి
పాదేశుపర్చి మతభాష్యముల్ జెప్పి
ఆవరణవాందుచే అఖిలమంతాను
సందీకఅహామనే స్థానమైసిలాచి
అందింపరాకయా అక్షులయందు
ప్రబలినఅండంబు ప్రభవెల్గుచుండ
సొబగైన నవఖండసూత్రముల్ గల్గి
అమరియున్నది చాలఅద్భుతంబుగాను
విమలమై వేశ్వేర విశదంబు నగూచు
అందొక్కఖండము కరయనిర్ణయాము
పొందుగా యేనూరుకోటులై భూమి
కుంచువ గిరినదికాననంబులాతో
యొందుజూచినతాను యేర్పడిసృష్టి
రాణించివుండె హేరండపత్రంబు
కోణముల్ గలిగియు కూడిఛప్పన్న
దేశముల్ విలసిల్లె దేవాసురాది
పైశాచహంశల బహురూపములాను

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వొక్కటనుదయించె నుత్సాహమునాను
నిక్కముతానసె నిజమునునెరిగి
వుండిజీవుడునేను వుపరియీశ్వరూడు
నిండివున్నాడని నెరిగింపుచూను
వున్నట్టినరుడనే వట్టిమాయకును
మెన్నసూరేడులు యుగునునాయువును
ఘనతచెప్పగనిత్యగణ్యమైవొప్పి
చనుబెరిగితనకె తా సంతోషపడూచు
రాజ్యభారంబున రాజసంబుగాను
పూజ్యుడై అయిశ్వర్య భోగముల్ గలిగి
పెద్దలగనలేక పెండ్లాముబిడ్డ
లొద్దికతోగూడి యుండి యీరీతి
కమలాసనునియాజ్ఞ కలిగినయట్లు
సమవర్తిపురిస్వర్గ సరణానుభవించు
యింతయేమియులేని యెరుకచేమాయ
భ్రాంతికలలోకల బహువిధగతూల
యింతెగాంచును సృష్టి యేమియులేదు
పంతుకెక్కిన మాయ వక్కటిదప్ప
భ్రమపొందుచుండదే బయలు దేరకాను
భ్రమరహితమై బ్రహ్మభావంబులేక
కనకున్న భ్రాంతికుల్ కడతేరలేరు
తానసె ఘనమాయ తగలకవుండి
అకలంక గురుపాదుకాంఘ్రులుగొలూవ
చేకురు శ్రీగురు చింతనదొరూక
కాకతాళన్యాయముగలియు నంతటాను
సాకిఅన్యములేక సుముఖమై నొకాట
తనులేక అచలమె తప్పకనిండి
అనవిన కనరాక చనిపుట్టకుండు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వరపాటిబండ్ల సుందరరామగురూని
కరుణచే చన్నయ్య ఖంవిధికనూడి॥

౨ మధ్యమావతిరాగం—తత్వము

అరచేతిలో వైకుంఠము దృఢమై అచలమె వున్నది వోరన్నా
అరుదది అందదు అందరికైతే అం దశరీరికి వోరన్నా॥ ౧
అరచేతిలో వైకుంఠము తెలిసిన అతిశయగురువదె రోరన్నా
పరిపరివిధముల భ్రాంతులవిడచియు భద్రమునైనది వోరన్నా॥ ౨
ఎరుకమరుపులు యెన్నడులేకను యేరుపడ్డదది వోరన్నా
తరుచుగ దహరము రీతిగనొప్పియు తథ్యమునైనది వోరన్నా॥ ౩
పలుకదు ఝళుకదు నిలుకడగలదది మెళుకువగనుగొను వోరన్నా
చులకన సద్గురు సూచనగాంచిన సులభమునైనది వోరన్నా ౪
పడపడి నిరతము పరిపూర్ణంబై కొదువలు లేనిది వోరన్నా
ముదమునుఖేదము మొదలునుకొనయును మెదలుటలును లేదోరన్నా॥ ౫
రాదును పోదును వాదము లేదును లేదనగాదుర వోరన్నా
బోధకు నందక భుక్తిని గాంచక సాదరమైనది వోరన్నా॥ ౬
జననము మరణము లందుటలేదది అనయము నిండినదోరన్నా
వినమును జూడదు ఘనమై యేమో తనకు తానెనగు వోరన్నా॥ ౭
బహురూపములను తనలో దిరుగగ పథమైవున్నది వోరన్నా
సహమూలమునై సతతము వెలుగుచు సహము వహింపదు వోరన్నా॥ ౮
పూజలజిక్కదు యోచనకందదు రాజైవున్నది వోరన్నా
నిజముకల్లయు నెరుగనిదవుచును నిర్వికారమది వోరన్నా॥ ౯
కాలములన్నిట కలిగియున్నదది కనగలవారికి వోరన్నా
లరూపములును ఖంవిధ నమరియు కనగానున్నది వోరన్నా॥ ౧౦
చలనముగాదును మలినము లేదును తొలగగరాదుర వోరన్నా
పొలియదు యిట్టిని కలియదు నొక్కటి కులగోత్రము లేదోరన్నా॥ ౧౧
నామము లేదుర నీమము లేదుర నేమరకున్నది వోరన్నా
స్వామియుజీవుడు సర్వములేనినిధానమునైనది వోరన్నా॥ ౧౨

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మూలములేనిది జాలముకానిది శీలములేనిది వోరన్నా
ఆలయపడి నేననుచును నాడక అమరెను స్వయమై వోరన్నా॥ ౧౩
జ్ఞానములే దజ్ఞానములేదుర ధ్యానములేదుర వోరన్నా
లోనూబయలను యేమియులేని ధామమునైనది వోరన్నా॥ ౧౪
పాటిబండ్లనుసుందరగురామబ్రహ్మము గనుగొన్ను వోరన్నా
మాటలేటికిక స్వతసిద్ధమునై మసలెపరాపర మోరన్నా॥ ౧౫
పరిచిచన్నయన తరచ నిరంజన సరసిజబాంధవు డోరన్నా
స్థిరమతిగొలచిన పరిపూర్ణంబౌ తెరువదె నమ్మిన వోరన్నా॥ ౧౬

3 తత్వము—కళ్యాణిరాగం—అటతాళం.

౧ బ్రహ్మమెరుగదురా యిట్టని బ్రహ్మము యెరుగదురా। బ్రహ్మమునెరుగుదు భ్రాంతియునింతె బ్రహ్మాదులు పరబ్రహ్మము పొందగ॥ బ్ర॥

౨ అవ్యయమైనదిరా। మిక్కిలి దివ్యంబైనదిగా। అవ్యయమైనది ఆదికనాదై దివ్యతేజమై భవ్యము ననెటు॥ బ్ర॥

౩ వాచ్యముకానిదిరా పలుక నవాచ్యముకానిదిరా। వాచ్యముకాని దవాచ్యముకానిది వాచ్యవాచ్యముల కవ్వల నననెటు॥ బ్ర॥

౪ భావముకట్టదురా। పట్టున భావము కొట్టదురా। భావము కట్ట దభావముకొట్టదు భావభావముల పరిహారమననెటు॥ బ్ర॥

౫ దృక్కునకందదురా। కనగ నదృక్కునకందదురా। దృక్కునకంద దదృక్కునకందదు చక్కనిస్వప్రభ అక్కజమననెటు॥ బ్ర॥

౬ పాటిబండ్లాన్వయురా। కారణమేటి సుందరగురువురా। పాటిబండ్లాన్వయ మేటిసుందరగురుడౌటచలబ్రహ్మమరయుడి సుముఖులు॥ బ్ర॥

౭ కోనేటిపురియనరా నౌననపరిచనరా। కోనేటిపురిలో నౌననపరిచినిధానము చెన్నయభానుజ తెలియుడి॥ బ్ర॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪ తత్వము—కాంభోజిరాగం—అటతాళం

బ్రిహ్మము నాకు మెరుకాగలదా పలుకారయ్యా । బ్రిహ్మ మెరుకా మెట్టులౌనో పట్టారయ్యా॥ ౧ ధారుణే దు శూన్యమానా తగునటయ్యా । మారుత్పాదమందు ధారూణాన మార్గమయ్యా॥ ౨ వారిలుందు నిర్జలమానావప్పునయ్యా । వారిగలదా నిర్జలమందు వట్టిదయ్యా॥ ౩ జాతలేదూసందూచలువా చలగునయ్యా । శీతామందూ వహ్నిగలుగా చిత్రామయ్యా॥ ౪ గాలియందు నివాతామూ కలఁగునయ్యా । తూలఁలేనివాతము గాలిదోచునయ్యా॥ ౫ దివికిరూపా మొకటిగల్గి తెరలునయ్యా । అవిరళరూపామొప్పా దివియు నమరునయ్యా॥ ౬ సూర్యునాకు చీకాటున్నదె చూడరయ్యా । సూర్యుడుండునె చీకటందు చోద్యమయ్యా॥ ౭ ఆర్యుభావామిట్టిదనా నౌనటయ్యా । ఆర్యుడొక్కాభావామునకు నందునయ్యా॥ ౮ అచలమునకు చలనమొప్పానగునటయ్యా అచలమునాకు అచలమొప్పి అలరునయ్యా॥ ౯ సూచరిత్రికారణుడొకడె సుముఁఖుడయ్యా । నిచయామూగ తానే తానైనెగడునయ్యా॥ ౧౦ పాటిబండ్లాసుందరగురుడె బ్రిహ్మమయ్యా । మాటలేలా వెయ్యివేలు మరువారయ్యా॥ ౧౧ వసుధలో కోనేటిపుర నివాసుడయ్యా । రశికుడైన పరిచిచన్నారాయుడయ్యా॥ బ్రి॥ ౧౨

౫ తత్వము—బిళహరిరాగము—అటతాళం

ఇంద్రియవిషయాలె యింతయూ । సాంద్రిరుచిబ్రిహ్మాసరణిమె॥ ప॥ యింద్రియవిషయాలె యింతనెంతయునంత । సాంద్రిరుచి బ్రిహ్మానరణి సత్తననెట్లు॥ యిం॥ ౧ త్వక్కుకువిషయాము స్పర్శోష్ణశీతా । అక్కాజముగ బ్రిహ్మమని నరయుటదియెట్లు॥ యిం॥ ౨ దృక్కుకువిషయాము దృశ్యాముమైవుండు । దృక్కుబ్రిహ్మమని శ్రుతిని దొడరిపలుకదియెట్లు॥ యిం॥ ౩ వీనూలకును శబ్దవిషయామునగుచుండు మానూగా నాదామె మరి బ్రిహ్మమనుటెట్లు॥ యిం॥ ౪ జింహకువిషయాము చర్చింప షడ్రుచి । గహ్వరమె బ్రిహ్మనిగణుతించు టది

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మెట్లు॥ యిం॥ ౫ నాసికకును విషయవాసనమైనప్పుడ। చేసియు బ్రహ్మ మావాసనయనుటెట్లు॥ యిం॥ ౬ మనాసుకును మెరుక మఱివిషయమై వుడు పూనెసుకబ్రహ్మని బోధించుటదియెట్లు॥ యిం ॥౭ వర పాటిబండ్ల సుందరగూరుడె అచలు। నురుచూతిగొలచిన పరిపూర్ణుడౌటెట్లు॥ యిం॥ ౮ ధరణిలో కోనేటిపురవరమున పరిచి। శరదిందుచన్నార్య సమరాసముచలిట్లు॥ యిం॥ ౯॥

౬. బిళహరిరాగం—ఆదితాళం

తనుతారతమ్యాలతగలదు ।విను బ్రహ్మ మవ్వాలపేడదు॥ప॥ తను తారతమ్యాలతలువ నాలుగునయ్యా। చనవల అచలమె చాలా సత్తసనేమె॥ త॥ ౧ తెలిసితిననిమెంతో తెలివిచెగలస్థూలదేహము నదిగాదు దివ్యపాథంబౌన॥ త॥ ౨ కలలోన సుఖదుఃఖకరము లాను భవించి। మెలగుసూక్ష్మతనువు మేటిపదంబౌను॥ త॥ ౩ జాగ్రిత్సుషూప్తుల సంచరించుట నెరిగి। అగ్రికారణమైన దదియవ్యయంబౌన॥ త॥ ౪ అక్షిమానను వాక్కు కందరాదగు మహాలక్షరమా కారణాంగమెను నియాన॥ త॥ ౫ వసుధ పాటిబండ్లవార్ధిశశాంకుండు। రసికూడా సుంద రరాము డమలమూర్తి॥ త॥ ౬ పొసగించె కోనేటిపుర పరిచి చెన్నార్య ననహాయుడీరీతి నార్యాలుమోదింప॥ త॥౭॥

౭ తత్వము—బిలహరి రాగం

సద్బ్రహ్మమేనానియు । అచలమునైన నుద్బ్రహ్మమెట్లాను నో॥ సద్బ్రహ్మస్సశ్శివ స్సాహారియని శృతిబలుక దుర్భ్రమలెచైల న్యందొరుకూనె చెప్పడి॥ స॥ ౧ విభ్రాంతులైయిట్టి దభ్రాక్తులునమ్మి। శుభ్రమైన ఆత్మశోధింపనగు చెపుడు॥ స॥ ౨ ఆభ్రాలయముకైదు ఆవలించెటిపేలుఃవభ్రాజమో నిజమో పరికించి చెపుడి॥ స॥ ౩ సుదు చిరమగు పాటిబండ్ల సుందరగూరూ । వరమూతియగు కరుణవారాధి దేలాకా॥ స॥ ౪ నరసావ కోనేటిపుర పరిచి చెన్నార్య అరలేకగొలి చిన అదిమె అవ్యయపదవి॥ స॥ ౫॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౮ తత్వము—కాంభోజిరాగం

చూపుబ్రిహ్మమనుచు బలుక నౌనా । పాపాలకునూ। గ్రాపా మొకటి నమరియుండునే॥ చూపూ బ్రిహ్మమనుచూ లేద మాపో వుచున్నాదనగారూపు। మెట్లో పాపాలకునూరూఢిగలిగె నద్భుతముగా॥ చూపు॥ ౧ రేపూమావూ లేనిగురుని ప్రాపుదొరకా అచలమదిమె। దీపా మినుడిలోనాగలసి తేజమొకటి యనగానేలె॥ చూ॥ ౨ తీపూ లమృతామందు మెలగి తెలియరాకా మేలిమైన రూపణంబు సేయాగూఢ నిరూఢమౌ నవచ్చునెట్లు॥ చూ॥ ౩ తేపా తేపా పాటిబండ్ల దినమణియగు సుందరార్యు। యేపూమీర పాదయుగము లెపుడుగొలుచు టచలామ దియె॥చూ॥ ౪ వోపికాతోకోనేటి పురికాపురించె పరిచిచెప్నా। యీపా రాపారార్థమిటులు చూపిచెప్పె సుముఖులకునూ ॥చూ॥ ౫

౯ తత్వము—బిళహరి రాగం—అటతాళం

ప్రిజ్ఞానంబ్రిహ్మనియు। ప్రామినుకులను। విజ్ఞానమిట్లానియు। ప్రిజ్ఞానం బ్రిహ్మని ప్రామినుకులుబల్క సుజ్ఞానమొకటనుసూటె కార ణమునకు॥ ప్రి॥ ౧ తజ్ఞాలుగనుటెది తా తత్వజ్ఞాలు గన రిటుతా తజ్ఞాలు గననిటు తలప తత్వంబౌనె అజ్ఞానమిదిఅచల అవ్యయంబననేమి॥ ప్రి॥ ౨ విషయేంద్రియంబులన్నియు। నొక్కటాను। మృషలానుచునుయెన్ని యు విషయేంద్రియములన్ని మృషలానుచను ఝషభిష లేక పరమహో రుషి అచలమననేమి॥ ప్రి॥ ౩ నేమైనదహరాముగా వున్నదియేమో నాటి కనాటిదిగా నేమైనదహరాముమీటి అవాచ్యమై నాటికానాటికి పాటున్నదననేమి॥ ప్రి॥ ౪ పాటిబండ్లాబ్ధోదయూ చక్కనియిందు। మేటి సుందరగురువుయూ। పాటిబండ్లాబ్ధేందు మేటెసుందరగూరూ పాటావమునపాదాపద్మాలే భజియింపు॥ ప్రి॥ ౫ వసుధకోనేటిపురి యూ। నిజనివాసాముగా జేసియూ। వసుధకోనేటిపురి నివాసాముగా జేసిరసికుడౌ శ్రీచన్నారాయార్యుడననొప్పె॥ ప్రి॥ ౬

౧౦ తత్వము—బిలహరిరాగం—అటతాళం

అహంబ్రిహ్మాస్మ్యాని శ్రుతులాడగరవిరశ్మి॥ ప॥ అహం బ్రిహ్మాస్మని శ్రుతినొడువగ వోహోఅచలము వప్పునెచెప్పెడి॥ అ॥ ౧

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సోహము పలుకునుగా । హంసోహము పలుకునుగా । సోహముపలుకగ సోహము పలుకక వుహాయు దేనికివుండును చెపుడి॥ అ॥ ౨ దేహము పుట్టెనన । దానను దేహియు వుండెననా । దేహము దేహియు మోహమింతె । సోహంబనగను నౌనటె చెపుడి॥ అ॥ ౩ సుందరగురుమహిమా చక్కనినందముగనుగోనుమా । సుందరగురుమహిమందముగనుగొన । డెందవిహీనుల కందుచునుండును॥ అ॥ ౪ పొందుగ పరిచనరా । నాత్ముడునందున వెలుగునురా । పొందగు పరిచననందున నాత్ముని చెందిన చన్నయచంద్రుడె అరయగ॥ అ॥ ౫

౧౧ తత్వము—రేగుప్తిరాగం—ఆదితాళం

అయమాత్మ బ్రిహ్మముగా । ఆదిని శ్రుతినయముగ తాదెల్పగా । అయమాత్మ బ్రిహ్మము అని శ్రుతియును దెల్పు । నియమామై వున్నాదె నెరుక గలిగియపుడు॥ అ॥ ౧ సర్వం ఖల్విద మనాగా । పూర్వపుచదువు । నిర్వహించటు బల్కగా । సర్వం ఖల్విదమని సమరానమెరిగింప చౌరవగునె అచలాముచూడ చలన ముగాదె॥ అ॥ ౨ నివ్వారిముల్లానగా । వేదములందు మెవ్వేళ ప్రిభ వెల్లగా । నివ్వారిముల్లాన మెవ్వేళ ప్రిభవెల్గి అవ్వారియగు రూప మమరుటాదియునౌనె॥ అ॥ ౩ వెనకాముందును దానెగా । స్వయం వ్యక్తి । తనను తా గాంచానుగా । వెనకాముందును నడుము వివరింప తానాను పనియొకటి కలిపించా, పట్టుదలకుండానె॥ అ॥ ౪ పాటి బంధ్లాంబ్ధేందుగా । దేశికస్వామి । మేటి సుందరరాముగా । పాటి బంధ్లాంబ్ధేందు మేటి సుందరరాము కూటూవగలిగిన గుణరహితమది సుమ్మా॥ అ॥ ౫ ధరణి కోనేటిపురీసీ । పరిచివంశ । శరధిచంద్రిని చన్నని । ధరణి కోనెటిపురి పరిచిచన్నార్యుని అరసికొల్చియు పొందు దవ్యయానందము॥ అయ॥ ౬.

౧౨ తత్వము—బిలహరిరాగం—అటతాళం

తెలిసినదె బ్రిహ్మనిరి । కాదుకాదు । తెలియనిదె బ్రిహ్మనిరి । తెలిసినది తెలియనిది ఘోరియకున్నది బ్రిహ్మమిల నరులు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

పలికేటి పలుకెట్టులో కాని॥ తె॥ ౧ భావామె ఆత్మానిరి। పట్టిది మాయా। భావామె ఆత్మానిరి। భావాభావము విడిన భావామాత్మ నుజనులు భావామొక్కటి యేరుపడియుండుటెట్లానో॥ తె॥ ౨ దృక్కేతానని యానిరి। యెక్కడి దృక్కో। దృక్కేతానని యానిరి। దృక్కా దృశ్యము వదలి ఎక్కాటిగను దృక్కే చక్కాటి మర్త్యులకు సమకూర్చులేటి విషయం॥ తె॥ ౩ తుర్యామెసత్తానిరి। భ్రమయగునింత। తుర్యాదీపమె యానిరి। తుర్యాతుర్యము కవల ఆర్యుసుందరరాము చర్యాప్రాజ్ఞులకెట్లా మర్యాదగననౌనె॥ తె॥ ౪ పరిచిసాగరమానిరి। అమృతాంశుడె। తరచ చన్నడె యానిరి। పరిచిసాగరయమృతకరుడుచన్నడె యాని తరచ మనుజులు నాల్గుతనువులాదినవిగాక॥ తె॥ ౫.

౧౩ తత్వము - మధ్యమావతి

బైలేబ్రహ్మమురా యీవృత్తి బయలేబ్రహ్మమురా॥ బయలేబ్రహ్మము బయలేఆత్మయు బయలేఅచలము భ్రమయుడిగినకడు॥బ॥ ౧॥పుట్టదుగిట్టదురా। భువిలో పూజలజిక్కదురా। పుట్టదుగిట్టదు పూజలజిక్కదు అట్టిటుజూచితె అంతటనున్నది ॥బ॥ ౨॥ లక్ష్యముకమరదురా। ఆర్ లక్ష్యము కమరదురా। లక్ష్యముకమరదలక్ష్యము కమరదు నాక్ష్యముగాదది సర్వపూర్ణమా॥ బ॥ ౩॥ స్థూలముగాదునురా। చూచితె సూక్ష్మముగాదునురా। స్థూలము సూక్ష్మము సుడిశినమోక్షము జాలును భ్రాంతగు చదరదు కదలదు॥ బ॥ ౪॥ ఎరుకయుకావదిరా। యెప్పుడు మరుపునుకాదదిరా। యెరుకమరుపులు యెన్నడులేనిది తరుచుగయేమోతానేవున్నది॥ బ॥ ౫॥ దేహములేనిదిరా। అరయగ దేహియుగానిదిరా। దేహదేహములు తెలియగమృషలని దేహులుయెరిగితె దేహరహితమై॥ బ॥ ౬॥ శ్రవణముకానిదిరా మననము సేయగరానిదిరా। శ్రవణమననముల వివరణలేనిది అవిరళజ్ఞానము కందకయున్నది॥ బ॥ ౭॥ యోగముకందదురా। బహువిధభోగముకందదురా। యోగభోగముల యెప్పెడి చంచల వోగులుపోకుడి వొప్పుగపూర్ణమె॥ బ॥ ౮॥ మూలములేనిదిరా। యీగుత్తెరిగె। లీలశరీరంలేనిదిరా।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మూలములేనిది జాలముకానిది కాలములన్నిట కలిగియున్నది॥ బ॥ ౯॥
బయలైవున్నదిరా। బట్ట బయలై వున్నదిరా। బయలైప్రత్యక్షంబై వున్న
బట్టబయలో సద్గురుప్రభువును జేరితే॥ బ॥ ౧౦॥ వైకుంఠముగనరా।
ఆది। అకుంఠితమైనదిరా। వైకుంఠము ఆకుంఠిత మొదువ వికుంఠుడై నిం
డుక గురువగుచుండెను॥ బ॥ ౧౧॥ కైలాసంబనరా। నిదెయిదె। కైలా
సంబనరా। కైలాసంబై కలిగియున్నదది కనగలవారికి కపటములేదిది
బ॥ ౧౨॥ పాటిబండ్లాన్వయురా। దేశికు మేటి సుందరరాములురా। పా
టిబండ్లాన్వయ మేటిసుందరరాము కూటువగలిగెను కోదువలులేక॥
బ॥ ౧౩॥ పరిచనువంశమురా। తెలియగ। పాలసాగరమురా। పరి
చనువంశము పాలసాగరము తరువచెన్న శశితారకమిటులనె॥ బ॥ ౧౪॥

౧౪ తత్త్వము—కళ్యాణిరాగం.

బైలెబైలెబైలెబ్రహ్మము బైలైయున్నాది బైలుదేరినడువా
బట్టబయలైవున్నాది॥ బైలుబైలెబైలెబ్రహ్మము బైలైవున్నాది।
బైలుకన్నావేరేఅచలము పాటింపదాది॥ బై॥ ౧॥ మూలంలేక గుర్తె
గేది మొదలశరీరంలేదాది మేలిమిరీతిని స్వప్రకాశనూ మెళకువ గన
రాదాది॥ బై॥ ౨॥ బట్టబయలునై పరిపూర్ణంబై మట్టుతెలియకను
వున్నాది। గుట్టుగాంచి మరపుట్టని గిట్టని గురువును గనుగొనయున్నాది॥
బై॥ ౩॥ కండ్లుముక్కు చెవులూజింహా పండ్లులేకాయున్నాది। వాండ్లు
వీండ్లులేక దేహము వట్టిదై వెలుగొన్నది॥ బై॥ ౪॥ కైలాసంవైకుంఠమన్న
దికానుపింపకయున్నది। తెలియగగోరిన దేశికునిదయ తేటతెల్లమిసైనా
ది॥బై॥ ౫॥ పాటిబండ్ల వారాసిసోముడు పరమసుందరగురువరు। సూటి
గాంచిన వారికిదిమరి సులభమునప్రాప్తించును॥ బై॥ ౬॥ మాటలేటికి
పరిచి చన్నయమార్గ మిదిగని మనుగుడీ। బాటకన్నను వాండులేదిక
బ్రహ్మభావన పరులకూ॥ బై॥ ౭॥

౧౫ రేగుప్తిరాగం—ఆదితాళం

ఏమోలయివున్నది । తెలివియులేక । యేమోలయివు
న్నది॥ యేమోలయివుండి మెరుగాకున్నది। నిండి। ధీమాశివెలుగొందు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

దివ్యపుంజమునయ్యె ॥యే॥ ౧ కలవాలెనెయున్నది । జాగ్రితజూడఁ కలగాక నెయున్నది । కలజాగ్రితగాని గాఢాసూషుప్తయ్యెనిలచె పరిపూర్ణమైవుండె దహరమురీతి ॥యే॥ ౨ అన్నికాలములందుని । న్నారశికను మన్నిదేశములందున । అన్నికాలములందున అన్నిదేశములందు అన్నిరూపములాను అచలమైనబయలె ॥యే॥ ౩ దహరమువలెనున్నది। యుక్తినిగాఁచు నహమేమియునులేనిది । దహరమువలెవొప్పి నహమేమియునులేక సహజమై । నిర్మలమై సరి యేమియునుగాక ॥యే॥ ౪ వినదు పల్కుదుసుమ్మీ వీక్షణగల్గి । కనదు ఘనమగుసుమ్మీ।వినదు పలుకదుసుమ్మీ వీక్షణగలిగియు కనదు ఘనమగునిండి కదలాదు చదరాదు ॥యే॥ ౫ మొదలుకొనయునులేనిది । నడుమునునంతె । నిదియాది యునశానిది । మొదలుకొనయును నాడుమది యేమియునులేక సదసత్తునూగాక సంపూర్ణమైయేమో ॥యే॥ ౬ కరతలామలకాముగావున్నదివుండి । పరమగుహ్యామునాదిగా । కరతలామలకాముగల బట్టబయలైన పరబ్రిహ్మమగు పాటిబండ్ల సుందరగురుడే ॥యే॥ ౭ వరశిష్యుడై పారిచి । వంశాఁబుధి । వరతనయుడు దయానిధి । వరశిష్యుడై పరిచి వంశసాగరచంద్రుడు రుమాతి చన్నయ్య విరచించెగనుగొనుడి ॥యే॥ ౮

౧౬ బిలహరిరాగం—ఆదితాళం

రాదొక్కచోనుండియూ చలనముగలిగి । పోదొక్కచోమెండియు॥ రాదుపోదు నిండి తాదానెమైవుండు । మోదఖేదములానెవాదులేమెరుగాదు ॥రా॥ బోధాకంచు నాదియు । సర్వమునిండి। పూర్ణమై వెలిగిందియు । బోధకందదు నిండి పూర్ణమై వెలిగింది తాదెలియకనువొప్పి తథ్యమైనదేమొ ॥రా॥ ౨ రూపురేఖయు లేనిది । యాపగిదాని । చూపిచెప్పగరానిది । రూపురేఖయులేక రూఢామై గాఢామాయేపగిదో చదు రెడగాకయున్నది॥ రా॥పట్టిముట్టగరానిది। పట్టిదినయ్యెఘట్టిగదొట్టున్నది । పట్టిముట్టగరాక ఘట్టిగదొట్టున్న దిట్టటయునరాకపుట్టిగిట్టుటలేక ॥రా॥ ౪ నక్కానారాయణాసె । మక్కువబట్టి।చక్కాజేసిన తీరునూ । నక్కానారాయణాసె మక్కువతీగిన వక్కాటవె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బయలెవ్వుం డచలబ్రహ్మము ॥రా॥ ౫॥ పాటిబం డ్లనువార్ధిని। సుదయము నైన మేటిసుందరచంద్రుని। పాటిబం డ్లనువార్ధి మేటిసుందరచంద్రుపా టించికొంచిన భద్రమైనబయలె॥ రా॥ ౬ పరిచి వననిధియందునా। ప్రభవించిన। శిరికనుజూడితడానినా। పరిచి వననిధియందు శిరికనుజూడగు యిందువిరచించె చన్నయ వివరింపరానిది॥ రాదొక్కచో నుండియూ॥ ౭॥

౧౭ తత్వము

శబ్దారహితమునైన దహరమె। ఆది। శబ్దారహితమునైన దహరమె॥ శబ్దారహితమైన శాంతరిక్షమాది। అబ్ధాలాచలమూలానంతటానున్నాది॥ శ॥ ౧ మొదలు చివరగనగ మూలములేనిది। సదసత్తుగా నిదికొదువ లేనిదాది॥ శ॥ ౨ ఆద్యాసంతము లరసి వెతకినాను అందాదు దేహములకదియు నెన్నిటాను॥ శ॥ ౩ కాలదేశ మూలకల రూపంబుల కలదు చదరకాను కలిగియున్నదాది॥ శ॥ ౪॥ సర్వత్రి అచలమె సంపూర్ణమై నిండి। నిర్వికారమగుచు నెరుగాకయున్నాది॥ శ॥ ౫॥ నీరంజనమయ్యు నిష్కళంకమయ్యు నిరాలంబమా నిరామయమాది॥ శ॥ ౬॥ నామరూపమూలు లేక నె వెలుగొందు। యేమెు అయివుండె నెల్లకాలములూను॥ శ॥ ౭॥ పాటిబండ్ల వంశపావాను సుందర రాట్గురుదేశికరామబ్రహ్మమూను॥ శ॥ ౮॥ తేటతెల్లమి నీమాటలె చన్నయ్య నూటిగదెల్పెను సుముఖులు తెలియుడి॥ శ॥ ౯॥

౧౮ తత్వము—బిళహరి రాగం

బట్టబయలై వున్నది। బ్రహ్మము నిండి। యిట్టట్టు యరుగానిది। బట్టాబయలై బ్రహ్మం పరిపూర్ణముగ నిండి పట్టిముట్టగలేక దొడ్డచలమగునాది॥ బ॥ ౧॥ పుట్టాకనెయున్నది। అది గిట్టూటలేకున్నది। పుట్టిగిట్టుటలేక మెట్టినదిగాక మెట్టి తన్నుదోచ దిహపరములననిది॥ బ॥ ౨॥ రట్టురవ్వాయు గానిది। నదియునుచూడ। గుట్టుగోష్యములేనిది। రట్టూరవ్వాయుగాక కట్టాడెంతయులేక। గుట్టు తెలియని నిదుర అట్టెట్టువున్నాది॥ బ॥ ౩॥ తిట్టుదీవెనలేనిది। వొండనరాక।

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఘట్టిగ కనరానిది । తిట్టు దీవెనలొంతు మట్టు గనుగొనలేదు । పట్టిదై సర్వతాని వకతీరువున్నాది॥ బ॥ ౪॥ మెట్టైన దెరుగానిది । యేమన గాదు । పుట్టిపడ్డదిగానిది । యిట్టె పాటిబండ్లాయేందు సుందరగూరు అట్టిగొల్చినగల్లు అమలమా బయలాది॥ బ॥ ౫॥ మట్టువై పరిచౌనాది మర్మము లేదు । మెట్టిచన్నయనేది । మట్టులై పరిచాను మెట్టుచన్నయ యాఖ్య నొట్టిది వరనీరభాసామే వున్నాది॥ బ॥ ౬॥

౧౯ తత్వం—మధ్యమావతిరాగం—ఆదితాళం.

మూలామై వున్నాదది । యీాగుర్తెరుకాదు । మూలాముగాని దాది॥ మూలాము తాగాక మోతుమేమియు లేక కాలదేశరూపకముల పన్నిటనాది॥ మూ॥ ౧॥ నిదురట్లుగాథామాది । నెదురును తన్ను । నదియేమి గనగా నిది । నిదురట్లునాయేమో నిండుకున్నది చివర మొదలు నడుము లేదు శిథిలముగానిది॥ మూ॥ ౨॥ కలయు జాగ్రిత గానిది । క్షుత్తును తృప్తి । గలుగుపెన్నడు లేనిది । కలజాగ్రిత రెండు లుగాక వికారమై చలనమేమియు లేక అచలామై వెల్గాది॥ మూ॥ ౩॥ జననమరణము లేనిది । దానికి తనువు । ఘనమైన దహారామాది । జన నామరణము లేని తనువు బైలై నాది । మును వెనుకలకు పరిపూర్ణమైన నాది॥ మూ॥ ౪॥ కదలాదు మెదలాదది । కనుగొనుటకు । నదియేమి ము లేనిది । కదలాదు మెదలాదు కనుగొనుటకులేదు । పదపాడిన స్థితి పరిణమించినాది॥ మూ॥ ౫॥ పాటిబండ్లసువార్ధిని నుదయము మైన మేటిసుందరచంద్రుని । పాటిబండ్లనువార్ధి మేటిసుందరచంద్రు కోటికూటువగల్లు బాట తెల్లమిసౌను॥ మూ॥ ౬॥ భాసురమగుపారిచి । వాసమునందు । వాసానయగుపారిచి । భాసితుచన్నయ్య వ్రిబలిసద్గురు కరుణ వాసానచే నీరభాసామె దెల్పెను॥ మూ॥ ౭॥

౨౦ తత్వము—నీలాంబరిరాగం - ఆదితాళం.

తెలియురయ్యా తెలివిమూలి । కలియురయ్యా కలిమిదేలి । తెలి యరయ్యా మీరు తెలివిరహితము జేసి దేహమెట్టిది అచలదివ్యవిభా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వమె॥ తె॥ ౧॥ పుట్టకున్నా గిట్టివున్నా । పుట్టకున్నప్పూడు గిట్టివున్న పూడు । పట్టుగానిండున్న పరబ్రహ్మముగుదాని॥ తె॥ ౨॥ ఘటము పుట్టె మఠముగట్టె । ఘటముపుట్టక మునుపు మఠముగట్టక మునుపు న్ని టకుంఠితముగాక పూర్ణమైనదాని॥ తె॥ ౩॥ కాలగనినా మేలుకొనినా కలగనుటజాగ్రత మేలుకొనుట రెండు । స్థూలసుషుప్తేంద్రు తొలగుచుం డెడిదాని॥ తె॥ ౪॥ పాటిబండా । మేటికొండా । పాటిబండవంశ మేటి కొండరాట్ సాఽఽసుందరగురూ సర్వాములో నౌకరు॥ తె॥ ౫॥ పరిచి చన్నా । విరచించన్నా । పరిచిచన్నడిటులు విరచించె దేశికు పరిపూర్ణ మగుకరుణ ప్రసరింప తనయుందు॥ తె॥ ౬॥

౨౧ తత్వము:—బిళహరిరాగం - ఆదితాళం.

కర్పూరశిఖవతుగా । గాత్రము జీవు డేర్పాటుకును లేవుగా కర్పూ రశిఖవతూ అర్పణమైయేమో । యేర్పాటుకునుగానిదేమొ అచ్చమె యుండె॥ క॥ ౧॥ అండాండపిండాండము ॥ లాదకశికాను నిండినబ్రహ్మం డము । అండాండపిండాండ మవలబ్రహ్మాండము లుండునన్నభ్రాంతె వుత్తదహరమెవుండు॥ క॥ ౨॥ కలవంటిదిసృష్ట్యాను । కలగనునపుడె । కలిగిలేకనుపోవును । కలవంటిదీసృష్టి కలిగిలేకనుపోను కాలదిశాయగ రాసి గురుబ్రహ్మమేయుండె॥ క॥ ౩॥ పాటిబండ్లనువార్ధిని । పుట్టినయిం దు । మేటిసుందరచంద్రుని । పాటిబండ్లనువార్ధి మేటిసుందరచంద్రు సాటియెందునులేక సర్వత్రతానుండె॥ క॥ ౪॥ పరిచిచన్నయనిటులూ । విరచించెను । పరిపూర్ణమగుమాటలు । పరిచిచన్నయయిట్లు విరచించు మాటాలు అరసిచవిగొనువారు అచలులై వెలిగేరు॥ క॥ ౫॥

౨౨ వ తత్వము—బిళహరిరాగం

శభాస్ శభాస్ సరెసరె । శభాస్‌శభాస్ సరెసరె శభాస్ నిన్న రయ తెలివేమియునులేదు మా బాగావున్నాది మరియింక నో శిష్య॥ శ॥ ౧॥ నదియిది యెరుగక నహమింతయునులేక । నిదురట్లుగానుండి నిలు చ్నుదో గురుడ॥ శ॥ ౨॥ సువ్వనిఇటునీవు సూచించితివి లెస్స అవ్వాల యేమియ్యె అమరున్నదో శిష్య॥ శ॥ ౩॥ బయలట్లసర్వత్ర పరిపూర్ణ

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ముగనిండి | హా యీ లేమియును లేక మయమైన దోగురుడ॥ శ॥ ౪॥
హాహా నీమేధావంతాము కేమందు | ఆహా యి దవున్నా దైవున్న
శిష్య॥ శ॥ ౫ అంగాము లేక వెలుంగ నింగియుబోలె సంగాతి తెలియదు
స్వచ్ఛమాన గురుడ॥ శ॥ ౬॥ యంతవింతయుచాలు నహహాయని నవ్వి
మంతానమొనరించి మరియేమొ అనె శిష్య॥ శ॥ ౭॥ దంతికలలో దోచి
లేపోయినరీతి | నింతే దేహము దోచె నిక్కమగుచు గురుడ॥ శ॥ ౮॥
చిత్రమయ్యె నిది విచిత్రమయ్యెనునౌనె కర్తృత్వములుగాక కల
వంటివా శిష్య॥ శ॥ ౯॥ మోదఖేదములానె వాదమేమియు లేదు
రాదుపోదు యేమో కాదు చదరదు గురుడ॥ శ॥ ౧౦॥ ఆశ్చర్యమయ్యె
ను నిశ్చయమును లేక నిశ్చయమాటకు నెళవేదియో శిష్య॥ శ॥ ౧౧॥
చలనాముమాన అచలమునిండివున్నాది వెలిగిపరబ్రహ్మమెలగి కద
దుగురుడ॥ శ॥ ౧౨॥ దొడ్డవాడవు భళా గుడ్డిరీతినివుండి నడ్డామేమియు
లేక మెడ్డైతి వో శిష్య॥ శ॥ ౧౩॥ పుట్టాదుగిట్టాదు భువిపూజ నోం
రాదు అట్టిట్టుచనగాదు అమలమానుగురుడ॥ శ॥ ౧౪॥ సరిస రేసరిస రే
సా రెయని మెచ్చి | పరనిరాలంబాన పరుడెట్టులో శిష్య॥ శ॥ ౧౫॥
ర పాటిబండ్ల సుందర దేశికుడు సర్వ | పరిపూర్ణుడనిక నిన భద్రము
వది గురుడ॥ శ॥ ౧౬॥ గురుగోప్యమిది పరిచి కోవిదుచన్నార్య | విర
చించె తెలుసుకో విశదమానుశిష్య॥ శ॥ ౧౭॥

౨౩ తత్వము—రేగుప్తిరాగం—అటతాళము

బీజమేమియు లేనిది | అదియనుపూర్ణ | భూజాము నైవున్నది |
జా మేమియు లేక భూజాము నైనది నైజామేమొ శాఖలాను లేమియు
లేవు॥ బీ॥ ౧॥ పువులుకాయలు లేనిది | రుచిగనుటాను | చవులు యేమి
యు లేనిది | పువులుకాయలుచవులు నేవియు లేక నునుండి | ఆవల దహ
నమురీతి అయివున్నదదియేమో॥ బీ॥ ౨॥ మొదలుకొనయును లేనిది
అన్యము లేదు మూర్తిచూడగరానిది| మొదలుకొనయును లేక మూర్తి
చూడగరాక | కొదువలేక పరమగుహ్యామైన దేమొ॥ బీ॥ ౩॥ ఫలము
లేమియు లేనిది కాలములందు | భాసిల్లు వక తీరుది | ఫలము లేమియు లేక

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బయలుతీరునవొప్పి । వెలిగిమలగళయున్న వివరమెరుగునగాక॥బీ॥౪॥ వరపాటిబండ్లాంబుధినిశాకరు పరిపూర్ణుడు దయానిధి । వరపాటిబండ్ల సాగరచంద్రుడుదయించె। పరమసుందర రామబ్రహ్మంబుయని కనుడి॥ బీ॥ ౫॥ సరసాతయగుపారిచి సారసమిత్రి । స్థిరమతిధృఢపారిచి సరస యగుపరిచి స్థిరమతిధృఢపరిచి వరచన్నయను పారనీరాలంబమెదెల్పె॥ బీ॥ ౬॥

౨౪ తత్వం—బిళహరిరాగం

సురలూమంత్రిములానుచూ గోప్యముగాను నరులుమెప్పడు నవులుచూ॥ సురలూమంత్రిములాని నరులునవులుచునుండి । పరమేమి గన్నారో భ్రమపొందుటేచూడ॥ సు॥ ౧॥ యేకాక్షరాదిగ యేను కోట్లమంత్రిము లోకానలొటింత ప్రాకృతమదిచూడ॥ సు॥ ౨॥ కర చరణములును కలిగిన తమవాలె అరశిశాయగదేవు । కవయవము లేవిచూడ॥ సు॥ ౩॥ నామభస్మమూలు పేరిమధరింపాగ నీమూకమై రూపా మామారినదోచూడ॥ సు॥ ౪॥ నరులెల్లశిలలాచె వరునిచేసి మెంతావసుమనరులజేయ ప్రాభావమెచూడ॥ సు॥ ౫॥ హరిహర అజ లాని ఆఖ్యాలుబిలువాగ స్థిరమయ్యా నీపేర్లు తెలియవున్నవెచూడ॥౬॥ ధరపాటిబండ్ల సుందరదేశికులె పరిచి । వరచన్నయను నీరాభాసా మొప్పెనుజూడ॥సు॥ ౭॥

౨౫ తత్వము—బిళహరిరాగం

మలమూత్రిములురెండు మయలాగు అట్టి మలమూత్రిముల కొంపె నిలుమాగు॥ మలమూత్రిములకొంప మసలిల్లుజేసుక ముదితా లాతాగోర మలమూత్రిమహిమాలే॥ మ॥ ౧॥ అలశిద్ధవరులై యు అలవాడితిరుగాగ బలమిచ్చివెలుగింప బలియుమలమూత్రామె॥ మ॥ ౨॥ పలుమాగు అవుషధులు తలపోసితినుటాకు తరియయ్యా బుట్టించు తెలియ మలమూత్రామె॥ మ॥ ౩॥ చెలువైన జరిమంచి చీనాంబర మూలు మిలమిలలయనికట్టగలుగా మలమూత్రామె॥ మ॥ ౪॥ బలు భూషణములాను పరిణమించిన పసిడిగల మణిగణములుగలుగ మల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

మూత్రిమె॥ మ॥ ౫॥ కొలిచి నూతింపాగదలచి దైవములాని మలచు పృచ్ఛిలపైడి వెలశె మలమూత్రామె॥ మ॥ ౬॥ మేలాయియాలామెరిగి పైనబయలయ్యె కాలదేశరూపకముల నిండెనుకనుడి॥ మ॥ ౭॥ వర పాటిబండ్ల సుందరదేశిక బ్రహ్మమిదనైన చన్నయ్యె పరిపూర్ణఅచలాము॥ మ॥ ౮॥

౨౬ తత్వము—కాంభోజిరాగం

వుత్తబట్టబయులే వుత్తబట్టబయులే వుత్తబయలై వుండునూ బ్రహ్మం॥ వుత్తబట్టబయలైయున్నదీ యనుటలు చిత్తులె మాటలుసిద్ధ మదిగుర్తెరిగె మెరుకనుకూడెటిబాటలె వేత్తలూ తలతాలూ పొత్తూ గామూయగ॥ వు॥ ౧॥ మయమైనిండుక మనలినదన నిరామయమది యనుటకు మార్గము తెనువెరయముఙన నాడగ బయలుకు తెలివియు మయముగ వొప్పునె నాల్గువేదముల॥ వు॥ ౨॥ ప్రజ్ఞానంబని మహాక తత్వమసి ప్రబలియున్నదన భావ్యమేనా సుజ్ఞానె తా సూచించెటి ఘటవిజ్ఞానంబెటు వివరించిరొకో॥ వు॥ ౩॥ స్వయమై వెలుగగ జాలిన దనమరి అయమాత్మనుటకు అహమస్మనుటకు నియమక దేహము నిర్ణయమెుదువగ బాయక మెటునది దాయగవచ్చున॥ వు॥ ౪॥ అం దముయేమో అయినదిమెుచనపొంది కలవియును పొలువుగ నివి యీ పొందిను లేకా కందువదెలియగ నందెటుదొరికెను చందముదెట్టులు॥ వు॥ ౫॥ పాటిబండ్లవనధీందుసుందరరాట్కూటునిబడి తత్కూటువ గలిగిన మేటిచన్నయనమిథ్యకునే బరుపాటనిక్క మదినరయుడి సుము టలు॥ వు॥ ౬॥

౨౭ తత్వము—కాంభోజిరాగం

ఈమూలము లేనిది। యీగుర్తెరిగేది। యీ శారీరమెకానిది। విమలామూ అచలాము అనాదువినాదుభ్రమయేమియును లేదు బ్రహ్మ మూటెరుగాదు ॥యీ॥ ౧॥ జననమరణములాను జెందు టెన్నడులేదు। అనయాము సర్వత్ర ఆకాశమటులాది ॥యీ॥ ౨॥ కాలరూపదేశక ములనన్నిటాను జాలి పరిపూర్ణమై పొలియుక యున్నది ॥యీ॥ ౩॥ ఆది మధ్యాంతము లనరాక కనరాక శిథిలామొందక స్వతస్సిద్ధమైనదాది

 CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

॥యి॥ ౮॥ వర పాటిబండ్ల సుందరదేశిక బ్రహ్మచరణయుగళార్చిత
చన్నడెకనేనాది ॥యి॥ ౫

౨౮ వ తత్వము—కళ్యాణిరాగం—ఆదితాళం

ఎరుకమరుపులులేక యున్నాది । బ్రహ్మమునిండి । యేమిలన
రాకనువున్నాది । మెరుకమరుపులకందకను మరియేమిను సరాకుండి
వున్నది। వరనిరంజన నిష్కళంకత బయలునై ప్రభ వెల్గుచుండగ॥మె॥౧
వాచ్యవాచ్యము లమరకున్నాది । నిరాభాసమయ్యె । రూచ్యమేమియు
నివ్వకున్నాది । వాచ్యవాచ్యము లమరకున్నది వాసిగా సర్వత్రి పూర్వ
వుదీచ్యాదిదిక్కుల దేశము దివిని భువిని రసాతలాదుల ॥మె॥ ౨॥ భావ
భావముగాకయున్నాది । స్వప్రకాశై భావ్యమై। గనుగొనకయున్నాది।
భావభావముగాకయున్నది పరమమై యనరాక స్వయమైమానపిల్లుచు
తెలివినొందక కేవలమునై వెల్గుచుండియు ॥మె॥ ౩॥ దృక్కదృక్కప
నందకున్నాది । అచలమూనయ్యె । పెక్కుబోధల చిక్కకున్నాది।
దృక్కదృక్కకునందకను కడు పెక్కుబోధల చిక్కకున్నది మిక్కుటం
బౌ గాఢనిద్దుర మెళుకువను పరిపూర్ణమగుచును ॥మె॥ ౪ పాటిబండ్లా
వంశమన్నాది । అందునూదాయె । భానుసుందరరాముడన్నాది । పాటి
బండ్లా వంశమందు భానుసుందరరామ గురువరు సూటితప్పక కొలుచు
వారును సులభమున పెన్బయలరూపులె ॥మె॥ ౫ పరిచి చన్నయ
యానియన్నాది। పరిపాలనకును। తరుచునేమియుదోచకున్నాది।పరిచిచ
న్నయయానియన్నది తరుచనేమియు దోచకనునిరకారమై నిరామయ
మెవొప్పుచును ఖంవిధంబున నిర్మలంబై॥ మెరుక॥౬॥

౨౯ వ తత్వము—రేగుప్తిరాగం.

హరిహరాదులె సత్యమంటారు । మెరుకదెచ్చుక నరకమునబడి
తన్నుకుంటారు॥ హరిహరాదులె సత్యమని మరి అఖమునస్కులున్మయ
నుబొందియు సరిగి నరకములోనగూలియు నంచుసానక యుంటుటకు
నై॥ హ॥ ౧॥ వేదములె ప్రమాణ్యమంటారు । చలనబుద్ధులు వాద
ములు వాదించుకుంటారు । వేదములు ప్రమాణ్యమంటూ వాద

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ములు వాదించుకుంటూ పోదు రల్లయధోగతిన్బడి పుబ్బుకుడుచు చు పూపిరుచ్చుక॥ హా॥ ౨॥ శాస్త్రదృష్టమె తెచ్చుకుంటారు। మత్సరము గల్గి। ఆశ్రమించుక నంటియుంటారు। శాస్త్రదృష్టమె తెచ్చుకుంటూ ఆశ్రమించుక నంటియుంటూ। శాస్త్రబోధలె చేసుకుంటూ శమను బారికి గోరి యలవుటకు॥ హా॥ ౩॥ భాష్యములను జెప్పుకుంటారు। తమతమకు నిండా। పోష్యములునూ జేసుకుంటారు। భాష్యములను జెప్పుకుంటూ పోష్యములును చేసుకుంటూ హేష్యమే మొగాన కీర్ష్యభావులు నయ్యే రెవ్వడు॥ హా॥ ౪॥ తర్కములునూ పలుకుకుంటారు। మిక్కిలిదుష్ట మర్కటములవలెను వుంటారు। తర్కములునూ పలుకుకుంటూ మర్కటములారీతినుంటూ కోర్కెలానె అంధకూపముగూలి వెడలకగుదులు కొంచును॥ హా॥ ౫॥ పాటిబండ్లావారిధీందుడు। సుందరరామా। రాట్టునోబ్రిహ్మాదిచందూడిడూ। పాటిబండ్లావారిధీందుని పరమ సుందరరామదేశికరాట్టు పూర్ణిమరాకకును ఘనుతోటియెవ్వరు సాటి బోలరు॥ హా॥ ౬॥ పరిచివంశపరిభాకరన్నాడు। చన్నయాయాఖ్యు। తరచిగురువరు కరుణగన్నాడు। పరిచివంశపరిభాకరుండగు పరమవరు డౌనట్టిపుణ్యుడు తరుచుగా విరచించుపదములు తలపనుముఖులు నచలు లగుదురు॥ హా॥ ౭॥

౩౦ తత్వము—కాంభోజిరాగం

బయలై యున్నదిరా। అనిమెటితెలివి మాయయగురా॥ బయలైవున్నది పరిపూర్ణంబై వెలుగుచు మాయకు నిలుస్థలమనగా॥ బై॥ ౧॥ బయలనమాయె నయముగవొప్పుచు పొలియుచు పుట్టుచు పూనినటించును॥ బై॥ ౨॥ బయలేమ్మెరుగదు రయముగ మాయేమ యమై బ్రిహ్మముమానక నేచును॥ బై॥ ౩॥ తురియమవాంతర దొర తన మయ్యెను అరయగ మూలము అగపడదొట్టిది॥ బై॥ ౪॥ యిట్టిదినైతను వొట్టిదినగుచును యెట్టుతెలియకను బట్టబయలునో॥ బై॥ ౫॥ అట్టిది పాటిబండ్లాంబుధి సుందరరాట్టగు పూర్ణిమరాక చన్నయగు॥ బై॥ ౬॥

౩౧ వ తత్వము—రేగుప్తిరాగం.

పాపపుణ్యుల యెడబాయుడీ। వారితోయేమి। వొపికతోపలు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కావద్దూడి॥ పాపపుణ్యులగాంచి పలుకావద్దనుటాకు యేపగిదనువారొ యెరిగింపుమనవినరు॥ పా॥ ౧॥ యతియాశ్రిమాదిగ యగునాలుగిట పొంది మతికొద్దిభుజియించి మరిబాసి చెడునట్టి॥ పా॥ ౨॥ యాగాదులని పశువాగాదులనుమూశి వేగిరవపతత్త్వమే గానియెడునట్టి॥ పా॥ ౩॥ తంత్రిలుయనకాను యంత్రిలువేసుక మంత్రిలుజపియించి మహిమజూపెడునట్టి॥ పా॥ ౪॥ యితరదైవములాను సతతామపూజించి మతముల బొరలియు పతితులై నచుట్టి॥ పా॥ ౫॥ దారుప్మృన్మయశిల తామ్రాదిప్రతిమల ఆరూఢిఅర్చించి అశనమిచ్చెడునట్టి॥ పా॥ ౬॥ తారాకాసాంఖ్యాదు లారసి యామనస ధీరులైపుటియించి గోరిచేసెడునట్టి॥ పా॥ ౭॥ భక్తినీ సంసారాసక్తులై మధుపానా సక్తులై శక్తిని యుక్తిగొలిచెడునట్టి॥ పా॥ ౮॥ పశులయ్యుశిలమంచి విశిడిపటుగుడ్డాను బసవేశుడని ముడచినశిగాగట్టెడునట్టి॥ పా॥ ౯॥ పరమూనినిరతాము హరియాని స్మరియించి తరమిగర్భములానే నరకాలబడునట్టి॥ పా॥ ౧౦॥ ధర పాటిబండ్ల సుందరదేశికునికరుణ పరిపూర్ణముగగలుగ బ్రహ్మమున్నదిగట్టి॥ పా॥ ౧౧॥ స్థిరమైన శ్రీపరచి వరచన్నయును నీరాకారమె అచలమైకనకాశ వెలుగట్టె॥ పా॥ ౧౨॥

౩౨ వ తత్త్వము—కాంభోజిరాగం.

మూలాములేనిదిరా । యెరుకనుమాయె । జూపినప్రభుపయెరా॥ మూలములేనిది ముఖ్యతప్రభులై జాలిగుణత్రియు జాడలతానయ్యె॥ మూ॥ ౧॥ హరిహరఅజులన ఆఖ్యలవొప్పాచు తరిమివృద్ధిస్తితిహారకర్తలూనయ్యె॥ మూ॥ ౨॥ జ్ఞానాజ్ఞానము లానుచూయెరిగె మానసవృత్తులు మహిమలుతానాయె॥ మూ॥ ౩॥ ధరశిఖమరుజల పరతత్త్వమునై హరిహాయుదివిభువి అహిలోకమూనాయె॥ మూ॥ ౪॥ భానుడు శశియై పగలురేయినై పూనినవగ్రిహ పుణ్యపాపమూయె॥ మూ॥ ౫॥ సురలనుభూసురలనుబుధస్పష్ట్యైపరమధర్మమైపరిపాలనమాయె॥ మూ॥ ౬॥ వేదశాస్త్రములు వెలయుగభాష్యము లాదగుతర్కము లన్నియుతానాయె॥ మూ॥ ౭॥ యోగంబులు నాయోగసిద్ధులునూ భోగమోక్షములునాగరగిరులయె॥ మూ॥ ౮॥ స్త్రీలునుపురుషులు చెలగుచురతిచే బాల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

షలై ప్రభ భాసిల్లినదయె॥ మూ॥ ౯॥ కలజాగ్రతలును గలిగియుమయు మై సులభకఠినముల సుఖదుఃఖములయె॥ మూ॥ ౧౦॥ పట్టిది పట్టిది పట్టిదియిట్టిది పట్టినపట్టును పట్టిదెనింతయు॥ మూ॥ ౧౧॥ గాఢసుషుప్తై కనకనుపున్నది నాడనీడనిటు నచలమెనగుచును॥ మూ॥ ౧౨॥ మాయను జూచి మాయించినగురురాయుడు సుందరరాట్టైమూలము॥ మూ॥ ౧౩॥ పుట్టిగిట్టుటలు పొందక నన్నిట పట్టుగచన్నయ బైలయినిల చెను॥ మూ॥ ౧౪॥

33 తత్వము—మధ్యమావతి

పట్టిది పట్టిదీ పట్టిదీ । యిది । ఎట్టిది పట్టిది పట్టిదీ॥ పట్టిది పట్టిది గట్టిగ సృష్టించె మట్టూ తెలియకా పకలైన దైయుండె॥ ప॥ ౧॥ పేర్మి నెపుడూ షడూర్ములూగాలిగా ధర్మాలెచేయుచొ కర్మాలె గోరు చుండె॥ ప॥ ౨॥ పాంచభౌతిక ప్రపంచమై యింద్రియ సంచార మెప్పుడు సమకూర్చుకొనియుండె॥ ప॥ 3॥ వాసానత్రయముల జేసి ప్రకాశించి కాశికురుక్షేత్ర గయలాకరుగూచుండె॥ ప॥ ౪॥ ఆహామనెటి దొడ్డవ్యూహ పహించుక దేహి దేహము కేము పోహణజేయుచుండె॥ ప॥ ౫॥ యీషణముల మూటిపోషాణజేయుచూ నిషాద గేలివిశేషామి దనియుండె॥ ప॥ ౬॥ సారద పాటిబండ్ల సుందరదేశికుని వరశిష్యూడూ చన్నానిరాకారమె వుండె॥ ప॥ ౭॥

౩౪ వ తత్వము—శేగుప్తిరాగం

ఏమిలేని మాయెయింతయు । మెరుకగలిగి ప్రబలెనంతయు । యేమిలేని మాయమెరుకచె గలిగియు స్వామి జీవుడనుచు సంకేతమై నాది॥ యే॥ ౧॥ ప్రకృతి పురుషులనగ ప్రభవించి సృష్టించె వికృత స్వప్నభ్రాంతి విస్తరించినాది॥ యే॥ ౨॥ మూడుగుణములయ్యు మూర్తిత్రయమునగుచు రూఢిజననస్థితి వాడి లయమైనాది॥ యే॥ 3॥ అవనిజలము మారు తగ్ని ఆకాశము అవిరాళమగు మానమాద నాల్గ యినాది॥ యే॥ ౪॥ వేదశాస్త్ర శృతులు వెలయు వ్యాకరణాలు నాది తర్కభాష్యాల మరి తానైనాది॥ యే॥ ౫॥ చేసి గ్రంథమూలుచూసి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చదివి చాలా వ్రాసి నిజమానిజము వర్ణించి నది నదే॥ యే॥ ౬॥ యిట్టిది వట్టిది ఘట్టిగ తెలియుడి బట్టాబయలా అచలా పరిపూర్ణ మనెనాదె॥ యే॥ ౭॥ నిరంజనగురుడు నెగడె పాటిబండ్ల నీరధి సుందర రామావరతారాపతి వ్రాప్పె॥ యే॥ ౮॥ అట్టి దేశికుదయా అరసి సదాగాంచినట్టి శ్రీచన్నయ్యా పుట్టకనేయుండె॥ యే॥ ౯॥

౩౫ వ తత్వము—బిళహరిరాగం

దేహమేమిలేని తెలివి విడువకుడీ। మోహభ్రాంతులచేత మోస పోవకుడీ॥ బట్టాబయలా అచలబ్రిహ్మ మరచేతులో ఘట్టీగ వున్నాది కదలాక మెదలాకా॥ దే॥ ౧॥ యీ బట్టాబయలె యీశ్వరరూపము మాబాగా వెల్గొందె మరియేమి ఆనాడు॥ దే॥ ౨॥ అశరీరై సర్వా మంతాట యడలేక దశదిశలనునిండి విసువాకయున్నాది॥ దే॥ ౩॥ రాకడ పోకడాలేక పరిపూర్ణమై ఆకాశామటు వ్రాప్పి యేకప్రికారమే॥ దే॥ ౪॥ జననమరణములేక జగమూలాభరియించె కనుగొనుటకుగాదు కర్మ మేమెరుగాదు॥ దే॥ ౫॥ వినదు పలుకదు యేమి వికారములులేవు। మునువెనుకలూలేక తనుదా ప్రికాశించు॥ దే॥ ౬॥ భోంచేయదును తృప్తిపొందాదు క్షుత్తనదు కొంచమైనగాదు గుణమేమియునులేదు॥ దే॥ ౭॥ కలజాగ్రితగాని గాఢాసుషిప్తయ్యి పొలిశి నట్టి యేమో బోధాకునంబాదు॥ దే॥ ౮॥ యిల పాటిబండ్లాబ్ధి యిందు సుందరరాము దెలిసినవారికి దేహరహితమగును॥ దే॥ ౯॥ సలలిత మగు పరిచిచన్నయ్యా గురుకరుణకలిగి నిరంజన ఖంవిధి భాసిల్లె॥ దే॥ ౧౦॥

౩౬ తత్వము—బిళహరిరాగం

అచలమైవున్నదిరా అశరీరయ్యాను నిచయామనానీదురా॥ అచలామైవున్నాది అశరీరయ్యాను నిచయమానియునాది వచియింపరాకున్న ॥అ॥ ౧॥ కర్మాలులేనిదిరా । పరావరమాను । ధర్మాలులేనిదిరా । కర్మాలుపరమానుధర్మాములనరాక । నిర్మలమై తనామర్మ మెరుగకున్న ॥అ॥ ౨॥ పుట్టూకలేనిదిరా । వక్కటయినా । పుట్టించు టయులేదురా। పుట్టూకనొక్కటి పుట్టించకయునొప్పె మట్టుతెలియకా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ష్టైనదైయున్న ॥అ॥ ౩॥ గాత్రిము లేనిదిరా । గురిమెరకులా।గోత్రి ములేనిదిరా । గాత్రిముగురిమేర గోత్రినామము లేదు పాత్రిపాత్రిము గాని పరిపూర్ణమగుచున్న ॥అ॥ ౪॥ తెలివేమియును లేదురా । దేదీప్యమై । తెలియరాకున్నాదిరా । తెలివేమియును లేదు దేదీప్యమై వెల్గు మలగాదు సర్వత్రిగలిగున్నదదియున్న ॥అ॥ ౫॥ ప్రితిమేమియునుగాదురా । బహుతనలోన । ప్రితిమాలు బలకుండురా । ప్రితిమేమియును గాదు బహువిధములునైన। ప్రితిమాలుతనలోన బలసివ్యాపించునున్న ॥అ॥ ౬॥ మునుయనరానిదిరా । అట్టెచూడ । వెనుకనకానిదిరా।మును వెనుకలు లేక ఘనమైప్రికాశించు వినదుపలుకదు యేమోవివరింపరాకున్న ॥అ॥ ౭॥ పాటిబండ్లనువార్ధిరా । కనినట్టియిందు । మేటి సుందర మూర్తిరా । పాటిబండ్లనువార్ధి మేటి సుందరమూర్తి । పాటించికను వారు బయులపుడెనౌనన్న ॥అ॥ ౮॥ పరిచి చన్నయ యానరా । నిరాకారు । తరువసాధ్యము కాదురా। పరిచి చెన్నయనెరుక తరుచసాధ్యము కాదు పరమగుహ్యము రాజాబాటాబట్టియుకన్న ॥అ॥ ౯

౩౭ వ తత్వము

స్వతసిద్ధామైవున్నాది । అచలమునిండి । స్వారూపమును లేనిదీ॥ స్వతసిద్ధమైయుపుడు స్వారూపమును లేక అతినిర్మలంబయ్యు అరయూటకునుగాక ॥స్వ॥ ౧॥ ముక్కు ముఖమును లేనిది । దృక్కును శెవులు ప్రుక్కిలింతయు లేనిది । ముక్కు ముఖము దృక్కుప్రుక్కి లెంతయు లేక యక్కాడజూచిన యేకప్రికారమె॥స్వ॥ ౨॥ రానిదిపోనిదాది ।రాజమునయ్యు । లోనుచాయలుగానిది । రానిది పోనిది రాజమునైనాది తానెకాని మిగులపోల్పు । నొక్కటిలేక॥ ౩॥ చదువూలకందానిది।సంతతమూను । ముదము ఖేదము లేనిది । చదువు లేమెరుగాక సతమై పరిపూర్ణమై దహరామురీతి మయమయినదాకుంచు ॥స్వ॥ ౪॥ జీవుడానగ లేనిది । దేహమః నున్న దేవుడనగరానిది। దేవూడు జీవూడు । దేహమేమియు లేక నొతరించకసర్వమంతటయడలేక ॥స్వ॥ ౫॥ కోటిమాట్లకు వెతకినా। భూమండలిలో । పాటించుటకు లేదనా । కోటిమాట్లకు వెతకా పాటిబండ్లయాదు సూటిలేదుఆత్మసుందరరామమె ॥స్వ॥ ౬॥ ధరను పరి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

చాంబుధినిప్రబలినశీతకరుడుచన్నయనుంత్రిని| ధరనుపరిశాంబుధివరశీత చన్నడరయ నిరాకారమైవెలిగె| కనుగొనుడి ॥స్వా॥ ౭॥

౩౭ తత్వము—బిళహరిరాగం.

పాహిశ్రీగురురాయా | పాహిశ్రీగురురాయ | పాహిసుందర రామ భానుగురురాయా॥ పాహిశ్రీపాటిబండ్ల భానుసుందరరామ పాహినచలమెవుండె వాసిగురురాయా॥ ౧॥ మూలమూలేని యీజాలె రుగుదేహము జాలుతెలియుకన్న చాలుగురురాయ॥ ౨॥ ముందుగ నిరమాయ మురియుచూ గోరియు పొందుగతనులేక వుందుగురు రాయా॥ ౩॥ బట్టబయలౌ ఆత్మబలసి అరచేతులో ఘట్టిగ దెల్పిన ఘను డాగురురాయా॥ ౪॥ యీవుత్తనిరాకారమిక వొండులేదని దేవుడను చుబల్కు దివ్యగురురాయా॥ ౫॥ ఆశభ్రాంతులులేక ఆకాశవతునైన| యీశురూపము యా నెలమిగురురాయా॥ ౬॥ మెరుకామరుపులు రెడుమెరుగానిదహరము పరిపూర్ణమున్నాది బలసిగురురాయా॥ ౭॥ తిరు పుతెరువులుమాను తెలివియుని వన్నితెరువుమాన్పినట్టి తెరువుగురు రాయా ॥౮॥ సూచెనచేయమె తోచక వకతీరె వాచాతీతమునైన వరగురురాయా॥ ౯॥ ఆవరణములునెల్ల అటురహితముచేసి శివకార మైవున్న సిద్ధగురురాయా॥ ౧౦॥ ఆఖండమై సర్వ మంతాట నిండూశ శిఖయు కర్పూరమటుచెలగు గురురాయా॥ ౧౧॥ గాలిపూరక కుంభ కము జేసి రేచించి సోలుగాశియు మాన్పెనూటిగురురాయా॥ ౧౨॥ తీర్థ యాత్రిలాను తిప్పాటలొదలంచి సార్థకమతియిచ్చు సద్గురురాయా| మూడారు దెల్పగ మొనశినమతమూలు ముడివదలంచిన మూర్తిగురు రాయా॥ ౧౪॥ కలవంటిదీభూమి గట్టిగా పోగొట్టి కైలాసమంతౌని ఘనతగురురాయా॥ ౧౫॥ యిహపారములానె యింపుగలుగ బాపినహ జమిట్టనయేమో శాంతిగురురాయా॥ ౧౬॥ వన్నెకోనెటిపురిని పుస్తటి శ్రీపరిచి చన్నయ్యకును మీరె శరణుగురురాయా॥ ౧౭॥

౩౯ వ తత్వము—మధ్యమావతి

మాయలో లేనది ముదురిధి రెండుమార్గముపై యుండె

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ఱయుతసఃయ్యును యెప్పుడు బాయక అద్భుతమొందగ నయ్యుండె॥ మాయలో లేతది మరిస్వప్నంబై మరలియురాదదిమరచుండె। నియతి జేసి నిరంతరజాగ్రితనయ్యును ముదురుడి నమరుండె॥ మా॥ ౧॥ గాగనుకలజాగ్రితలని కలుగుట కలకల భ్రాంతెకలిగుండె। బాగుగనం కలలేనుక పైనొకబండయునెత్తుక పడియుండె॥ మా॥ ౨॥ పుట్టెను సృష్టియు పుట్టించెను లయమట్టె వరంబనుచట్టుండె। అట్లును తరుగగ దొట్టును మోక్షము రట్టనజగములు యిట్టుండె॥ ౩॥ దేహమునిజమను మోహము దెచ్చుక నాహంబనియును సనుచుండె పాహియు శ్రీగురు పథ మచలమునయనఊహను పొందక వుండుండె॥ ౪॥ మధ్యనువచ్చి మ హత్తును-చూపుచ భేద్యము నై నది అవుచుండె। సాధ్యముకాకను సర్వము తానై చనుకొన కేమియు లేకుండె॥ ౫॥ యేమియు లేనిది యెరుకశరీరము యేర్పడి మోహ మయగుచుండె। స్వామియుజీవుకు సంకేతమునై పామ రబాటను బట్టుండె॥ ౬॥ మేదినిలోపల పాటిబండ్లకుల మిత్రుడు సుందర రాముండె। నాదియు నడుమును నంతములేకన నాదగుబ్రహ్మమె అయివుండె॥ మా॥ ౭॥ పరిచివంశాబుధివరశశి చన్నయబరిపూర్ణమె యని కనుచుండె। అరుదగునిష్కళనిర్వికారమై అతినిర్మల నీరంజన ముండె॥ మాయలో॥ ౮॥

౪౦ వ తత్వము—ఆనందభైరవి

మోహమె యెంత మోహము మోహమే యంత మోహమె॥ మోహమెయింత మూలము లేనిది దేహమనేభ్రాంతి తెచ్చుకనె యెరు క॥ మో॥ ౧॥ వూహచేత పంచభూతాములయ్యెండి ఆహాజంగామ అచలాదులయ్యెను॥ మో॥ ౨॥ సాహసియైతానె సర్వంఖల్విదమనుటె సోహమాను దొడ్డచోద్యమైనదింత॥ మో॥ ౩॥ యీహమెట్లిది మాయ నాహమిడిచి పరమెవాహినిగానొప్పి వాశంతోనయినాది॥ మో॥ ౪॥ దేహియయ్యెఘటము స్తిగముచేసుకవుండి దేహఘటముకొనకు తేర వేమి లేదయ్యె॥ మో॥ ౫॥ పాహి పాటిబండ్ల పరమసుందరగురూ డిహ పరములు రెండు యెరుగని అచలమె॥ మో॥ ౬॥ పోహానేమియు లేని పుణ్యు చన్నార్యుడె వోహెూనిరభాసమై వొప్పుచున్నాది॥ మోహ॥ ౭॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪౧ వ తత్వము—ఆనంద భైరవిరాగం

మాయాభ్రాంతుల వీడి మరి యేమోకనుమీ । బాయకుండను అచల పరిపూర్ణమనుమీ॥ మాయాభ్రాంతిని నొక్కడామె ప్రకృతి పురుషుడోయన సర్వాములై యాడకలగాంచె॥ మా॥ ౧॥ కలలోనె కలగాంచ కలలోనె కలగాంచ । కలలోనె కలగాంచా । కలమెలుక వలెని॥ మా॥ ౨॥ కలవచ్చి కలలోనె కలవచ్చి నదియనక కలయుదియు జాగ్రితకలదు నిజమీదాను॥ మా॥ ౩॥ కలలోన మదదంతికని మేలుకొనలేక కలయాను కలగాంచి తెలియజూచుట కలయె॥ మా॥ ౪॥ కలకాలలోగాంచు కల లీయిలుయాలు తలిదండ్రులర్థాము తనయాలిహాపరమూను॥ మా॥ ౫॥ వరపాటిబండ్ల సుందర దేశిక బ్రిహ్మా మరచేత వైకుంఠమైవుడె కనుగొనుడి॥ మా॥ ౬॥ స్థిరమైన కోనేటి పురపరిచి చన్నార్యుడరయ నిరంజాను తెరువాదె నరయుడి॥ మా॥ ౭॥

౪౨ వ తత్వము—కాంభోజిరాగం

అచలమె వున్నదచలమె । అచలమె వున్నదచలమె॥ ప॥ అచలమె వున్నది అంతట నిండుక వచియింపరాకను నిచయమునైనది॥ అ॥ ౧॥ ప్రచురముగాకను రచనయులేకను క్వచితిషు యనికన దచలమెనైనది॥ అ॥ ౨॥ రూచియు భుక్తిరోచియు నెరుగదు మేచిన క్షుత్తును యెన్నడులేనిది॥ అ॥ ౩॥ లోచనకమరాక తోచకయున్నది భూచక్రాదిగ భువనముల నమరనిది॥ అ॥ ౪॥ ఖేచరిభూచరిమై చనదెందుల నీచఘనంబులు నేమియులేనిది॥ అ॥ ౫॥ సూచన సద్గురు సుందరరామ మగోచరుచన్నయ నరయ నిరంజను॥ అ॥ ౬॥

౪౩ వ తత్వము

మూలాము లేనిదియూ । బయలా అచలాము । మూలము గానిదియూ॥ మూలాములేనిది మును వెనుకల బయలు పాలయాకను యేమో పూర్ణాముసైనాది॥ మూ॥ ౧॥ గురుపారంపరవినుతీ । గావించెద సద్గురుపారంపరవినుతీ । గురుపారంపరవినుతి గోరిచేసెద

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వేగతరిమి స్వప్నభ్రాంతిదాటి బయలౌటకు॥ మూ॥ ౨॥ మొదటవే మనదలచీ। చాలా దాను ముదముమీరగ గొలచీ। మొదలవేమన దలచి ముదము మీరగగొలచి కుదురా తిరువేంగళగురుని భజింపగ॥ మూ॥ ౩॥ శివరామదీక్షితులా। పాదాంఘ్రులు। శిరమునసిడియవ్వేలా! అవలీల కంభాల అప్పయ్య పదతమ్ము లవమాత్రి మెడమీక తవిలి నుతింపాగ॥ మూ॥ ౪॥ పరశురాములవంశికూ। నరసయ్యానె। పరనిరంజనదేశికు। తరుచు సన్నుతిజేసి వరవత్యమప్పయ్య గరిమ చరణయుగముగని మొక్కుటకునయ్య॥ మూ॥ ౫॥ పాటిబం డ్లనువార్థిని। గలిగిన యిందు। మేటి సుందరమూర్తిని। పాటిబండ్లనువార్థి మేటి సుందరమూర్తితోటి కూటువగల్గె పూటేమిలేదిక॥ మూ॥ ౬॥ మాటలేటికి పారిచీ। చన్నార్యకాని। దీటులేదను పారిచి। మాటలేటికి పరిచివాటిక చన్నయ్య తేటతెల్లమి యేసూటా తెలియగరాదు॥ మూ॥ ౭॥

౪౪ వ తత్వము

ఎరుకయె। మూయ। మెరుకయె। మెరుకమెలేని మెరుకయె॥ మెరుక దేహదేహ మేపాటుచేసుక తరుచూగ బ్రహ్మము తానాని పల్కెను॥ మె॥ ౧॥ మెరుకనె భ్రాంతిచే మెరుకైన కలలోన అరుదైన విశ్వాసమై అరసి తనుదా గాంచె॥ మె॥ ౨॥ మెరుకైన యోగాలమరగియు భ్రమపొంది తెరియించుటకు యిది తారాక పధమాను॥ మె॥ ౩॥ మెరుకాలో మరుపూన మెరుగాకమైతానె మెరిగించు ముక్తికి తెరువడియును నాది॥ మె॥ ౪॥ మెరుక చేతబుట్టి మెరుకచేతబెరిగి మెరుకచేతచచ్చి యీశ్వరాజ్ఞనుకొనుట॥ మె॥ ౫॥ వరపాటిబండ్ల సుందరగురూడౌ అచలా మరసి అశరీరయ్య మటు మాయమయె మెరుక॥ మె॥ ౬॥ ధర పరిచి చన్నార్య నిరమాయ దహరమె పరిపూర్ణ నిరభాసమై వెల్గె కనరాక॥ మె॥ ౭॥

౪౫ తత్వము.

వైకుంఠమెవున్నది। యిక యేమిలేదు। వైకుంఠమెవున్నది॥ వైకుంఠమెవుండౌ వర్ణింపగనురాక వికుంఠమది మెఅలోకానమైవుండౌ॥ వై॥ ౧॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

వైకుంఠమర చేత వరలిప్రకాశించె దీకొన్న విధీశురూప మేకప్రకార ముండె॥ వై॥ ౨॥ వైకుంఠ మొక చోట వైపానివుండ లేదు ఆనందితము నయ్యు అమరినంతటనుండె॥ వై॥ ౩॥ వైకుంఠమున సర్వవస్తుప్రపం చా మనేకంబుగావచ్చి నిలచినిలువక యుండె॥ వై॥ ౪॥ వైకుంఠమున సకల వైభవముల చేత ప్రకున్న ప్రతిమాలు వికసించిచనుచుండె॥ వై॥౫॥ వైకుంఠ కైలాస మొక్క మెలో కాల తాకాకభరియించి తాను తెలియ కుండె॥ వై॥ ౬॥ వైకుంఠ మమలామె వర పాటబండ్లందు సోకందునుంద య్యా సుముఖూసద్గురువుండె॥ వై॥ ౭॥ వైకుంఠ మెపరిచి పాటిక చన్నయ్యా గైకొన్న నిరభాసమైకాని అనకుండె॥ వై॥ ౮॥

౮౬ వ తత్వము.

ఏమిలేనిమాయగలిగితి। నా కేమిమూలము లేక ప్రబలితి॥ యేమిలేని నే యెరుక శరీరమై సామి నై జీవసముదాయమును నైతి॥ ౧॥ నామహి మొకరికి యేమి తెలియనీక కామించితను గొలువ గతియానినొడి విలి॥ యే॥ ౨॥ ప్రామినుకులు చేసి బ్రహ్మమే ననియని యేమారకను వుండి యేర్పాడ తెలిపితి॥ యే॥ ౩॥ శృతులుభాష్యములూ హిత వైనశాస్త్రాలు మితిలేనివనిచెప్పి సతమూనుపించితి॥ యే॥ ౪॥ మత ములారుమూడు మరియూనుకలిపించి మతము మాదేమతము మా దొడ్డదనిపిస్తి॥ యే॥ ౫॥ కొందరికీ విభూతి కొనరాక పూసితి కొందరికిని గోపీ చందాసమిడితిని॥ యే॥ ౬॥ తిరుమణితిరుచూర్ణాము తిన్నాగకొం దరికి బరువడీముఖమునా భాసిల్లదిద్దితి॥ యే॥ ౭॥ కొందరికిముద్రలు సందీట పొడిచితి కొందారికిని అడ్డ గంధా మెపెట్టితి॥ యే॥ ౮॥ కొంద రికీకుంకుమ కుదురూగనుంచితి కొందారికిని పాడు గోరనుదురొసగితి॥ యే॥ ౯॥ కొందారిగృహస్తు లందామరించితి కొందరిసన్యాసుల గురు తేరుపరచితి॥ యే॥ ౧౦॥ కొందరబ్రహ్మచార్ల పొందూగజేసితి కొం దరు దిగంబరుల సందగనిలిపితి॥ యే॥ ౧౧॥ కొందరచోరవాండ్ల కొం దరమ్లేచ్ఛాలను కొందాలమందక గోరిగావించితి॥ యే॥ ౧౨॥ అందా రుతమమతగ్రంథాలు చదివిఆనందాము నొందం దెబాధింప జేసితి॥ యే॥ ౧౩॥ అచలాను గనకుండ అటుకారుపడ జేసి నిచయమూ సద్బ్రహ్మమేనాని

పలికితి॥ యే॥ ౧౪॥ వచియింపరానట్టి వర పాటిబండ్లందు ప్రచురమానుం దయ్యె ప్రభయే మోకనగాదు॥ యే॥ ౧౫॥ సుచరితుప్రజా పరిచి సుము ఖూసుచన్నయ్యె రిచియించెనిది తెలియ క్వచతీషుయనసీది॥ యే॥ ౧౬॥

౪౭వ తత్వము

సూచన చాయవలె । సద్గురుమూర్తి । సూచనాచాయవలె॥ సూచనచాయగ యోచనయేమియు తోచకయుండి అవాచకమైనది॥ సూ॥ ౧॥ కలవలె జగములు మెలగగలేకయు తలపగ కర్పూరఅల శిఖవతునది॥ సూ॥ ౨॥ తనువను సంశయమును విడియేమొ అనిశము శిరమయమై వెలుగొనునది॥ సూ॥ ౩॥ భ్రాంతిమొకలయా భ్రమశూన్యంబై అంతవికుంఠమె ఆనుకవున్నది॥ సూ॥ ౪॥ జననము రహితమె సతమై వున్నది అని అటుమిక్కిలి ఆసక్తైనది॥ సూ॥ ౫॥ యిహములో పరములో యేదైన వకటూహానెరుగకను వొప్పుచువున్నది॥ సూ॥ ౬॥ యీమూలములేని యీగుర్తెరిగే యీశరీరము యేమియులేనిది॥ సూ॥ ౭॥ పాటిబండ్లావంశాపావనుమేటగు సుందరరాటగు బ్రహ్మము॥ సూ॥ ౮॥ వరనిరంజను పరిచినిచన్నయ సరిసరి అశరీరి శాభాస్ శాభాస్॥ సూ॥ ౯॥

౪౮వ తత్వము

చెప్పరాదూ బట్టబయలూ । తప్పలేదూ పుట్టనచలూ॥ చెప్పరాదు శివుని చక్రియుధు దలచివొప్పి ప్రార్థనజేసి వరలీనవారికి॥ చె॥ ౧॥ పరదైవతోపాస్తి తరమిసేసెదమాని పరమంత్రములునవుల దొరకొను వారికి॥ చె॥ ౨॥ సగుణామనుచును కొంద రగణితవేల్పుల తగగొలిచి నిలువాక తల్లేటివారికి॥ చె॥ ౩॥ నిర్గుణమనియిచ్చనిలిపి పరమేకొరు దుర్గుణులై భువిని తూలేటివారికి॥ చె॥ ౪॥ దారుమృన్మయశిలా తామ్రాదిప్రతిమల ఆరూఢిఅర్చించి అలరినవారికి॥ చె॥ ౫॥ యితర సైవములాను సతతాము పూజించి మతిపీనులై పోయి మసలినవారికి॥ చె॥ ౬॥ వేదశాస్త్రములు విధియసికర్మాలు యీదినట్టిదుష్టవాదులౌ వారికి॥ చె॥ ౭॥ యజ్ఞాలుఅని పశు వజ్ఞులై బొరిగొని యజ్ఞేశుచేవేల్చి యీదితినువారికి॥ చె॥ ౮॥ అవుపాసనలు బ్రహ్మయజ్ఞ బలిహారణాలు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

కవులుదప్పక జేసి కదలేటివారికి॥ చె॥ ౯॥ భాస్కరునకూ నమస్కార ములుసాగి విసువక చేయుచు విడిబడ్డవారికి॥ చె॥ ౧౦॥ అశ్వద్ధములచు ట్టులలయాక తిరిగియుఅశ్వద్ధమే దైవమనుకొనఁవారికి॥ చె॥౧౧॥అవనిచాం ద్రాయణమటు పూనిగమనింప అవిరాళఫలమబ్బు ననుకునేవారికి॥చె॥ ౧౨॥వ్రితములంచునుయే మోపవ్రితినాలుబట్టుక పతితకల్మషులయ్యు వరిగె త్తువారికి॥ చె॥౧౩॥దానధర్మములందుతగిలుండుపరుడాని మానాక చేసియు మణగేటివారికి॥ చె॥ ౧౪॥ తర్కభాష్యములు తలపోసి కోర్కెచె తర్కిం చియెదురించతలపడ్డవారికి॥౧౫॥ ఆరుమూటి నెపుడు జేరినమ్మక శాంతి తె రువెరుగక కూలితిరిగేటివారికి॥ చె॥ ౧౬॥ యతియాశ్రిమాదిగ యగునాలు గిటపొంది సతమాయిదె యని చలపట్టువారికి ॥చె॥ ౧౭॥ వైరాగ్య మని యిల్లువాకిలివిడనాడి గిరులనిరహారులై దొరబడ్డవారికి ॥చె॥ ౧౮॥ దారాసుతాదుల దగ్గిరరానీక యేరియువరికి యవరు అనుకున్నవారికి॥చె॥ ౧౯॥ పుట్టితి పెరిగితి గిట్టుతానని యెపుడు ఘట్టిగ దొట్టియుగనలేనివా రికి ॥చె॥ ౨౦॥ దేహములో దేవుడు తేజరిల్లునాని దేహతత్వముల దేవులాడువారికి॥ చె॥ ౨౧॥మానసార్చనధ్యానమన నిరధ్యానమెనూ నిచేసియు మెలగెటివారికి॥చె॥౨౨॥ సాలోక్య సామీప్య సారూప్య సా యుజ్య మాలోకనము జేయజాలినవారికి ॥చె॥ ౨౩॥ తారాక సాంఖ్యా దులారసీ యేపొద్దు పూరాక కుంభాకధారులౌవారికి ॥చె॥ ౨౪॥ ము ద్రిభావంబుల చిన్నిత్తగని యిహము ముద్రించితిరిగే మూర్ఖులౌవారికి ॥చె॥ ౨౫॥ ఆసనములఁకొన్ని హటియించి వేసూక నాసికామూలాన జూశేటివారికి ॥చె॥ ౨౬॥ సిద్ధక్రియలు ఘటిక సేవజేసి స్వర్గపథ మాసపడి యాదె ఫలమనువారికి ॥చె॥ ౨౭॥ తీర్థయాత్రిలాని తిరుగాని మోహాన సాధకమని తర్లిసాగేటివారికి ॥చె॥ ౨౮॥ పొంది బిందువ సేవ పూనిసేయుచు లోకమందు సంచరించె మందులౌవారికి ॥చె॥ ౨౯॥ సోహము సోహము సోహమనుచుబల్కు నుహిమతో బ్రిహ్మమే నని యేటివారికి ॥చె॥ ౩౦॥ ధర పాటిబండ్ల సుందరగురూడౌ అచలు నురు మతిగనలేని కొరమాలెవానికి ॥చె॥౩౧॥ నిరమాయదహరమె వరపరిచి చన్నార్యు పరిపూర్ణమై తెలియబడలేనివారికి ॥చెప్పరాదు॥ ౩౨॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౪౯ వ—తత్త్వము

దర్వాజాతియ్యవలె । సద్గురువచ్చి। దర్వాజాతియ్యవలె॥దర్వా జాకును భువినితలకొని గురువులూ సర్వభాష్యపు తాళాలిరువని వేసిరి ॥ద॥ ౧॥ దర్వాజాతీయాగ తామది మెరుగారు పుర్వీజనులకూడ వుంచిరి ముంచిరి ॥ద॥ ౨॥ జననమరణములాను జలగినదర్వాజకును వున్న తాళాలు గొబ్బునవిడగొట్టి ॥ద॥ ౩॥ దర్వాజాతీసె ధన్యుడుదొరికితె నిర్వికారమయ్యు నెగడుత్తబయాలె ॥ద॥ ౪॥ రెండురెక్కలుతీసి వొండికలేకుండా దండిగ దహరమై తను రహితమానట్టి ॥ద॥ ౫॥ మయమై నిండుక మసలి వైకుంఠాము స్వయమై షరిపూర్ణ అయ మచలముగు నట్టి ॥దర్వా॥ ౬॥ తెలియరాక యేమో పొలియకసతమై .సలిలమదుం వున్న చాపబాండటుగాగ ॥ద॥ ౭॥ అన్నితాళవుచేతు లశరీరి సుందయ్యకున్నావి షయ్యాగ తిన్నాగానతియ్య ॥ద॥ ౮॥ చయ్యాన శ్రీ పరిచి యియ్యాడ చన్నయ్య నెయ్యామె అచలామా వెయ్యాల ఘనులాకు ॥ద॥ ౯॥

౫౦ తత్వము.

ఆనరాకాకానలోకా వినాగాక తానులేక॥ ఆనవీనకానతానాను నదిలేక కొనా మొదలులేని గురుమూర్తిఅయివుండె॥ ఆ॥ ౧॥ జననియాడా జనకుడేడా జననమేడా తనువదేడా । జననిజనకులేడ జనన మెట్లుండెను తనుదహరమురీతి ఘనమాగుచునుచ్చుండె॥ ఆ॥ ౨॥ జీవుడేడా దేవుడేడా శావదేడా దేవులాడా।జీవుడేదేవుడభావమై వెల్గొందు శావులేదు పుట్టుచావూనులేకుండె॥ ఆ॥ ౩॥ నామరూపాభ్రిమజూప। లేమిరేపా । యేమిదోపా । నామరూపమేమి యేమైనదీగాని దామాలమవ్యక్తమైవున్నదైయుండె॥ ఆ॥ ౪॥ యంతభ్రాంతె । చింతభ్రాంతె వింతభ్రాంతె । అంతభ్రాంతె । అంతభ్రాంతె శరీరిచెంతజేరిన యంత సంతాతమచలామె సంపూర్ణమైవుండె॥ ఆ॥ ౫॥ పాటిబండా । మేటికొండా । నాటివుండా । దీటువొండా । షాటిబండవంశ మేటి సుందర రాముతోటి॥ భువనములొకరు సాటిచెప్పకనుండె॥ ఆ॥ ౬॥ పరిచిచన్నా ద్వరిచికన్నా । ద్విరచించన్నా । తరుచుడన్నా । షరిచిచన్నడిటులు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

విరచించినదియేమో । మరచిమరువకయున్న పరిచితిమీాఘండె॥ అన
రాక॥ ౭॥

౫౧ తత్వము

చక్కికొద్ది వ్యాపారాముా జరుగుచున్నాది । నిక్కమగుచువట్టి మాాయనిలూావాకున్నాది॥ చక్కికొద్ది వ్యాపారాము జరుగునింతలేని మాామెవక్కటొప్పి అచలామెదక్కి తానూతెలియుఘండె॥ చ॥ ౧॥ యెక్కడాచూచీనా యెరుకామిక్కటముగాపొక్కి పాడిచిక్కిపోవు వృత్తబయులె శిధిలాముగాకానువుండె॥ చ॥ ౨॥ పక్కువచె యీావణము లసొక్కిసొక్కినిక్కినీల్గి విక్కివిక్కటిల్లి దహరముక్కుమీారి చక్కాగుండె॥ చ॥ ౩॥ అక్కజముగా వేదాశాస్త్రాి లెక్కువూగా వ్రిబలెనిట్టి చిక్కువీడ నీరామయమె తక్కుపిక్కులేకాయుండె ॥ చ॥ ౪॥ చొక్కామైనా పాటబుండ్లిం పెక్కివెల్లు సుందరగూరూ । రిక్కలరేని కరుణా గలుగ గ్రిక్కున అశరీరెవుండె॥ చ॥ ౫॥ పెక్కులేలా మాాటాలిక నక్కరలేదూ పరిచిచన్న యుక్కువిడవిసూచన అయితే చిక్కుయేమీా లేకాయుండె॥ చక్కి॥ ౬॥

౫౨వ తత్వము.

అశరీరైవున్నది । అచలమునిండి । దిశలెల్లవెలుగొన్నది॥ అశరీరికి తనువరయాాలేకపోయె విశదమైనా నోరువివరింపనెట్లుండె॥ అ॥ ౧॥ అంగామెలేకుండె అంగాంగములుగలవె సంగాతిమున నేడ సమకూడె నెట్లుండె॥ అ॥ ౨॥ దేహమేమిలేదు ఆహామాది నేలాగు బహువిధామాాలబడయూాటనెట్లుండె॥ అ॥ ౩॥ ఘటమూాలేదుదృక్కుగలుగూనె దృశ్యాము నెటువాాలెగననగును నేర్పాటునెట్లుండె॥ అ॥ ౪॥ గాత్రామేమియులేదు కలవెకర్ణాంబులు పాత్రాిపాత్రిముపల్కుపరిశీలనెట్లుండె॥ అ॥ ౫॥ కాయమూానులేదె కలదె క్షుత్పిపాసాలా యీాడదేనికి నాయాాసమెట్లుండె॥ అ॥ ౬॥ మేనులేకయుండె పూనిభుజింపాగనానె దేని చేత నమరుటనెట్లుండె॥ అ॥ ౭॥ ముక్కులేదు గంధమూాను దేననాశించె త్వక్కులేదుస్పర్శ దానికినెట్లుండె॥ అ॥ ౮॥ యిట్టిస్వప్నభ్రాింతి యిహపరామనిపొందినట్టి అడవితగలబెట్టినదొట్టుండె॥ అ॥ ౯॥ ధరపాటిబండ్ల

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సుందరగురూకరుణాను వరలీన నావచె వడ్డెక్కినట్లుండె॥ అ॥ ౧౦॥ సరి సారి శ్రీ పరిచిచన్నయ్య గనెనేమొ అరుదైన నిరకారగమై వెల్గి నట్లుండె॥ అ॥ ౧౧॥

౫౩ వ తత్వము.

ఏమిచెప్పుదునే చెలి। సద్గురూవారు। నేమిచెప్పుదునే చెలి॥ యేమి చెప్పుదుచెలి యేమారకున్నట్టి ఆమహాగురుకన్న అన్యమేమిలేదు॥ యే॥ ౧॥ జననమరణములాను జెందుటెన్నడులేక కనరాకనేయుండెనూ। తను వునులేక। తానానలేకుండెను। తినువుబైలయివుండి తనను తానెరుగక కనలేక వినరాక అనదోపకుండెను॥ యే॥ ౨॥ వేదశాస్త్రవ్యాకరణాదివి ద్యల వాదాములేకుండెను। మోదములేక। సాదారమైవుండెను వేద పారమను నాదేమియునుగాక ఖేదమెన్నడులేక తాదానెయుండెను॥ యే॥ ౩॥ మేటిస్వప్నభ్రాంతి మీటిఅహమ్మను ధాటిమాటున మనుకుండెను। సాటియులేక వాటాముగాకుండెను। దీటులేదుయేమొ దివ్యపుంజము నయ్యె నాటికనాటికి నాటుగాడెయుండెను॥ యే॥ ౪॥ కోటిమాట్లకు ఆర్తి కోటిసద్గురుగొలువ పాటించిబయలుండెను। సాటనరాక। కూటూవ లేకుండెను। పాటిబండ్లవంశ భాస్కారుసుందయ్య సాటెదానకోటి సమ గొనియుండెను॥ యే॥ ౫॥ ధారుణిశ్రీపరిచి మారాకపురిచన్న డారాశి గనివుండెను। కారణగురు। డీరీతిఅనకుండెను। మెరూకయును మరుపూ లెరుగాకస్వయమై మారులేక వెల్గి మల్గాకయుండెను॥ యే॥ ౬॥

౫౪ వ తత్వము

తల్లిదండ్రిలులేక యున్నాది। అచలమునయ్యా। తలప పుట్టియు గిట్టకున్నాది। తల్లిదండ్రిలు ప్రకృతి పురుషులు తలపనెరుకచె సంభవించెను మెల్లజగములు స్వప్నభ్రాంతని యేరుపడ్డది యింతెపట్టిది॥ త॥ ౧॥ తల్లిలేదు తండ్రిలేదు తానుజననము నొందలేదు। తల్లిదండ్రిలు వున్నరనగను తగిలెపాపము మరలపోదిక॥ త॥ ౨॥ తల్లిదండ్రిలు వుండి వుండగ తధ్యముగ మరి తానుపుట్టెను। తల్లిదండ్రిలు చనిన తనకును మరుణమేమొ తరలకుండగ॥ త॥ ౩॥ తల్లిదండ్రిలు కర్తలైతే తమరు స్థిరముగ వుండవలెగద। తల్లిదండ్రిలు వున్నదెక్కడ తాను వుండగ గావనేమియు॥ త॥ ౪॥ బ్రహ్మసృష్టియు జేయువిశ్వము బలసివర్ధిల్లి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

బొమ్మసిలెననె బ్రిహ్మముందుగ బోవరాదటె బహువిధంబుల సృష్టి వుండగ॥ త॥ ౫॥ కాన యిట్టిది స్వప్నభ్రిమయని ఘట్టిగా దృఢమైన వాడును । పూని జాతము మృతినిబొరయని పూర్ణమా అశరీరె అర యగ॥ త॥ ౬॥ పాటిబండ్లావార్ధిచంద్రుడు పరమసుందర దేశికః ప్రిభు సూటిగాంచిన పరిచిచన్నయు సులభమ న లెస్సయని తెలి యుడి॥ తల్లి॥ ౭॥

౫౫ వ తత్వము

ఏమిచెప్పదునే సఖి । యీవృత్తబయలూ । కేమిచెప్పదునే సఖి॥ యేమిచెప్పటకూను యెరుకలేకున్నాది సామిజీవుడు కాని సానా తనంబాది॥ యే॥ ౧॥ యేమిచెప్పదు సఖీ యీవృత్తబాయాలె యేమా రకను వున్నది । అమలమునయ్యా । విమలాము నై యున్నది । అమరి పరిపూర్ణమై అచలాము నై నాది భ్రిమయేమియును లేక భాషింప కున్నాది॥ యే॥ ౨॥ తక్కువెక్కువగాక దిక్కులనన్నిట పిక్కటిల్లు చువున్నది । యక్కడ తానై । వుక్కుమీరియు వున్నది । నిక్కు సొక్కులాను చిక్కులేమియులేక దక్కి అరచేతిలో తరలాకయున్నది॥ యే॥ ౩॥ వొక్కటియైవుండి వొండానరాకాను నిక్కమై వెల్గొన్నది। చెక్కనయయ్యు । ధిక్కరించగ యున్నది । ముక్కుమూలము నొట్టి మక్కువ గలిగించె చక్కి యేమిలేక సతమైయున్నాది॥ యే॥ ౪॥ సత్తుచిత్తులాను సాంకేతికముగాక సత్తానకనువున్నది । వుత్తమ మయ్యు । మత్తాతలేకున్నది । విత్తానములేక వెలసియు భూజామై అత్తారియనుచెట్టు అనగాక యున్నాది॥ యే॥ ౫॥ అత్తారి యిత్తారి యెత్తారి యెడమీక వుత్తా బట్టబయలె వున్నది। తత్తరములేక । వెత్తా నగాకున్నది । పొత్తున్నదనరాకా । పుట్టిగిట్టుటలేక రిత్తయగుచు దీయ త్తైవున్నాది॥ యే॥ ౬॥ అళుకు ఝళకు లేక మెళుకువేమియులేని తళుకులో తళ్కనినిది । తళుకవ్వలనీ । త్రళుకానకూడానిది । కళ యేమియూగాని నిళవానుచును వున్నపొళుకువేమొ యేబోధలేకున్నాది ॥ యే॥ ౭॥ మాటలేల శరీరిబాట యిట్టని తెలియ వాటాముగా కున్నది । ఘట్టిగవొప్పి । కోటిమాట్లకు వున్నది । పాటిబండ్లనువార్ధి ప్రిబలు సుధాంశుడౌ రాటగు సుందరరామబ్రిహ్మమాది॥ యే॥ ౮॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

.టి తెలియనొకరి సాటిచెప్పగరాదు దీటులేక నె వున్నాది। నాటిక
డై। నాటున్నదనరానిది। తేటతెల్లమి కోనేటి పూర పరిచి మేటి
ప్నయ కొనగోటి చందమాది॥ యే॥ ౯॥

౫౬ వ తత్వము

పంచదేవళ్లాని కొలచిరి। చంచాలమతులిట్లు చెలగిరి॥ పంచ
ళ్ళాని వంచనలేకాను చెంచాలమతులిట్లు చలగికొలుచుచుండిరి॥ పం॥
రోయాక శిలదెచ్చి అయాడాభవుడాని బాయాకపూజింప భవులు
ప్పాడు॥ పం॥ ౨॥ వుదకామెదేవుడు వొప్పుచున్నాడని పదపాడి
జింప పరమవైష్ణవులెల్ల॥ పం॥ ౩॥ నిప్పాదైవంబాని వొప్పాచు
రిలా మెప్పాడు పూజింతురి యేర్పాటుజేసూక॥ పం॥ ౪॥ ఘాలి
ుయానిగాంచి మార్థులుయేమోచాలా పూజించేరు సత్పథమిది
॥ పం॥ ౫॥ జోకతో ఖంబరిహ్మా మేకపరికారమె చేకొని పూజింతురి
గి యాపనులెల్ల॥ పం॥ ౬॥ యిట్టిదేవులగొలువ యిహామింతవీడునే
స్వప్న భారింతి వర్ధిల్లుటదియింతె॥ పం॥ ౭॥ ధరపాటిబండ్ల సుందర
వరశిష్యునరయాడి చన్నయ్యఅశరీరి అయివుండె॥ పం॥ ౮॥

౫౭ వ తత్వము

కలమెలుకువలేనియపుడె। యిట్టి। కలమేలుకొనవాలె నవు
కలమెలుకువలేక కలమేలుకొనవలె కలరహితమునొంద కలుగూ
అచలమై॥ క॥ ౧॥ కలవుండి కలయాని కలుగాక మెలగాక అల
ాకాశామునటు అయివుండాగ॥ క॥ ౨॥ కలరాకయును మును కల
నపుడూను కలలోనవున్నట్టి ఘనబట్టబాయలై॥ క॥ ౩॥ కలవుండె
వాలె కలయేమిలేకుండ। పలుకుభావముదృక్కు పొలశియుపూర్ణ
క॥ ౪॥ యిలపాటిబంఢ్లాబ్ధి యిందు సుందరరాము కలిమితొగొల
కలలేమిలేవిక॥ క॥ ౫॥ యెలమి కోనేటిపురి స్థలరాజధానిగ చెలు
ందె శీరిపరిచి చన్నయ్య అశరీరి॥ క॥ ౬॥

౫౮ వ తత్వము.

తిరిధారుడు సృష్టిచేసెనా। తా। సూతారిన నాడింపుచుండెనా॥
తిరిధారుడువుండి సూతారినాడింప సూటియెవ్వరుచెప్పి చూపిపో
ో మున్న॥ సూ। ౧॥ సూతిరిధారునివల్ల సారదిబుట్టినదెల్ల సూతిరి

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ధారుడెకాక సూచింపలేకానె॥ సూ॥ ౨॥ శతృులున్నారాని సాధించు యెవరిని మితృులనుచు నెల్లు మెళుకువ గననేరి॥ సూ॥ ౩॥ పాత్రిపాత్రి ములాగు పాపపుణ్యములన తత్రిసాక్షిగములచె తలపోయనెవరివా॥ సూ॥ ౪ ॥ చిత్రిమయ్యె విత్తెచెట్టు విత్తైయుండె గోత్రినామము లాను కులములెక్కడవచ్చె॥ సూ॥ ౫॥ సూత్రిధారుడు సృష్టిచూడ స్వప్న భ్రాంతి రాత్రిపగలనలేక రాణించునచలామె॥ సూ॥ ౬॥ క్షేత్రిపాటి బండ్ల క్షీరసాగరచంద్రు గాత్రిమేమిలేని కారాణుసుందరయ్యె॥ సూ॥ ౭॥ అత్రిగోత్రిజు పరిచి అవనీసురుడు చన్న యత్రియాత్రి మనోయాం తేనని యశరీరె॥సూ॥ ౮॥

౫౯ తత్వము.

ఇన్ని వింతలు నేనెచేసితీ । యిన్ని శాస్త్రములేనె జెప్పితీ॥ యిన్ని వింతలుజేసి యిన్ని శాస్త్రాల్ చెప్పి యిన్ని అవుతారములు పన్నాగ మెత్తితి॥ జలధిలో చేపవలెవుండితీ । తెలియ । మూలము లేకనిండితీ। జలధిచేపరీతి చెలగిమెలగుచుండి । కలకలలోకలగాంచి సృష్టించితి॥ యి॥ ౨॥ రాతిదేవునిజేసిపెట్టితి। ప్రీతితీర్థముసాగించితి । రాతిదేవు నిజేసి ప్రీతిజనములగూర్చి సాతతమునుతీర్థం సాగింపుచుండితి॥ యి॥ ౩॥ కట్టెను దైవమనుపించితి । అట్టెలోకులా రప్పించితి । కట్టెదైవముజేసి అట్టెలోకులదెచ్చి । వట్టిసకలోత్సవము వనగూర్చుచుండితి॥ యి॥ ౪॥ అన్నగోవిందప్ప జేసితి ఆలుఅలివేల్మంగ జేసితి। అన్నగోవిందప్ప నమరగనైతా వన్నెగ అలివేలుభార్యాను నేనైతి॥ యి॥ ౫॥ తన్నెతానెవ్వాడు పొగడితి । తనయూడనంగూని జేసితి । తన్నెతానెవ్వాడు తలచిపొగడు చుండి తిన్నాగజిత్తాజుడన్నినేనైతిసి॥ యి॥ ౬॥ నన్ను నేనే మెరుగకుండితి నాకు నేనే వచ్చివుండితి । నన్ను నేనెరుగాక నాకు నేనేవచ్చి యున్న యేమిలేకయున్నట్టువుండితి॥ యి॥ ౭॥ ధర పాటిబండ్లానకుండితి । వర గురుడు సుందయ్యానకుండితి । ధర పాటిబండ్ల సుందరరాముడనకుండి పరులు తెలియగ పరమపథము నేనైతి॥ యి॥ ౮॥ పరిచిచన్న శరీరిమరచితి । పరతత్వ మేనానిపలికితి। పరిచిచన్నశరీరి మరపొదవి భువిజనుల పరికించియును కారుపడవేశినిలసితి॥ యి॥ ౯॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౬౦ వ సువ్విపాట.

సువ్వీసువ్వాలలె॥ వింతవింతరూపములాల వంతుకెక్కితా। వంత సృష్టి వేరు లేక అమరినిండితి। బొంతకాకివక్కతీరు బొల్లిగద్దవక్కతీరు వింతగొల్లపిట్ట నొక్కవిధము జేసితి॥ సు॥ ౧॥ పిల్లినొక్కతీరు జేసి బల్లినొక్కతీరు జేసి నల్లంచి వక్కతీరు నమర జేసితి॥ సు॥ ౨॥ తేలు నొక్కతీరు సాలీడునొక్కతీరు జేసి పాలనొక్కతీరు జేసి పరిణ మించితి॥ సు॥౩॥ పామునొక్కతీరు సుప్తాగ్రిమునొక్కతీరుజేసి చీమ నొక్కతీరు జేసి చెలగుచుండితి॥ సు॥ ౪॥ వెలుగువక్కతీరు పెద్దపులియు నొక్కతీరు జేసిపులుగునొక్కతీరు జేసిపొసగియుండితి॥ సు॥౫॥గుఱ్ఱమొక్క తీరు జేసి యిర్రినొక్కతీరు జేసి గొర్రెనొక్కతీరు జేసి కూడివుండితి॥ సు॥ ౬॥కోడినొక్కతీరు జేసికొంగనొక్కతీరు జేసితోడేటినొక్కతీరు జేసి తూగు చుండితి॥ సు॥ ౭॥ పందినొక్కతీరు జేసి కుందేలునొక్కతీరు జేసి వుంచుమె నందు లోకముండ జేసితి॥ సు॥ ౮॥ పోతుపెంటిచేసిరతియు పూనిజేయు చుండ జేసి యితరజాతితోడగూడి యెనయజేసితి॥ సు॥ ౯॥ యిట్టినా మహత్తుయెవరు యెరుగకుండ వెలుగుచుండి పుట్టుచావులేనిదేమొ పట్ట కుండితి॥ సు॥ ౧౦॥ అట్టి పాటిబిడ్డ వార్ధిపుట్టినట్టి సుందరార్యురట్టు జేసె అచలమనుచు రాజునైనది॥ సు॥ ౧౧॥ గుట్టుగొప్పమేమిలేని గుణ విహీను పరిచిచన్న డుట్టిపడియె నేను యేమి వుండనైతిని॥ సు॥ ౧౨॥

౬౧ వది — మంగళహారతి

శ్రీగురుండునువుండె సిద్ధమైయల్లపుడు కాగుగా బ్రిహ్మాండ భాం డములనూ। యోగంబు లిహపరాభోగంబులును లేక తాగనక కస లేక తలపరాక॥ జయాజయా మంగళం॥ ౧॥ పుట్టకను తానొకటి పుట్టిం చగారాక పుట్టినసృష్టికిబోధగాకా। రట్టురవ్వయులేక రాణించగారాక వట్టిదైవెల్గొందు వూహాలేకా ॥జ॥ ౨॥ వినక చూడక పలుక వివరింపు టెరుగకను చనరాకను యేకసరణినుండి। ఘనము నీచముగాక కదల కా మెదలకా తను బట్టబయలెకా తరలబోకా ॥జ॥ ౩॥ భోంచెయ్యక ను తృప్తిపొందకను క్షుత్తనక వాంఛలేమియులేక వొప్పియుండె। పంచ పంచక మవలభాసిల్లినదియేము సంచితాకారుఁడు సరవిలేక ॥జ॥ ౪॥ కలలేక జాగ్రత్తాకలుగకా సుషుప్తివలె అచలమైవుండి తెలియరాకా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

ధారుడెకాక సూచింపలేకానె॥ సూ॥ ౨॥ శత్రులున్నారాని సాధించు నెవరిని మిత్రులనుచు నెల్ల మెళుకువ గననేరి॥ సూ॥ ౩॥ పాత్రపాత్ర ములాగు పాపపుణ్యములన తత్రసాక్షిగములచె తలపోయ నెవరివా॥ సూ॥ ౪॥ చిత్రమయ్యె విత్తెచెట్టు విత్తెయుండె గోత్రనామము లాను కులములెక్కడవచ్చె॥ సూ॥ ౫॥ సూత్రధారుడు సృష్టిచూడ స్వప్న భ్రాంతి రాత్రిపగలనలేక రాణించునచలామె॥ సూ॥ ౬॥ క్షేత్రపాటి బండ్ల క్షీరసాగరచంద్రు గాత్రమేమిలేని కారాణుసుందరయ్యె॥ సూ॥ ౭॥ అత్రిగోత్రజు పరిచి అవనీసురుడు చన్న యత్రియాత్ర మనోయాం తేనని యశరీరె॥ సూ॥ ౮॥

౫౯ తత్వము.

ఇన్నివింతలు నేనచేసితి। యిన్నిశాస్త్రములేన జెప్పితి॥ యిన్ని వింతలుజేసి యిన్నిశాస్త్రాల్ చెప్పి యిన్ని అవుతారములు పన్నాగ మెత్తితి॥ జలధిలో చేపవలెవుండితి। తెలియ। మూలములేకనిండితి। జలధిచేపరీతి చెలగిమెలగుచుండి। కలకలలోకలగాంచి సృష్టించితి॥ యి॥ ౨॥ రాతిదేవునిజేసిపెట్టితి। ప్రీతితీర్థముసాగించితి। రాతిదేవు నిజేసి ప్రీతిజనములగూర్చి సాతతమునుతీర్థం సాగింపుచుండితి॥ యి॥ ౩॥ కట్టెను దైవమనుపించితి। అట్టిలోకులా రప్పించితి। కట్టెదైవముజేసి అట్టిలోకులదెచ్చి। వట్టిసకలోత్సవము వనగూర్చుచుండితి॥ యి॥ ౪॥ అన్నగోవిందప్పజేసితి ఆలుఅలివేల్మంగజేసితి। అన్నగోవిందప్ప నమరగనై తా వన్నెగ అలివేలుభార్యాను నేనైతి॥ యి॥ ౫॥ తన్నెతానెప్పుడు పొగడితి। తనయూడనంగూనిజేసితి। తన్నెతానెప్పుడు తలచిపొగడు చుండి తిన్నాగజిత్తాజుడన్నినేనైతిని॥ యి॥ ౬॥ నన్ను నేనే మెరుగకుండితి నాకు నేనే వచ్చివుండితి। నన్ను నేనెరుగాక నాకు నేనేవచ్చి యున్న యేమిలేక యున్నట్టువుండితి॥ యి॥ ౭॥ ధర పాటిబండ్లానకుండితి। పర గురుడు సుందయ్యనకుండితి। ధర పాటిబండ్ల సుందరరాముడనకుండి పరులు తెలియగ పరమపథము నేనైతి॥ యి॥ ౮॥ పరిచిచన్న శరీరిమర చితి। పరతత్వ మేనానిపలికితి। పరిచిచన్నశరీరి మరపొదవి భువిజనుల పరికించియును కారుపడ వేశినిల్పితి॥ యి॥ ౯॥

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

౭౦ వ సువ్విపాట.

సువ్వీసువ్వాలలె॥ వింతవింతరూపములు వంతు కెక్కితా। వంత
సృష్టి వేరు లేక అమరినిండితి। బొంతకాకివక్కతీరు బొల్లిగద్దవక్కతీరు
బంతగొల్లపిట్ట నొక్కవిధము జేసితి॥ సు॥ ౧॥ పిల్లినొక్కతీరుజేసి
ఎల్లినొక్కతీరుజేసి నల్లంచి వక్కతీరు సమర జేసితి॥ సు॥ ౨॥ తేలు
నొక్కతీరు సాలీడునొక్కతీరుజేసి పాలనొక్కతీరుజేసి పరిణ
మించితి॥ సు॥౩॥ పామునొక్కతీరు నుష్ట్రమునొక్కతీరుజేసి చీమ
నొక్కతీరుజేసి చెలగుచుండితి॥ సు॥ ౪॥ వెలుగువక్కతీరు పెద్దపులియు
నొక్కతీరుజేసిపులుగునొక్కతీరు జేసిపొసగియుండితి॥ సు॥౫॥గుఱ్ఱమొక్క
తీరు జేసి యిఱ్ఱినొక్కతీరుజేసి గొఱ్ఱెనొక్కతీరుజేసి కూడివుండితి॥ సు॥
౬॥కోడినొక్కతీరుజేసికొంగనొక్కతీరుజేసితోడేటినొక్కతీరుజేసి తూగు
చుండితి॥ సు॥ ౭॥ పందినొక్కతీరుజేసి కుందేలునొక్కతీరుజేసి వుందుమె
నందు లోకముండ జేసితి॥ సు॥ ౮॥ పోతు పెంటిచేసిరతియు పూనిజేయు
చుండ జేసి యితరజాతితోడగూడి మెనయ జేసితి॥ సు॥ ౯॥ యిట్టినా
మహాత్తుమెవరు మెరుగకుండ వెలుగుచుండి పుట్టుచావులేనిదేమొ పట్ట
నుండితి॥ సు॥ ౧౦॥ అట్టె పాటిబిడ్డ వార్ధిపుట్టినట్టి సుందరార్యరట్టు
జేసె అచలమనుచు రాజునైనది॥ సు॥ ౧౧॥ గుట్టుగొప్పమేమిలేని గుణ
హీను పరిచిచన్న డుట్టిపడియె నేను యేమి వుండనైతిని॥ సు॥ ౧౨॥

౭౧ వది—మంగళహారతి

శ్రీగురుండునువుండె సిద్ధమైయుల్లపుడు బాగుగా బ్రహ్మాండ భాం
డములనూ। యోగంబు లిహపరాభోగంబులును లేక తాగనక కన
లేక తలపరాక॥ జయాజయా మంగళం॥ ౧॥ పుట్టకను తానొకటి పుట్టిం
పగారాక పుట్టినసృష్టికిబోధగాకా। రట్టురవ్వయు లేక రాణించగారాక
పట్టిదైవెల్గొందు వూహాలేకా ॥జ॥ ౨॥ వినక చూడక పలుక వివరింపు
మెరుగకను చనరాకను యేకసరణినుండి। ఘనము నీచముగాక కదల
కా మెదలకా తను బట్టబయలెకా తరలబోకా ॥జ॥ ౩॥ భోంచెయ్యక
ను తృప్తిపొందకను క్షుత్తనక వాంఛలేమియులేక వొప్పియుండె। పంచ
పంచక మవలభాసిల్లినదియేము సంచితాకారుడకు సరవిలేక ॥జ॥ ౪॥
కలలేక జాగ్రత్తాకలుగకా సూష్షుప్తివలె అచలమైవుండి తెలియరాకా

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

సలలితంబుగ చదివి చర్చింపుటయు లేక పొలియుకను సంపూర్ణముగను వుండె ॥జ॥ ౫॥ నిరుపద్రవంబయ్యు నిష్ప్రపంచంబయ్యు నిర్వికల్పంబయ్యు నిత్యమయ్యు । నిరభాసమునునయ్యు నిష్కళంకంబయ్యు నీరంజనమునునై నెరుక లేక ॥జ॥ ౬॥ అమలమై విమలమై అవ్యక్తమయ్యును భ్రమయేమియునుగాక భాషింపగా । తిమిరమును వెలుగనెటి తెరవు లేమియు లేక అమరి అరచేతుల సమతనుండె ॥జ॥ ౭॥ పర పాటిబండ్ల సుందర గూరుకరుణ తా నరసి కోనేటిపురి పరిచివంశ । కరుడు చన్నయయాఖ్య ధరమీద నెలకొనియు స్థిరమై ఖంవలె బరుననిపుడు॥ జయా జయా మంగళం నిత్య శుభమంగళం॥ ౮॥

౬౨ పది——మంగళహారతి

మంగాళమని పాడరె। సద్గురునాకు। మంగళమని పాడరె॥ మంగాళమసంగునాకు। నింగీ అతీతునాకు। అంగాంగరహితునాకు। పొంగూచు అశరీరులు ॥మం॥ ౧॥ నిరుపద్రవానునాకు। నిగమాగోచరమునాకు నిరమాయదహరమునకూ నెలతా లేమియు లేక ॥మం॥ ౨॥ చదువులేమెరుగాని । ముదము ఖేదము లేని । సదసత్తూగాని దానికి ముదిత లేమియు లేక ॥మం॥ ౩॥ నియమామేమియు లేని బయలులో బయలు నిర్బయలానె దానికి భామిను లేమి లేక ॥మం॥ ౪॥ మెరుకా మరుపులు రెండు మెరుగూటయును లేక మరి నిర్వికారమైన మగువ లేమియు లేక ॥మం॥ ౫॥ ప్రపంచమును లేక బలశీయు బట్టాబయలై రూపింప రూపు లేని రూపికి చేడెలు లేక॥ మం॥ ౬॥ పుట్టేగిట్టూట లేక పూర్ణమై వకతీరు ఘట్టిగ నెలకొన్న ఘనతాకు పరిణతులు లేక ॥మం॥ ౭॥ పాటిబండ్లానువంశ భాస్కరుసుందరగురుడే సూక్షైన అచలామనియు సుదతూ లేమియు లేక॥మం॥ ౮॥ తేటతెల్లమికోనేటీపురా పరిచి మేటి చన్నయ్యగూడి మెలతా లేమియు లేక॥ మంగాళమనరే ॥౯॥ శ్రీ శ్రీ శ్రీ

శ్రీ పరిచి చన్నయ్యగారు చెప్పిన శతకములు

తత్వములు సంపూర్ణము.

శ్రీ అచల గురుపరబ్రహ్మార్పణమస్తు.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

శ్రీగురుభ్యోనమః

—♦ చల్లా సుబ్రహ్మణ్యముగారుచెప్పిన మేలుకొలుపులు ♦—

లేర శ్రీగురురాయా కారుణికోత్తమా మారాకపురి చన్న లేరా॥ ధారుణిశిష్యులకు దయచేసిబోధాను దారిదెల్పుదుగాని లేరా॥ ౧॥ తెల్ల వారవచ్చె తేటైనభావాము యెల్లవారికిదెల్ప లేరా॥ కలియుగమందున బడ తేరే మార్గముకనిపెట్టి చెప్పానులేరా॥ తె॥ ౨॥ వన్నెలయిమగల చిన్నాది చిదూపి యెన్నో వింతలు జేసెలేరా॥ సున్నాబెట్టిదాని యన్నా ములేకుండా వన్నెమీరుందువు లేరా॥ తె॥ 3॥ కలలోన కాంతాల పురుషూల కల్పించి యిలకార్యపడవేసి లేరా॥ తలిదండ్రులర్థాము తనయు లిహాపరమూను కులగోత్రములాయ లేరా॥ తె॥ ౪॥ బలదానముశీలా ములకె భవాబ్ధికి నిలిచెదేమియు లేదు లేరా॥ చలనాము లేనిది కలయాక యున్నాది సులభాసూచనకాయా లేరా॥ తె॥ ౫॥ తెలివితెల్లావారె లిమిలేములు లేక కలజాగ్రితగాక లేరా॥ అలశిఖ కర్పూరఅనలాము తెరవూన ఫలితమై వున్నాదిలేరా॥ తె॥ ౬॥ పరిపూర్ణభావాము పరిచి నినుజూడ పారాము లేకుండెలేరా॥ పరిచి చన్నయ్యగురుడశరీరి సర్వాత్మపరిపూర్ణుడవీవె లేరా॥ తె॥ ౭॥ చల్లాసుబ్రహ్మణ్యతోలుగాక పెర-బయలు నలవందుచున్నాడు లేరా॥ కలకల్లాయనిగన్న కలజాగ్రిత మీరి చలనాముగాకుండె లేరా॥ తెల్ల॥ ౮॥

—♦ ౨ వ మేలుకొలుపు ♦—

తెల్లవారవచ్చె కారణాగురురాయా తెలతెల్లవారెను లేరా॥ కల్ల గాదు నాదుబిందుకళ లమరె ఘనమూగవెగ్యాలలేరా॥ తె॥ ౧॥ ముగ్గురు ముగ్గురు ముగ్గురు సొబసిరి ముగ్గురిముఖమోడెలేరా॥ ముగ్గూ రుతలవంచి ముగ్గూరుతనుగాక ముగ్గురు తానయ్యె లేరా॥ తె॥ ౨॥ నా లూగువర్ణాల నాలాయములుమాని మూలకోనకునేగెలేరా॥ సాలా నైదువులుచలజంపి నొక్కటిమేక లీలతో నిలిచిందిలేరా॥ తె॥3॥ జాలూను షట్పాద జాతిపట్టుక అంగిమేలాగునదికోతిలేరా॥ ఆలోన అండాండజాలాములనుగోని తొలత నాడింపను లేరా॥ తె॥ ౪॥ అష్టలోకములూను అలగినారిటనేకు శిష్టాతోగనుగోనలేరా॥ అష్టమూర్తివగుచు నిష్టతో విహరించు సృష్టిదూరతదేవా॥ లేరా॥ తె॥ ౫॥ అవనివేంకటరుగు

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

నాకృతివెలసిన శివోహమనుబ్రహ్మశేరా॥ శివకారమగుపుడమి శ్రీ-
పరిచి చెన్నార్య నవలీలరచియించెలేరా॥ తె॥ ౬॥

౩వ మేలుకొలుపు

తెల్లవారా పొద్దుగూక జేసినాడే దేవుడా॥ యెల్లవారలభవము కోరకై యేర్పరచినాడే దేవుడా॥ యిల్లువాకిలి యాలుబిడ్డల యింపొదజేసెనె దేవుడా॥ మళ్ళిపోనిమదిస్పృజించియుమనుటకొల్పెనె దేవుడా॥ కులముగోత్రము బలముశీలము కుదురుపరచెనె దేవుడా॥ కలయుః గ్రిత సుషుప్తులేర్పడ తెలిపినొందిన దేవుడా॥ సూర్యచంద్రుల సురుచి రాంశులనూటిజూపిన దేవుడా॥ కార్యకారణకర్తయగుచును యార్యుడయ్యెనె దేవుడా॥ వ్యోమపంచక భ్రమనువిడిచిన వాప్పుచుండిన దేవుడా। నామరూపములన్నిటాను నటనచేసిన దేవుడా॥ యిన్నిటీని సున్న బెట్టి యున్నవాడే దేముడా। యెన్నరాకను చెన్నగురుడై యెరుక మీరిన దేవుడా। తక్రిసుబ్రహ్మణ్యవాక్కున తాండవించిన దేవుడా। తక్కువెక్కువలేక దిక్కుల పిక్కటిల్లెను దేవుడా॥ తెల్ల॥ ౭॥

సంపూర్ణము.

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

SRI JAGADGURU VISHWARADHYA
JNANA SIMHASAN JNANAMANDIR
LIBRARY
Jangamawadi Math, Varanasi
Acc. No. ~~5461~~ 7376

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

CC-0. Jangamwadi Math Collection. Digitized by eGangotri

Math Collection. Digitized by